ಮೇಸ್ತ

ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಜನಾಂಗೀಯ್ ಅಧ್ಯಯನ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಖೆಳ್

ರಾಮನಾಥ ಮೇಸ್ತ, ಶಿರೂರು

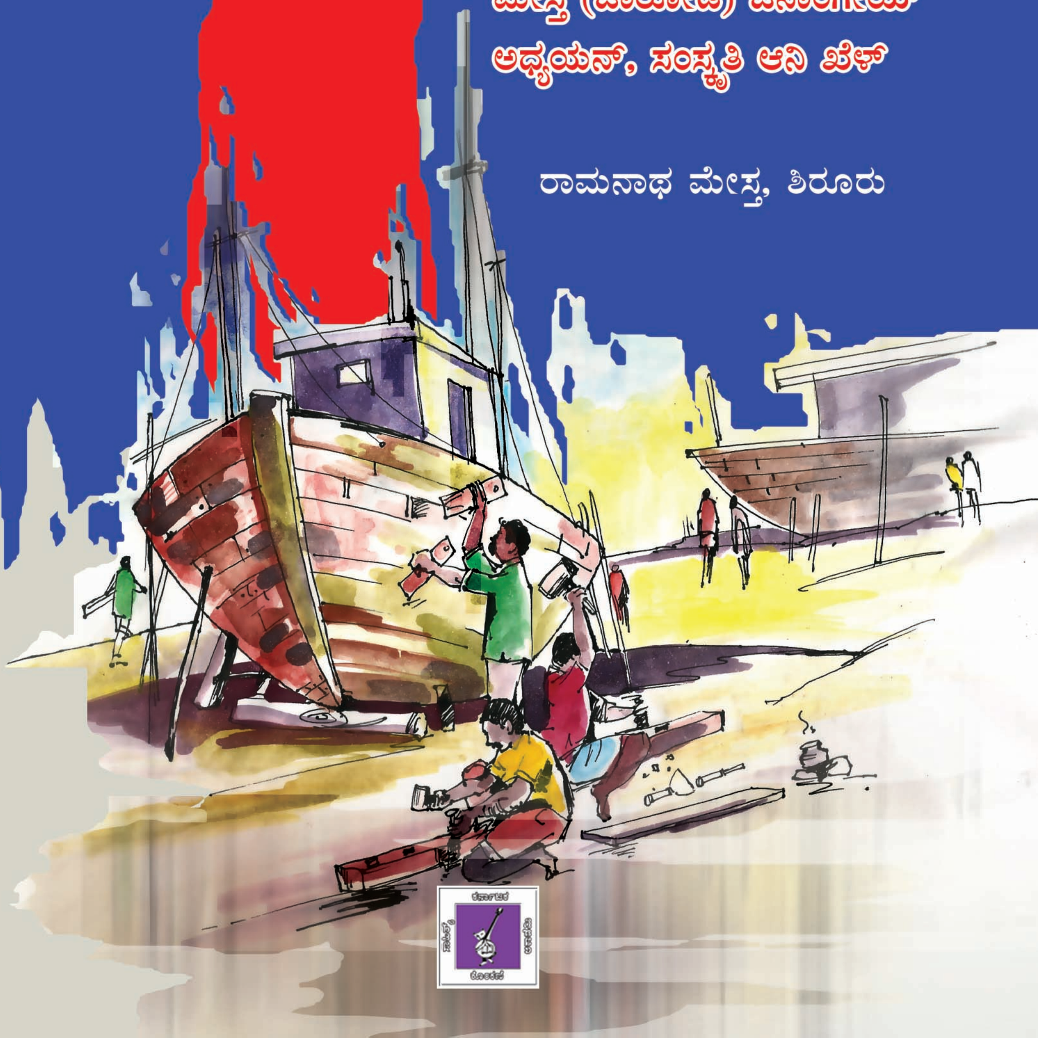

2014–17 ಆವ್ದೆಚೆಂ 30 ವೆಂ ಪುಸ್ತಕ್

ರಾಮನಾಥ ಮೇಸ್ತ, ಶಿರೂರು

ಮೇಸ್ತ

ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಜನಾಂಗೀಯ್ ಅಧ್ಯಯನ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಖೆಳ್

ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಕಲಾವಿದಾಂಕ್ ಫೆಲೊಶಿಫ್ ಯೆವ್ಜಣ್
ಅನುದಾನಾಖಾಲ್ 2011–12 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್

ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್
ಪ್ರೊ. ಡಾ. ದಿನೇಶ್ ಪೈ

ಪರ್ಗಟ್ಣಾರ್:

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರ್‌ಪಾಲಿಕಾ ಬಾಂದಪ್, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ 575 003.
ಇಮೇಯ್ಲ್: kksa1994@gmail.com. ಫೋನ್: 0824–2453167
ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.konkaniacademy.org

ಮೇಸ್ತ : ರಾಮನಾಥ ಮೇಸ್ತ, ಶೀರೂರು ಹಾಣೆ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಕಲಾವಿದಾಂಕ್ ಫೆಲೊಶಿಫ್ ಯೆವ್ಜಣ್ ಅನುದಾನಾಖಾಲ್, ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಜನಾಂಗೀಯ್ ಅಧ್ಯಯನ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಖೆಳ್ ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂತ್ 2011–12 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್.

ಹೊ ಪುಸ್ತಕ್ ಡಾ. ದೇವದಾಸ್ ಪೈ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗ್ಳುರ್–3 ಹಾಣಿ ಪರ್ಗಟ್ಲಾ ಆನಿ ಹಾಣಿ ಛಾಪುನ್ ಹಾಡ್ಲಾ.

ಪಯ್ಲೊ ಛಾಪೊ	:	ಜೂನ್, 2015
ಹಕ್ಕಾಂ	:	ಪರ್ಗಟ್ಣಾರಾಚಿಂ
ಘೊರ್ ವಿನ್ಯಾಸ್	:	ವಿಲ್ಸನ್ ಕಯ್ಯಾರ್
ಛಾಪ್ಯಾ ಸಹಕಾರ್	:	ವಿಕ್ಟರ್ ಮತಾಯಸ್
ಪಾನಾಂ	:	xii + 88 + 16 ರಂಗಾಳ್ ಪಾನಾಂ
ಪೇಪರ್	:	80 ಜಿಎಸ್ಎಮ್ ಎನ್ಎಸ್ ಮ್ಯಾಪ್ಲಿಥೊ
ಘೊರ್	:	250 ಜಿಎಸ್ಎಮ್ ಆರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್

Mesta: Report of Academy fellowship Study by Ramanath Mesta, Shirur, on Mesta community.

This book is published by Dr Devadas Pai, Registrar, Karnataka Konkani Sahitya Academy, Lalbhag, Mangaluru-3 and printed at

First Edition	:	June, 2015
©	:	Publisher
Cover Design	:	Wilson, Kayyar
Co ordination	:	Victor Mathias
Pages	:	xii + 88 + 16 colour pages
Paper	:	80 gsm N.S. Maplitho, demi 1/8 size
Cover	:	250 gsm Art Card

ಮೋಲ್
Price ₹ **100/-**

ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾ ಥಾವ್ನ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಸಮಗ್ರ್ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಸಂಸ್ಥೊ. ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ವಿವಿಧತಾ ಸಾಂಬಾಳುನ್, ಸರ್ವಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾತ್ಯಾ ಪಂದಾ ಎಕ್ವಟಾಂವ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ 41 ಸಮುದಾಯಾಂಕ್ ವಳ್ಕುಂಚಿ, ತಾಂಚೆ ಥಂಯ್ ಪಾಂವ್ಚಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಥಂಯ್ ತಾಂಕಾಂ ವ್ಹಡ್ವಣ್ ಭೊಗಿಶೆಂ ಕರ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಅಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಳ್ಯಾ.

ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಆವ್ದೆಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್–ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ–ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಪ್' ಹೊ ಧ್ಯೇಯ್ ದವರ್ನ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚಿ ಕಾರ್ಯಾಂ ಯೆವ್ಜಣ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲ್ಲಿ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಮಯ್ನ್ಯಾಕ್ ದೋನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ, ತಿಂ ವಿಕುಂಕ್ ಮೊಬೈಲ್ ಬಜಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮುದಾಯ್ ಆಸ್ಚೆಕಡೆ ವಚುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್ಯಿಂ, ಯುವಜಣಾಂಕ್, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಥಂಯ್ ಮೊಗ್ ವಾಡಂವ್ಚಿಂ ಕಾರ್ಯಿಂ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲಿಂ. ತಿಂ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾಯ್ ಮುಕಾರುನ್ ವೆತಲಿಂ.

ಆಮಿ ಯೆವ್ಜಿಲ್ಲೆಂ ವ್ಹಡ್ ಸ್ವಪಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಪೀಠ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಂತ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಪೀಠಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ಅಧ್ಯಯನಾತ್ಮಕ್ ವಾವ್ರ್ ಬಳಾಧಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಘುಡೆಂ ವಚುಂ ಮ್ಹಣ್ ಆಶೆತಾಂ.

ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಚಡ್ ಮಹತ್ವ್ ದಿತಲ್ಯಾಂವ್. ಪಿಯುಸಿ ಆನಿ ಡಿಎಡ್/ಬಿಎಡ್ ವೆವಸ್ತೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಾಡುಂಕ್ ಗರ್ಜೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಮುಕಾರುನ್ ವೆತಲೊ.

ಜೂನ್ ಮಯ್ನ್ಯಾಂತ್, ಮೇಸ್ತ ಸಮುದಾಯಾವಿಶಿಂ ಮಾಹೆತ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ, ರಾಮನಾಥ ಮೇಸ್ತಾಚೆಂ 'ಮೆಸ್ತ' ಪುಸ್ತಕ್ ಪರ್ಗಟುಂಕ್ ಖುಶಿ ಪಾವ್ತಾಂವ್. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫೆಲೊಶಿಫ್ ಅನುದಾನಾಖಾಲ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಪುಸ್ತಕ್.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ.

ರೊಯ್ ಕ್ಯಾಸ್ತೆಲಿನೊ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ

2014–17 ಆವ್ದೆಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಆನಿ ಸಾಂದೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ್:

ಶ್ರೀ ರೊಯ್ ಕ್ಯಾಸ್ತೆಲಿನೊ, ಮಂಗ್ಳುರ್

ಸಾಂದೆ:

ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಶ್ಯಾನಭಾಗ, ಬಿಜಾಪುರ್
ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ಕಾಸರಕೋಡು, ಹೊನ್ನಾವರ್
ಡಾ. ಚೇತನ ಎಸ್. ನಾಯಕ್, ಧಾರವಾಡ್
ಶ್ರೀ ಕಮಲಾಕ್ಷ ಶೇಟ್, ಉಡುಪಿ
ಶ್ರೀ ಶೇಖರ ಗೌಡ, ಬಜ್ಪೆ
ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ್ ಸಿದ್ದಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರ್
ಶ್ರೀ ಎಮ್. ಎಮ್. ಮೀರನ್, ಬೈಂದೂರ್
ಶ್ರೀಮತಿ ಮಮತಾ ಕಾಮತ್, ಮೈಸೂರ್
ಡಾ. ವಾರಿಜಾ ನಿರ್ಬೈಲ್, ಬಂಟ್ವಾಳ್
ಶ್ರೀ ಯಾಕೂಬ್ ಅಹ್ಮದ್‌ಜೀ, ಶೀರೂರ್
ಶ್ರೀ ಲುಲ್ಲುಸ್ ಕುಟಿನ್ಹಾ, ಬೆಂಗ್ಳುರ್
ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವದಾಸ್ ಪೈ, ಮಂಗ್ಳುರ್
ಶ್ರೀ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಡಿಸೊಜಾ, ವಾಮಂಜೂರ್

ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ್:

ನಿರ್ದೇಶಕಾಚೊ ಪ್ರತಿನಿಧಿ:

ಶ್ರೀ ಬಲವಂತ್‌ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್, ಬೆಂಗ್ಳುರ್

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್:

ಡಾ. ಬಿ. ದೇವದಾಸ್ ಪೈ

ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯ್:

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ್ ರೈ, ಮಂಗ್ಳುರ್

ಪ್ರಕಾಶಕಾಲೆ ಉತ್ರಾಂ

ಕೊಂಕಣಿಕ ಘರಾ ಭಿತರ್ಲೆ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಏಕ ಪೊರನೆ ಸ್ಥಾನಾದಾಕೂನು ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಗ್ಯ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ನ್ಹವೇ ಊಂಚ್ ಸ್ಥಾನಮಾನಾಕಾ ಪಾವೊಚೆ ತಸಲಿ ಮಸ್ತ್ ನಮೂನೆಚೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಳುವಳ್ ಘ್ಹೊಡಲೆ ಥಾ ಪಂಚವೀಸ ವರಸಾದಾಕೂನು ಚಲತ ಆಸ. ಹ್ಯಾ ಆಂದೋಳನಾಂತು ಸಕಡ ಲಿಪಿ–ಬೋಲಿ–ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಂಗಡಾಂಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದಿತಚಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಕಡಾಂಲೀ ಏಕ–ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹೊಣಚೆ ಭಾವೈಕತಾ ಹಾಡಚೆ ಏಕ ಆಹ್ವಾನ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮುಕಾರಿ ಕೆದನಾಯ್ ಅಸತಾ. ಆನಿ ಸಕಡ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಂಚೆ ಮಧ್ಯೆ ಚಡ್ ಮಟ್ಟಾನ ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡಮಿಕ ಆಸತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಶ್ರೀಮಂತ ಕರಚಾಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಡ್ ಕೋರಕಾ ವ್ಹಯ್. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಶ್ರೀ ರೊಯ್ ಬಾಬ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ಪಣಾರ್ ಹರೇಕ ಮಹಿನ್ಯಾಂತು ದೋನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ಜಾವ್ನು ಪ್ರಕಟ ಜಾತಾ ಆಸೂನು, ಹೇ ಕೊಂಕಣಿ ಚರಿತ್ರೇಂತು ಏಕ್ ನ್ಹವೊ ದಾಖಲೊ ನಿರ್ಮಾಣ ಕರತಾ ಆಸ.

ಹ್ಯಾ ಬೂಕಾಂಚೆ ಪೈಕಿ ಪ್ರಧಾನ ಜಾವುನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆನಿ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ್ ಪಂಗಡಾಂಚೆ (ಬೋಲಿ) ಚಡ್ ಅಸಲ್ಯಾರಿಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ತರಪೇನ ವಿಂಗಡ್ ಪಂಗಾಡಾಂಚೆ ಬರೊವ್ಪಿಯಾಂಕ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇರಣ್ ದೀವ್ನು ಸಬಾರ್ ಬೂಕ್ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆ ಏಕ್ ಸಾಧನಯ್ ದಾಖಲ್ ಜಾಲಾ. ಮುಕಾರಿಯ್ ಕೊಂಕಣಿಚೇ ಇತರ್ ಪಂಗಡ ಲೋಕಾಂಕಯ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೀವ್ನು ಸಕಡ ಸಮಾಜ ವರ್ಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಂತು ಭಾಗಿದಾರ ಜಾವ್ಯೆತ್, ತಶೀ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಆಶಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಘುಡೆಂ ಯೇವ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ದಿವಚೆ ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣ ಸೌಲಭ್ಯಚೆ ಉಪೇಗ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಅಮುಚೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾಡಯಿತನಾ ತಾಂತು ವೈವಿಧ್ಯ ವಿಷಯ ಪ್ರಕಾರಾಂಕ್ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದಿವಚೆಯ್ ಪೊಳವಕ ಜಾತಾ. ನಾಟಕ, ಕಾಣಿಯಾಂಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಿತಲೆ ವಿಜ್ಞಾನ್, ಪ್ರವಾಸ, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಮಕಾ ಮೆಳ್ಳೆನಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಆಜ್ ಏಕ ಶಿಕಚೆ ಭಾಸ್–ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಆನಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹಂತಾಕ್ ಪಾವಲ್ಯಾ. 2007 ದಾಕೂನು ಶುರು ಕೆಲೆ ಪಾಠಪುಸ್ತಕ್ ರಚನಾ ಕಾಮ್ ಅತಾಂ, ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ, ಹಾತ್ ಪುಸ್ತಕ, ರಚನೆಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್ ಜಾಲಾ. 6 ಥಾವ್ನು 10 ಕ್ಲಾಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಕೊರಚೆ ಕಾಮ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಸಾಂಗಾತಾಂತ್ ಜಾತಾ. ಆನಿ ಅತಾಂ ಏಕ ವರ್ಸಾ ಥಾವ್ನು ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸಾಚೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಕೊರಚೆ ಕಾಮ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಕಾಣ್ಘೆತಲಾ. ಮುಕಾರಿ ಪಿಯುಸಿ ಕೋರ್ಸ್ ಬುಕಾಚೆ ಕಾಮಾಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಸಾಂಗತಾ ಅಕಾಡೆಮಿಂತ್ ಪ್ರಧಾನ ವಾವ್ರ್ ಜಾವ್ನು ಆಸತಲೊ.

ಕೊಂಕಣಿ ಕುಟಮ್ ವಿವಿಧತಾಯೆಚೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಗೆಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತಾರ್ ವ್ಹೊಡ ಆಸ. ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಲೋಕಶಾಯೆಚೆಂ ಫಾಟಿಭೂಂಯ್ ಆಸ. ಇತ್ಲೆ ವೈವಿಧ್ಯ ಲೊಕಾಂಕ್ ವಯರ್ ದಾಕೂನ್, ಪೊಂದಾ ಥಂಯ್ ಆಸೂಚೆ ಸಕಡ ವರ್ಗಾಂಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಪಾವಚೆ ಖಾತಿರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ್ ವಾಪರಚೆ ಗರ್ಜೆಚೆ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ವಿವಾದ್–ವಿಶಾದ–ಅಪವಾದ ಸಹಜ್. ಪೂಣ್ ಪರಿಹಾರ್ ಕರಚ್ಯೆ ತಶೀ ಏಕ್‌ಮತ್, ಏಕ್‌ಮನ್ ಆನಿ ಎಕ್ವಟಚೆ ಯುಕ್ತ ವಾಟೆರಿ ಆಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಚಿಂತನ್ ಕರತಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಕಾಮ ಪ್ಹುಡ್ ಹೂರಂಯಾ.

ಹ್ಯಾ ಪಾವ್‌ಟಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಪ್ರಕಟಣೆಚೆ ಸರಣಿಂತು 'ಮೇಸ್ತ' ಬುಕಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂ ಮಧೆಂ ಅರ್ಪಣ ಕೊರಚಾಕ ಆಮಿ ಖೂಬ್ ಖುಶಿ ಪಾವತಚಿ.

ಮಂಗ್ಳೂರ್
30–06–2015

ಡಾ। ಬಿ.ದೇವದಾಸ ಪೈ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಲೇಖಕಾಲೆ ಉತ್ರಾಂ

ಕರಾವಳಿ ತೀರ ಪ್ರದೇಶಾಂತ ಚೇಡ ಜಾವ್ನು ಜನಬಳಕೆ ಜಾವ್ನು ಉಲ್ಲೋಚೆ ಭಾಷೆಚ್ "ಕೊಂಕಣಿ". ಕೊಂಕಣಿ ಉಲ್ಲೊಂಚೆ ಮಸ್ತ ಪಂಗಡ ಆಸ್ಸಾ. ಪ್ರತಿ ಏಕ್ ಜಾತಿಚೆ ರೀತಿ–ರಿವಾಜ ದುಸ್ರೆ–ದುಸ್ರೆ ಉರ್ತಾ. ತಶೀಚ್ ಆಮ್ಚೆ ಸಮುದಾಯಾಚೆ ರೀತ–ನೀತ್, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ವಿಭಿನ್ನ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ.

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಸಮುದಾಯಾಚೆನಿ ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ ಕೆಲ್ಲೆ ಸಾಧನೆ ಮಸ್ತ ಆಸ್ಸಾ. ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಸಗ್ಲೆ ಲೋಕಾನಿ ಸಾಂಕ್ಷೆ ವಿಚಾರ ಮುಣ್ಲಾರ ಆಮಿ ಸಗ್ಲೆ ಲೋಕ ಮೂಲತಃ ಗೋವಾಂತ ಆಲ್ಲೆ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಆನಿ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕ ಆತ್ತಾಹೀ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಆನಿ ತಂಚೆ ಜಿವನ ಶೈಲಿ ಪದ್ಧತ್ ಪೂರಾ ಆತ್ತಾ ಏವ್ನು ರಾವ್ಲಾ ಸ್ಥಳಾಂತ ಆಚರನೆ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಸಾತ್ ಮುಣ್ಕಾರ ಆಮ್ಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತಿತ್ಲೆ ಹೋಡ, ಎವ್ಹುಂಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ ವಿಷಯ. ಪರಾಬ್ ಆನಿ ಪ್ರತಿ ಏಕ್ ಬರೇ ಕಾರ್‍ಯಾರ್ ಲಗ್ನ, ಮುಂಜಿ ವೇಳಾರ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಕುಲದೇವಾಕಡೆ ವರ್ಷಾಂತ ಏಕ ನಾ ದೋನ್ ಪಟಿ ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ ವೊಚ್ಚೂನ್ ಹರಕೆ ದಿಂವ್ನು ಎಂವ್‌ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆತ್ತಾಹೀ ಆಸ್ಸಾ.

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜನಾಂಗೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಖೇಳ್ ಮಣ್ಚೆ ವಿಷಯಾಂತ ಅಧ್ಯಯನಕ ಗೋವಾ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಆನಿ ಆತ್ತಾ ರಾವ್ಲೆ ಆಮ್ಚೆ ಸಗ್ಲೇ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ವಿಚಾರ ಪೂರಾ ಗೇವುನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಮಾಕ್ಕಾ ಗಾವುಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಾಂತ ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಸಾನ ಪ್ರಮಾಣಾಚೆ ಕಾರ್‍ಯ ಕೆಲೆ ಮೊಣೊನ್ ಮಾಕ್ಕಾ ಸಮಾಧಾನ ಇತ್ಲೇಚ್. ಆಮ್ಚೆ ಪಂಗಡಚೆ ಅಧ್ಯಯನಾಕ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಲೊಕಾನಿ ಆನಿ ಬುದ್ವಂತ ಸಗ್ಲೆ ಸೆರವೂನ ಮಾಕ್ಕ ಸಮಜಾಲ್ಲೆ ಮಾಹಿತಿ ದಿಲ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ಹೆ ಪುಸ್ತಕ ಕರ್ತಾನಾ ಸಹಕಾರ ದಿಲ್ಲಾ ಸಗ್ಲಾಂಕ್ ಧನ್ಯವಾದ್.

"ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜನಾಂಗಿಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಖೆಳ್" ಮೊಣ್ಚೆ ವಿಷಯಾಂತ ಆಮ್ಚೆ ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರೀತ–ರಿವಾಜ್, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಗ್ಲೆ ಸೆರವೂನ್ ಹೇ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟ ಕರೂಂಕ್, ಸಮಸ್ತ ಮೇಸ್ತ ಸಮಾಜಾಸೂನ್ ಪುಸ್ತಕ ಕರ್ಚೆಕ ಅವಕಾಶ ದಿಲ್ಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ರೊಯ್ ಕ್ಯಾಸ್ತೆಲಿನೊ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಡಾ. ದೇವದಾಸ ಪೈ ಆನಿ ಆನಿ ವಿಷಯತಜ್ಞ ಪ್ರೊ. ದಿನೇಶ ಪೈ ಆನಿ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯಂಕ ಮಾಗ್ಗಿಲೆ ಕೃತಜ್ಞ ಅರ್ಪಣ ಕರ್ತಾ.

ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಮುಕಾರ್ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆ ಲೊಕಾನಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕರ್‍ಜ್ಯಾಚಾಕ್ ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ ಜಾವ್ನು ಸಹಕಾರ್ ಜಾವುಂದೀ ಮ್ಹಣುನ್ ಮ್ಹಜಿ ಆಶಾ.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರೊ.

– ರಾಮನಾಥ ಮೇಸ್ತ, ಶಿರೂರು

ಫೋನ್: 94493 32939

ramanathamestha@gmail.com

ಮಾಂಡಾವಳ್

1.	**ಪೀಠಿಕಾ**	**1–6**
1.1	ಆಮ್ಚೆ ಪಾಟ್ತುಳ (ಹಿನ್ನೆಲೆ)	
1.2	ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಮೂಲ	
1.3	ಕುಲದೇವ್	
1.4	ಪಂಗಡ ಆನಿ ಕುಲಗೋತ್ರ	
1.5	ಮಠ ಆನಿ ಗುರು	
1.6	ಆಮ್ಚೆ ಜಾತಿಚೆ ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ನಾವ	
1.7	ಮೂಳ ದಂಧೊ (ಪೀಳ್ಗೆಚೆ ಕಾಮ)	
1.8	ಜಾತಿ ವಿಶಯೆಂತು ಅಧ್ಯಾಯನ್	
1.9	ಅಧ್ಯಯನ ಕರ್ಚೆ ಉದ್ದೇಶ	
2.	**ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ್**	**7–15**
2.1	ಜೀವನ ಕ್ರಮ	
2.2	ಕುಟುಂಬಾಂತ್ ವಾಂಟೆ	
2.3	ಘರ್‌ಘರ್‌ಚೆ ಸ್ವರೂಪ	
2.4	ವೇಷ–ಭೂಷಣ	
2.5	ಜವಾಣ್ ಖಾಣ್	
2.6	ಭಾಷ್	
2.7	ಸಂಬಂಧ	
2.8	ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ರಾವುಲ್ಲೊ ಜಾಗೊ	
3.	**ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಆಸ್ಚೆ ದೇವುಳ**	**16–24**
3.1	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಬಿಕಾ ದೇವುಳ ಕೋಟೆಮನೆ,	
3.2	ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರ ಹಡವಿನಕೋಣೆ, ಶಿರೂರು	
3.3	ಶ್ರೀ ಜಟ್ಟಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವುಳ ಉಪ್ಪರಗಿತ್ಲು, ಶಿರೂರು	
3.4	ಶ್ರೀ ನಾಗಚೌಂಡಿ ದೇವುಳ, ಅಳ್ವೆಗದ್ದೆ, ಶಿರೂರು	
3.5	ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬ ದೇವುಳ ತೇರಾ ಪೆಂಟ, ಹೊನ್ನಾವರ	
3.6	ಶ್ರೀ ಮುದ್ರಿ ಯಲ್ಲಮ್ಮ ದೇವುಳ ದೇವ್ರಕಟ್ಟೆ, ಹೊನ್ನಾವರ	
3.7	ಶ್ರೀ ಮುದ್ರಿ ಶಿವಮ್ಮ ದೇವುಳ ದೇವ್ರಕಟ್ಟೆ. ಹೊನ್ನಾವರ	
3.8	ಶ್ರೀ ಮಹಾಕಾಳಮ್ಮ ದೇವುಳ ಕೋರೆ–ಕರ್ವಾ, ಹೊನ್ನಾವರ.	
3.9	ಶ್ರೀ ಹಾಯ್ಗುಳಿ ಜಟ್ಟಿಂಗಾ, ಪರಿವಾರ ದೈವಸ್ಥಾನ, ಭಾಂಡ್ಯಾ	
3.10	ಶ್ರೀ ನಾಗ ದೇವುಳ, ಬೆಣ್ಣೆಗೆರೆ, ಗುಜ್ಜಾಡಿ	
3.11	ಶ್ರೀ ನಾಗ ಜಟ್ಟಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವುಳ, ಮದ್ದುಗುಡ್ಡೆ, ಕುಂದಾಪುರ	
3.12	ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ದೇವುಳ ನೀರಶ್ವಾಲ್ಯ, ಮಂಗಳೂರು	
3.13	ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬಾ ದೇವುಳ, ಸಾಗರ.	

4.	**ಸಂಪ್ರದಾಯ್**	**25–30**
4.1	ಧುವಾಳೆ (ಬಯಕೆ)	
4.2	ಜನ್ಮಾಲಾತೆನ್ನಾ	
4.3	ಸುತ್ತಾಕ್	
4.4	ಷಟ್ಟಿ ಆನಿ ಜಾತಾಕ್	
4.5	ನಾವ್ ದವರೂಚೆ (ನಾಮಕರಣ)	
4.6	ಪಾಳ್‌ನಾಂತ್ ಗಾಲ್ಚೆ	
4.7	ಕಾನ್ ತೊಪ್ಚೆ	
4.8	ಬಷ್ಟ್ ಜಾವುಂಚೆ (ಋತುವತಿ)	
5.	**ಲಗ್ನಾಚೆ ರಿವಾಜ್**	**31–35**
5.1	ಚೋಡು (ಚಲ್ಲಿ) ಪೊಳೊಚೆ	
5.2	ಲಗ್ನಾಕ್ ನಿಶ್ಚಯ್ (ನಿಕ್ಕಿ ಕರ್‌ಚೆ)	
5.3	ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೆ	
5.4	ಲಗ್ನಾ ಮಾಟ್ವಾ ಮೂರ್ತ	
5.5	ಚೆಲ್ಲೊ (ಚೆರ್ಕೊ) ಘರಾ ಕ್ಯಾಸ್ ಕಾಡ್ಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ	
5.6	ಲಗ್ನಾ ವೆಳಾರ್ ಕಾನ್ ತೊಪ್ಚೆ	
5.7	ವೊರೆತಾ ಘರ ಕಾಶಿ ಯಾತ್ರೆ ರಿವಾಜ್	
5.8	ಕಾಂಕ್ಣಾ ದರೂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ	
6.	**ದೇವ ಕಾರ್ಯ (ದೇವುಕಾರೆ)**	**36–41**
6.1	ಕುಲದೇವಾಲ್ ಪೂಜಾ	
6.2	ಕಾಂಕಣ್ ಬಾಂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ	
6.3	ಅತ್ತಿಕೊಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರ	
6.4	ಉಡ್ದಾ ಮೂರ್ತ	
6.5	ಬಾತ್ ಕಾಣ್ಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ	
6.6	ಕರೆ ತಾಂದೂಳು ಬರ್ಚೆ	
6.7	ಹಳ್ದಿ ಮೂರ್ತ್	
6.8	ಜವುಳಿ ಪೂಜಾ	
6.9	ಬಾಷಿಂಗಾ ಪೂಜಾ	
6.10	ಗಳ್‌ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೆ	
6.11	ಮೆತ್ತಿ ಲಾವುಂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ	
6.12	ಸುಕುಣಾ ದಿವ್ವೊ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ	
7.	**ಲಗ್ನಾ ದೀಸ್ (ವೊರ್ಡಿಕೆ ದೀಸ್) ಶಾಸ್ತ್ರ**	**42–48**
7.1	ಹೊರಾಣ ವೈಚೆ (ದಿಬ್ಬಣ)	
7.2	ಧಾರೆ ಕಾಪ್ಪಡ ವೊರ್ಕ್ಲೇಕ್ ದಿವ್ಚೆ	
7.3	ವೊರ್ಕ್ಲೇಕ್ ಶೃಂಗಾರ	
7.4	ವೊರಾಣ್ ಮಾಟ್ವಾಂತ್ ಗೆವ್ಚೆ	

7.5 ಸಭಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಗೌರವ್
7.6 ಕನ್ಯಾದಾನ
7.7 ಗಳ್ಸರಿ ಪೂಜೆ
7.8 ಪಾಂಯ ದೂವ್ಚೆ
7.9 ಲವ್ವೆ ಹೋಮ್
7.10 ಸಪ್ತಪದಿ
7.11 ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಆರತ್ ಆನಿ ಉಡ್ಗೇರಿ
7.12 ಜವ್ಹಾಣ್
7.13 ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಒಪ್ಸೂನ್ ದಿವ್ಚೆ
7.14 ವ್ಹೊರಾಣ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ವೈಚೆ

8. ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ರಿವಾಜ್ 49–51
8.1 ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಘಾರ್ ಭರಣ್
8.2 ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಗವಾ ಘರ್ ನಾವ್ ದುರಿಚೆ
8.3 ಬಾಷಿಂಗ್ ಘರಾ ಕೊಗಲಾಕ್ ಬಾಂಚೆ
8.4 ಮುದ್ದಿ ಕೆಳ್ಚೆ – ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಲಿಪೋಚೆ
8.5 ಜವ್ಹಾಣ್

9. ಲಗ್ನಾ ಹೆರೋ ದಿಸ್ ಕಾರ್ಯ 52–54
9.1 ಕಾಂಕಾಣ್ ಕಾಡ್ಚೆ (ಕಾಂಕಾಣ್ ಸುಟೋಚೆ)
9.2 ಶುದ್ಧಾಚಾರಾ ಹೋಮ್ (ಪ್ರಸ್ತ ಹೋಮ್)
9.3 ಸತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾ
9.4 ಜವ್ಹಾಣ್
9.5 ಪ್ರಸ್ತ
9.6 ಸ್ಯೆರೆ ಜವ್ಹಾಣ್

10. ಹವ್ಯಾಸ 55–60
10.1 ಗಾಂವ್‌ಟಿ ಒಕ್ಕಾದ (ನಾಟಿ ಡಾಕ್ಟರ್)
10.2 ಮಂತ್ರವಾದಿ
10.3 ದರ್ಶನ್ ಪಾತ್ರಿ
10.4 ವೈದೀಣ್ (ಸುಲಗಿತ್ತಿ)
10.5 ಜಾತಿ ಮುಖಂಡ (ಬುದ್ವಂತ)
10.6 ಗುರಿಕಾರ (ಸೊಯ್ರಿಕ್ ಕರ್ತಾಲೊ)
10.7 ಸಾಮೂಹಿಕ ವಾರ್ಡಿಕ್
10.8 ಪಾಳ್ನೆ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ್
10.9 ಘರ್ ಜಾಂವಯ್
10.10 ಬಹು ಪತ್ನಿತ್ವ (ಮಸ್ತ ಲಗ್ನ ಜಾವ್ಚೆ)
10.11 ದಾವೂನ್ ಗೆಲ್ಲೆ
10.12 ವಿಧವೆ

11. ಪರಾಬ್ **61–70**
11.1 ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ
11.2 ಗಡಿಪೂಜೆ
11.3 ಶ್ರಾವಣ–ಶನಿವಾರ–ಸೋಮವಾರ
11.4 ಆಷಾಢ ಪರಾಭ
11.5 ನಾಗರ ಪಂಚಮ್
11.6 ಜಾನುವೆ ಪರಾಭ
11.7 ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮ್
11.8 ಚವತ್
11.9 ನೇವೆ
11.10 ವ್ಹಾಳ್
11.11 ಆಯುಧಾ ಪೂಜೆ – ವಿಜಯ ದಶಮಿ
11.12 ದೀಪಾವಳಿ (ಆಂಗಡಿ ಪೂಜೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ, ಗೋಪೂಜೆ)
11.13 ತುಳಸಿ ಪೂಜೆ (ತುಳಸಿಕ ಲಗ್ನ)
11.14 ಕಾರ್ತಿಕ ಪೂಜೆ (ದಿವ್ವೆ ಅಮಾಸ್)
11.15 ಷಷ್ಠಿ
11.16 ಹೊಳೆ ಹಬ್ಬ
11.17 ಸಂಕ್ರಾಂತಿ
11.18 ಶಿವರಾತ್ರಿ
11.19 ಮಾರೀಕ ದಾಂವ್ಡೂಚೆ

12. ನಮ್ಹೂಗಚೆ (ನಂಬಿಕೆ) **71–73**
12.1 ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಯಾಂತ್ ನಂಬಿಕೆ
12.2 ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಂಬಿಕೆ
12.3 ಲಗ್ನಾ ವೇಳಾರ್ ನಂಬಿಕೆ
12.4 ಅದ್‌ಗತ್

13. ಮರ್ಣಾ ರಿವಾಜ್ **74–79**
13.1 ಮೇಲ್ಲಾ ತೆನ್ನಾ ಘರಾಕಡೆ ಕಾರ್ಯ
13.2 ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ್ ತಯ್ಯಾರ್
13.3 ಚಟ್ಟ ಬಾಂದ್‌ಚೆ
13.4 ಮಡೆ ಹೊರ್ಚ್ಜೆ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ
13.5 ಮಡೆಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ ತೆಂಚೆ ಘರಾ ಎಯಿಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಕಾರ್ಯ
13.6 ಮೆಲ್ಲಾ ಘರಾ ಸಾಂಜೇರ್ ಕಾಮ
13.7 ಮೆಲ್ಲಾ ಹೆರೋದೀಸ್ ಕಾಮ
13.8 ನವೇ ದಿಸಾ ಕಾಮ
13.9 ಇಕ್ರಾ ದಿಸಾಚೆ ಕಾಮ
13.10 ಬಾರಾ ದಿಸಾಚೆ ಕಾಮ

13.11 ಚೌದಾ ದಿಸಾ ಕಾಮ (ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆ)
13.12 ವರ್ಷಾಂತಿಕ್

14. ಖೇಳ್ 80–85
14.1 ಚಿನ್ನಮಣಿ (ಗೂಡಪೊಳೆ)
14.2 ಲಗೋರಿ
14.3 ಕುಂಟಾಟ್
14.4 ಮರಕೋತಿ ಖೇಳ್
14.5 ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ
14.6 ಕಪ್ಪುಗೆಂಡೆ (ಚಿನ್ನೆದಾಂಡು)
14.7 ನಾಲ್ಲಾಕ್ ಪಾತ್ತೋರ್ ಮಾರ್‌ಚೆ
14.8 ಸಮ–ಮಿಗಿಲೇ ಖೇಲ್
14.9 ಕಬ್ಬಡ್ಡಿ
14.10 ಮೀಟ ಹಾಡ್ಜೆ
14.11 ಗೋಲಿ ಖೆಳ್ಜೆ
14.12 ಉಕ್ಕೇ ಖೇಳ್
14.13 ಜೋಕಾಲಿ
14.14 ಗಾಳಿಪಟ ಸೋಡೊಚೇ ಖೇಳ್
14.15 ಪೆಟ್ಲಾಂಡಿ ಖೇಳ್

1. ಪೀಠಿಕಾ

ಆಮ್ಚೆ ಪಾಟ್ತ್ಲಾಳ :

ಅಮ್‌ಚೆ ಮೂಳ ಗೋವಾ. ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯಚೇ ಎಕೇಕ ಕಡೆ ಬರೆ ರೀತಿನ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ತೆ ವೆಳಾರ್ ಪೋರ್ಚಗೀಸ್ ಚೇ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಮತಾಂತರ್ (ತೇನ್ಸ್‌ಚಾ ಜಾತಿಕಾ ಸೇರುಸು ಗೆವ್ಹೂಂಚೆ) ಆನಿ ಉಪದ್ರವ ನಿಮಿತ್ತ ಅಮ್‌ಚೆ ಸಮುದಾಯಚೇ (ಜಾತಿ) ಲೋಕ್ ತೇ ಗಾಂವ್ ಸೋಡುನ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ರಾಜ್ಯಚೇ ದರ್ಯ ಬಗ್‌ಲೆಂತ್ (ಸಮುದ್ರ ತೀರ (ಕರವಳಿ) ಎವ್ಹೂನ್ ರಾವ್‌ಲೆ ಆನಿ ತೊಡೆ ಲೋಕ್ ಚಾರ್ ವೋಡಿರ್ ಎಯ್ಯಲ್ಲೆ ಮುಣ್ಣೂನ್ ತೇ ಗೋಸ್ಕರ ಚಾರ+ವೋಡಿ= ಚಾರೋಡಿ ಮುಣ್ಣೂನ್ ನಾವ್ ಏಯ್ಯೊಲೇ ಮುಣ್ಣುತಾತ ಆನಿ ಕೆಲವು ಲೋಕ್ ಚೆಲೋನ್ ಏಯ್ಯಾಲೇ, ತೋಡೆ ಲೋಕ್ ಬೈಲಾ ಗಾಡಿರ್ ಏಯ್ಯಾಲೇ. ತಸ್ಸಿಜ್ ಏಯ್ಯಾಲೇ ಲೋಕ್ ದರ್‌ಯ ಬಗ್ಗಲೆಂತೆಲೆಗಾಂವ್ ಕಾರವಾರ್, ಹೊನ್ನಾವರ್, ಕುಮಾಟಾ, ಭಟ್ಕಳ್, ಶಿರೂರ್, ಉಪ್ಪುಂದ್, ತ್ರಾಸಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ (ಬೆಣ್ಣಾರ್) ಕುಂದಾಪುರ್, ಕಲ್ಯಾಣಪುರ್, ಉದ್ಯಾವರ್, ಮಂಗಳೂರು, ಕೋಟೆಕಾರ್ ಜಾಗೆರ್ ಏವ್ಹೂನ್ ರಾವಲೇ ಆನಿ ಬೊಟಿ ಕಾಮ್ (ಮರದ ಕೆಲಸ, ಬೋಟ್ ಕೆಲಸ್), ಗದ್ದೆ ಕಾಮ್ (ಕೃಷಿ) ಕಾಮ್ ಕರೀತ ತೇಜ್ ಜಾಗೇರ ರಾವಲೇ, ಗೋವಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ (ಜಾರೋಡಿ ಮೇಸ್ತ) ಭಾಷಾ ಹೀ ಅಮ್ಮಚೆ ಜಾತಿಚೇ ಮಾತೃಭಾಷಾ, ದೈವಿಕ (ದೇವರ) ವಿಚಾರಾಂತಹ ಭಕ್ತ್ ಆನಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಅಮ್ಗೆಲೆ ಲೋಕ್ ಜಾಸ್ತಿ, ತೇ ವೆಳಾರ್ ಅಮ್‌ಚೇ ರೀತ್-ರಿವರಾಜ್, ಹೇ ಪೂರಾ ಪಳೆಲೇ ಪೋರ್ಚಗಿಸ್ ಲೋಕ್ ತೇಜಾ ಜಾತಿಕ್ ಸೇರುವುಂಕಾ ಮೂಣೂನ್ ಉಪದ್ರವ ದಿತ್ತಾನಾ ತೇನಾಚೆ ಉಪದ್ರಾಕ ಬಿವೊನ್ ಸೈಸೊಂಕ್ ಜವನಾತಾನಾ ಸುಮಾರ 14 ನೇ ಶತಮಾನಂತ್ ಕರ್‌ನಾಟಕಾಕ ಎಯಾಲ್ಲೆ, ಮುಣ್‌ಲ್ಲಾರ್ 400 ವರ್ಷ ಪಾಟ್ಟಿಚ್ ಎವ್ಹೊನ್ ರಾವಲೆ ಮುಣ್ಣೂನ್ ಇತಿಹಾಸ ಆಸಾ ಆನಿ ಬುದ್ದಿವಂತ ಲೋಕಾಚೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್.

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಮೂಲ :

ಮೇಸ್ತ ಜಾತಿಚಾ ವಿಷಯಾಂತ ಸಮುದಾಯಾಂತ ಕೆಲವೇಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಆಸ್ಸಾ. ಜಾಲ್ಲಾರ ಸಗ್ಲೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾಡೂನ ಗಾಲ್ಚೆಸಿ ನಾ. ಆದ್ಲೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ : ಗೋವಾಂತ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಾಸೂನ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಲೋಕ ತ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಮಸ್ತ ಕಡೆ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಒಟ್ಟೂ ಜಾವ್ನು ಜೀವನ ಕರ ಆಸ್ಲೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಪೋರ್ಚುಗೀಸಾನಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ ತೇಂಚೆ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಕಾನೂನು ಹಾಡೂನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಕ ತ್ರಾಸು ದಿವ್ಚಾಂಕ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಆನಿ ದೈವಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರೂನ್ಯೆ ಮೊಣಾನ್ ಆಮಿ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕ ತ್ಯಾಂಚ ಧರ್ಮಾಕ ಸೆರವುಂಕಾ ಮೊಣುನು ಮತಾಂತರ ತಯ್ಯಾರ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಆದ್ದಿಸೂನ ಧರ್ಮಾಚಾ ವಿಷಯಾಂತು ಆನಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಲೆ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿ ಲೋಕಾಂಕ ತೆಕ್ಕಾ ಒಪ್ಪುವುನಾತ್ತಾನ ತೇಣಿ ದಿಲ್ಲೆ ತ್ರಾಸ ಆನಿ ಉಪದ್ರ ಸಹಿಸೂನ ಗೇವ್ನು ಆಮಿ ರಾವ್ಲಾರ ಆಮ್ಚಾ ದೇವು ಧರ್ಮ ಸೊಡ್ಕಾ ಜಾಯ್ತ ಮೊಣುನ ತಂಯಿ ರಾವುಲ್ಲೊ ಜಾಗೊ ಘಾರ, ಗುಡಿ ಅನೇಕ ವಸ್ತು

ಸೊಡೂನು ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಕರಾವಳಿಚೆ (ದರಿಯಾ ಬಗ್ಲೇನ) ಏವ್ನು ರಾವ್ಲೆ. ಅನೇಕ ಜಾತಿಚಾ ಸಮುದಾಯಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಉಲ್ಲೊಂಚೆ ಹಿ ಸಮುದಾಯೀಚ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ)

ಕುಲದೇವ್ :

ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯಚಾ ಪಣಜಿಸೂನ್ ಸುಮಾರ್ 18 ಕಿ.ಮೀ ದೂರ್ ಅಮ್ಮಚೆ ಜಾತಿಚೇ ಮೂಲ ಸ್ಥಾನ ಆಸ್ಸಾ. ಆನಿ ತಂಚೆ ಲಗ್ಗಿ–ಲಾಗ್ಗಿ ದೂಸರೆ–ದುಸರೇ ಕುಲದೇವ ಆಸಾ, ಅಮ್ಮಂಚೆ ಲೋಕ್ ತಯ್ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ಆಸಲೆಲೆ ಮುಣ್ಚಾಕ ತಯ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಸಾ ಆನಿ ತೊಡೆ ಲೋಕ್ ಬಿ ಆಸಾ, ಕೆಲವು ಲೋಕ್ ಉದ್ಯೋಗ ನಿಮಿತ್ತ ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯಚೇ ದೂಸರ್–ದೂಸರ್ ಜಾಗ್ಯೆರ್ ವಸೂನ ಆಸಾ.

ಮೇಸ್ತ(ಚಾರೋಡಿ) ಜಾತಿಚೇ ಕುಲದೇವ 'ಶ್ರೀ ರವಳನಾಥ' 'ಬೇತಾಳನಾಥ' (ಯತಾಳ) 'ಪೀಸೋ ರವಳನಾಥ' 'ಕುರುಡೋ ರವಳನಾಥ' 'ಶಾಂತೇರಿ' 'ಕೆಪ್ಪೊ ರವಳನಾಥ' 'ಶೀವುನಾಥ್'ಹೇ ಆಮ್ಚೆ ಕುಲದೇವ. ಆಮ್ಚೆ ಲೋಕ್ ವರ್ಷಾಕ್ ಎಕ್ ನಾ ದೋನ್ ಪಟ್ಟಿ ಕುಟುಂಬ್ ಸಮೇತ್ ಗೋವಾಂತ ಕುಲದೇವಾಚೆ ದರ್ಶನ ಕರೂಂಕ್ ವೈತಾತ್.

ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯಂತ ಆದ್ದಿ ದೇವಸ್ಥಾನಂತ್ ಪೂಜೆ, ವಿಧಿವಿಧಾನ್ ಕಸ್ಸಿ ಚಾಲಾತ್ ಆಸಾಕೀ, ಆತಯ್ ತಸ್ಸಿಜಾ ಚಾಲಾತ್ ಆಸಾ. ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಾಂತ ಪ್ರಸಾದ್ ಪಲೊಂಚೆ ಪೂಲ್ ಲಾವೂನ್ ಪ್ರಸಾದ ಪಲೊಂಚೇ ಪದ್ಧತ್ ತಸ್ಸಿಚ್ ಆಸಾ, ಅಮ್ಚೆ ಸಮುದಾಯಚ್ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜೆ ಕರ್ನಾ ಜಾಲಾರ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. (ವಿಶೇಷ್ ಪೂಜಾ ಸಂಧರ್ಭಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾ), ಗೋವಾಚಾ ಮುಳಗಾಂವ (ಥೀಮಸೂನ 10 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ) ರವಳನಾಥ ದೇವಾಚೆ ದೇವುಳ ಆಸ್ಸಾ. ತ್ಯಾ ಕುಲದೇವಸ್ಥಾನಾಂತ ಸದ್ದಿ ಪೂಜೆ ಕರತಾತ್, ಮಂಗಳವಾರ್ ಆನಿ ಶುಕ್ರವಾರ್ ವಿಶೇಷ ಪೂಜಾ, ಬಜನೆ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸಂತ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ದೀಪೋತ್ಸವ, ಕಾರ್ತಿಕ ಅಮವಾಸ್ಯ, ಶಿವರಾತ್ರಿ, ನವರಾತ್ರಿ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಲ್ತಾ .

ಮುಳಗಾಂವ್ಂತ ಯೆತಾಳ್ ದೇವಾಂಚೆ ದೇವಾಳ್ ಆಸಾ. ತೇಕಾ ನಾಮ್ಗಲೇ ಲೋಕ್ ದೇವಾಂಕ್ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ದಿಪೂನ್ ವ್ಯೊತಾತ್ ಹೇ ದೇವಾಳಾಂತ ಪೂಲಾ ಪಾಕ್ಲೆ ಲಾವೂನ್ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ್ ಸದ್ದಿ ಪೂಜೆ ಉರ್ತಾ.

ಮಡಗಾಂವಸೂನ್ ಸುಮಾರ್ 40 ಕಿ.ಮೀ ದೂರ್ ಶಿರೋಡಾ ಮುಣ್ಲಾ ಕಡೇ ಶ್ರೀ ಶಿವುನಾಥ ದೇವೌಳ್ ಆಸಾ ಹೇಯ್ ಅಮ್ಮಂಚೆ ಕೆಲವು ಕುಂಟುಂಬಾಚೆ ಕುಲದೇವು. ಹೇ ದೇವಾಳಂತ ಸದ್ದಿ ಪೂಜೆ ಆಸಾ ಹೇ ದೇವಾಂಕ ನಮ್ಮಗಲೇ ಸಮುದಾಯಂಚೆ ಲೋಕ್ ಹರಕೆ ಪೂಜೆ ದಿವೂನ್ ಎತಾತ್.

ಪಂಗಡ ಆನಿ ಕುಲಗೋತ್ರ :

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿಚೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ, ಘರ್ಚೆ ಭಾಷೆ (ಆವ್ಯೆ ಭಾಷ್) ಕೊಂಕಣಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷ ಉಲ್ಲೋಚೆ ಮಸ್ತ ಪಂಗಡ ಆಸ್ಸಾ. ತೆಂತೂ ಮೇಸ್ತ ಜಾತಿಹೀ ಏಕ. ಹೀ ಜಾತ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ (ಪಂಗಡ) ಸೇರ್ವೂನು ಆಸ್ಸ. 1975

ಚಾನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಾಚೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಆಯೋಗಾಚಾ ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಪ್ರಕಾರ ಗೆಜೆಟ್ ಪುಸ್ತಕಾಚೆ ಪೇಜ್ ನಂ: 232 ಹೆಂತು ಬರ್ರೈಲಾಶಿ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ), ಆಚಾರಿ, ನಾಯ್ಕ, ಖಂಡೇಕರ್, ಆಚಾರ್, ತಾಂಡೇಲ್, ಹೇ ಪೂರಾ ಏಕೂಚ್ ಸಮ ರ್‍ಯಾಂಕ ಸೆರ್‌ವುಲಾ ಮೊಣೊನ್ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಾಚೆ 2ಎ ಹೆಂತು ಗಾಲ್ಲಿಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸಾ.

ಆನಿ ತೆಜಾ ಮಾಗ್ಗೀರ್ ಪುನರ್ ವಿಂಗಡಣೆ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗೀರ್ ಹೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಾಚಾ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಾಚಾ 2ಎ ಹೆಂತು ಗೆಲ್ಲಾ.

ಕುಲಗೋತ್ರ ವಿಷಯ ಸಾಂಕಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಋಗ್ವೇದ ಕಾಲಾಸೂನ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರ್ಚೆ ಬದಲ್ ಮನ್ನ ಕರ್ರು ಆಸ್ಲೆ ಹೆಂಕಾ ಆನಿ ದೆವಾಚೆರ್ ಮಸ್ತ ಭಕ್ತಿ ಆನಿ ಭಯ ಆಸೂನ್ ಆಸ್ಲೆ ಹೆಣಿ ಋಗ್ವೇದ ವೇದಾಚೆ ಕಷ್ಯಪ ಗೋತ್ರಾಕ ಸೆರುವೂನ್ ಆಸ್ಸಾ ಮೊಣ್ತಾತ್.

ಮಸ್ತ ಆದ್ದಿ ಚಾರಿ ಮೊಣೊನ್ ಸಾಂಗ್ತಾಸ್ಲೆ. “ಚಾರಿ” ಮೊಣ್ಲಾರ ಕಾಮ ಕರ್ತಾಲೊ. ಜನಾಕ ಪೂರಾ ಒಟ್ಟು ಕೊರೊನ್ ಕಾಮ ಕರ್ತಲೆಕ ಮೇಸ್ತ ಮೊಣೊನ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ತೆಜ್ಜೆ ನಿಮಿತ್ತ ತೊ “ಮೆಸ್ತ” ಜಾಲ್ಲೊ ಮೊಣ್ತಾತ್. ತಶೀಚ್ ಏಕ ಏಕ ಕಡೆ ರಾವುಲ್ಲಾಂಕ ತೈಂಯಿ ತೆಂಕಾ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ ಆಪೋಂಚೆ ನಾಂವ ಆನಿ ಮನ್ತಾನ ಮೊಣೊನ್ ಆಪೈತಾತ್. ಚಾರೋಡಿ, ಮೇಸ್ತ, ಆಚಾರಿ, ಖಂಡೇಕರ, ಆಚಾರ, ಕೊಂಕಣ ಆಚಾರ, ನಾಯ್ಕ, ನಾಯಕ, ತಾಂಡೇಲ ಮೊಣ್ಜೆ ಕುಲ್ ನಾವ ರೂಢಿರ್ ಎಯಿಲಾ. ತಶೀಚ್ ಮುಕಾರ್ ತೆಂಚಾ ಅನುಕೂಲಾಕ ತಕ್ಕ ಜಾವ್ನು ತೆಂಚಾ ನಾವಾ ಮುಕ್ಕಾರ ಘರ್‌ಚೆ ನಾವ ಗಾಲ್ಜೆ ಆನಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕುಲ್ ನಾವ ಗಾಲ್ಜೆ ಪದ್ಧತ್ ಎಯಿಲೆ. ಆತ್ತಾ ತೇಂಚಾ ನಾವಾ ಮುಕಾರ ಕುಲ ನಾವ ಚೇಡ್ ಜಾವ್ನು ಗಾಲ್ತಾತ. ಜಾಲ್ಲಾರ ತೊಡೆ ಲೋಕ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ನಾವ ಗಾಲ್ತಲೇ ಹಿ ಆಸ್ಸಾತ್.

ಮಠ ಆನಿ ಗುರು :

ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯತ್ ಆಸ್ಲೆ ಅಮ್ಮೆಗೇಲ್ ಜಾತಿಕಾ ಮಠಾನಾ. ಮಠಾ ಆಸ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಪುರಾವೆ ಆನಿ ನಿರ್ದೆಶನ ಕಯ್ಯಾ ನಾ, ಕುಲದೇವ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ಆಸೆಲ್ಲೆ ಮುಣುನ್ ಸಾಂಗತಾತ್. ತಸಿ ಮಠ ಆನಿ ಗುರು ಆಸ್ಸಿಲೆ ದಾಖಲೆ ನಾ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯತ್ ಎಯ್ಯಲ್ ಮಾಗ್ಗಿರ ಅಮ್‌ಚೆ, ಅಜ್ಜ, ಮುತ್ತಜ್ಜ ಕಾಲಾಂತಿ ಗುರು ನಾ. ಜಾಲಾರ್ ಆತ್ತ ಸದ್ಯಾಕ ಆಮ್ಜೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ, ರೀತ್ – ರಿವಾಚ್ , ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೇ ರೀತ್ ಪೊಳೊನ್ ಶ್ರೀ ಶೃಂಗೇರಿ ಶಾರದಾ ಪೀಠಾಚೇ ಮಠಾದೀಶ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿ ಕಡೆ ಸಾಂಗಲಾ ನಂತರ ಸ್ವಾಮಿನ್ ತುಮ್ಮಕಾ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠ ಮುಣ್‌ನ್ ಮನ್ನಣೆ ಕರುನು ಆತ ಆಮ್ಮಿ ಅಮ್‌ಚೆ ಮಠ ಆನಿ ಸ್ವಾಮಿ ಮುಣ್ಣನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಕೇಲಾ.

ಆಮ್ಜೆ ಜಾತಿಚೆ ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ (ವೆಗ್ಳೆ ವೆಗ್ಳೆ) ನಾವ :

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಚೇ ದರ್‌ಯಾ ಬಗ್ಗೆಲೆನ್ ಎವೂನ್ ರಾವ್‌ಲೆ ಆಮ್ಮಿ ರುಕ್ಕಾ ಕಾಮ (ಬೋಟಕಟ್ಟುವ) ಆನಿ ತೊಡೆಲೋಕ್ ಗದ್ದೆಕಾಮ್, ಆನಿ ತೊಡೆಲೋಕ್ ತೇಯ್ ಜಾಗರ್ ಮಿಂಗಲ್ ಜಾವೂನ್ ತಂಚೇ ಕಾಮ್ ಕರೂನ್ ಜೀವನ್ ಕರಿತ್ ಆಸಾತ್.

ಗೋವಾಂತ್ ಅಮ್ಮಂಚೆ ಲೋಕ್ ಬೋಟಿಕಾಮ್ (ಬಡಗಿ) ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ, ತೊಡೆ ಲೋಕ್ ಗದ್ದೆ ಕಾಮ್ ಆನಿ ರೂಕ್ ಕಾಮಿಹಿ ಕರಿತ್ ಆಸಲೇ.

ಚಾರೋಡಿ (ಚಾರಿ) ಮುಣಿನ್ ಗೋವಾಂತ ಆಪೆತ್ ಆಸಲ್ಲೆ ಆಮ್ಚಾ ಜಾತೀಕ. ಗೋವಾ ಸೋಡುನ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಕ ಎಯ್ಯೊಲ್ ನಂತರ ಕಾರವಾರ ಚಾ ಆಸಪಾಸಚಾ ಲೋಕಾಂಕ್ 'ಖಂಡೇಕರ್ ನಾಯ್ಕ', ಆನಿ ಮೇಸ್ತ ಮುಣುನ್ ಆಪೇತಾತ. ಹೊನ್ನಾವರ ರಾವುಲ್ಲಾ ಲೋಕ್‌ಕ್ 'ಮೇಸ್ತ ಚಾರೋಡಿ, ತಾಂಡೇಲ್' ಮುಣುನ್ ಆಪೇತಾತ್, ಶಿರೂರ ಏವೂನ ರಾವುಲ್ಲಾ ಲೋಕ್‌ಕ್ ಮೇಸ್ತ ಆಚಾರ್, ಕಾರ್, ಮುಣೂನ್ ಆಪೇತತ್ತ, ಕಲ್ಯಾಣಪುರ, ಉಡುಪಿ, ಉದ್ಯಾವರ, ಮಂಗಳೂರು ಆನಿ ಕೋಟೆಕಾರ್ ಲೋಕಾಕ್ ಮೇಸ್ತ, ನಾಯಕ ಚಾರೋಡಿ ಮುಣನ್ ಆಪೇತಾತ್. ಆನಿ ದರ್‌ಯ್‌ಸೈಡ್‌ಸೂನ್ (ಕರಾವಳೀ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ವಲಸೆಯಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು) ಘಂಟಾರ್ ಆಲ್ಲೆ ಶಿರಶಿಚಾ ಲೋಕಾಕ್ ಮೇಸ್ತ ಆಚಾರ್, ಆಚಾರಿ ಮುಣುನ್ ಆಪೇತ್ತತ. ಸಾಗರಚ್ಚಾ ಲೋಕಾಂಕ ಮೇಸ್ತ ಆಚಾರ್, ಆಚಾರಿ, ಚಾರೋಡಿ ಕೊಂಕಣಆಚಾರ್ ಮುಣುನ್ ಆಪೇತ್ತತ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಭದ್ರಾವತಿ ಆನಿ ಚಿಕ್ಕಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಂಚೆ ಲೋಕಾಂಕ ಮೇಸ್ತ, ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಆಚಾರ, ಆಚಾರಿ ಚಾರಿ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಆಪೇತ್ತಾತ. ಆನಿ ಬೆಂಗಳೂರಾಂತ ರಾವುಲಾ ಲೋಕಾಂಕ (ಉದ್ಯೋಗ ನಿಮಿತ್ತ ಹೋದವರು) ಮೇಸ್ತ, ಆಚಾರಿ, ಚಾರಿ, ನಾಯಕ ಚಾರೋಡಿ ಕೊಂಕಣಆಚಾರ್ ಮುಣಾನ್ ಆಪೇತಾತ. ಆಮ್ಚಾ ಜಾತೀಕ ದುಸರೆ ದುಸರೆ ನಾವಾರ ಆಪೈತಾತ. ತೇ ಪೂರಾ ನಾಂವ ಅಶಿ ಆಸ್ಸಾ.

ಚಾರೋಡಿ, ಮೇಸ್ತ, ಚಾರಿ, ಆಚಾರ್, ನಾಯಕ, ಕೊಂಕಣ ಆಚಾರ್, ವಿಶ್ವಕರ್ಮ, ತಾಂಡೇಲ, ಖಂಡೇಕರ, ನಾಯ್ಕ.

ಮೂಳ ದಂಧೊ (ಪೀಳ್ಗೆಚೆ ಕಾಮ) :

ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಸೂನಿ ರುಕ್ಕಾ ಕಾಮ (ಹೋಡೆ, ಮರ್ಗಿ, ದೋಣ, ಬೋಟ, ಮಚ್ವೆ), ಘರಾ ಪಾಕ್ಕೆ, ದಾರ, ಬಾಗಿಲ, ಕಿಡಕಿ, ಖುರ್ಚಿ, ಮಾಂಚೊ, ಟೇಬಲ್ ಆನಿ ಗಾದ್ಯಾ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಘರ್‌ಚೆ ಜಾಲ್ಲಾರ್ (ನಾಂಗೋರ್, ನೋಗ್, ಗೋರಿ, ಮೆಟ್ಟಿಕಾಂಬೊ) ಕರ್‌ಚೆ ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಕಾಮಾಂತ ವಿಶೇಷ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಆನಿ ಮಸ್ತ ನಾಜೂಕಾನ ರುಕ್ಕಾಚೆ ದೋಣ ಬಾಂದೂಕ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗೀರ್ ಸ್ವತಃ ದೋಣಿಕ ತಕ್ ಜಾಲ್ಲೊ ರೂಕ (ಉಂಡೆ ರೂಕ, ಆಂಬ್ಯಾ ರೂಕ, ಪಾತ್ ಪೋಣಾಸ್, ಮೆತ್ತಿ) ಕಾತ್ರೂನ ತಂಚ್ ಹೊಡ್ಯಾಕ್ ಜಾವುಂಕಾ ಆಸ್ಲೆಸಿ ಕೊಯ್ತಾ ಕರೂನ್ ನಯಿಚಾ / ದರಿಯಾ ಬಗ್ಲೇನ್ ಬರೇ ಮುರ್ತಾರ್ ಹೋಡೆಚೆ / ಬೋಟಿಚೆ ಮೂರ್ತ ಕರೂನ ಬಾಂದೂಕ ತಯಾರ್ ಕರ್ತ್ತಾಸ್ಲೆ. (ತೆನ್ನಾ ಚೇಡ್ ಜಾವ್ನು ನಂಯಿ / ದರಿಯಾಚೆ ಭರ್ತಿ ಆನಿ ಸಾಂಜೆ ಗೋಧೋಳಿ ವೇಳಾಚ್ ಮೂರ್ತಾರ್ ಪಾಟ್ನಾಕ್ ಹಳದ್ ಪೂರಾ ಸಾರ್ರೂನು) ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನ ಪೂರಾ ಕರೂನ್ ಮೂರ್ತಾಕ ರೂಕಾಚಾ ಪಾಟ್ನಾಕ್ ಇನ್ನೆ (ಉಳಿ) ಮಾರೂನ್ ಕಾಮ ಸೂರು ಕರ್ ಆಸ್ಲೆ. ಬೋಟಿ / ಹೊಡೆಚೊ ಸಾವುಕಾರ ಇತ್ಲಾ ದಿಸಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ತಯಾರ್ ಕೋರ್ರು ದಿವ್ಕಾ ಮೊಣಾನ್ ಸಾಂಗಾತ್ ಆಸ್ಲೊ. ತೆಕ್ಕಾ "ಮೇಸ್ತ" ಬೋಟಿ / ಹೊಡೆ ಕಾಮ ದರ್ತಾಲೊ ತೇ ವೇಳ್ಯಾಕ್ ಸಮ ಜಾವ್ನು ತಯಾರ್ ಕರೂನ್ ಕಾಮ ಪೂರಾ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಹೊಡೆ / ಬೋಟ್ ಉತ್ಕಾಂತ ದೇವೊಂಚೆ ಆದ್ದಿ ಪೂಜಾ ಕರೂನ್ ಬೋಟಿ ಸಾವುಕಾರಾಚ ಮುಕಾರ್ ಪೂರಾ

ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ಜಲ್ಲಾ ಮಾಗೀರ್ ಸಾವುಕಾರ ಕಾಮ ಧರ್ಲಾ ಮೇಸ್ತಾಕ ಉಡಿಗೆರೆ ಜಾವ್ನು ಆಂಗಿ, ಪಂಜಿ, ಟುವಾಲೊ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪಾನಾವಿಡೊ, ಬಾಂಗ್ರಾ ಮುದ್ದಿ / ಚೈನ ಗಾಲೂನ ಗೌರವ ದಿತ್ತಾ ಆಸ್ಲೊ. ತಶೀಚ ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲೆ ಸಗ್ಲಾ ಲೊಕಾಂಕ ಉಡಿಗೆರೆ (ಆಂಗಿ, ಪಂಜಿ, ದಕ್ಷಿಣ) ದಿಯಾಸ್ಲೊ. ಆನಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ್ ಬೋಟಿಕ್ ದೇವಾಚೆ ಉಪದ್ರ ಭೂತ ಪಿಶಾಚಿಚೆ ಕಾಟ ಆನಿ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಮೆಲ್ಲಾಂಚೆ ಕಲೇ ತೊಂದರೆ ಏವ್‌ನು ನುಯೋ ಮೊಣಾನ್ ಬೊಕ್ಡೊ / ಕುಂಕಾಡ್ ಬಲಿ ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ಹೆಕ್ಕಾ "ಕುಟ್ಟಿ ಪೂಜಾ" ಮುಣ್ತಾತ್. ಆನಿ ಕರ್ಚಾ ದಂದ್ಯಾಂತ ಬರೇ ಜಾಂವ್ವುಕಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಹೇ ಪೂರಾ ಕರಾಸ್ಲೆ. ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಮಸ್ತ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ಚಲ್ಲೋನ್ ಆಯ್ಲೆ. ಆತ್ತಾಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಸಾ.

ಜಾತಿ ವಿಷಯೆಂತು ಅಧ್ಯಯನ್ :

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿ ಲೋಕಾಕಾಚೇ ವಿಷಯಾಂತ ಅಜ್ಜೂನಿ ಸಂಶೋದನ್, (ಅಧ್ಯಯನ) ಕರೂನಾ, ಆನಿ ಹೆಜಾ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೆಲ್ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆ ಕಯ್ಯನಾ, ಬುದ್ದಿವಂತ ಲೋಕಲಾಗಿ ವಿಚಾರ್‌ಲಾರ, ಆಮ್ಮಿ ಕೊಣ್ಣಿ ಹೆಜಾ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೇಲ್ ನಾ, ಮುಣ್ಣಚೇ ವಿಷಯ್ ಆನಿ ವಿಚಾರ್ ಗೋತು ಜಾಲ್ಲೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತ ವಿಮರ್ಶಕ, ಸಾಹಿತಿ, ನಾಟಕಕಾರ , ಸಂಗೀತಕಾರ್, ಆನಿ ಯಕ್ಷಗಾನ್ ಕಲಾವಿದ ಅಮ್ಮಚಾ ಜಾತಿತ್ತ್ ಆಸಾತ್. ಜಲಾರ್ ಅಮ್ಮಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರೀತಿ–ರಿವಾಜ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯ್, ಪರಾಬ್, ಆನಿ ಅನೇಕ್ ವಿಷಯಾಂತ್ ವಿಚಾರ್ ಕರೂನ್ ಬುದ್‌ವಂತ ಆನಿ ಮಾಲ್‌ಗಡೆ (ಹಿರಿಯರು) ಲೋಕಾಚೆ ಸಹಕಾರ ಆನಿ ಪೋತ್ಸಾಹಚಾರ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೆಲೆ.

ಚಾರೋಡಿ ಜಾತಿಚೇ ಇತಿಹಾಸ್, ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆನಿ ಅಮ್ಮಚೆ ಸಮಾಜಚೇ ವಿಷಯಾಂತ್ ಗೋತ್ತಿ ಆಸ್ಲ ಕಡೆ ಚರ್ಚೆ ಕರೂನ್, ಹಾಂವ್ ತೆಜ್ಜೆ ಮಾಹಿತಿ ಆದ್‌ಲಾ ಕಾಲಚೇ ವಿಷಯ್, ಚರ್ಚೆ ಕರೂನ್ ವಿಷಯ್ ಸಂಗ್ರಹಣ್ ಕರೂನ್ ಮಲ್ಗಡೆ ಲೋಕಂಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗೆವೂನು ಒಟ್ಟು ಕರೂನ್ ಅಮ್ಚೆಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಜ್ವಾಡಕಾ ಹಾಡಲಾ.

ಚಾರೋಡಿ(ಮೇಸ್ತ್) ಸಮುದಾಯಚೇ ಸಂಸ್ಕರ್ ಆನಿ ಖೇಳ್ ಮುಣ್‌ಚಾ ವಿಷಯಾಂತ್ ಸಂಶೋಧನ್ ಕರೂನ್ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಜಾತಿಚೆ, ಜಾತಿಚೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಸಂಸ್ಕರ್) ಸಂಗಲಾ ಅಮ್ಮಾಂಚಾ ಜಾತಿ ಆನಿ ಸಂಗಲಾ ಸುಮದಾಯಂಕ್ ಗೊತ್ತು ಜವಾಂಕ್ ಮುಣ್ಣ್‌ನ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ಲಾ. ಹೇಕಾ ಸರ್ವ ಸಹಕಾರ ದಿಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಕ್ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡಮಿಚೇ ಸಹಕಾರರ್ ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆ.

ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರಚೇ ಉದ್ದೇಶ :

ಗೋವಾ ಸೊಡನು ಏಯ್ಯಾಲೇ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿ ಕರಾವಳಿ(ದರ್‌ಯಾ ಸೈಡ್) ಎವೂನ್ ರಾವಲೇ ಆನಿ ತೇ ಜಾಗರ ಆಸಲೆ ದೂಸರೆ – ದೂಸರೆ ಜಾತಿ ಲೋಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಉಲ್ಲೋಚಾ ದೂಸರೆ ಸಮುದಾಯಚೆ ಜಾತಿ ಒಟ್ಟು ಸೇರೋವನ್ ಮೇಳುನ ರಾವಲೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ದತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಜೀವನ್‌ಚೆ ವಿಚಾರ ಕೆಲೆ. ಮೇಸ್ತ ಸಮುದಾಯಚೇ ರೀತಿ–ನೀತಿ, ರಿವಾಜ್, ಸಂಪ್ರಾದಾಯ್. ಆಚಾರಣ್. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರ್, ಸಂಘಟನ್, ವೇಷ–ಭೂಷಣ, ಖೇಳ, ಜವಾಣ್–ಖಾಣ,

ದೇವ್–ಧರ್ಮ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕುಲದೇವ, ಪರಾಭ್, ಸಂಸ್ಕಾರ ಆನಿ ಸ್ಥಿತಿ–ಗತಿ ಚಾ ಬಗ್ಗೆ ಆನಿ ಮೆಸ್ತ್ (ಅನೇಕು) ವಿಷಯಾ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೆಲೆ.

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿ ಲೋಕ್ ಗೋವಾಂತ್ ಕೊಂಚಿ ಪದ್ಧತ್ ಆನಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಆಚರಣ್ ಕರಿತ್ ಆಸಲೆ, ಗಾಂವಂತ್ ಏಯ್ಯಾಲ್ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ತೇಣಿ ರಾವಲೇ ಜಾಗರ್ ಆದ್ದೆಲಿ(ತೀಚ್) ಪದ್ದತ್ ಆನಿ ಸಂಪ್ರಾದಾಯ್ ಚಲೂನ್ ಗೆವೂನ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣಾನ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾತ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಆನಿ ಮೂಲಸ್ಥಾನ ಗೋವಾಂತ್ ಅಮ್‌ಚೆ ಸಮುದಾಯಚೆ ಲೋಕ್ ಕಡೆ ಒಚೋನ್, ಅಲ್ಲೋ ಜಾಗೋ (ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ) ಹೆಜ್ಜೆ ಪೂರಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೆಲೆ.

2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ್

ಜೀವನ ಕ್ರಮ :

ದೇವು ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತಾ. ಜೀವ ಆಸ್ಲೊ ಬದ್ಗಾತಾ. ಜನ್ಮಾಕ ಎಯ್ಲೆಲೊ ಪ್ರತಿ ಏಕ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನಾಂತ ಎಯಿಲೆ ಕಷ್ಟ–ಸುಖ ನಿಬಾಯಿಸೂನ ಗೇವ್ನು ಜೀವನ ಕರ್ತಾ. ತಶೀಚ್ ಮನುಷ್ಯಾಚೆ ಜೀವನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜಾಲ್ಲೆ. "ಜನ್ಮ ದಿಲ್ಲೊ ದೇವು ತಾಣ ಕಾವ್ಯೆಶಿನಾ" ಮೊಣ್ಚಾಶಿ ಜೀವನ ಕರ್ತಾ. ಮೇಸ್ತ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೇಣಿ ಜನ್ಮಾಕ ಎಯ್ಲೊ ಜಾಗೇರ ತೆಂಚಾ ಕುಟುಂಬಾ ಒಟ್ಟು ಕಷ್ಟಕೀ ಸುಖಕೀ, ತೇ ಪೂರಾ ನಿಬಾಯ್ಸುನ ಜೀವನ ಕರಾಸ್ಲೆ.

ಗೋವಾಂತ ಮೂಲ ಕಾಮ ರುಕ್ಕಾಚೆ ಕಾಮ, ಆನಿ ಗಾದ್ದೆಚೆ ಕಾಮ. ತಶೀಚ್ ರುಕ್ಕಾಚೆ ಕಾಮ ಚೇಡ್ ಜಾವ್ನು ನವೆಂಬರ್ ಮ್ಹೈಯ್ನಾಸೂನ್ ಮೇ ಮಯ್ನೊ ಮುಣಸಾರ್ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮ ಕರ್ತಾ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಲೋಕ ಜೂನ್ ಮ್ಹೈನಾಸೂನ್ ಅಕ್ಟೋಬರ ಮ್ಹೈನೆಸರ್ ಹೇ ಕಾಮ್ ಕರೀತಸ್ಲೆ. ಗಾದ್ದೆ ನಾತ್ಲೆಲೆ ಲೋಕ ವರ್ಷಪೂರ್ಣ ರುಕ್ಕಾಚೆ ಕಾಮ ಕರ್ತಾಸ್ಲೆ. ಪಾವಸಾಡೆ ಮ್ಹೈನಾಂತ ತೊಡೆ ಬೋಟಿ ಕಾಮ ಉಣೆ. ಚೇಡ್ ಜಾವ್ನು ಪೊರ್ನೆ ಬೋಟ್/ ಹೊಡಿ ಒಯ್ರ ಒಡ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತೊಡೆ ತೊಡೆ ಕಾಮ ಉರಾಸ್ಲೆ.

ಚಾರೋಡಿ ಮೇಸ್ತ ಸಮೂದಾಯಾಚೆ ಚೇಡ್ ಲೋಕ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ. ತೊಡೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಕ್ಲೆಲೆ ಲೋಕ ಕೂಲಿ ಕಾಮ ದರೂನ ಬೋಟಿ, ಹೊಡಿ, ಮರ್ಗಿ, ಮಚ್ವೆ ಕಾಮ ದರ್ತಾಲೆಕ "ಮೇಸ್ತ" ಮುಣಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ತೊಡೆ ಲೋಕ ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮ ಕರೂನ್ ಜೀವನ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ರುಕ್ಕಾ ಕಾಮ ಆನಿ ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮ ದೊನ್ನಿ ಕರೂನ ಜಿವನ ಕರ್ತಾಲೆ ಲೋಕಹೀ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಆನಿ ಹೇ ಪೂರಾ ಸೊಡೂನ ದುಸ್ರೆ ದುಸ್ರೆ ಕಾಮ ಕರ್ಚೆ ಲೋಕ ಆಮ್ಚೆ ಜಾತೀತ 15% ಮಾತ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಆನ್ನಾನ ಕಾಮ ಕರ್ಚೆ ಪೊಳೊನ್ ತಶೀಚ್ ಕಾಮ ಸಿಕೂನ್ ಆನ್ನಾಕ ಪ್ರಾಯ / ತ್ರಾಸ ಜಾವ್ನು ಕಾಮ ಕರೂಂಕ ಜಾಯ್ನಾ ಜಾಲ್ಲಾಲ್ ತೆನ್ನಾ ಸ್ವತಃ ಕಾಮ ಕರೂನ್ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಜೀವನ ಸಾಂಬಾಳ್ತಾಸ್ಲೆ. ಕೇವಲ ರುಕ್ಕಾಚೆ (ಬೋಟ) ಕಾಮ ಕರ್ಚೊ ಮನುಷ್ಯ ರುಕ್ಕಾಚೆ ಕಾಮ ನಾತ್ಲಾಲ್ ತೆನ್ನಾ ತೆಕ್ಕಾ ಗೊತ್ತಾಲ್ಲೆ ಕಂಚೆ ಕಾಮ ತೊ ಕರ ಆಸ್ಲೊ. ತಶೀ ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮಾಕ್ ಕೀ ವಚಾಸ್ಲೊ. ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾಮ ಗರ್ಚೆ ಲೋಕ ಸೆರವೂನ್ ಕೊರೂನ ತೆಜ ನಿಮಿತ್ ಕುಟುಂಬ ಸಾಂಬಾಳ್ನು ಹೊರ್ಚೆ ರಿವಾಜ್ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ ಘರಾ, ಕಾಮ ಕರ್ತಾಲೊ ಎಕ್ಲೋಚ ಆನಿ ತೆಜ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಲೋಕ ಮಸ್ತ ಆಸ್ಲೆರ ತೆನ್ನಾ ತೆಣಿ ಜೊಡ್ಲೆಲೆ ಘರ್ಚೆ ಸಂಸಾರ ಚಲೊಸೂನ್ ಹೊರ್ಚೆಂಕ ಮಸ್ತ ಕಷ್ಟ ಜಾಯ್ತು ಆಸ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತೆಜೆ ಪುತ್ತಾಕ ದುಸ್ರೆ ಕಡೆ ಕಾಮಾಕ ನಾತ್ಲಾರ ಸಾವುಕಾರ ಘರಾ ಗರ್ವಾ ಚರೋಂಕ ದಾಡೆಯಿ ಆಸ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾ ದುಡ್ವಾ ಬದಲ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ್ ತಾಂದೂಳು, ನಾಲ ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ದುಡ್ಡು ದಿಂವ್ಚೆ ಕ್ರಮ ಮಸ್ತ ಉಣೆ ಆಸ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಮನುಷ್ಯಾನ ಸಾವುಕಾರಾಚೆ ಘರಾಚ್ ಉರ್ಕಾಸ್ಲೆ ಪರಾಬ್, ಘರ್ಚೆ ಬರೇ ಕಾರ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ತೇಣೆ ತೆಜೆ ಘರಾ ವಚ್ಕಾಸ್ಲೆ.

ವಿದ್ಯೆ (ಶಿಕ್ಷಣ) ಸಿಕ್ಕಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ತೆನೆ ಮೈಲಿಗಟ್ಲೆ ಚಲೋನ್ ವಚ್ಕಾ. ಇಸ್ಕೂಲ್

ಗಾವಾಸೂನ್ ಮಸ್ತ ದೂರ ಉರಾಸ್ಲೆ. ಏಕ, ದೋನ ಕ್ಲಾಸ ಸಿಗ್ತಾಲೆ ಲೋಕ ಮಸ್ತ ಉರಾಲ್ಲೆ. ಮಸ್ತ ಸಿಗ್ತಾಲೆ ಲೋಕ ಉಣೆ. ತೆಜಾ ಉದ್ದೇಶ ಇಸ್ಕೂಲ ಮಸ್ತ ದೂರ ಆಸಿಲ್‌ಕಾತಿರ್ ಸದ್ದಿ ಚಲೂನ್ ವಚೂನ್ ಏವುಂಕ, ಮಸ್ತ ಸುಸ್ತು ಜಾಯ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ತೆನ್ನಾ ಖಾಣ ಜವ್ಣಾಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮ ಊರ್ನಲ್ಲೆ.

ಘರಾಕಡೆ ದುರ್ಬಳಪಣ ಆಸ್ಲೆ ಲೋಕ ಚೇಡ ಆನೇಕ ಕಾರಣಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಉಣೆ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ ವೇಳ್ ತೋ ಸಾತ್ ನಾ ಧಾ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಿಕ್ಲಾರ್ ತೆಕ್ಕಾ ತೇ ಗಾವಾಂತ ಮಸ್ತ ಗೌರವ ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೆಕ್ಕಾ ಗಾಂವ್ಕೊ "ಬುದ್ವಂತ" ಮೊಣೊನ್ ಆಪೆಯಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ತೊ ಹೋಡ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ತೆಕ್ಕಾ ದೇವಳಾಂಚೆ ಮುಕ್ತೇಸರ್ ಕಾಮ ದಿಯಾಸ್ಲೆ.

ಚೆಡ್ವಾಂಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಾತ್ಲೆಲೆ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ ಚೆಡ್ವಾಂಕ ಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ದಾಡ್ತಾನಾಸ್ಲೆ. ಚೇಡ ಜಾವ್ನು ಘರಾ ಬಾಯ್ರ ವಚ್ಚೆ ಜಾಲಾರ್ ಘರ್‌ಚಾ ಲೊಕಾ ಒಟ್ಟು ಒಚ್ಕಾ. ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕಾಂಚಾ ಕಾರ್ಯಾ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಲಗ್ನ ಹೆಕ್ಕಾ ಮಾತ್ರ ಒಯ್ಚೆ ರಿವಾಜ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಇಸ್ಕೂಲಾ ವಚ್ಚಾಕ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕ ವಿರುದ್ಧ ಕರಾಸ್ಲೆ. ತೆನ್ನ ತೆಣಿ ಗರ್ವ ರಾಕ್ಕಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ತೆಕ್ಕಾ ತಾಣ-ದೋಣ, ದರ್ಕ, ಹಾಡೂನ ಗಾಲ್ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ಆವ್ಸೀನ್ ಕರ್ಜ್ಯಾ ಘರ್ಚೆ ಕಾಮಾಕ ಸಹಾಯ ಕರ್ಕಾಸ್ಲೆಲೆ. ತೆಕ್ಕಾ ಸಾನ ಪ್ರಾಯಾರ ಲಗ್ನ ಕರ್ತಾಸ್ಲೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಂಬಂದಿಕಾಕ ದೀವ್ನು ನಾ ಪಾಳ್ನೆ ವಾಡ್ಕಿಕ ಕರ್ಚೆ ಪದ್ಧತಿ ಆಸ್ಲಿ. ಚೋಡು ನಾವುಂಕ ಲಾಗ್ಲಾ ಕೂಡ್ಲೆ ಲಗ್ನಾ ತಯಾರಿ ಕರ್ತಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಬಾಯ್ರ (ಬಷ್ಟ) ಜಾಲ್ಲಾ ತೆನ್ನಾ ತೆಕ್ಕಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳ ದಿವ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾರ ಉರ್ಕಾಲೆ. ತಶೀಚ್ ಘರಾ ಕಡೆ ತೆಕ್ಕಾ ಪುರ್ಸತ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ ತೆನ್ನ ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲ್ಚೆ ಶೃಂಗಾರ ಕರ್ಚೆ, ಪುಲ್ಲಾ ಮಾಳ ಕರ್ಚೆ, ಹಪ್ಪಳ ಸಂಡಿಗೆ ಕರ್ಚೆ ಆನಿ ಆವ್ ಸಿ ಒಟ್ಟು ತೆಣೆ ಕರ್ಚೆ ಕಾಮಾಂತ ತೆಕ್ಕಾ ಸಹಾಯ ಕರೀತಾಸ್ಲೆ.

ಘರ್‌ಚೆ ವಿಷಯಾಂತ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಜಾಲ್ಲಾರ ಸಗ್ಲೇಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪಾಂತ ನಾತ್ಲೆಲೆ ಕೆಲವು ಘರಾ ಆಸ್ಸ. ಆನಿ ಕೆಲವು ಘರಾ ಮಸ್ತ ಬರೇ ಆಸ್ಸೂನ ತೇಣಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಜೀವನ ಕರ್‌ಚೆ ಕೆಲವು ಘರಾಹೀ ಆಸ್ಸಾ. ತೆಂಚ-ತೆಂಚ ಅನುಕೂಲಾಕ ತಕ್ಕ ಜಾವ್ನು ಘರಾ ಆಸ್ಲೆ. ತಣ ಘರ, ನಳೆ ಘರ ಮಾಳೆ (ಸಾಹುಕಾಚೆ) ಘರ. ತೆಂತೂರೀ ತಣ ಘರ ಚೇಡ ಜಾವ್ನು ಉರಾಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ತೆ ಘರಾಂತ ಕಷ್ಟ ಸುಖಾನ್ ಜೀವನ ಕರ್ತಾತ. ಆನಿ ತೇಂಚಾ ಅನುಕೂಲಾಕ್ ತಕ್ಕ ಜಾವ್ನು ಪರಾಬ್, ಬರೇ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಸ್ಲೆ. ಪರಾಬ್ /ಆನೇಕ ಬರೇ ಕಾರ್ಯ ವೇಳಾರ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಗ್ಲಾ ಲೋಕಾಂಕ ಲುಗಾಟ ಹಾಡ್ತಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ವರ್ಷಾಂತು ಸಗ್ಲೋ ಪಟಿ ಹಾಡ್ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ನಾಸ್ಲೆ. ಮಸ್ತ ದುರ್ಬಳೆಂಚೆ ಜೀವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಸ್ತ ಕಷ್ಟ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ ಜೋಡಿ ಲುಗಾಟ ಹಾಡ್ಲಾರ ವರ್ಷ ಪೂರಾ ತೆಚ್ಚೆ ಲುಕ್ತಾಚೇರ್ ದಿವೋಸ್ ದುಂಗುಳ್ಕಾಸ್ಲೆ. ಜವಾಣ್ ಖಾಣ ಆನಿ ಲುಗ್ಟಾಕ ಕಷ್ಟ ಪಡ್ವಲ್ಲೆ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬ ಆಲ್ಲೆ ಮುಣ್ಣನ್ ಆಮ್ಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕ ಆತ್ತಾಹೀ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ಜವಾಣ್ ಕಾಣಾಚೆ ವಿಷಯಾಂತ್ ಎವ್ವಿಲಾರ್ ತೇ ಕಾಲಾಂತ್ ಕಿತ್ಲೆ ಕಷ್ಟ ಆಸ್ಲೆ ಮುಣ್ಲಾರ್ ಆತ್ತಾ ಆಲ್ಲಿ ಮಾತಾರಿ / ಮಾತಾರೆ, ಮಾಲ್ಗಡೆ ಸಾಂಗ್ಲಾಶಿ ಸಾವುಕಾರ ಲೋಕ ತೇಣಿ ತೆಕ್ಕಾ ತಕ್ಕ ಜಾಲ್ಲೆ ಹೊಡ್ವಾಣ ಜೀವನ ಕೆಲ್ಲಾರ, ದುರ್ಬಳೆ ಲೋಕ ಕಷ್ಟ ಪೋಳೊನ್ ತೆಂಚ ಜೀವನ ಆನಿ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೊರೂನ್ ಗೇವ್ನು

ವಚ್ಕಾಸ್ಲೆ. ತೆಂತೂ ಹೀ ಮಸ್ತ ದುರ್ಬಳೆ ಲೋಕ ಕೂಲಿ / ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮ ವಚೂನ್ ತೇಣಿ ದಿಲ್ಲೆ ಬಾತ್ ಹಾಡುನ್ ಘರಾ ಕಡೆ ಕುಟ್‌ವೋನ್ ತಾಂದೂಳು ಕರೋನ್ ಪೇಜ್ / ಶೀತ್ ಕರೂನ್ ಚೆಟ್ನಿ / ಲೋಣ್ಚೆನ್ ನಾಜಾಲಾರ್ ಕಾಯ ಬಜ್ಜಿ ಕರೂನ್ ಜಂವ್ಚೆ. ಹ್ಯಾ ರೀತಿಚೆ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಕುಟುಂಬಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಜಾಲಾರಿ ತೆಂಚೆ ಕುಟುಂಬಾಂತ್ ಆಲ್ಲೆಲೆ ಕಷ್ಟ ಕೊಣಾಕಿ ಸಾಂಗ್ನಾಷಿ ಲೊಕಾ ಎದ್ರಾಕ ಬರೆ ಉರೊನ್ ಖುಷಿರ್ ಉರಾಸ್ಲೆಲೆ.

ಕರಾವಳಿ ತೀರಾಚೆ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಏಕ ರೀತಿಚೆ ಜೀವನ ಜಾಲಾರ್ ಕರಾವಳಿಸೂನ್ ಏವ್ನು ಘಾಂಟಾರ್ ಕಾಮಾಕ ಗೆಲ್ಲೆಲೆ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬ ತೈಂಚಿ ರಾವೂನ್ ಜೀವನಾಂತ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಕಾಡೂನ ಜೀವನ್ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಮಸ್ತ ಲೋಕ ಆಸ್ಸಾತ್. ತೆಂಕಾ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕಷ್ಟ ಎಯಿಲಾರ್ ಕಾಮ ಕರಚಾ ಸಾವುಕಾರಾ ಕಡೆ ರೀಣ ಹಾಡೂನ ಗೇವ್ನು ಜೀವನ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ತೇ ರೀಣ ತಿರುವಾಶೇರ ತೆಂಚಾ ಘರಾ ತೇಣಿ ಘರ್‌ಚೆ / ಗಾದ್ದೆಚೆ ಕಾಮ ಕರೂನ್ ರೀಣ ತಿರ್ಸುಂಕಾಲೆ. ಮುಣ್ಣಾರ ಏಕ ರೀತಿರ್ ಜೀತ ಜಾವ್ನು ರಾಂವ್ಕಾಸ್ಲೆ.

ಮೇಸ್ತ ಚಾರೋಡಿ ಜಾತಿಚೆ ಜಿವನಕ್ರಮ ಪಳೈಲಾರ ಸಗ್ಲಾಕುಟುಂಬಾಚೆ ಜೀವನ ಕ್ರಮಾಂತ ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಸ್ಸಾ ಮುಣನ್ ಗೊತ್ತು ಜಾತಾ. ತೆಂಚಿ ಕಷ್ಟಕರ ಜೀವನ, ಜೀವನ ಪದ್ಧತ್, ಕಷ್ಟ-ಸುಖ ಮಸ್ತ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಲೆಲೆ ಮೊಣು ಗೊತ್ತು ಜಾತ್ತಾ.

ಕುಟುಂಬಾಂತ್ ವಾಂಟೆ :

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಸುಮುದಾಯಂತ್ ಮಸ್ತ್ ಪಾಟ್ಟಿ ಕುಟುಂಬಚೇ ಸಂಗಲ್ಲೇ ಲೋಕ್ ಒಟ್ಟೊ ಎಕ್ ಘರಾಂತ್ ಉರಾತ್ ಆಸ್ಲೆ (ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ) ಘರ್‌ಚೋ ಮಲ್ಗಡೊ (ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ/ಅಜ್ಜ) ಯಜಮಾನ್. ಯಜಮಾನ್‌ಚೊ ಒಡೋಲೋ ಪುತ್ (ಹಿರಿಯ ಮಗ) ಚಾ ಮುಖಾಂತರ್ ಘರ ಚಲೋನ್ ಗೇವೋನ್ ಒಚಾ ಆಸ್ಲೋ, ಯಜಮಾನ್ ಕಾ ಘರಾಂತ್ ಗೌರವ ಆನಿ ತೇಜ್ ಉತ್ತರಕಾ ಬೆಲೆ ಆಸಲೇ, ಆನಿ ತೇಣೆ ಸಾಂಗಲಾಸ್ಸಿ ಚಲತ್ ಆಸಲ್ಲೆ, ಹೋಡ್ ಕುಟುಂಬಾಂತ (ಅವಿಭಕ್ತ) ಅಜ್ಜೊ ಘರ್‌ಚೋ ಯಜಮಾನ್ ಆನಿ ಸನ್ (ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ) ಕುಟುಂಬಾಂತ (ಘರ್) ಅನ್ನ್ (ಅಪ್ಪ) ಯಜಮಾನ್. ಅನ್ನ್‌ಚಾ ನಂತರ ತೇಜೋ ಪುತ್ ಯಜಮಾನ್ ಜಾವೂನ್ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣ ಆನಿ ಸಂಸಾರ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರೂನ್ ಗೇವೂನ್ ಒಯ್ಯಾತಾ ಆಸಲ್ಲೆ ಆನಿ ಘರ್‌ಚಿ ಪೂರ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೇಜಾರ ಉರತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಆದ್ಲ್‌ಕಾಲಾಂತ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕಾ ಎಕೂಚ್ ಕಡೆ ಎಕೋ ಘರಾಂತ್ ಊರಾಂತ ಆಸ್ಲೆ, ಆತ್ ಕಾಮ್-ದಂದೆರೆ, ದೂರ್-ದೂರ್ ಘವಾಂತ್ ಒಟೋ ರಾವೂನ್ ತೆಂಚೇ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ತೊ ರಾವೂಲಾ ಗುಣಿ ಸನ್ ಕುಟುಂಬ (ವಿಭಕ್ತ) ಜಾವೂ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ ಎಯ್ಯಾಲಾ ಅನಿ ಆತ್ ಸಾನ್ ಕುಟುಂಬ ಚೇಡಜಾವೂನ್ ಆಸಾ.

ಚಾರೋಡಿ(ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿ ಸಮದಾಯ್ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ, ಮಲ್ಗಡೊ ಪುತಕ್ ಘರಾಚೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗೆವೊನ್ ಸಗ್‌ಲೇ ಕಾಮ್ ಕಾರ್‌ಕಾ ಆಸಲ್ಲೆ, ಬಾವ್ (ತಮ್ಮ), ಬೈಯೂಣ್ (ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿ) ಚೇ ಲಗ್ನ ಸಗಲ್ಲೆ ಆನ್ನ್‌ಚಾ ವರ್ಗಕ ಸೇರವಾತಾ. ಚೋಡೊ ಲಗ್ನಾ ಜಾಲ್ಲಾ ನಂತರ ತೇಜಾ ಗ್ದವಾ (ಗಂಡ) ಚಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾ ಸೇರವಾತ ಆಸ್ಲೆ. ಆನ್ನಾ, ಆಮ್ಮಾ ಆನಿ ಮಾಮ್ಮಾಕಾ ವಿಶೇಷ (ಮಸ್ತ) ಗೌರವ್ ದಿತ್

ಆಸ್ಲೆ ಘರಾಂತ ಲಗ್ನಾ, ಪರಾಬ್, ದೇವಕಾರ್ಯ ಆನಿ ಕಸಲ್ಲೆ ಕಾರ್ಯ ಆಸ್ಲ ತೇನ್ ಕುಟುಂಬಾಚೇ ಸಂಗಲೇ ಲೋಕ್ ಸೇರುನ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾತ್.

ಘರ್ ಘರ್ಚೆ ಸ್ವರೂಪ :

ಮಸ್ತ್ ಪಟ್ಟಿ ಘಾರ್ ಬಾಂದೆಚೆ ಜಾಲಾರ್ ಜಾಗೋ ದೊಣ್ಣೆ ಆಳತೆನ್ (ಕೊಳತೆ) ಕರೂನ್, ಭಟ್ಟಾಚಾ ಮುಖೇನೆ ಜಾಗ್‌ಚೇ ದೋಷ್ ನಿವರಣ್ ಆನಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾರ್ ಜಾಗೆಚೆ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ವಾಸ್ತು ಪ್ರಕಾರ ಘಾರಚೇ ಆಯ್ (ಸ್ಥಳ) ಘಾಲೋಣ್ ತೇನಚಾ ಅನುಕೂಲಕ್ ತಕ್ಕಜಾವೂನ್ ಕರೆತ್ ಆಸ್ಲಲಿ, ಆದ್ದಿ ಪೂರಾ ದೊನ್ ಪಕ್ಕೆಚೇ ನಾತ್‌ಲಾನ್ 'ಚಾರ್ ಪಕ್ಕೆಚೆ' ತಾಣಾ ಘಾರ್ ಬಂದಾನೂ ತೇಂತು ಊರಾತ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಘಾರ್‌ಚಾ ಎದರ್‌ಕಾ ಬಸೊಂಕ್ ದಾರ್‌ಚಾ ದೋನ್ನಿಬಗ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ (ಕಟ್ಟೆ) ಊರ್‌ತಾ ಆಸಾಲ್ಲೆ ಆನಿ ಎದರಾಕ್ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆ, ಗಾದೆ ಆಸಲ್ಲಾ ಘಾರಾಚ ಕಳೆತ್ (ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ) ಮೆಟ್ಟಿಕಂಬೋ ಆನಿ ಮೂಲ್‌ರ್ ಭತ್ತಚೊಲ್ ಉರಾತ್ ಆಸಲ್ಲೆ.

ಘರಚೇ ಪ್ರಧಾನ ದ್ವಾರ್ (ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರ) ಚೇ ಉಂಚಿ ಊಣಿ (ಸಾನ್‌ದಾರ್) ಉರೂನ್ ಮತ್ತೆ ಬಗ್ಗೋನ್ ಬಿತ್ತರ್ ಒಚ್‌ಕಾ ಆಸಲ್ಲೆ, ಘರ್ ಬಿಸ್ತೂರ್ ಜಗಲಿ ತೇ ಜಗಲೇರ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸ್ಯರ್‌ಂಕ (ನೆಂಟರು) ಕ್ ಬಸೊಂಕ್ ಸಾಗೋನ್ ಗೌರವ ದಿತ್ತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಸ್ಯರೆಂಕ (ನೆಂಟರು) ಕ್ ಬಸೊಂಕ್ ಸಾಂಗೋನ್ ಗೌರವ ಧೀತ್ ಆಸ್ಲೆ (ಕುರ್ಚಿ ನಾತ್ಲೆಲ್ ಆನಿ ಅನೂಕೂಲಕ್ ತಕ್ಕ ಜಾವೂನ್ 'ದೋನ್' ಕೊಣೇಸೂನ್ 'ಸೌ' ಕೊಣಾಚೆ ಘಾರ್ ಬಾಂದ್‌ತಾತ ಆಸ್ಲೆ, ದೇವಾ ರೂಂ, ನಿಚ್ಚೆರೂಂ ವಾಹಲ್, ರಾಂಚೆ ರೂಂ, ಘರಾಂತ ಜಗುಲೀ ಹೇ ರೀತಿರ್ ಘಾರ್ ಬಂದೂನ್ ಜೀವನ್ ಕರ್‌ತ್ ಆಸ್ಲೆ

ತೇಯ್ ಕಾಲಾಂತ ಘರಾ ಚೇಡ್ ಜವೂನ್ ತಾಣಾಚೆ (ಹುಲ್ಲಿನ), ಪಿಡೆಂಚೆ ತೇಕಾ ಮಡ್‌ಲಾತಟ್ಟೆ , ಬಿದರ್ ತಟ್ಟಿ, ಮತ್ತಿಜೆ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಆನಿ ಮತ್ತಿ ಓಣ್‌ತಿನ್ ಬಾದ್‌ತ ಆಸ್ಲೆ ನ್ಹೇಲ ಮಾತ್ತಿ ಲಾವ್ನು ತೆಕ್ಕಾ ಸೆಣ್ ಸಾರೋಸುನ್ ತೆಯಾ ಘರಾ ಉರತಾತ.

ಆಸ್ಲೆ ತನ್ನಿ ಚಿಕ್ಕೆ ಸಾವಂಕರ್ ಲೋಕ ನಳ್ಳಾಘಾರ್ ಬಂದೂನ್ ಆಸ್ಲೆಯೋ ಆಸಾ.

ಘರಾಚಾ ಲಾಗ್ಗಿ ನಾ ಪಾಟ್ಟಿ ನಾಣಿ (ಬಚ್ಚಲು ಮನೆ) ಉರ್‌ತಾ ಆಸ್ಲೆ ಉದ್ದಿಕ್(ಉದಾಕ್) ತಾಪೋಂಕ್ ಮತ್ತಿಯೊಚೋ ಹಾಂಡೋ, ನಾತ್ಲಾರ ತಾಂಬೆ ಹಾಂಡೋ ಊರ ಆಸ್ಲೆ. ಚೋಡೋ ಬಷ್ಠ (ಬ್ಯಾಯುರ್) ಜಾಲ್ಲಾ ತೆನ್ ಘರಾಚ್ ಲಗ್ಗಿ ನಾ ಘರಾಚಾ ಎಕ್ ಮೂಲ್‌ರ್ ಚಾರ್ ದಿವಸ ಊರ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ.

ಲಗ್ನ ಜಾಲೆ ಗರತಿ ಸಾಕಲಿ ಊಟನ್ ಬೆಗ್ಗಿ ನಾವೂನ್ ದಾರಾ ಮೆಟ್ಟಿಲಾಕಾ ಸೇಡ್ ಲಾವುನ್ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ದೇವಾಕೋಣೆ ಪಸೂನ್ ಸಕಾಲಿಕ್ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಸಂಜೆಕಾ ದೀವೋ ಲಾವುಂಚೆ ಪದ್ದತಾ ಆಸಾ. ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲೆ ಹರೆತ್– ವೊಕ್ಲೇಕ ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ಕಾರ್‌ತಾನ್ ಪ್ರದಾನ್ ಬಾಗಲ್ ಮೆಟ್ಟಿಲ್‌ರ್ ಎಕ್‌ಸೇರ್ ಪುಲ್ ಸೂರ್ಯೆ ಥಾಂದ್ದುಲ್ ಬರೂನ್ ತೈಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ವೊಕ್ಲೆಲೇನ್ ಉಜ್ವೊ ಪಾಯಾಚಾ ಮಂಡೆ ಬೊಟ್ಟನ್ ಥಾಂದ್ದುಲ್ ಆನಿ ಸೇರ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಲೋಟೊನ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಪಾಯೋ ದಾವೂರಿತ್ ಬಿತ್ತುರ್ ಹರೆತಾ ಒಟ್ಟು ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶ ಕಾರ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ ಹೇ ಪದ್ಧತಾ ಆಜ್ಜಿಕೆ ಆಸಾ.

2.4 ವೇಷ – ಭೂಷಣ :

ವೇಷ ಭೂಷಣ ಗಾಲೂನ್‌ಗೇವುನು, ಲುಗಾಟ (ವಸ್ತ್ರ) ಬಂಗಾರ್ ಆನಿ ಶೃಂಗಾರ

ಕರೂನ್ ಗೆವ್ಲೂನ ಅಮ್‌ಗೆಲೆ ಜನಾಂಗಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಲೆ ಮುಣೊನ್ ಗೊತ್ತು ಜಾತ್ತಾ.

ದೂಸರೆ–ದೂಸರೆ ಜಾತಿಚೆ ಲುಗಾಟ ಆನಿ ವೇಷ ಭೂಷಣ ಆಮ್ಮಿ ಪಳೈತ ಆಸಾತ್. ಜಾಲಾರ್ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿಚೆ ವೇಷ–ಭೂಷಣ ಮೆಸ್ತ ಚಂದ್ ಆಸಾ

ಚಲ್ಲೋ (ಚರ್‌ಕೋ / ದಾರಲೋ) ಚಲ್ಲೋ ಪೆಂಟಾಕ ಮೂಂಜ್ (ಉಡಿದಾರ), ಚೆಡ್ಡಿ ಆನಿ ಆಂಗಿ ಗಾಲಾತ್ ಆಸ್ಲೋ, ದದ್‌ಲೆ ಲೋಕ್ (ಹೊಡ್ಡಲೋಕ್) ಪಂಜಿ, ಆಂಗಿ, ಆನಿ ಹಾತ್‌ನಾತಲೇ ಆಂಗಿ ಗಾಲಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಮುಂಜ್ ಆನಿ ಜಾನ್‌ವೆ ಗಾಲೋನ್ ಗೇಯಾ ಆಸ್ಲೆ, ಕಾನಾಕ್ ಬಂಗಾರಚೇ ನಾ ರುಪ್ಯಾಚೆ (ಬೆಳ್ಳಿ) ಟೆಕ್ಕಿ ನಾತಲಾರ್ ಸರಿಚೆ ಸಾನ ರಿಂಗ ಗಾಲೂನ್ ಗೇಯಾ ಆಸ್ಲೆ ಆನಿ, ಹೊಡ್ಡಲೋಕ ಕಾಂದೇರ ಟವಾಲೊ ಗಾಲೋನ್ ಗೇಯ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಚಲ್ಲಿ (ಚೋಡು) ಲಿಂಗ, ಚೋಳಿ ಆನಿ ಪ್ರಾಯಾಕ ವಾವ್ಲೆ ಚೋಡೂ ಲಂಗ, ಚೋಳಿ ಆನಿ ದಾವಣಿ ಗಾಲಿತ್ ಆಸ್ಲೆ, 8 ವರ್ಷ ಸೋನ್ 10 ವರ್ಷ ಚಾ ಬಿತ್ತೊರ್ ಚೆ ಚಲ್ಲಿಕ್ ನಾಕ್ ಆನಿ ಕಾನ್ ತೋಪ್ಪೊನು ಬಾಂಗ್ರಾಚೆ ನಾತ್‌ಲಾರ್ ರುಪ್ಯಾಚೆ ನಾಕಾಕ ಬೊಟ್ಟು ಗಾಲೋನ್ ಗೇಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿ ಕಾನಾಕ್ ತಾಂಬ್‌ಡೆ – ದವೆ (ಕೆಂಪು – ಬಿಳಿ) ಪಾತ್ರಾಚೆ ಒಂಟಿ ಗಾಲೂನ್ ಗೇಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ ಹಾತ್ತಿಕ್ ಗ್ಲಾಸ್‌ಚೆ ಿ ಆನಿ ಮತ್ತಿಯೇಚೇ ಕಾಂಕಣ್ ಗಾಲಿತ್ ಆಸ್ಲೆ ,ಗಲೆಕ್ ಸರ್ ಪಾಯಾಂಕ್ ರುಪ್ಯಾಚೆ ಕಾಲ್‌ಚೈನ್ ಆನಿ ಕಪ್ಪಲಾಕ್ ಕುಂಕುಮ್ ಲಾರವೂನ್ ಗೇವೂನ್ ದೊಲ್ಲೆಕ್ ಕಾಜಾಲ್ ಲಾಯಿತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಲಗ್ನ ,ಸಬೆ, ಸಮಾರಂಬಾಂಕ್ ಒಯ್ಯತನ ದಾದಲೆ ಮನಿಸ್ಸ ದವ್ವಿ 'ಅಂಗಿ' ದವಿ ಪಂಜಿ ಆನಿ ಕಾಂದೇರ್ ದವೋ ಟವಾಲೊ ಗಾಲುನ್ ಗಳೆಕ್ ಬಾಂಗರಾಚೆ ಚೈನ್ ಆನಿ ಹಾತ್ತಿ ಬೊಟ್ಟಾಕ ಮುದ್ದಿಯೋ ಗಾಲ್ಲೋನ್ ಚೆಂದ ಕರೂನ್ ಗೆವೂನ್ ಬಯ್ಯೆತೆತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಲಗ್ನಾ ವೇಳರ್ ಬಾಲ್ ಮನ್ನಿಸ್ ಬಾರಿ ಚಂದ್ ರೀತಿರ್ ಶೃಂಗಾರ್ ಕರೂನ್ ಗೇಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಚೇಡ್ ಮೊಲಾಚೆ ಕಾಪ್ಪಾಡ್ ನೇಸೊನ್ ಕಪಲಾಕ್ ಕುಂಕುಮಾ ಬೊಟ್ಟು, ಘರಾಂತ ತಯಾರ್‌ಕೆಲ್ಲೆ, ಕಾಜಲ್ ಲಾವೂನ್ ಗೇವೋನ್, ಮಾತ್ತೆ ಕ್ಯಾಸ್ ಚಂದ್ ರೀತಿರ್ ಉಗೋನ್ ಗೇವೂನ್ ಇಣಿ ಗಾಲೋನ್ ಪೂಲ್ ಮಾಳೋನ್ ಗೇಯಿತ ಆಸ್ಲೆ. ಪಾಂಯಾಕ ಕಾಲ್‌ಚೈನ್, ದೊನಿ ಹಾತ್ತಿಕ್ ಕಾಂಕ್ಣಾ ಪೆಂಟಾಕ ಡಾಬ್, ಗಳೆಕ ದೂಸರೆ – ದೂಸರೆ ತರಾಚೆ ಸರ, ಕಾನ್ನಾಕ್ ಪಾಂಚ್ ನಮೂನೆಚೆ ಬಾಂಗಾರ ಗಾಲೂನ ಗೆಯಿತ ಆಸ್ಲೆ.

ಬೆಂಡೋಲೇ, (ಜುಮ್ಕಿ), ಬುಗುಡಿ ಚೈನ್, ಲವಂಗ್, ಕರಾಬ, ಗುಮ್ಮ (ಹೇ ಪೂರ ಗಾಲೊನ್ ಗೇವೂನ್) ಆನಿ ತೆಂಕಾ ಅನುಕೂಲಾಕ ತಕ್ಕ ಜಾವೂನ ಶೃಂಗಾರ (ಅಲಂಕಾರ) ಕರೂನ ಗೇಯಿತ ಆಸ್ಲೆ. ಶೃಂಗಾರ ಜಾಲ್ ಮಾಗಿರ್ ದೃಷ್ಟ ಪಡೋನೊಯೋ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಗಲ್ಲಾಚೇರ್ ಕಾಜಲಾ ಬೊಟ್ಟು ಲಾಯತ್ ಆಸ್ಲೆ, ಹೇ ಪದ್ದತ್ ಆಜ್ಜೂನಿ ಆಸ್ಸಾ. ಜಾಲಾರ್ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಲೋಕ್ ಹೇಜಾ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಕರೂನ್ ಆನಿ ದೃಷ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟು ಗಾಲೂನು ಗೇವುಂಕ ವಚತ್‌ನಾ.

ಜವಾಣ್ – ಖಾಣ :

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿಚೇ ಲೋಕಾ ಚೇಡಜಾವೂನ ಮಿಶ್ರಹಾರಿ (ಮಾಂಸ್ + ತರಕಾರಿ) ಮಾಸ್ಸಲಿ, ಕುಂಕಾಡ್, ಬೊಕ್ರೆ ಮಾಂಸ್, ದೇವಾಕ್ (ಕುಂಕಾಡ್ ಆನಿ ಬೊಕ್ರೋ) ಹರಕೆ ದಿಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ, ಹರಕೆ ದಿಲ್‌ನಂತರ್, ಘರಾಕಡೆ ಹಾಡೊನ್ ಖಾತ್ತಾ ಆಸ್ಲೆ, ಮಾಸ್ಸಲಿ ರಾಂದ್ಯೆ (ಆಂಬಟ್) ಫ್ರೈ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಕುಂಕಾಡ್, ಬೊಕ್ರೆಚೆ ರಾಂದ್ಯೆ (ಆಂಬಟ್), ಸುಕ್ಕೆ ಕರೂನ್ ಜೈತ್ ಆಸ್ಲೆ, ಹೇ ಪದ್ದತ್ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ಆಸ್ಸಾ.

ತರಕಾರಿ ತೊಡೆ ಲೋಕ್ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗ ಕರ್ತಾತ. ಅಸ್ಸಿ ತರಕಾರಿ ಮಾತ್ರ ಖಾಯಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಪರಾಬ್, ಲಗ್ನ ಮುಂಜಿ, ದೇವಕಾರ್ಯ(ಪೂಜೆ) ಸಮಾರಂಭ ವೇಳ್ಳಾರ್ ತರಕಾರಿ ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪರ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹೇ ಪದ್ಧತಿ ಆತ್ತೈ ಹಿ ಆಚರಣಾಂತ್ ಆಸ್ಸಾ, ಲೋಣ್ಚೆ, (ಘಾರಾಂತ್ ಕರ್ ಆಸ್ಲೆ) ಹಪ್ಪಳ (ತಾಂದಲ್ ಹಪ್ಪಳ ಕಣಗಾ ಹಪ್ಪಳ, ಪೋಣ್‌ಸಾ ಹಪ್ಪಳ) ಹೇ ಘಾರಂತ ಕರ್‌ತಾ ಆಸ್ಲೆ.

ಸೀತ, ತಿಳಿಸಾರ್, ಲೋಣ್‌ಚೆ, ಹಪ್ಪಳ, ಕೀರ್ ಪಾಯಸ್ ದೈಂಯ್, ತಾಕ್ ಸುಕ್ಕೆ, ರಾಂದ್ಯೆ, ಬಜ್ಜಿ, ಹೇ ಪೂರಾ ಜವ್ಣಾಕ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಖಾಣ ಆನಿ ಪಿವೊಂಕ ಉಪ್ಪಿಟ, ಇಡ್ಲಿ, ಪಾನ್‌ಪೋಳೆ, ಕೈಲೋಳೆ, ಉಡ್‌ದಾ ಪೋಳೆ, ಕಡಬು, ಮಡ್‌ದಾಸೆ, ಬಕ್ಕರ್, ಹಿಟ್ಟೆ, ಕೆಸರಿಬಾತ, ಸೀರಾ, ಪಾವ್, ಕರೆ, ಚಕ್ಕಲಿ, ವಡೆ, ಕಣಿಯಾರ್, ಶಂಕರಪೋಳೆ, ಪಾತೋಳಿ, ವಾಟಲೇತ್ ಉಕ್ಕಡೆಲ್ಲೆ, ಇಡ್ಲಿ ಆನಿ ಚಾಹಾ , ಕಾಪಿ, ಕಷಾಯ್, ಕಣ್ ಚಹಾ, ದುದ್ದಾ ಉದಿಕ್, ಲಿಂಬಾ ಶರ್‌ಭತ್, ತಿಳಾಉದ್ದಿಕ್, ನಾಸ್ಣಾ ಉದ್ದಿಕ್, ರೋಸ್.

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿಚೇ ಲೋಕ್ ಕೆಲವೇಳ್ ಖುಷಿಕ್ ಆನಿ ಕಾಮ್ ಕರೂನು ಸುಸ್ತ ಜಲಾರ್ ಸುರ್, ಸೊರೋ, ಸೋಮರಸ (ಘರಾಂತ ಕರಚೆ) ಹೇ ಪಿಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಜಲಾರ್ ಆತಾಚೆ ಲೋಕ್ ಯ್ಯಾ ಸವಹಾಸ ಪೋಡೋನ್ ತೊಂದರೆ ಕರೂನ್ ಗ್ಯೆಯಾತ್ ಆಸಾತ್. ತೇ ಕಾಲ್‌ತ್ ತೊಡೇ ಪ್ರಮಾಣಾಂತ ಉಪಯೊಗಿಸ್ತ ಆಸ್ಲೆ. ಜಲಾರ್ ಕೊಣಕ್ಕಿ ಗೊತ್ತು ಜಾಯ್‌ನಾಸಿ ಆಸ್ಲೆಲೆ.

ಆದ್‌ಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಮೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಚೇ ಜವ್‌ಣಾ ವೇಳಾರ್ (ತಿಥಿಊಟ) ಮೆಲ್ಲಾ ಮನಷ್ಯಾಕ್ ಎವ್ವೂನು ತೆಜೊ ದೋಸ್ತ ಆನಿ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕ್ ತೋಡೆ ಗೇಯಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಮಾಲ್‌ಗಡೆ ಲೋಕಾಂಕ್ ಜೈತಾನಾ ತೋಡೆ–ತೋಡೆ ಸೋರೊ ದಿವೂಂಚೆ ಪದ್ದತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಜಾಲಾರ್ ಆತ್ತಾ ಹೀ ಪದ್ದತ್ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶಾಂತ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಸಾ, ದೂಸರೆ ಕಡೇನ ನಾ.

2.6 ಭಾಷ್ :

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಜಾತಿಚೇ ಮಾತೃಭಾಷಾ (ಮೇಸ್ತ) ಕೊಂಕಣಿ, ಗೋವಾಂತ್, ಆಸ್ತಾನ್ ಆನಿ,ಆತಾಯ್ ಉಳೊಂಚೇ (ಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ, ಘರಾಂತ್ ಆನಿ ಅಮ್ಮಾಂಚೆ ಸಮುದಾಯಚೆ ಲೋಕಾನಿ ಆನಿ ಲಗ್ನ್ ಮುಂಜಿ, ದೈವಿಕ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆನಿ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಂತ ಪತ್ರಿಯೇಕ್ ಲೋಕ್ ಉಳೈತಾತ್

ಕೊಂಕಣಿ (ಮೇಸ್ತ) ಭಾಷಾಚೆ ಬಜನೆ, ಪದ, ಸೊಬಾನೆ ಪದ, ಪಾಳ್ಣೆಂತ ಗಾಲ್ತಾನ, ಭಾತ ಕುಟ್ಟತಾನ ಪದ, ಲಗ್ನ ವೇಳಾರ ಪದ, ಆನಿ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಾಂತು ಪದ ರಾಗ್‌ವತ್ತ ಜಾವ್ನು ಸಾಂಗತಾತ.

2.7 ಸಂಬಂಧ :

ತಂದೆ –ಆನ್ನಾ, ಬಾಪ್ಪಾ
ತಾಯಿ–ಆಮ್ಮಾ, ಆಯಿ
ಅಜ್ಜ–ಆಜ್ಜೊ
ಅಜ್ಜಿ– ಆಜ್ಜಿ
ಮಗ–ಪೂತ್
ಮಗಳು–ದೂವ್
ಮೊಮ್ಮಗ–ನಾತ್ತು
ಮೊಮ್ಮಗಳು–ನಾತ್ತಿ, ನಾತ್
ದೊಡ್ಡಣ್ಣ– ಹೋಡ ಬಾವ್
ಚಿಕ್ಕ ತಮ್ಮ–ಸಾನ್ ಬಾವ್
ದೊಡ್ಡಕ್ಕ–ಹೋಡಾಕ್ಕ, ಹೋಡ ಬೈಣ್
ಚಿಕ್ಕ ತಂಗಿ–ಸಾನ್ ಬೈಣ್
ಗಂಡ–ಘೋವ್
ಹೆಂಡತಿ–ಬಾಯ್ಲ್
ಅಳಿಯ– ಜಾಂವಯ್
ಸೊಸೆ–ಸೂನ್
ದೊಡ್ಡಪ್ಪ–ಹೋಡ್ ಆನ್ನಾ
ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ–ಬಾಪ್ಪ, ಬಾಪ್ಪುಲೊ
ಮಾವ–ಮಾಮ್ಮಾ, ಮಾವ್ಲೊ
ಅತ್ತೆ–ಮಾಯಿ, ಮಾಯ್
ಹೆಂಡತಿಯ ಅಕ್ಕನ / ತಂಗಿಯ ಗಂಡ–ಸಾಡ್ಡು
ನಾದಿನಿ–ನಣಾಂದ್
ಮೈದುನ–ದೇರ್, ದೇರು
ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ–ವ್ಹನ್ನಿ, ವೈನಿ
ಗಂಡನ ಅಣ್ಣ–ಬಾಯೆಸ್
ಸೋದರಿಯ ಮಗ–ಬಾಚ್ಛೊ
ಸೋದರಿಯ ಮಗಳು–ಬಾಚ್ಚಿ
ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ–ಮಾವ್ಸಿ
ದೊಡ್ಡಮ್ಮ–ಹೋಡಾಮ್ಮ, ಹೋಡ ಆವ್ಸು, ಹೋಡಾಯಿ
ದತ್ತು ಮಗ–ಪೊಸ್ಕೊ ಪೂತು

ಭಾವ–ಭಾವಜಿ

ಮದುಮಗ–ವ್ಹೋರೇತ್, ಹರೇತ್

ಮದುಮಗಳು–ಹೊಕ್ಕಾಲ್

ಹುಡುಗ–ಚೆರ್ಕೊ, ಚೆಲ್ಲೊ

ಹುಡುಗಿ–ಚೋಡು, ಚೆಲ್ಲಿ

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ರಾವುಲ್ಲೊ ಜಾಗೊ :

ಕರ್ನಾಟಕ್ ಚಾ ದರ್ಯಾ ಬಗಲೇಕ ಏಯಾಲೇ ಲೋಕ್ ಕಾಲಂತರ ಕಾಮ್, ಕೃಷಿ ಆನಿ ದೂಸರೆ ಕಾರಣ್‌ಚೇರ್ ಹಳ್ಳಿಗಾಂವ್ ಸೊಡುನ್ ಹೊಡೆಗಾಂವಕ್ (ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶ) ಒಚ್ಚೋನ್ ತಂಚೆ ಘಾರ್ ಬಂದೂನ್ ರಾವ್‌ಲಾತ್, ಪ್ರಮುಖ ಜಾವೂನ್ ಅಮ್‌ಚೆ ಜಾತಿ ಲೋಕ್ ಅಮ್‌ಚೆ ರಾಜ್ಯಂತ ಆನಿ ದೂಸರೆ ಕಡೆ ಊರ್‌ಚೆ ವಾಡೋ (ಜಾಗೋ) ಹೇಯ್ ರೀತಿ ಆಸಾ.

ಉಡುಪಿ: ಶಿರೂರು, ಗುಜ್ಜಾಡಿ (ಬೆಣ್ಗೆರೆ), ಕುಂದಾಪುರ (ಮುದ್ದುಗುಡ್ಡೆ), ಕಲ್ಯಾಣಪುರ

ಉಡುಪಿ, ಉದ್ಯಾವರ,

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ: ಮಂಗಳೂರು, ಕೋಟೆಕಾರ್, ತಲಪಾಡಿ,

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ: ಕಾರಾವಾರ, ಕಾದ್ರಾ, ಕೆರವಾಡಿ, ಹೊಟ್ಟೆಗಾಳಿ, ಬಾಳ್ನಿ, ಶಿರಶಿ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಸಿದ್ಧಾಪುರ,

ಶಿವಮೊಗ್ಗ: ಸಾಗರ, ಕುಂಸಿ, ರಿಪ್ಪನ ಪೇಟೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಭದ್ರಾವತಿ, ಶೆಟ್ರಹಳ್ಳಿ – ಪದ್ಮಿನ್ ಹಳ್ಳಿ, ಗೋಣಿಬೀಡು

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು: ಭೊಸೆನಳ್ಳಿ, ಕರಕುಚ್ಚಿ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಬೆಂಗಳೂರು

ಗೋವಾ: ಪೊಂಡಾ, ಮಡ್‌ಗಾಂವ್, ಶಿರೊಡ್, ಮುಳಗಾಂವ, ಪಣಜಿ, ಮಾಪ್ಸಾ

ವಲಸೆ ಗೆಲ್ಲೆ ಗಾಂವ್:

ಗುಜ್ಜಾಡಿ (ಬೆಣ್ಗೆರೆ, ನಾಯಕ್‌ವಾಡಿ, 5 ಸೆಂಟ್ಸ್, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಗುಜ್ಜಾಡಿ)

ಕುಂದಾಪುರ (ಮದ್ದುಗಡ್ಡೆ, ಬಾಂಡ್ಯ, (ಮೇಲ್‌ಬಾಂಡ್ಯ – ಕೆಳಬಾಂಡ್ಯ)

ಮಂಗಳೂರು (ಹೊಯ್ಗೆ ಬಜಾರ್, ನೀರೆಶ್ವಾಲ, ಬೋಳೂರು, ಬೊಳಾರ್, ಬೊಕ್ಕಪಟ್ನಾ ಆತ್ತಾವರ, ಜಪ್ಪಿನಮೊಗೇರ, ಕಂಕನಾಡಿ, ಕಾವೂರ್, ಬೆಂಗ್ರೆ ಅಶೋಕನಗರ್, ಉರ್ವಮಾರ್ಕೆಟ, ಉರ್ವ, ಬತ್ತೇರಿ, ಕೋಟೆಕಾಲ್, ತಲಪಾಡಿ)

ಹೊನ್ನಾವರ (ಪ್ರಭಾತನಗರ, ದೇವರಕಟ್ಟೆ, ಹಡೀನಬಾಳ, ಕೊಳಗದ್ದೆ, ಕೊಡಣೆ, ಕೆಳಗಿನಪಾಳ್ಯ, ದಿಬ್ಬಣ್‌ಕಲ್, ನಗರೆ, ಚರ್ಕಣೆ, ಬರ್ನಕೇರಿ, ಕವಲಕ್ಕಿ, ಕಾಸರಕೋಡ, ಇಂಡುಗುಂಜಿ, ಗೇರಸೊಪ್ಪ, ಕರ್ಕಿ, ಕರ್ವಾ, ತಿನ್‌ಕಟ್ಟೆ.)

ಸಾಗರ (ತಾಳಗೊಪ್ಪ, ಜೋಗ, ಸಾಗರ್, ಗಾಂಧಿನಗರ, ನೆಹರುನಗರ, ಮಾಕೋಡ್)

ಕುಂಸಿ (ದಾನೊಂದೆ, ಚಿನ್ನಮನೆ)

ರಿಪ್ಪನಪೇಟೆ (ಸೂಡುರು, ಬಸವಾಪುರ, ಹಾರೋಹಿತ್ಲು)

ಶಿವಮೊಗ್ಗ (ಕಡೆಕಲ್, ಬೆಳವರ್ತಿ, ಗುರುಪುರ, ಕಿಡ್‌ತಾಳ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬಸವಾಪುರ, ಹಾರೋಬೆನ್ನೊಳ್ಳಿ)

ಭದ್ರಾವತಿ (ಅತರಂಗೆ,ಆಗಸೆನಳ್ಳಿ, ಹೊಳೆಹೊನ್ನಾವರ, ಹಾರೋ ಬೆನ್ನಳ್ಳಿ, ಶೆಟ್ಟಳ್ಳಿ, ಪದ್ಮಿನಳ್ಳಿ)

ಗೋಣಿಬಿಡು (ಮಲ್ಲಿಗೆಹಳ್ಳಿ, ಹೊನ್ನಾಟ್ಟಿ ಹೊಸುರು)

ಶಿರೂರು (ಸಂಕದಗುಂಡಿ, ಗೋಳೀಗುಂಡಿ, ಕತ್ಲೆಗುಂಡಿ, ಸರ್ಪನಮನೆ, ಶೆಟ್ಟಿಕೆರೆ, ನಾಗಿನಗದ್ದೆ, ಕೋಟೆಮನೆ, ನಡುಕೋಟಿಮನೆ, (ಒಯ್ಯಲ್‌ಪರ್) ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಹಿತ್ಲು, ಅಳ್ವೆಗದ್ದೆ, ದಾಡೆಕೊಲ್, ಮುಳ್ಳಿಕೊಡ್ಲು, ಅಡ್ಡಕೊಡ್ಲು ಆರ್ಮೆ, ಕರಿಕಟ್ಟೆ, ಅರಮನೆ ಹಕ್ಲು, ಕೇಸ್ನಿ, ತೊದಳ್ಳಿ, ಹಡವಿನ ಕೋಣೆ, (ಮೊಟೇರ್) ದಿಪೂಂತ್, ಚಾಟಿನ್‌ಗದ್ದೆ, ಕಳಿಹಿತ್ಲು, ಪಡಿಯಾರ ಹಿತ್ಲು, ದೊಂಬೆ)

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು (ಕರಕುಚ್ಚಿ, ಬೂಸೆನಹಳ್ಳಿ)

ಕಾರವಾರ '(ಕದ್ರ, ಹೊಟ್ಟೆಗಾಳಿ, ಬಾಳ್ನಿ, ಹಳಗ, ಕಿನ್ನರ್, ಕೆರವಾಡಿ, ಕೊಚ್ಚೆಗಾರ್, ಬೈತಕೋಲ)

3. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಆಸ್ಚೆ ದೇವುಳ

ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಬಿಕಾ ದೇವುಳ ಕೋಟೆಮನೆ, ಶಿರೂರು :

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಶಿರೂರು ಗ್ರಾಮ್ ಚೇ ಕೋಟೆಮನೆಂತ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಸ್ಥಾನ (ದೇವಳ) ಆಸ್ಸಾ. ಹೇ ದೇವಸ್ಥಾನ್ ಕ್ರಿ.ಶ 1913 ವರ್ಷಂತ ತಾಣಾಚೇ ಆನಿ ಮಡ್ಲಾ ಚೆ ಸಾನ ದೆವೂಳ ಬಾಂದೂನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ. ತೆಜ್ಜಾ ಮಾಗ್ಗೀರ ರುಕ್ಕಾಚೆ ದೇವಿಚೆ ಮೂರ್ತಿ ಕರೂನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ. ತೇಜಾ ನಂತರ ಕ್ರಿ.ಶ. 1990 ವರ್ಷಾಂತ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಬಿಕೆಚೆ ಶಿಲಾಮಯ ಮೂರ್ತಿ ಕರೂನ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಶೃಂಗೇರಿ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಭಾರತಿ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿಜಿಚೆ ಮುಖೇನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕ್ಷೆಲ್ಲೆ.

ಶಿರೂರು ಗಾಂವಚೇ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಚಾ ಸನ್ನಿದಾನಂತ ವಿಶೇಷ ಜಾವೂನ್ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವ, ನವ್ ದೀಸ್ ಮುಣಿಶೇರ್ ಚಲ್ತಾ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಶ್ರೀದೇವಿಚೆ ಪಲ್ಲಕಿ ಉತ್ಸವ, ಭಜನೆ, ನವ್ವೇ ದೀಸ್ ರಾತ್ರಿ ರಂಗ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಭಜನೆ, ಪಾರಾಯಣ, ಮಹಾಪೂಜಾ, ವಿಜಯದಶಮಿಚೆ ದೀಸ ತುಲಾಭಾರ ಸೇವೆ, ಅಂಬು ಪ್ರಯೋಗ, ಜಾತ್ರಾ, ರಾತ್ರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉರ್ತಾ, ಆತ್ತಾ ನವರಾತ್ರಿಚೆ ನವ್ ದೀಸ ಧೈಂಪರ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಉರ್ತಾ.

ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸಾಂತು ದೀಪೋತ್ಸವು, ಶಿವರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ ಪೂಜೆ, ಭಜನೆ ಉರ್ತಾ. ತಶೀಚ್ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಎಪ್ರಿಲಾಂತ ಕರತಾತ. ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ಮಹಾಪೂಜೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆನಿ ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆ ಆನಿ ರಾತ್ರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉರ್ತಾ. ಶ್ರಾವಣ ಮೈನಾಂತ್ ಸೊಣೆ ಆರತ್ ಕರತಾತ್. ಚವತಿ ವೇಳಾರ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣಪತಿ ಪೂಜಾ ಪಾಂಚದಿಸ್ ಮುಣಿಸಿರ್ ದೆವುಳಾಂತ್ ಆನಿ ಪಾಂಚ್ವೆ ದಿಸಾ ಸಾಂಜೆಕ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿ ಮೆರವಣಿಗೆರ ಹೊರೋನ ದರಿಯಾಂತ ಜಲಸ್ತಂಭನ ಕರ್‌ತಾತ.

ದೇವಸ್ಥಾನಾಚೆ ಎದರಾಕ ಜಟ್ಕಾ ಆನಿ ಹೈಗುಳಿ, ಪಿಂಪ್ಳಾಕಟ್ಟೆ ತಸ್ಸಿಚ ಗಾದ್ದೆಂತ ತ್ ಹೈಗುಳಿ, ಕೋಟೆಂತ್ ಜೈನ್ ಮಾಸ್ತಿಚೆ ಸಾನ ದೇವಸ್ಥಾನ್ ಆಸ್ಸಾ. ದೇವಸ್ಥಾನ ಲಾಗ್ಗಿ ಬೋಜನಶಾಲೆ (ಜವ್ಣಾ ಹಾಲ್) ಆಸ್ಸಾ. ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತು ಸದ್ದಿ ಸಕ್ಕಾಳಿ, ದೈಂಪಾರಾ ಆನಿ ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ ಪೂಜೆ ಉರ್ತಾ. ಪೂಜೆ ಕರ್ಚೆ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಕರ್ತಾತ. ಆನಿ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಾರ ದೆವುಳಾಂತ ಅಲಂಕಾರ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ.

ಕರಿಕಟ್ಟೆ ಕಡೆ ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಆಶ್ರಮ ಆನಿ ರಾವಾಚೆ ಗುಡಿ ಆಸ್ಸಾ. ಹಾಂಗಾ ಸದ್ದಿ ಪೂಜಾ ಆಸ್ತಾ. ದೀವೇ ವೇಳಾರ್ ವಿಶೇಷ ದೀಪೊತ್ಸವ ಕರ್‌ತಾತ. ಆನಿ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಬಿಕ ಸಭಾಭವನ (ಲಗ್ನಾ ಹಾಲ್) ತೈ ಆಸ್ಸಾ ಹ್ಯಾ ಹೊಲಾಂತ ಲಗ್ನ ಮುಂಜಿ, ಸಭೆ, ಆನಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಲ್ತಾ. ದೇವಸ್ಥಾನ, ನಿತ್ಯಾನಂದ ಆಶ್ರಮ ಆನಿ ಸಭಾ ಭವನ ಪೂರಾ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಬಿಕ ದೇವಸ್ಥಾನಾಚಾ (ಸೇವಾ

ಸಂಘ) ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಕ ಸೆರುವೂನ್ ಆಸ್ಸಾ. ಆನಿ ಹೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೇಸ್ತ ಸಮಾಜಾಕ ಸೆರುವೂನು ಆಸ್ಸಾ.

ಕಲ್ಯಾಣ್ ಮಂದಿರ (ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಸಂಘ) ಹಡವಿನ ಕೋಣೆ – ಶಿರೂರು :

ಶಿರೂರಚೆ ಹಡವಿನ ಕೋಣೆಂತ್ (ಮೊಟ್ಯಾರ) ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಭಜನಾ ಮಂದಿರ ಮಸ್ತ ಅದ್ದಿ ರೂಕ್ಕಾಚೆ ಸಾನ ಗುಡಿ ಆಸ್ಲೆ. ಕ್ರಿ.ಶ 1973 ಕ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ (ಮುಹೂರ್ತ) ಕರೂನ್ "ಬಜನೆ ಮಂದಿರ್" ಮುಣ್ಣೂನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲೆ. ಹಾಂಗಾ ಆದ್ದಿಸುನ್ ಬಜನ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತೆಜೆ ಮಾಗ್ಗಿರ ಶುಕ್ರವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ, ಭಜನೆ ಕರಿತ ಆಸ್ಲೂನು ಶಿವರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಜಾಗರಣೆ ಕರ್ಚಾಕ ಸೂರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಆತ್ತ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಶಿವರಾತ್ರಿ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾತ. ಭಜನಾ ಮಂದಿರ (ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರ) ಕ್ರಿ.ಶ. 1981 ತ್ ಗಣೆಶೋತ್ಸವ ಸೂರು ಕರೂನ್ ಪಾಂಚ ದೀಸ್ ಮುಣಿಸೆರ್ ದೇವಾಕ ದವೂರೂನ್ ಪಾಂಚೇ ದೀಸ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಭಜನೆ, ಅನ್ನದಾನ್, ಸನ್ಮಾನ, ಪತ್ರಿಭಾ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸಂಸ್ಕ್ರಾತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಲ್ತಾ. ಪಾಂಚವೇ ದೀಸ ಸಂಜೆರ್ ದೇವಾಕ ವಿಶೇಷ ಅಲಂಕಾರ ಕರೂನ್ ಮೆರವಣಿಗೆರ್ ಹೊರೊನ್ ಲಾಗ್ಗಿಚಾ ನ್ಯೆಯಿಂತ ಗಣಪತಿಕ್ ಜಲಸ್ತಂಭನ ಕರ್ತಾತ.

ಗಣಪತಿ ದೇವಾಚೆ ಪೂಜಾ ಮೇಸ್ತ ಸಮುದಾಯಚೇ ಕರ್ತಾತ್ ಹೇ ಮಂದಿರಾಕ ಸಹಕಾರ ದಿವುಂಚೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಜಾವ್ನು ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಯುವಕ ಮಿತ್ರಮಂಡಳಿ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ಸಹಕಾರ ದೀತ ಆಸ್ಸಾ. ಮೇಸ್ತ ಸಮಾಜಾಚೆ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಸೇವಾ ಸಂಘ (ರಿ) ಹಡವಿನಕೋಣೆ, ಶಿರೂರು ಹೆಂಚಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತಾರ ಚಲ್ತಾ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಆತ್ತಾ ಕೆಲವು ವರ್ಷಸೂನ್ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾತಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಸಾತ. ಹೇ ಗಣಪತಿ ದೇವಾಚೆ ಪೂಜೆ ಮೇಸ್ತ ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಕರ್ತಾತ. ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕರ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಜಟ್ಟಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವುಳ ಉಪ್ಪರಗಿತ್ಲು, ಶಿರೂರು :

ಶಿರೂರು ಗಾಂವಾಚಾ ಉಪ್ಪರಿಗೆಹಿತ್ಲಾಂತು ಶ್ರೀ ಜಟ್ಟಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವುಳ ಸುಮಾರ 75 ವರ್ಷಾ ಅದ್ದಿಸೂನ್ ಆಸ್ಸಾ. ಜಟ್ಟಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವು ಉದ್ಯುನ ಎಯಿಲೊ ಮುಣಾನ್ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕ ಸಾಂಗ್ತಾತ. ಆದಿ ಸಾನ ದೇವುಳ ಆಸ್ಲಲೆ ಹೇ ದೇವಸ್ಥಾನ 1995 ಇಸ್ವಿಂತು ಆದ್ಯಾಲೆ ಜಾಗೆರ್ ನವೀನು ಬಾಂದೂನು ಜಟ್ಟಿಂಗದೇವ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಆನಿ ಪರಿವಾರ ದೇವಾಂಚೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕರೂನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಕೆಲೆ. ತೆಜ್ಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಮಹಾಪೂಜೆ, ದೈಂಪಾರ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಆನಿ ರಾತ್ತಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರ್ತಾತ. ಹೇ ದೇವುಳ ಅದ್ದಿಸೂನ 6 ಕುಟುಂಬಾಕ ಸೆರುವೂನ ಆಸ್ಸಾ. ದೆವಳಾಂತ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾನ ವರಾಡ ಕಾಡೂನು ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾತ. ದೇವಾಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾ. ಆನಿ ಪ್ರತಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಕ ದೇವಾಕ ಅಲಂಕಾರ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. ಪರ್ಬೆ ವೇಳಾರ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಹರಕೆ, ಪೂಜೆ, ಸೇವೆ ಉರ್ತಾ. ಕಾರ್ತಿಕ ಪೂಜೆ ಗೋಪುಜೆ ಜಾಲ್ಲಾ ಹೆರ್ದಿಸಾಸೂನ 9 ದಿಸ್ ಮುಣಿಸೆರ್ ಸದ್ದಿ ಭಜನ ಪೂಜೆ, ದಿವೆ ಆನಿ ದೀಪೋತ್ಸವ ಮಸ್ತ ಗಡ್ಜಾರ ಕರ್ತಾತ.

ನಾಗ ಚೌಂಡಿ ದೇವುಳ ಉಪ್ಪಗಿತ್ಲು, ಅಳ್ವೆಗದ್ದೆ, ಶಿರೂರು :

ಶಿರೂರು ಗಾಂವಾಚಾ ಉಪ್ಪರಿಗೆಹಿತ್ಲಾಂತು ನಾಗ ಚೌಂಡಿ ದೇವುಳ ಆಸ್ಸಾ. ಮಸ್ತ ಆದ್ದಿ ತೈ ನಾಗಾ ಹುತ್ತು ಆಸ್ಲೊ. ತೆಚ್ಚಿ ಜಾಗಾರ ಸಾನ ಗುಡಿ ಬಾಂದೂನು ಹೇಮಯ್ಯ ಮಂತನಾಚೆ ಪೂಜೆ ಕರಿತ ಆಸ್ಲೆ. ತೆಚ್ಚಿ ಜಾಗೇರ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಗ್ಲೆ ಸೇರವೂನು ನಾಗ ಚೌಂಡಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆನಿ ನಾಗದೇವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ. ತೆಜಾ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮೈನಾಂತು ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ, ಪೂಜೆ ಆನಿ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಕರ್ತಾತ. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸಾಂತ ಭಜನೆ, ಕಾರ್ತಿಕ ದೀಪೋತ್ಸವ ಆನಿ ನಾಗ ಶಷ್ಟಿ ಪೂಜೆ ಆನಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. ದೇವಳಾಂತ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ ಆಸಾ. ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ವೆಳಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುಖಾಂತರ ಕರ್‌ತಾತ. ಹೇ ದೆವಳಾಚೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತ ಹೇಮಯ್ಯ ಮನೆತಾಕ ಸೇರವೂನು ಆಸ್ಸ.

ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬ ದೇವುಳ ತೇರಾ ಪೆಂಟ್ ಹೊನ್ನಾವರ :

ಕ್ರಿ.ಶ. 1883 ರಾಂತ ದೇವಳ ಜಾಗೋ ಗೆವೂನ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1913 ರಾಂತ ಗರ್ಭಗುಡಿಚೆ ಕಟ್ಟಡ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೆ, ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಾಚೆ ಅಧೀನಾಂತ ಆಸ್ಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನ್ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಸಮುದಾಚೆ ಟ್ರಸ್ಟಿ ಮುಖೇನ್ ಸರಕಾರಾನ ಕ್ರಿ.ಶ. 1953 ರಾಂತ ದಾಖಲೆ ಕರೂನು (ಕಣಥಟುಥಿ ಖಿಡಿಣಣ ಗಟಿಜಜಡಿಣಚಿಇಟಿರ) ಶ್ರೀ ಶಾರಾದಾಂಬ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಲೆ, ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಚಂದ್ರಮೌಳೇಶ್ವರ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕ್ರಿ.ಶ. 1985 ರಾಂತ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲೆ. ಚಂದ್ರಮೌಳಿಚೆ ವಿಗ್ರಹ ಕಾಶಿಸೂನ ಮತ್ತೆರ ಗೆವೂನ್ ಎವೋನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣನ್ ಸಾಂಗಾತಾತ.

ಹಾಂಗ ವಿಶೇಷ ಜವೂನ್ ಶಾರದಾಂಬೆ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ, ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿತಾತ್. ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಾಂತ ವಿಶೇಷಪೂಜೆ, ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸಾಂತ್ ಮಹಾಪೂಜಾ ಪೂಜೆ, ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸಾಂತ ದೀಪೋತ್ಸವ, ಶಿವರಾತ್ರಿರ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಕ ಅಭಿಷೇಕ ಪೂಜೆ, ಕರ್‌ತಾತ್, ಸದ್ದಿ ಸಕ್ಕಾಳಿ, ದೈಂಪಾರಾ, ಸಾಂಜೆರ ದೇವಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತ ಪೂಜೆ, ಚಂಡಿಕಾಹೋಂ, ಆನಿ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾತ. ಹಾಂಗಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜಾ ಕರ್ತಾ.

ಆನಿ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಮಂಟಪ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ ಲಾಗೋನ್ ಆಸಾ. ಹೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 1998 ಮೇ 5 ವೇ ಮೈನಾಂತ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಚಾ ಸ್ವಾಮಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲೆ. ಹಾಂಗಾ ಆತ್ತಾ ಹಿ ಲಗ್ನ, ಮುಂಜಿ, ಸಮಾರಂಭ ಕಾರ್ಯ ಚಲ್‌ತಾ.

ದೇವಸ್ಥಾನಾಚೆ ಆನಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಮಠ ಮಂಟಪ ಆಡಳಿತ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ (ಟ್ರಸ್ಟ) ಆನಿ ದೇವಸ್ಥಾಚೇ ಕಮಿಟಿ ಚಾಲೋನ್ ಗೇವೂನ್ ವೈತಾ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ರಿ ಯಲ್ಲಮ್ಮ ದೇವುಳ ದೇವ್ರಕಟ್ಟೆ. ಹೊನ್ನಾವರ :

ಹೊನ್ನಾವರ ದೇವರಕಟ್ಟೆ (ಕುಳಕೋಡ್) ದಾಹಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಸೇರೆವಲ್ಲೆ ಮೇಸ್ತ(ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯಚೆ ದೇವೌಳ ಆಸಾ. ಹೇ ದೇ ದೇವೌಳ ಮಸ್ತ ಅದ್ದಿಚೆ ಆನಿ ಹೇಸಾ ನಮ್ಹಾಂಗಲೇ ಲೊಪ್ ಮಸ್ತ ಆಸಾತ್ ಸುಮಾರು 200 ವರ್ಷ ಪಾಳಿಸೂನ್ ಸ್‌ನ್ ಆಸ್ಲೆ ಹೇ ದೇವೌಳ ತುಳಿ-ಕಟ್ಟೆ ಹಾಸೂನ್ ತೇಕಾ ಹೊತ್ತು

ಬೆಳಪೋನ ತೆಂನ್‌ತೂ ಎಕ್ ಕೆಲಸ ಉದ್ಬವ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಮುಣ್‌ನ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾಕ ತಸ್ಸಿ ಉದ್ಬವ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳ್‌ಲಾ ಹೊತ್ತು ಆಣಿ ಕಲತಾಂಶ್ ಪೂಜೆ ಕರಿತ್ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಶಿಲಾ ಮೂರ್ತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆನಿ ದೇವಸ್ಥಳ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನಂಜನಗೂಡು – ಮೈಸೂರು 10–05–2007ಕ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ.

ದೇವೌಳಾಂತ ದಸರಾ ಉತ್ಸವ ವಿಶೇಷ ಜವ್ಣೂನ್ 9 ದಿಸ್ ಮೂಣಿಸೆರ್ ಚೆಲ್ಲಾತ್ ಘಟಸ್ಥಾಪನೆ. ದಸರಾ ಆಜಲಾ ದಿಸ್ ಆನಿ ವಿಜಯದಶಮಿ ದಿಸ್ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಉತ್ಸವ್ ಉರ್ತಾ. 9 ದಿಸ್ ಮಹಾಪೂಜೆ, ಭಜನೆ, ರಂಗಪೂಜೆ (ರಾದಿಸ್) ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಹರಕೆ ಪೂರಾ ಉರತಾ. ವಿಜಯದಶಮಿಸೂನ್ ಲೇನ್ ದಿಸಾ ಮೂಣಿಸೇರ್ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಉತ್ಸವ ಉರತ್ ತೀನ್ ದಿಸ್ ದ್ವಯ್ ಪಾರಾ ಅನ್ನದಾನ್ ಸೇವೆ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ ಉರಾತ್ (ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಉತ್ಸವಂತ ಹರಕೆ ಜವೂನ ದಿಲ್ಲೆ ಮಡಿಲೆಉ ಸೇವೆ ತಂದೂಲ್ ಹೇ ಪೂರಾ ಉಪಾಯಗಿಸೂನ್ ದ್ವಾಯ್ ತಾರ ಅನ್ನದಾನ ಕರ್‌ತಾತ್)

ಕಾರ್ತಿಕಾ ದೀಪೋತ್ಸವ ಪೂಜೆ, ತುಳಸಿ ಪೂಜೆ, ಆನಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲಾಸೂನ್ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಕತರ್ ಆಸಾಂತ ತೇ ವೆಳ್ಯಾರ ಸಕಾಲಸೂನ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ, ಮಹಾಪೂಜೆ, ಅನ್ನದಾನ್‌ಸೇವೆ ಸಾಂಜೆರ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ತಾತ್. ಆತಾಯಿ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಚಲ್ಲಾಂತ್ ಆಸಾ.

ದೇವೌಳಾಂತ್ ಸದ್ದ ಸಕಾಳಿ ಪೂಜೆ ಆಸಾ. ಹರಕೆ ಆನಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ದೈಯಾಪಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಆಜ್ಪುಸೂನ್ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ಚೇ ಕುಟುಂಬೆಚಾ ಪೂಜಾ ಕರತ್ ಆಸಾ. ಹೇ ದೇವಸ್ಥಾನಾಚೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತ ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಟಿ) ಸಮುದಾಯಕ್ಕ ಸೇರೂನ್ ಆಸಾ. ಆತಾ ಶೇಷಗಿರಿ ದುರ್ಗಯ್ಯ ಮೇಸ್ತ ಪೂಜಾ ಕರ್ತಾ ಆಸ್ಸಾ. ಆಜ್ಪುಸೂನು ಹೆತ್ ಕುಟುಂಬಚೇ ಪೂಜಾ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ, ತ್ಯುಚ್ ಹೇಕಾ ಆಂಗಾರ್ ಎತ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ರಿ ಶಿವಮ್ಮ ದೇವುಳ ದೇವ್ರಕಟ್ಟೆ, ಹೊನ್ನಾವರ :

ಹೊನ್ನಾವರ ದೇವರಕಟ್ಟೆ (ಕುಳ್‌ಕೋಡ್) ರಿತಹ್. ಬಾಬು ವೆಂಕಟೇಶ ಮೇಸ್ತ ದೇವರ್‌ಕಟ್ಟೆ ಕುಟುಂಬಾಕ್ ಸೆರ್‌ವಲ್ಲೆ ಹೇ ದೇವೌಳ್. ತೆನಾಚೆ ಕುಟುಂಬಾಚೇ ಆಡಳಿತಾರ ಆತಾಯ್ ಆಸಾ. ಸುಮಾರ್ 250 ವರ್ಷ ಪಾಟಿಸೂನ್ ಆಸ್ಲೆ ಹೇ ದೇವೌಳ ಮಡಲಾಚೆ ಸಾನ್ ಆಸ್ಲೆ. ಕಡೆರ್ ನಳೇಚೆ ಪಕ್ಕೇಚೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಂದೂನ್ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ್ ಮುದ್ರಿ ಶಿವಮ್ಮ ಸಾನ್ ಮೂರ್ತಿಕ ಪೂಜಾ ಕರತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತೇಚಾ ನಂತರ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ ಆನಿ ದೇವೌಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಶ್ರೀ ಕಟ್ಟೆ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಮುಖೇನ 1982 ರಂತ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ.

ದೇವೌಳಾಂತ ದಸರಾ ಉತ್ಸವ ವಿಶೇಷ ಜವೂನ್ ನವರಾತ್ರಿ ಅಮವಾಸ್ಯೆಸೂನ್ ವಿಜಯದಶಮಿಚೆ ಪೂನ್‌ವ್ ಮೂಣ್ಣಿಸರ್ ಚೆಲ್‌ತಾ. ನವರಾತ್ರಿ ವೆಳಾರ್ ಪೂಜೆ, ರಂಗಪೂಜೆ, (ಸಂಜೇರ್ ಆನಿ ರಾತ್ರಿ) ಆನಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಉರ್‌ತಾ. ದ್ವಾದಶಿಸೂನ್ ಪೂನವ್ ಮೂಣ್ಣೆಸೇರ್ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಉತ್ಸವ ಉರತಾ. ಪುನ್‌ವೇ ದಿಸ್ ದೈಯ್‌ಪಾರಾ ಅನ್ನದಾನ್ ಸೇವೆ ಸನ್ನಿದಾನ್‌ಂತ ಉರ್‌ತಾ.

ಕಾರ್ತಿಕಾ ದೀಪೋತ್ಸವ, ಕಾರ್ತಿಕಾ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಆನಿ ಪೂನ್‌ವೇಕ್ ರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಉರ್‌ತಾ. ಶಿವರಾತ್ರಿ ಆನಿ ಯುಗಾದಿಕ್ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಕರತಾತ್.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಶಿವರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ್ ಕರತಾತ್. ತೇ ವೇಳಾರ್ ಪೂಜೆ, ಮಹಾಪೂಜೆ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸರ್ವೇ ಲೋಕಾಂಕ ಉರ್ತಾ.

ದೇವೌಳಾಂತ ಸದ್ದಿ ಸಕಾಲಿ ಆನಿ ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ್. ಕುಟುಂಬಾಚೇಚ್ ಪೂಜೆ ಕರ್ಚೆ ಮನೆತನಾಚೇ ಪೂಜೆ ಕರತಾತ್. ದರ್ಶನ್ 'ಆಂಗಾರ್' ದೇವಳಾಂತ ಕುಟುಂಬ ಖಾತಿರ್ ಆಸಾ. ದೇವೌಳಾಂತ ಹರಕೆ, ಪೂಜೆ, ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸೇವೆ ಚಲ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಮಹಾಕಾಳಮ್ಮ ದೇವುಳ ಕೋರೆ–ಕರ್ವಾ ಹೊನ್ನಾವರ :

ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಚಾ ಕರ್ವಾ ಗ್ರಾಮಾಚೆ ಕೋರೆ ಮುಣ್‌ಲಾ ಗಾವಾಂತ್ (ಹೊನ್ನಾವರಸೂನ್ 14 ಕಿ.ಮೀ.) ಶ್ರೀ ಮಹಾಕಾಳಮ್ಮ ದೇವಿಚೇ ದೇವೌಳ ಆಸಾ. ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಿ ತಾಳೆಮಡ್ಲಾ ಪಕ್ಕಿಚೇ ಸಾನ್ ದೇವೌಳ್ ದೇವರಾಯ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಮೇಸ್ತ್ ಕುಟುಂಬಕ್ ಸೇರ್‌ವಾಲೆ. 1996 ದೇವಿಚೆ ವಿಗ್ರಹ ಶಿಲಾಮಯ ಕರೂನ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ನವೀನ್ ಬಾಂದೋನ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ.

ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವ್ 10 ದಿಸ್ ಪರ್ಯಂತ್ ಚೆಲ್ತಾ. ಪಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ, ಮಹಾಪೂಜೆ, ಕಾಲಾವಧಿ ಹೋಮ್, ಘಟಸ್ಥಾಪನೆ, ರಾತಿ ಮಹಾಪೂಜೆ, ಬಲಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ನವರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ ಸದ್ದಿ ಚೆಲ್ತಾ. ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಗಲೆ ಲೋಕಾಕ್ ಹೇ ವೇಳಾರ್ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಉರತಾ. ಆನ್ನಿ ವಿಶೇಷ ಜವೂನ್ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಮೆರವಣಿಗೆ (ಉತ್ಸವ್) ದಸರಾ ದಿಸಾ ಕರ್ತಾ. ಹರಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಉತ್ಸವ ವೈಶಾಖ ಮಾಸ ಮೂಣ್ಯೆಸೆರ್ ತೊಡೇ ದಿಸ್ ಊರ್ತಾ. ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ಸೇರೊವುನ್ ಕರತಾ.

ದೇವೌಳಾಂತ್ ಕಾರ್ತಿಕಾ ಉತ್ಸವ್, ದೀಪೋತ್ಸವ್, ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕರ್ತಾತ್. ತೇ ದಿಸ್ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಅನ್ನದಾನ್ ಸೇವೆಯ್ ಆಸ್ತಾ.

ಸದ್ದಿ ಸಕಾಲಿ, ದೈಯ್‌ಪಾರಾ, ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆ ಉರ್ತಾ. ಆತಾಯ್ ಕುಟುಂಬಾಚೇ ಮಾಳ್ಗೊಡೋ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಮೇಸ್ತ ಕೋರೆ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಮಹಾಕಾಳಮ್ಮ ದೇವಿಚೇ ವಿಗ್ರಹ ಮಸ್ತ್ ಆಕರ್ಷಕ ಜವೂನ್ ಆಸಾ. ದೇವಳಾಂತ್ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಅನಾದಿಕಾಲಾಸೂನ್ ಆಸ್ಸಾ. ಮೇಸ್ತ್ ಸಮಾಜ ಆನಿ ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಚೇ ಮಸ್ತ್ ಲೋಕ್ ನಮಗಲ್ಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಹೇ.

ಶ್ರೀ ಹಾಯ್ಗುಳಿ–ಜಟ್ಟಿಂಗ್, ಪರಿವಾರ ದೈವಸ್ಥಾನ್ ಭಾಂಡ್ಯಾ, ಕುಂದಾಪುರ :

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕ್‌ಚೇ ಕೊಡ್ಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮ ಬಾಂಡ್ಯ (ಕೆಳಬಾಂಡ್ಯ) ಮುಣ್ಣ್‌ಲಾ ಗಾವಾಂತ್ (ತಲ್ಲೂರು ಸೂನ್ 7ಕಿ.ಮೀ.) ಹ್ಯಾಗೂಳಿ ಜಟ್ಟಿಂಗ್ ಆನಿ ಪರಿವಾರ ದೈವ್‌ಚೇ ದೇವೌಳ ಆಸಾ. ಆದ್ದ್‌ಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಚಾರ್ ರೂಕ್ ಕಂಬೇಚೇ ನಳೇ ಪಕ್ಕಿಚೇ ಸಾನ್ ದೇವೌಳ ಹಸ್ತಾ. ಹುತ್ತಾಂತ್ ಹೋಡ ಕಾಸ್ಯಾಂ (ಕಂಚಿನ)ಚೆ ಸಾನ್ ದೇವ ಮೂರ್ತಿ ಆಸ್ಲೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ನಮ್‌ಗಾಲೇ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಗಲೇ ಸೇರೋವೂನ್ ಶೇಡಿಮನೆ ಜೋಯಿಸ್‌ಚಾ ಸಾರಥ್ಯೆರ್ ಹ್ಯಾಗುಳಿ–ಜಟ್ಟಿಂಗ್ ಆನಿ ಪರಿವಾರ ದೈವಸ್ಥಾನ್ (ನಳೇಪಕ್ಕಿಚೆ) ಸ್ಥಾಪನೆ ನೇ ವರ್ಷಾಂತ್ ಕೆಲೆ.

ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಕೆಲಾನಂತರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮೈನಾಂತ

ಕರ್‌ತಾತ್. ತೇ ದಿಸ್ ಸಕಾಲಿಸೂನ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ–ವಿಧಾನ ಪೂಜೆ–ದೈಯಪಾರ್ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಕರ್ ತಾತ್. ದೇವಸ್ಥಾನ್‌ಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ಹೇ ದೈವ್‌ಂಕ್ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ನಮ್‌ಗಲೇ ಆನಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಾಂದಲೇ ಕುಟುಂಚೇ ಸಂಗಾಲೀ ಲೋಕ್ ಸೇರೊವೂನ್ ಲೋಕಾಚೇ ಸಹಕಾರ್‌ಂತ ಕರತಾತ್. ಬಾಂಡ್ಯಚೇ ಕುಟುಂಬ್‌ಚೆ ಲೋಕ್ ಆತ್‌ಯಿ ನಮಗೋನ್ ಆಸಾತ್.

ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ್‌ಚೇ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುಖೇನ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸೀಚಿ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತ್ ಸದ್ದಿ ಸಕಾಲಿ ಪೂಜೆ ಉರಾತಾ. ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಹರಕೆ ಅಸ್ಲಾರ್ ತ್ಯಾ ದೀಸ್ ಸೇವೆ ಕರತಾತ್.

ಹೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೇಸ್ತ್ ಸಮುದಾಯಾಚೇ ಸೇರವೂನ್ ಆಸಾ ಪರ್ಯಂತ ಆಡಳಿತ ಬಾಂಡ್ಯಾ ಕುಟುಂಬಾಚೇಕ್ ಸೇರೂವುನ ಆಸಾ. ಪರಿವಾರ ದೈವ್ (ಹ್ಯಾಗುಳಿ, ಜಟ್ಟಂಗ್, ಮಾಸ್ತಿ, ನಂದಿ, ರಕ್ತೇಶ್ವರಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ನಾಗ, ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ...)

ಶ್ರೀ ನಾಗ ದೇವುಳ (ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವುಳ) ಬೆಣ್ಣೆಗೆರೆ, ಗುಜ್ಜಾಡಿ :

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಚೇ ಗುಜ್ಜಾಡಿ ಬೆಣ್ಗೆರಿ ಗಾವಾಂತ್ ಮಸ್ತ್ ಪುರಾತನ ಪುಣ್ಯ–ಪವಾನ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾಗದೇವಸ್ಥಾನ ಆಸ್ಸಾ. ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಿ ನಾಗದೇವಾಕ್, ರೋಕ್ ಸಕಾಲ್ ಶಿಲಾ ಚಪ್ಪಡಿಚಾ ಓಯರ್ ಎಕ್ ಸಾನ್ ಗುಡಿ ಆಸ್ಲೆ. ತೇಚ ಮಾಗ್ಗೀರ್ ಗಾವಾಂಚೆ (ನಾಮ್‌ಗಾಲ್ಲೆ) ಮೇಸ್ತ್ ಸಮುದಾಯಚೇ ಸಂಗಾಲೇ ಲೋಕ್ ಸೇರೂವುನ್ ಸುಮಾರು 55–60 ವರ್ಷ ಪಾಟಿ ತೇಚಸ್ಥಳರ್ ನಳೇಚೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಾಂದೂನ್ ದೇವ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ. (ಧಕ್ಕೆಬಲಿ) ನಾಗದರ್ಶನ ಪಾತ್ರಿಸೂನ್ ಸೂರುಕರೂನ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರೀತ್ ಆಸಾತ್. ಗಾಂವಾಚ್ ಎಕ್–ಎಕ್ ಕುಟುಂಬಾಚೇನದಿಲ್ಲೆ ಸೇವೆ ಗೆವೂಂನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಕರಿತಾ ಆಸಾ. ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ವೇಳಾರ್ ದೇವಸ್ಥಾನಾಕ್ಕ ತಳಿರು–ತೋರಣ ಸೇವೆ ಖಾರ್ವಿ ಸಮಾಜ ಬೆಣ್ಗೆರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕರಿತ್ ಆಸೋನ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೇ ಸೇವೆ ದಿಯಾತ್ ಆಸಾತ್.

ದೇವಸ್ಥಾನಾಚೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ – 1974 ವರ್ಷಾಂತ್ ಶಿಲಾಮಯ ದೇ ಗೋಪುರ ಬಾಂದೋನ ಕೆಲೆ. ತೆಜ್ಜಾ ಮಾಗಿರ್ 2012 ವರ್ಷಂತ್ ಅಷ್ಟಬಂಧ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ (ವಾಸುಕಿ ಮೂರ್ತಿ – ಐದು ಹೆಡೆಯ ನಾಗರಕಲ್ಲಿನ ದೇವರು) ಆನಿ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಸಭಾಭವನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಾಳೇಕುದ್ರುಮಠ ಮುಖೇನ್ ಕೆಲೆ.

ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತ ನಾಗರಪಂಚಮಿತ್ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ–ಪುರಸ್ಕಾರ ಉರತಾ. ದೇವಸ್ಥಾನ ಸದ್ದಿ ದೈಯಪಾರ್ ಪೂಜೆ ಉರಾತ್. ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕರ್‌ತಾ. ಪ್ರತಿ ಮೈನೇಕ ಏಕ ಮೇಸ್ತ ಸಮಾಜಾಚೇ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಕ್ ಸೇವೆ ದಿವೂಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಚಲೋನ್ ಗೇವೂನ್ ಒಚಾತಾ ಆಸಾತ್.

ನಾಗದೇವಸ್ಥಾನಾ ಚೇ ಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತ ಮೇಸ್ತ ಸಮುದಾಯಾಕ್ಕ ಸೇರೊವೂನ್ ಆಸಾ.

ಶ್ರೀ ನಾಗ–ಜಟ್ಟಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವುಳ ಮದ್ದುಗುಡ್ಡೆ, ಕುಂದಾಪುರ :

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕ್‌ಚೇ ಮದ್ದುಗುಡ್ಡೆ (ಕುಂದಾಪುರಸೂನ್ 1 ಕಿ.ಮೀ.) ಮುಣ್‌ಲಾ ಗಾವಾಂತ್ ಶ್ರೀ ನಾಗ–ಜಟ್ಟಿಗೇಶ್ವರ ದೇವೌಳ ಆಸಾ. ಜಟ್‌ಕಾ ಕಟ್ಟೆ ಮೊಣು

ಆಸ್ಲೆ. ಹೇ ಕಟ್ಟೇಕ್ ನಳೇ ಪಕ್ಕೆಚೇ ಗುಡಿ ಬಾಂದೋನ್ 1965–70ನೇ ವರ್ಷಾಂತ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕರೂನ್ ಶ್ರೀ ನಾಗ–ಜಟ್ಟಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವೌಳ ಮುಣ್ಣೊನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲೆ. ಮಸ್ತ್ ಅದ್ದಿ ಮೇಸ್ತರ್ ಮಕ್ಕಿ ಮುಣನ್ ನಾಂವ್ ಆಸ್ಲೆ, ಹೇ ಗಾವಾಂಕ್ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ್ ಮುದ್ದುಗುಡ್ಡೆ ಮುಣ್‌ಚೇ ನಾವ್ ಎಯ್ಲೆ ಮುಣನ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. 1991 ವರ್ಷಾಂಕ ಪುನಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ (1989 ನೇ ವರ್ಷಂತ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಾಮ್ ಸುರೂ ಕರೂನ್ 1991 ವರ್ಷಂತ್ ಪೂರ್ಣ ಕೆಲೆ) ಪರ್ಕಳ ಗುರುರಾಜ ಆಚಾರ್ಯ ಮುಖೇನ್ ಆನಿ ಮೇಸ್ತ ಸಮಾಜ ಸಹಾಕಾರಾರ್ ಕೆಲೆ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮೇ 1, 2 ತಾರೀಖಿಕ್ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಕರಿತ್ ಆಸಾತ್. ಹೇ ವೇಳಾರ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ, ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಆನಿ ರಾತ್ರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರ್‌ತಾತ್.

ದೇವಳಾಂತ ಸೊಣೆಆರತ್, ಸಂಕ್ರಾಂತ್, ಕಾರ್ತಿಕ ದೀಪೋತ್ಸವ, ನಾಗರಪಂಚಮಿ, ಪೂಜೆ ಕರತಾತ್. ದೇವೌಳಾಂತ ಸದ್ದಿ ಸಕ್ಕಾಳಿ ಪೂಜೆ ಉರ್ತಾ. ಸೋಮವಾರ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಉರ್‌ತಾ. ಪರಬೇ ವೇಳಾರ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ದೇವೌಳಾಂತ ಕರ್‌ತಾತ್. ದೇವಸ್ಥಾನ ಚೇ ಪೂಜೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕರ್‌ತಾತ್.

ದೇವೌಳಾಂಚೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತ ಮೇಸ್ತ ಸಮುದಾಯ ಮುದ್ದುಗುಡ್ಡ ಹೇಂಕಾ ಸೇರೂವುನ್ ಆಸಾ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ದೇವುಳ ನೀರಶ್ವಾಲ್ಯ, ಮಂಗಳೂರು :

ಮಂಗಳೂರ್ ಚಾ ನೀರೇಶ್ವಾಲ್ಯ (ಗುಡ್‌ಸೈಡ್) ಮುಣ್‌ಲಾ ಗಾವಾಂತ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ದೇವುಳ ಆಸ್ಸಾ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1005 ಇಸ್ವಿಂತು ಅಳುಪಾ ರಾಜಾಚೆ ಆಮ್ನಾನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಮುಣಾನ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ನೀರಾ ದೇವುಳ ಜಾವೂನ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಸೋಮನಾಥ ದೇವುಳಾಚಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಮ್ಚೆ ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಲೋಕ ಚೇಡ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಲೆ. ಸಗಲೇ ಲೋಕ ದೆವಳಾಂತು ಜಾಂವ್ಚೆ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಾಂತು ವೊಚೂನು ದೇವಾಕ್ ಸೇವೆ ದೀತ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಹೇ ಪೂರಾ ಪಳ್ಳೆಲೆ ತೆನ್ನಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಲೊಲೊ ರಾಜ ದೇವಸ್ಥಾನಾಚೆ ಪೂರಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಚಾರೋಡಿ (ನಾಯಕ) ಸಮುದಾಯಾಚಾಂಕ ವಹಿಸೂನ್ ದಿಲ್ಲೆ. ಮಾಲ್ಗಡೆ ಮನುಷ್ಯಾಂಕ ಚಲುಸೂನ್‌ಗೇವ್ನು ವೈಚಾಕ ಮುಕ್ತೇಸರ್ ಮುಣಾನ್ ತೆಂಕಾ ಜವಾಬ್ದಾರ್ ದಿಲ್ಲೆ. ತೇ ವೇಳಾರ್ ದಿ॥ ಅಚ್ಯುತ ನಾಯಕ, ಸುಂದರ ನಾಯಕ, ತೆಜ್ಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕ್ರಿ.ಶ 1961 ಸೂನ್ ದಿ॥ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನಾಯಕಾನಿ ದೇವುಳಾಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲೆ.

ಕ್ರಿಶ. 1974 ದೇವಸ್ಥಾನಾಚೆ ಅಷ್ಟಬಂಧ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶ ಸ್ಥಾಪನೆ, ನವಗ್ರಹ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 2005 ದೇವಸ್ಥಾನಾಚೆ ಅಷ್ಟಬಂಧ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶ, ಶಾರದಾಂಬೆ ದೇವಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ (ಮೇ 02) ಕೆಲೆ. ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಕ್ಷಯ ತದಿಗೆ ದಿಸ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಸಗಲಾ ಲೋಕಾನ ಸೇರ್‌ವೂನ್ ಕರ್ತಾತ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 2014 ಮೇ 2 ಅಕ್ಷಯ ತದಿಗೆ ದಿಸ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಮಹೋತ್ಸವ ಮೂರ್ತಾತ ಗೋವಾಚೆ ಕೈವಲ್ಯ ಮಠಾದೀಶ ಶ್ರೀಮದ್ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಗುರುನ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ದೇವಳಾಚೆ ನವೀನ ಸಭಾ ಭವನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಕೆಲ್ಲೆ.

ದೇವುಳಾಂತ ಅನಾದಿಕಾಲಾಸೂನ ಪೂಜೆ ಕರೀತ ಆಸ್ಲೆ ಕರಾಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜೆ

ಕರ್ತಾತ. ಸದ್ದಿ ಸಕ್ಕಾಳಿ, ದೈಂಪಾರಾ ಆನಿ ರಾತ್ರಿ ಪೂಜಾ ಉರ್ತಾ. ವಿಶೇಷ ಪೂಜಾ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಪಲ್ಲಾ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. ಯುಗಾದಿ ದಿಸ ಪಂಚಾಂಗ, ಗ್ರಹಣ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಆನಿ ಮೇ 2 (ಅಕ್ಷಯ ತದಿಗೆ) ಪ್ರತಿಷ್ಠೋತ್ಸವ ದಿಸ ನಾಗ ದೇವಾಕ ಆಶ್ಲೇಷ ಬಲಿ, ಸಮಾರಾಧನೆ, ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ, ರಾತ್ರಿ ರಂಗಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ ದಿಸ್ ಸಾತ್ ದಿವಸ ಮನುಸರ್ ಭಜನೆ ಕಾರ್ಯ, ವಿಠೋಬ ದೇವಾಕ ಅಲಂಕಾರ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಉರ್ತಾ. ನವರಾತ್ರಿ 9 ದಿವಸ್ ಶಾರದಾ ದೇವಿಕ ಪಲ್ಲಾ ಅಲಂಕಾರ ಪೂಜೆ, ಕಲಶ ಸ್ಥಾಪನೆ, ದುರ್ಗಾ ಹವನ, ಚಂಡಿಕಾ ಹೋಮ, ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ, ಆನಿ ವಿಜಯದಶಮಿ ದಿವಸ್ ಕಲಶ ವಿಸರ್ಜನೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ಕಾರ್ತಿಕ ಅಮವಾಸ್ಯೆಕ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ, ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ, ದೈಂಪಾರಾ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ, ರಾತ್ರಿ ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆ, ಬಲಿ ಉತ್ಸವ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಉತ್ಸವ ಆನಿ ದೀಪೋತ್ಸವ ಉರ್ತಾ. ಮಕರ ಸಂಕ್ರಮಣಾ ದಿವಸ್ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ, ದೈಂಪಾರಾ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಉರ್ತಾ. ಶಿವರಾತ್ರಿ ಗಣಹೋಮ, ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ, ಬಲಿ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಉತ್ಸವ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾತ್ರ ಭಜನೆ, ಶಿವರಾತ್ರಿಚೆ ದೊನ್ನಿ ದಿವಸ್ ದೈಂಪಾರ ಮಹಾಪೂಜೆ, ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಆನಿ ಸಗಲೇ ಪರಿವಾರ ದೈವಾಂಕ ಬಲಿ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಕೊಲಾ.

ದೇವಳಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತ ಚಾರೋಡಿ (ನಾಯಕ) ಸಮುದಾಯಕ ಸೆರುವೂನ್ ಆಸ್ಸಾ.

ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬಾ ದೇವುಳ, ಸಾಗರ :

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಚೆ, ಸಾಗರ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಚೆ ಸಾಗರ್ ಗಾಂವ್‌ಚಾ ಮದ್ದಿ ಮೊಣ್ಲಾರ್ ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಲಾಗ್ಗಿ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬಾ ದೇವುಳ ಆಸ್ಸಾ. ಮಸ್ತ ಆದ್ದಿ ಹೇ ದೇವುಳ ಆಸ್ತಾನ ಏಕ ಸಾನ ಆಂಗಡಿ ಕೋಣೆಂತು ಆಸ್ಲೆ. 1978–80 ವೇಳಾರ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೊಣೊನ್ ರೂಪ ದಿಲ್ಲೆ. 1984 ವೇಳಾರ್ ಶಾರದಾಂಬ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಶ್ರೀ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಾಧೀಶಾಚೆ ಅಮೃತ ಹಸ್ತಾನ ಕೆಲ್ಲೆ. ತೆಜಾ ಮಾಗ್ಗೀರ್ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಆನಿ ಸಭಾ ಭವನ ನವೀನ ಬಾಂದೂನು ಅಷ್ಟಬಂಧ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಕರೂನು ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ–ವಿಧಾನ ಸಮಸ್ತ ಸಮಾಜ ಲೊಕಾನ ಸೆರುವೂನ್ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಾಧೀಶ ಮುಖೇನ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಕೆಲ್ಲೆ ದಿವಸ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ್ ಕರೂನ್ ತ್ಯಾ ದೀಸ್ ಚಂಡಿಕಾ ಹವನ, ಮಹಾಪೂಜೆ ಆನಿ ದನ್‌ಪಾರ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಉರ್ತಾ.

ಶಿವರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ್ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಭಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉರ್ತಾ. ಕಾರ್ತಿಕ ಮ್ಹೈನಾಂತ ಕಾರ್ತಿಕ ಪೂಜೆ, ಕಾರ್ತಿಕ ದಿವ್ವೆ ಕರ್ತಾತ್. ಷಷ್ಠಿ ಪೂಜ್ ಬೀ ಹೇ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತು ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಕರ್ತಾತ್. ಸುತ್ತಾ ಪುನ್‌ವೆ ವೇಳಾರ್ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತು ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಸಗ್ಳೇ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಲೊಕಾಂಕ್ ಜಾನುವೆ ಗಾಲ್ಕಾ. ತೇ ಉದ್ದೇಶಾನಿ ತೈಂ ಜಾನುವೆ ದಿತ್ತಾತ್. ತೇ ಜಾನುವೆ ಗಾಲೂನ್ ಗೇವ್ನು ಘರಾಕಡೆ ಜಾನುವೆ ಪರಾಬ್ ಆಚರನೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ನವರಾತ್ರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಮಸ್ತ ಗಡ್ಜ ಜಾವ್ನು 9 ದೀಸ್ ಮುಣಿಶೇರ್ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಶೀಚ್ ನವರಾತ್ರಿ ಮೂಲ ನಕ್ಷತ್ರ ದಿವಸ್ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಮಹಾಪೂಜೆ, ಮಂಗಳಾರ್ತಿ, ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಉರ್ತಾ. ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸಾಚಾ ಸೋಮವಾರ ದಿವಸ್ ದೇವಸ್ಥಾನಾಕ ಸಂಬಂಧ

ಪಡವಲ್ಲೆ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿಚಾ ತರ್ಪೆನ್ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಅನ್ನದಾನ ಸೇವೆ ಉರ್ತಾ. ಆನಿ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿಚೆ ಪ್ರತೀ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಂಜೆವೆಳಾರ್ ಭಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರ್ತಾತ್. ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿಕ ದೇವಸ್ಥಾನಕ ಸಂಬಂಧಪಡಿಲ್ಲೆ ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘ ವತೀನ ಮುದ್ದು ಕೃಷ್ಣ (ಸಾನ್ ಬುರ್ಗೆಂಕ) ಸ್ಪರ್ಧೆ ಆನಿ ಮಹಿಳಾಂಕ ತಾಟ್ಯಾಂತ ರಂಗೋಲಿ ಸೊಡೊವ್‌ಚೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಆನಿ ಸಾಂಜೆರ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರ್ತಾತ್.

ದೇವಳಾಂತ ಸದ್ದಿ ಸಕ್ಕಾಳಿ, ದೈಂಪಾರ ಮಹಾಪೂಜೆ, ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆ ಚಲ್‌ತಾ. ಪೂಜೆ ಕಾರ್ಯ ಪೂರಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕರ್ತಾ. ಹೇ ದೆವ್‌ಳಾಚೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಕೊಂಕಣ್ ಆಚಾರ್ ಹೆಂಕಾ ಸೆರುವೂನ್ ಆಸ್ಸಾ. ಆಡಳಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬಾ ಕಮಿಟಿಚೆ ಮುಖೇನ್ ಚಲತ್ ಆಸ್ಸಾ. ಹೆಂಕಾ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ಆನಿ ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಸಹಕಾರ್ ದಿತ್ತಾತ್. ಸಭಾ ಭವನಾಂತು ಲಗ್ನ, ಮುಂಜಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಲ್ತಾ.

ಸಂಪ್ರದಾಯ್

ಧುವಾಳೆ (ಬಯಕೆ) :

ಲಗ್ನ ಜಾಲಾ ಬಾಯ್ಲುಮನ್‌ಷ ಗರ್ಭಿಣ ಜಾಲಾ ಸಾತ್‌ವೇ ಮ್ಯೆನ್‌ಂತ ಗೌವಾಲಾ ಘರ, ಚಲ್ಲಿಚೆ ಆವ್‌ಸಿಚೆ ಘರಾಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕ ಪೂರಾ ಸೇರೋನ್ ಗರ್ಭಿಣಿಚೆ ಇಚ್ಛೆಮಣಕಿ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕರಚೆ ಪದ್ಧತಿಕ್ 'ಬಯಕೆ' (ಪೂಲ್ ಮಾಳಚೆ) ಮ್ಹಣತಾತ್. ಪಸ್ಟ್ ಗರ್ಭಿಣಿ ಜಾಲ್ಲೆ ವೆಳಾರ್ ಆನ್ನಾ-ಆಮ್ಮಾ, ಆಜ್ಞೊ ಆನಿ ಆಜ್ಜಿ ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹಣೊನ್ ಖುಷಿರ್ ಆನಿ ಚಲ್ಲೇ ಘರಾ, ತೇಂಚೆ ವಂಶಚೇ ಕುಡಿ ಚಿಗರತಾ ಮ್ಹಣಚಾ ಖುಷಿರ 'ಬಯಕೆ' ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ತ್.

ಗರ್ಭಿಣಿಕ ನಾವ್ನು ನೇವೆ ಕಾಪಡ್ ನೆಸೋನ್ ಮಾತ್ತೆ ಕೇಶ್ ದಿಸ್‌ನಾಸ್ಸಿ ಪೂಲ್ ಮಾಳೋನ್ ಘರಾ ಬಿತ್ತೋರ್ ಮಾಣೆಯೇ ಒಯ್ಯೊರ್ ಬಸೋನ್, ಸೂಳಿ ಆಸ್ಲೆಲೆ ದೋನ್ ಕೇಳಿಪಾನ್, ಓಯರ್ ಪಾವ್ (ಅವಲಕ್ಕಿ) ವಾಡೋನು ತೇಜಾ ಒಯ್ಯೊರ್ ಪಾಂಚ್ ಬಗ್ಗೇಚೆ ತಿಂಡಿ (ಸಿಹಿ-ತಿಂಡಿ) ವಾಡತಾತ್. ನಂತರ್ ಪಾಂಚ್ ಲೋಕ್ ಮುತ್ತೈದೆ (ಗರತಿ) ಬಯಕೆ ಪದ ಸಾಂಗೀತ್ ಆರತಿ ಕರತಾತ್. ಹೇ ಪೂರಾ ಆದ್ದಿ ಚೇರ್‌ಕೇಲಾ (ಗಂಡಿನ) ಕಡೆಚೆ ಕರತಾತ್. ನಂತರ ಚೋಡುವಾಲ್ಲೆ (ಹೆಣ್ಣಿನ ತಾಯಿ ಮನೆ) ಘರಾಚೆ ಕೆಲ್ಲಾ ನಂತರ್ ವಾಡ್‌ಲೇ ತಿಂಡಿ-ಪಾವ್ ಗರ್ಭಿಣಿ ಖಾತಾ, ನಂತರ ತೈಯಾ ಆಸ್ಲೆ ಸಗ್‌ಲಾ ಲೋಕಾಕ್ ದಿತ್ತಾತ್. ಗರ್ಭಿಣಿಕ ಬಯಕೆ ಕರ್‌ಚೇ ಹೇ ಪುರಾತನ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ್. ಬಯಕೆ ಕೆಲ್ಲಾರ್ ಗರ್ಭಿಣಿ ಖುಷ ಜವ್ರೂನ್ ಬುರ್‌ಗೇಕ್ (ಮಗುವಿಗೆ) ಜನ್ಮ ದಿವ್ರೂಂಕ್ ಸಮರ್ಥ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ಣುನ್ ಸಂಪ್ರದಾಯತ್ ಆಸಾ ತೇ ಉದ್ದೇಶನ್ 'ಬಯಕೆ' ಕಾಯ್ ಕಾರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಅಜ್ಜೂನಿ ಆಸ್ಸಾ.

ಬಯಕೆ ಜಾಲಾ ನಂತರ ಆಮ್ಮಾಲೆ (ಗರ್ಭಿಣಿಯ ತಾಯಿ) ಘರಾ ಆಪೋನ್ ಗೇವ್ರೂನ್ ಒಯ್ಯತಾತ್. ಆವಸ್ಸಿ ಘಾರಾ ಸಾತ್‌ವೇ ಮ್ಯೆನ್‌ಂತ ನಾ ನವೇ ಮ್ಯೆನಂತ್ 'ಬಯಕೆ' ಕಾರ್ಯ ಕಾರ್‌ತಾತ್, ಹೇ ವೇಳಾರ್ ಗರ್ಭಿಣಿ ಚೇ ಗವಾಲಾ ಘರಾಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ ಆನಿ ಗರ್ಭಿಣಿ ಆವಸ್ಸಿ ಘರಾಚೆ ಸೇರೋನ್ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ತಾತ್.

ವಿ.ಸೂ: ಆಟ್‌ವೇ ಮ್ಯೆನಾಂತ ಬಯಕೆ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ನಾಂತ. ತೇ ಸಮ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಆನಿ ಸಮ್ ಮ್ಯೆನೋ ಮ್ಹಣ್ಣನ್.

ಜನ್ಮಲಾತೆನ್ನಾ :

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ್) ಜಾತೀಂತ್ ಆವ್‌ಸ್ಸಿ ಘರಾಂತ್ ಆಲ್ಲೆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಪೈಲೇ ಬಾಣ್‌ಚಾರ್ (ಬಾಣಂತನ) ಜಾಂವ್‌ಕಾ ಮ್ಹಣ್ಣಂಚೆ ಆಸೆ ಆನಿ ಇಚ್ಛೆ. ಆತಜಾಲಾರಿ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ. ಕೆಲವೇಕ್ ಸಂದರ್ಭೇರ್ ಬಾಣ್‌ಂತೀಚೇ ಆರೋಗ್ಯ ಆನಿ ರಸ್ತೆ ತೊಂದರೆ (ಸಂಚಾರ-ಸಾರಿಗೆ) ನಿಮಿತ್ತ ಗವಾಲಾ ಘರ್ ವೊಸೋನ್ ಬಾಣಾಂತನ ಜಾಲಾ ನಂತರ್ ಆವಸ್ಸಿ ಘರ್ ಎತಾತ್.

ಆದ್‌ಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಬಾಣ್‌ಚಾರ್ ಆವ್‌ಸ್ಸಿ ಘರಾಂತಚ್ ಕರ್‌ಚೇ ಪದ್ಧತ್. ಬಾಣಂತನಾಚೆ ಖರ್ಚ ಪೂರಾ ಗವಾಲೇ ಘರ್‌ಚೇನಿ ದಿಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾ ತೀ

ಪದ್ಧತ್ ಕೆಲವೇಕ್ ಕಡೇನ್ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಸಾ. ಬಾಣ್ಂತಿಕ್ ಪೊಟಾ ದೂಕ್ ಎಯ್ಲಾ ವೇಳಾರ್ ತೆಕ್ಕಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ (ದೂಸರೆ ಕೋಣೆ) ಕೋಣೇಂತ್ ನಿದ್ದೈಸುತ್ತತ್. ವೈದೀನ್ (ಸೂಲಗಿತ್ತಿ) ಕ್ ಆಪೋಸಿನ್ ಬಾಣ್ಚಾರ್ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಎಕ್ ವೇಳ್ ಬಾಣ್ಚಾರ್ ವೇಳ್ ಕಷ್ಟ (ತೊಂದರೆ) ಜಾಲಾರ್ ಘರಾಚೆ ಲೋಕ ದೇವಾಕ್ ಆನಿ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕಾಕ (ಸತ್ತ ಹಿರಿಯ) ನಾಲ್ ಕಾಡೂನ್ ದೂರ್ವೊಚೆ ಆನಿ ದೇವಾಕ್ ಹರಕೆ ದಿತಾ ಮುಣುನ್ ಹರಕೆ ವಹಿಸುವುನ್ ಗೇವೂಚೆ. ತಸ್ಸೀಚ ಜಾಲ್ಯಾ ಬುರ್ಗ್ಯೆಯಾಕ್ (ಮಗುವಿಗೆ) ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಲೆ ನಾವ್ ನಾತಾಲ್ ದೇವಾಚೆ ನಾವ್ ದುವೂರಿತತ್. ಮುಣ್ಣನ್ ಹರಕೆ ವಹಿಸುವುನ್ ಗೇವೂಚೆ. ತಸ್ಸೀಚ್ ಜಾಲ್ಯ ಬುರ್ಗ್ಯಾಂಕ (ಮಗುವಿಗೆ) ಆಜ್ಜ-ಆಜ್ಜಿಲೆ ನಾವ್ ನಾತಾಲ್ ದೇವಾಚೇ ನಾಮ್ ದೂವುರಿತಾತ್ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಹರಕೆ ವಯಸ್ಸೂನ್ ಗೇಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಬಾಣ್ಚಾರ್ಕ್ ವೇಳ್ ಜಾಲಾರ್, ತೊಂದರೆ ಜಾಲಾರ್ ಆತಾಯಿ ದೇವಾಂಕ್ ಹರಕೆ ಆನಿ ನಾಲ್ ಕಾಡೂನ್ ದೊವೂರೂಚೇ ಪದ್ಧತ್ ಅಜ್ಜೂನಿ ಕೆಲವ್ ಕಡೆ ಆಸ್ಸಾ. ಬಾಣ್ಚಾರ್ ಜಾಲ್ ಕೂಡಲೇ ಬೂರ್ಗೇಯಾಚ್ ವಾಲೀಚೋಟು (ಹೊಕ್ಕಳ ಬಳ್ಳಿ) ಕಾತ್ರೋನ್, ರಗ್ತ್ ಏಯ್ಯನಾಸೀ ಸೂತನ್ ಬಾಂದೂನ್ ಉಂಡೇಲ್ತೇಲ್ (ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ) ಲಾಯಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಜನ್ಮಲಾ ಕೂಡಲೇ ತೊಡೇ ಹೂನ್ ಉದ್ದಕ್ನ್ ಬಾಲ್ಸೇಕ್ ವೈದೀನೇನ್ ನಾವೋನ್ ಲೂಗ್ಟನ್ ಸುತ್ತೂನ್ ಆವಸ್ಸೀಚಾ ಲಾಗ್ಗಿ ನಿದಿಸುತ್ತ ಆಸ್ಲೆ.

ಬಾಲ್ಸೇ ಜನ್ಮಲಾ ಕೂಡಲೇ ಅದ್ದಿ ಬೂರ್ಗೇಚಾ ಆನ್ನಾ (ತಂದೆ) ಘಾರಾ ವಿಷಯ್ ತಿಳಿಸೂನ್ ಮಾಗಿರ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕಾಕ ಸಾಂಗೋನ್ ದಾಡಿತ್ ಆಸ್ಲೆ, ಬೊರ್ಗೇಚಾ ಆನ್ನಾ ಘಾರಾಚೆ ಬೂರ್ಗೇಕ ಆನಿ ಆವಸ್ಸಿಕ್ ಜಾವಾಂಕ್ ಆಸ್ಲೆ (ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತು) ವಸ್ತ್ ದಾಡೋನ್ ದೀವೂಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಬಾಣ್ಚಾರ್ ಜಾಲ್ಕೂಡಲೇ ಬಾಣಂತಿಕ್ ನಾವೋನ್ ಬಾಣಾಂಚಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಕೋಣೆ ಸೇಣ್ (ಸೆಗಣಿ) ಸಾರೋನ್, ಶುದ್ಧ ಕರೂನ್ ಬಾಣಂತಿನ್ ನಿಚ್ಚೆ ಮಂದೇರೆ ಲಗ್ಗಿ ಸಾರ್ನ್ (ಪೊರಕೆ) ಕಜ್ಜಿರೂಕ್ಚೆ ಪಾನ ದೂರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ, ಆನಿ ಬಾಣ್ತಿಚೆ ಬೂರ್ಗೇಚೇ ಆರ್ರೈಕೆ ಪಂಚ್ ದಿನ್ ವೈದೀನ್ ಕರೆಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ಆದ್ದಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ವೈದೀನೆನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಗೀಡ್-ಮೂಲಿಕ್ (ಗಾಂವ್ಟಿ) ಔಷಧ ದೀವೂನ್ ಬೂರ್ಗೇಚೇ ಆನಿ ಬಾಣಂತಿಚೇ ಆರೋಗ್ಯ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಸುತ್ತಾಕ್ :

ಬಾಳಸೇ ಜನ್ಮ ಜಾಲಾ ದಿವಸ್ಸೂನ್ ತೀನ್ ದಿವೋಸ್ ಪರಿಯಾಂತ್ ಆವಸ್ಸಿ ಘಾರಾ ಸೂತಕ್, ಆನಿ ಬಾಳಸೆಚೆ ಆಮ್ಮ, ಕುಟುಂಬಾಕ್ ಪೂರಾ ಇಕ್ಕರಾ (11 ದಿನ) ದಿವಸ್ ಚಾ ಸೂತಕ್ ಜಾತಾ. ಬಾರಾ (12ನೇ ದಿನ) ದಿವಸಾಕಾ ಲೂಗಾಟಾ, ಹಾತ್ರಣ ಆನಿ ನೆಲ ಪೂರಾ ಸರ್ ಸೂನ್ ಭಟ್ಟ ಘರ್ ಸೂನ್ ಭಟ್ಟಲೇ (ಗೋಮಂತ್) ಹಾಡೂನ್ ಘಾರಾ ಬಿತ್ತೂರ ಬಾಯ್ಯರ್, ಬಾಯ್ಯಂತ್ ಸಗೆಲೆ ಕಡೇ ಪಾಪೋಡನ್ (ಸಿಂಪಡಿಸಿ) ಸೂತಕ್ ನಿವಾರಣ ಕರ್ತಾತ್.

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ) ಸಮೂದಾಯಾಂಕ್ ಬಾಣೋ ಜಾಲ್ಲೆ ಸೂತಕ್ ಆನ್ನಾ (ತಂದೆ) ತಾ ಘರಾಚೇಕ್ ಮಾತ್ರ). ಆವಸ್ಸಿ (ತವರು) ಘರಾ ಬಾಣಚರ್ ಜಾಲಲ್ ತೀನದ ದಿಸ್ ಆವಸ್ಸಿ ಘರಾಚಾಕಾ ಸೂತಕ್ ಉರುತ್ತಾ. ಸೂತಕ್ ವೇಳಾರ್

ದೇವಕಾರ್ಯ ಪೂಜೆ, ಲಗ್ನ, ದೂಸರೆ ಘರಾ ಜಯ್ಯಚೇ ನಾ. ಸೂತಕ್ ಮಸ್ತ ಕಟ್ಟ-ನಿಟ್ಟನ್ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹೇ ಪದ್ಧತಿ ಆನಿ ಆಚರಣ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

ಷಟ್ಟಿ ಆನಿ ಜಾತಾಕ :

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ್) ಜಾತಿತ್ ಏಕ್ ವಿಭಿನ್ನ (ವಿಶಿಷ್ಟ) ಜಾತಿ ಪದ್ಧತ್, ಹೇ ಮಸ್ತ್ ಪಾಟ್ಟಿಸೂನ್ ಚಲೋನ್ (ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದ) ಏಯ್ಯಲ್ಲೆ ದೈವಿಕ್ ಪದ್ಧತ್ ಮುಣ್ಣಲಾರ್ ತಪ್ಪೊನಾ. ಬಾಳಸೇ ಜನ್ಮಲಾ ಸವೌನೇ (6ನೇ) ದಿವಸ್ ಸಾಂಜೇರ್ ವೇಳಾರ್ ಘರಾಚಾ ಜಗುಲಿಚಾ ಏಕ ಕಡೆ ಶುದ್ಧ ಕರೂನು (ಸಗಣಿ ಸಾರಿಸಿ) ಕೇಳಿಪಾನ್ ಒಯ್ಯರ್ ತೊಡೆ ಸೂರೆ ತಾಂದೂಲ್ ತೇಜ್ಜಾ ಒಯ್ಯರ್ ತಾಂಬೇಚೋ ಕೊಳಸೋ (ತಾಮ್ರದ ಕೊಡಪಾನ) ಸೆಂಡೀ ಆಲೋ ನಾಲ್ ಒಯ್ಯರ್ ತೋಂಡ್ ಕರೂನ್, ದವೂರ್‌ನ ತಾಂಬೆ ಕೊಳೊಸಾಕ್ ಕೇಳಿಪಾನ್ ಬಾಂದೂನ್ ಜಾಲಾ ನಂತರ್ ಬಾಣಂತಿಚೆ ಬಂಗಾರ ಗಾಲೂನ್ ಶೃಂಗಾರ ಕರ್‌ತಾತ್. ಕಳಸ್‌ಚಾ ಎದ್‌ರಾಕ್ ಸುಳ್ಳಿಯ್ ಕೇಳಿಪಾನ್ ದವೂರನ್ ತಾಜಾ ಏಕ ಸೈಡ್ ಚೆಪ್ಪೆ ಜವಾನ್ ಆನಿ ಆನ್ನೇಕ್ ಸೈಡೆತ್ ಮಿಟ್ ಗಾತ್‌ಲ್ಲೆ (ಖಾರ) ಜವಾಣ್ [ಸೀತ್, ಸಾರ್, ತರಕಾರಿ ಐಟೆಮ್, ತಿಂಡಿ, ಮಾಷ್ಲಿ ಆನಿ ದೂಸರೆ-ದೂಸರೆ ಖಾಣ] ವಾಡತಾತ್. ಬಾಳಸ್‌ಚೇ ಆವೌಸ್ಸಿಕ್ ಎದರಾಕ ಬಸೋನ್ ಷಟ್ಟಿ ಪೂಜೆ ಕರೆಸ್ಸಿತಾತ್. ಷಟ್ಟಿ ಪೂಜೆ ಕೆಲ್ಲಾ ನಂತರ ಮುತ್ತೈದೆ (ಗರತಿ) ಸೇರೋವೊನ್ ತಾಂಬೆ ಕೊಳ್‌ಸೇಚಾ ತೊಂಡಾಕ್-ತೋಂಡ್ ದಿವೂನ್ ಗಟ್ಟ್ ವಾರೆ ಗಾಲಿಕ್ 'ಪೂಗಡಿ' ಪೂಸ್‌ಕಿತ್ ಏಕ್ ಷಟ್ಟಿ ಆಸ್ಲಾ ಕಡೆ ಅನೇಕ ಷಟ್ಟಿ ಉದರಾಕ್ ತೊಂಡ್ ಕರೂನ್ 'ಪೂಗಡಿ' ಕರಿತ್ ನಾಚಾತಾ ಷಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ತಾತ್.

ಷಟ್ಟಿಂತ್ 2 ವಿಧ್

1. ಪೂಗಡಿ ಷಟ್ಟಿ2. ಮೂಕ್ ಷಟ್ಟಿ

1. ಪೂಗಡಿ ಷಟ್ಟಿ: ತಾಂಬೆ ಕೊಳ್‌ಸೇಕ್ ತೊಂಡ್‌ದೀವೂನ್ ವಾರೆಗಾಲಿತ್ ಪೂಗಡಿ ಗಾಲಿತ್ ನಾಚತ್ ಕರೇಚೇ.

2.ಮೂಕ್ ಷಟ್ಟಿ: ಷಟ್ಟಿಚೇ ಮುಖಾರ್ ತಾಬೆ ಕೊಳಸೇ ಒಂತೇ ಗಾಲೂನ್ ದವೂರ್ ಉರಾಚೇ ಹೇ ಮೂಕ್ ಷಟ್ಟಿ.

ಅದ್ದಿಲ್ ಕಾಲಾಚಾ ಲೋಕನಿ ಸಾಂಗ್‌ಚಾ ಆಸ್ಸ: ಷಟ್ಟಿ ಕರ್‌ಚೇ ಉದ್ದೇಶ ದೇವನ್ (ಬ್ರಹ್ಮ) ಹಣೇಬರಹ (ಕಪಾಲ್‌ರ್ ಬರೋಚೋ) ಬರೋಚೋ ತೇಜ್ ದೀಸ್ ಆನಿ ತೇಯಾ ಉದ್ದೇಶನ್ ಷಟ್ಟಿ ಕರ್‌ಚೇ

ಷಟ್ಟಿ (ದೇವರು) ಚೇ ಎದರಾಕ್ ವಾಡ್‌ಲೇಲೇ ಜವಾಣ್ ಷಟ್ಟಿ ಜೆಲ್ಲಾ ನಂತರ್ ವೈದೀನೇನ್ (ಸೂಲಗಿತ್ತಿ) ಗೇವೂನ್ ಓಯ್ಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ ಆತ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆತ್ ಬಾಣಚಾರ್ ಜಯಾತ್ ಆಸ್ಲ ನಿಮಿತ್ತ ತೇದಿಸ್ ಎಯ್ಯಾಲೇ ಮಲಗಡೆ ಕಡೆ ಹೊರ್ ಮಣೇತ್‌ತ್ತಾ. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತ್ತಾಯಿ ಆಸಾ.

4.5 ನಾವ್ ದವರೂಚೆ (ನಾಮಕರಣ) :

ನಾವ್ ದೂರಿಚೆ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆದಿಸೂನಿ ರೂಡಿತ್ ಆಸ್ಲೆ ವಿಷಯ. ನಾಮಕರಣ (ನಾವ್ ದೂರಿಚೆ) ಪದ್ಧತಿ ಆತ್‌ಯಿ ಆಸಾ. ಚಲ್ಲೋ (ಚರ್ರ್‌ಕೋ) ಜಲ್ಲಾರ್ ಬಾರಾ (12 ದಿವಸ) ದಿವಸನ್ ನಾವ್ ದೂರಿತಾತ್. ಆನಿ ತೇಚಿ ದಿಸ್ ಪಾಲ್‌ನಾಂತ್

ಗಾಲ್ಲಾತಾತ್ತ್. ತೇಚೇ ಚಲ್ಲಿ (ಚಡೋ) ಜಲ್ಲಾರ್ ಇಕ್ಕರಾ (11 ದಿವಸ) ದಿಸ್‌ಕಾ ನಾವ್ ದೂರಿತಾತ್ ಆನಿ ಪಾಲ್‌ನಾಂತ್ ಗಾಲ್ಲಾತಾತ್ತ್. ಆದ್ದಿಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಬೂರ್ಗ್ರೇಕ್ ಚೇಡ್‌ಜವೂನ್ ತೇಚೇ ಕುಟುಂಬಚೇ ಮಳ್‌ಗಡೇ ಲೋಕಾಕ್‌ಚೇ ನಾವ್ ದೂರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ ಆನಿ ದೇವಾಚೆ ನಾವ್ ದೂರಿಚೆ ಪದ್ದತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ನಾವ್ ದೂರಿಚೆ (ನಾಮಕರಣ) ದಿಸ್ ಭಟ್ಟಕ್ ಆಪೋಪ್ಸಸನ್ ಬರೋ ಮುಹೂರ್ತ್ ಕ್ ಸಾಮ್ ಜವೂನ್ ನಾವ್ ದೂರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹೇ ಪೂರಾ ಕಾರ್ಯ ಆಮ್ಮಾ ಘರಾ ಕರ್‌ತಾ ಆಸ್ಲೆ. ದೊನ್ನಿ ಕುಟುಂಬಚೇ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ಸೇರೋವೂನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಬೂರ್‌ಗೇಚೇ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರಾಚಾ ಆದಾರ್‌ರ್ ತೇ ದಿಸ್‌ಚಾ ದೈಪಾರಾ ಬಾಳಸೇಕ್, ಆಮ್ಮಾ/ ಆನ್ನಾ ಮಾಂಡೆರ್ ಬಾಳಸೇಕ್ ಗೇವೋನ್ ಬಸ್‌ತಾತ್. ಭಟ್ಟ್ ಪೂಜೆ-ಶಾಸ್ತ್ರ ಪೂರಾ ಕರೂನ್ ಹರಿವಾಣ್‌ಂತ್ ಸೂರೈ ತಾಂದಲಾಂತ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರ ಆನಿ ರಾಶಿಚಾ ಆಧಾರ್‌ರ್ ಭಟ್ಟ್ ನಾವ್ ಹತ್ತ ಬೊಟ್ಟನ್ ಬರೆತಾ. ನಂತರ್ ತೇಂಚ್ ನಾವ್ ಬಾಳ್‌ಸೇಚಾ ಆನ್ನಾ ಉಜ್ಜ ಕಾನ್‌ತ್ 'ತೀನ್ ಪಟ್ಟಿ' ಸಾಂಗ್‌ತಾ ಆನಿ ಸಕ್ಕರ್ ತೊಂಡಕ್ ಲಾವೂನ್ ಸಕ್ಕರ್-ಗೋಡ್ ದಿವೂನ್ ಬಾಳ್‌ಸೇಚೆ ನಾವ್ ಸಾಗೀತ್ ನಾಮಕರಣ (ನಾವ್ ದೂರಿಚೆ) ಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ.

4.6 ಪಾಳ್‌ನಾಂತ್ ಗಾಲ್ಚೆ :

ಚಾರೋಡಿ (ಮೇಸ್ತ್) ಜಾತೀತ್ ಬಾಳಸೇಕ್ ನಾವ್ ದೂರಿಲ್ ನಂತರ್ (ತ್ಯೆಯಾಲಾನಂತರ್) ನಾವ್ ದೂರಿಲ್ ದಿಸೆಚೆ ಪಾಳ್‌ನ್ನೆಂತ ಗಾಲ್ಲ್‌ಚೇ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್‌ತಾತ್ತ್. ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ರುಕಾಚೆ (ಮರದ) ಪಾಳ್‌ನ್ನೆ ನಾತಲಾರ್ ಬೆತ್ತಾಚೆ ಪಾಳ್‌ನ್ನೆಂತ್ ಬಾಳ್‌ಸೇಕ್ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ನಿದ್ದೋಸೋಂಕ್ "ಪಾಳನ್ನೆಂತ್ ಗಾಲ್ಲ್‌ಚೆ" ಮುಣ್ಣನ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾತ್ತ್. ಪಾಳ್‌ನ್ನೆ ಉದ್ದ್ಯಯಂತ್‌ರ್ ತ್ವೊಂಡ್‌ಕಾರನೂ ನೆಲಸೂನ್ 1ಳಿ ಪುಟ್ ಸೂನ್ 2ಳಿ ಪುಟ್ ಉಂಚಿರ್ ಬಂದ್‌ತಾತ್. ಭಟ್ಟನ್ ಸಾಂಗಲಾ ಮುಹೂರ್ತಕ್ ಸಮಜವೂನ್ ಪಾಳ್‌ನ್ನೆ ಸಕಲ್ ಶೇಡಿ ಗಾಲೂನ್ (ಈಗ ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ) ಪಾಳ್‌ನ್ನೆಚಾ ಚಾರಿ ಕಾಂಬೆ ಸಕ್ಕಲ್ ಸೂರೈ ತಾಂದೂಲ್ ತೊಡೆ-ತೊಡೆ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ಪಾಳ್‌ನ್ನೆಚಾ ಸಕ್ಕಲ್ ಮಧ್ಯೆ ಪಣ್‌ತೆ ದೀಪೋ ದೂರೂನ್ ಪಾಳ್‌ನ್ನೇಕ್ ಜಾಲ್ಲಾಕೂಡ್‌ಕೋ, ಕಾದ್ದ್ರಾಪಾನ್, ದೃಷ್ಟಿಪೆಡೋನೊಯ್ಯ ಮುಣ್ಣನ್ ಬಂದಾತಾತ್ತ್. ಬಾಳಸೇಕ್ ಆನ್ನಾನ್ ಹಾಡ್‌ಲಿ ನೆವಿ ಆಂಗಿ ಗಾಲೂನ್ ಅವ್ಯೆಸ್ಸಿಕ್ ಪಾಳ್‌ನ್ನೇ ಮುಖಾರ್ ಬಸೋನ್ ಮಂಡೆರ್ (ತೊಡೆ) ಬಳ್‌ಸೇಕ್ ಬಸೋನ್ ಬಳಸೇಚ್ ಮಾಮ್ ನಾ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿ, ತೇಯ್ ನಾತರ್ ಬಾಳ್‌ಸೇಚೇ ಆನ್ನಾ ಬಾಳಸೇಚಾ ಪೆಂಕ್‌ಟಕ ಮುಂಜ್ (ಉಡಿದಾರ) ಬಂದ್ದತಾತ್. ಬರೋ ಪಾತರ್ ದೂವುನ್ ಪಾತರ್‌ಕಾ ಶೃಂಗಾರ್ ಕರೂನ್ (ಕಲ್ಲಪ್ಪ-ಗುಂಡಪ್ಪ) ತೇಕಾ ಹಳದ್-ಕುಂಕುಮ್ ಲವೂನ್ ಬಾಳಂತಿಚಾ ಹಾತ್ತಿರ್ ದಿತಾತ್. ತೇ (ಕಲ್ಲಪ್ಪ-ಗುಂಡಪ್ಪ) ಪಾಳ್‌ನ್ನೆಂಚಾ ಸಕಲ್‌ಸೂನ್ ಪಾಳ್‌ನ್ನೇಚಾ ಎದ್‌ರ್ ರಾವೂಲ್ ಮಾಯ್ (ಅತ್ತೆ) ಕ್ ದೀತಾ . ಅಸ್ಸೀಚ್ ದಿವೂನ್‌ಗೆಯ್ಯಾತ್ ಪಂಚ್ ಪಟ್ಟಿ ಜಾಲ್‌ನಂತರ್ ಪಾಳೆನ್ನೇಚೆ ಉಜ್ಜಾ ಬಗ್ಲೇನ್ ದೂರಿತಾತ್ತ್. ತಸ್ಸಿಚಾ ಬಾಳ್‌ಸ್ಸೇಕಾ ಕಲ್ಲಪ್ಪ-ಗುಂಡಪ್ಪಕ್ ಕೆಲರೀತರ್ ಪಂಚ್ ಪಟ್ಟಿ ಕರೂನ್ ಬಾಣಂತಿಚೆ ಮಯ್ (ಅತ್ತೆ) ಬಾಳಸೇಕ್ ಉದ್ದ್ಯಂತರ್ ತ್ವೊಂಡ್‌ಕರನು ಪಾಳೇನ್ನೆಂತ್ ನಿದ್ದೆಸಿತಾ. ಬಾಳ್‌ಸೇಚೆ ನಾವ್ ತೀನ್ ಪಟ್ಟಿ ಸಾಂಗ್ ನಂತರ್ ಬಾಳಸೇಚೆ ಆಮ್ಮಾ (ಆವೈ) ತೇಚಾ ಉಜೋ ಪಾಯಾ ಗಾಂಟಿನ್

(ಮೊಣಕಾಲು) ತೀನ್ ಪಟ್ಟಿ ಪಾಳೆನೇ ಲೋಟ್‌ತಾ ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕುಟುಂಬಚೇ ಲೋಕ್ ಬಾಳಸೇಚಾ ತೊಂಡಕ್ (ಬಾಯಿಗೆ) ಮ್ಹಾಂವ್ (ಜೇನುತುಪ್ಪ) ನಾತ್‌ಲಾರ್ ಸಾಕ್ಕರ್ ಲಾವೂನ್ ಖುಷಿ ಪಡತ್ತಾ ಉಡಿಗೇರಿ ದಿವೂನ್ ಪಾಳ್‌ನ್ನೆ ಹಾಲೇತಾತ್ತ್.

ಮಾಳಗಡೇ ಲೋಕಾಕ್ ಬಾಣಂತಿನ ಪಾಯ್ಯೆ ಪೊಡ್‌ಲಾನಂತರ ಕುಟುಂಬಚೇ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ಸೆರೊವುನ್ ಪಾಳ್‌ನ್ನೆಂತ್ ಗಾಲ್ಲಚೇ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್‌ತಾತ್. ಬಳಸೇಕ್ 'ತೀನ್' ನಾ 'ಚಾರ್ ಮೈಯಿನೇ ಜಾಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಆವ್‌ಸ್ಸಿಚಾ ಘರ್‌ಸೂನ್ ಬಾಳೇಸೇಕ್ 'ಆನ್ನಾಚಾ' ಘರ್ ಆಪೋನ್ ಗೇವೂನ್ ಓಯ್ಯತಾತ್. ಆನಿ ಪಾಳೇನ್ನೇಯ್ಯ ಗೇವೂನ್ ಓಯ್ಯತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಜಿಕೀ ಆಸಾ. ಜಲಾರ್ ಕೆಲವೂ ಸಂದರ್ಭ ಆನ್ನಾಲಾ ಘರಾಚಾ ಪಾಳ್‌ನ್ನೇಂತ್ ಆನ್ನಾಗೇರ್ ಗಾಲ್ಲಾತಾತ್. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶ (ಹಳ್ಳಿ) ಅಜ್ಜುನಿ ಹೇ ಅದ್ದಲ್ಲೀ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ಚಿಕ್ಕೆ ಉಣ್ಣೆ.

4.7 ಕಾನ್ ತೊಪ್ಚೆ :

ಬಾಳ್‌ಸ್ನೇ ಜನ್ಮಮ್‌ಕ್ ಏಯ್ಯಲೇ ಏಕ್ ವರ್ಷ ಬಿತ್ತರ್ ನಾತಲಾರ್ ಪಂಚ್ ವರ್ಷಸೂನ್ ಸಾತ್ ವರ್ಷ ಬಿತ್ತರ್ ಕಾನ್ ತೊಪ್ಪಚೇ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್‌ತಾತ್. ಸೊನ್ನಾರಾಕ್ ಘರಾಕಡೆ ಆಪೋನ್, ಚಲ್ಲೋ (ಗಂಡು) ಜಾಲಾರ್ ಚೆಲ್ಲಚೇ ಮಮ್‌ಚಾ ಉಜ್ಞಾ ಮಂಡೇರ್ ಬಾಳಸೇಕ್ ಬಸೋನ್ ಗೇವೂನ್ ಕಾನ್ ತೊಪ್ಪ್‌ತಾತ್. ಚಲ್ಲಿ (ಹೆಣ್ಣು) ಜಾಲಾರ್ ಕಾನ್ ಆನಿ ನಾಕ್ ತೊಪ್ಪತಾತ್. ತೊಪ್ಪೆಲ್ ನಂತರ ಸೊನ್ನ್‌ರಾಕ್ ಹರಿವಾಣಂತ್ ತಾಂದೂಲ್, ಗೋಡ್, ನಾಲ್ ಪಾನ್‌ಪೋಡ್, ತರಕಾರಿ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ (ಹಣ) ದಿವೂನ್ ದಾಡಾಹೆತಾತ್.

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ ಕಾನ್‌ಕಾ ಆನಿ ನಾಕಾಕ್ ರೂಪೆಯೇಚೇ ನಾ ಬಂಗಾರ್‌ಚೇ ಕರೂನ್ ಗಾಲಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತ್ ತೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ ಜಲಾರ್ ತೇನ್‌ಚಾ ಕಾಲಾಚೇ ರೂಪೆಯೇಚೇ (ಬೆಳ್ಳಿ) ಬದಲ್ ಬಂಗಾರಾಚೇ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗ್ಗಿತಾತ್.

ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಿ ವೈದಿಣ್ ಲಿಂಬೆ ಕಾಟೇನ್ ನಾ ಬೆಳಿಯೋ ಕಾಟೇನ್ ನಾಕ್ ಆನಿ ಕಾನ್ ತೊಪ್ಪಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಆತ್ತಾ ನಾ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ಥಳಾಂತ ಆಸಾ.

ಬಷ್ಟ್ ಜಾವುಂಚೆ (ಋತುವತಿ) :

ಚಲ್ಲಿ (ಚೋಡೋ) ಬಷ್ಠ ಜಾವೂಂಚಾಕ್ ಚಲ್ಲಿ ಹೋಡ್‌ಜಾಲ್ಲೆ ಲಗ್ನ್‌ಕ್ ಪ್ರಾಯ್ ಪಾವ್‌ಲಾ ನಾ ಬಾಯ್ಯರ್ ಜಾಲಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾತ್ತ್.

ಚಲ್ಲಿ ಬಷ್ಠ (ಬಾಯ್ಯರ್) ಟೈಮ್ ಜಾಲ್ಲಾ ತೇನಾ ತೇಕಾ ನಾವೋನ್, ಘೂಲ್ ಮಾಳೋನ್ ನಂತರ್ ಘಾರಾ ಎದರಾಕ್ ಮಡಲಾಚೇ ಸಾನ್ ಮಾಟೋ ಗಾಲೋನ್ ತೇಚಾ ಬಿತ್ತೂರ್ / ಘರಾ ಮುಲ್ಲೆಕ್ ಪಾಂಚ್ ಲೋಕ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಹಾತ್ತಿನ್ ಆರತ್ ಕರೂನ್ ಮಟೋವಾಂತ್ ಬಸೆತಾತ್ತ್. ಏಕ್ ಲೋಟ್, ವಾಟ್‌ಲ್ಲಿ, ಚೊಂಬು, ಮಾಂದ್ರಿ, ಉಸೆಹೆ, ಆನಿ ಕಾಮ್ಪ್ರರೂಚೆ ಸಗಲೇ ದಿವೂನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವೂನ್ ಚಾರ್ ದಿಸ್ ಮುಣ್ಣೆಸೇರ್ ದುರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಪಂಚ್‌ವೇ ದಿಸಾಕ್ ನಾವೋನ್ ನೆವೇ ಲೊಗಾಟ್ ನೆಸೋನ್ ಪಂಚ್ ಬಾಳ್ ಮನ್ಸಸಾಚಾ ಹತ್ತಿನ್ ಆರತ್ ಕರೂನ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ದೇವಾಕ್, ಪೊಣಾಸಾ ರೂಕ್, ಮಾಡೆರೂಕ್ ಆನಿ ಆಯ್ಯದಾನಾಕ್ ಹಾತ್ ಲಾವೂನ್ ಮಲ್‌ಗಡೆ ಲೋಕಾಕ್ ಪಾಯ್ಯೆ ಪೊಡೋನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೇತಾ.

ಹೇಯ್ಯ ವೇಳಾರ ಪಾವ್ ತೇಕಾ ಅದ್ದಿ ದಿವೂನ್ ತೇಜಾನಂತರ್ ಜವಾಣ್‌ಚೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕರ್‌ತಾತ್ತ್. ಆನಿ ಸಂಬಂದಿಕ್ ಲೋಕ ಪೂರಾ ಸೇರೋವೂನ್ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಕರ್‌ತಾತ್ತ್.

ಚೋಡೋ ಬಾಯ್ಯರ್ ಜಾಲ್ಲಾತೇನಾ ಸಗಲೇ ಕಾಮ್ ಬಾಳ್‌ಮನಸ್ಸಾಚ್ ಕರ್‌ತಾತ್ತ್. ಬಷ್ಥ ಜಾಲ್ಲಾತೇನಾ ಚೋಡ್‌ವಾನ್ ಬಾಯ್‌ರ್ (ಹೊರಗೆ) ಒಯ್ಯಚ್‌ನಾ. ಘಾರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಏಕ್ ಮೂಲ್ಲೆ ಬಸ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲೆ. ದೇವಾಂಕ್ ಪಾಯ್ಯೆ ಪೋಡ್‌ಚೆ, ಪೂಜೆ ಕರ್‌ಚೆ ನಾ. ಮಸ್ತ್ ಅದ್ದಿ ಹೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಕಠಿಣ್ ಆಸ್ಲೆ. ಕಸ್ಸಾಲಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಬಯ್ಯಚೆ ನಾತಾಲ್ಲೆ. ಏಕ್‌ವೇಳೆ ತೇಕಾ ಆಪ್‌ಡಿಲ್ಲೇ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ನಾವೂನ್ ತೇಜ ಲೂಗ್‌ಟ್ ಕಾಡೂನ್ ಗಾಲೋನ್ ಘಾರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಒಚ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಆತಾ ಹೇ ಪೂರಾ ಚಲ್ಜೆ ಊಣೆ. ತಸ್ಸಿ ದೇವಾ ಪೂಜೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ್ ಬರ್ರೆ ಕಾರ್ಯ ಆನಿ ಲಗ್ನ್-ಸೋಭಾನ್ ಹೇ ಪೂರಾ ಕಾರ್ಯಾಕ ಒಯ್ಯಚಾಸ್ಸಿ ನಾ.

ಲಗ್ನಾಚೆ ರಿವಾಜ್

5.1 ಚೋಡು (ಚಲ್ಲಿ) ಪೊಳೊಚೆ :

ಸಂಸಾರ್ ಕರ್‌ಚಾಕ್ ಲಗ್ನ್ ಕರ್‌ಚೇ ಸಂಸ್ಕಾರ್. ಚರ್‌ಕ್ಯಾ ಘರಾಚೆ ಮಾಳ್ಗಡೆ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸಗಲೇ ಸೆರೋವ್ಹೋನ್ ತೆಂಕಾ ಮನ್ ಆಸ್ಲೆ ಚೋಡೊವಾ ಘರಾಚ್‌ನಿ. ಪೊಲೊಂಕ್ ಎಯ್ಯಾ ಮುಣ್‌ಲ್ಲಾರ್ ಚೆರ್‌ಕೆ ಘರ್‌ಚೇ ಚೋಡೋ ಪೋಲೋಂಕ್ ತಯಾರ್ ಜಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಚೋಡೋ ಪೊಲೊಂಕ ಒಚ್ ಆಸ್ಲೆ. ಚೆರಕೆನ್ ಚೆಡವಾ ಪಲೊಂಚೆ, ಚೊಡೊವಾನ್–ಚೆರ್‌ಕೆಕ ಪೊಲೊಂಚೆ, ಪದ್ಧತ್ ನಾತ್‌ಲೇ.

ಏಕೂಂಚ್ ಕಡೆಚೆನಾ ಎಕೂಂಚ್ ವಾರೆಚೆ (ಬಳ್ಳಿ) ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಲಗ್ನ್ ಕರ್‌ನಾ ಆಸ್ಲೆ. ಕಿತಾಕ್ ಮುಣ್ಣಲಾರ್ ಮುಖಾರ್ ಕಷ್ಟ ಆನಿ ಜೀವನಾಂತ್ ತೊಂದ್ರೆ, ತಾಪತ್ರೆಯಾ ಎತ್ ಆಸ್ಲೆ ಮುಣನ್ ಲಗ್ನಾಂಕ್ ಮುಖಾರ್ ಬಸನ್ ಆಸ್ಲೆ. ಚೋಡೋ ಪೂಲೊಂಕ್ ಒಯ್ಯತಾನಾ ಮಿಗ್‌ಲೇ ಸಂಖ್ಯೆ (ಬೆಸಸಂಖ್ಯೆ) ಲೋಕ್ ಒಯ್ಯತೇ ಪದ್ದತ್ ಆಸ್ಲೆ, ಸಮ ಸಂಖ್ಯೆಚೇ ಲೋಕ್‌ನಿ ಚೋಡ್ ಪೊಲೋಕ್ ಒಯ್ಯತೇ ಸಮನೂ ನೂ ಮುಣೌಂಚೇ ವಿಷಯಾ ತೇಯಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಚೋಡೋ ಪೋಲೊಂಕ್ ಚೋಡ್‌ವಾ ಘಾರಾ ಒಯ್ಯತಾನಾ ಚೇರ್‌ಕ್ಯಾ (ಹುಡುಗ) ಚೇ ಆನ್ನಾ, ಆಮ್ಮಾ, ಬಾವಾ, ಮಾಮ್, ಬೈಯಿಣಿ ಆನಿ ಗುರಿಕಾರ್ (ದಲ್ಲಾಳಿ ಅಥವಾ ನೆಂಟಸ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದವ) ಹೇಣಿ ಸೇರೊವುನ್ ಒಚ್ಚಾ ಆಸ್ಲೆ. ಆನ್ನಾ ನಾಜಾಲ್ಲಾರ್ ಹೋಡಾನ್ನ ನಾ ಬಾಪ್ಪ (ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ) ಒಯ್ಯಚೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಮಂಗಳವಾರ ಆನಿ ಅಮವಾಸ್ಯೆಕ್ ಚೋಡೋ ಪೋಲೊಂಕ ಒಚ್‌ನಾ. ಜಾಲಾರ್ ಬರ್‍ರೆ ದಿಸ್ ಪೋಲೋನ್ ಒಚಾ ಆಸ್ಲೆ.

ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದ್‌ಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಬಸ್ಸ್–ಕಾರ್ (ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ) ನಾತ್‌ಲಾ ಗುಣಿ ಲಾಗ್ಗಿಚಾ ಗಾಂವ್ಹೊಚೇಚ್ ಚೋಡೋ ಪಳೇತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಪಾಂತೋಡಿರ್ ಬೆಗ್ಗಿ ಉಟೋನ್ ಒಯ್ಯಚೆ, ಒಯ್ಯಚಾ ವೇಳಾರ್ ವಾಟೇರ್ ಗೌವ್ ಮೇಲ್ಲೆ (ವಿಧವೆ) ಒಂಟಿ ಭಟ್ (ಒಂಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ), ಸರ್ಪ, ಮಾಜ್ಜರ್ ಗಾವೂಲಾರ್ ಅಪ್‌ಶಕುನ ಮುಣೌಚೆ ಎವಜೂನ್ ಗೆಯ್ಯಾಸ್‌ಲೆ. ತಸಿಚ್ ಕೆರಿಬೊಡೊ, ಮುತ್ತೈದೆ (ಗರತಿ), ಮಡೆ ಬೊರ್‌ಲೋ ಕೊಳ್‌ಸೋ, ಗಾವೂಲಾರ್ ಒಯ್ಯಚಾ ಕಾರ್ಯಕಾ ಬರೆ ಮುಣೌನ್ ಚೋಡೋ ಪೋಳೋಕ್ ಒಚ್ಚುನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಚೋಡೊವಾ ಘಾರಾ ಜವಾಣಾ ಕರೂನ್‌ನಾ. ಚೇರ್‌ಕಾ ಘಾರಾ ಪೋಲೋಕಾ ಏಯ್ಯಾ ಮುಣೌನ್ ಸಾಂಗೋನಾ ಏಯ್ಯತಾ ಆಸ್ಲೆ. (ಏಕ್ ವೇಳ್ ಚೊಡವಾ ಘಾರಾಚಾಂಕ ಮಾನ್‌ನಾ ಜಾಲಾರಾ ತೇ ದಿಸ್ ನಾ ದೋನ್ ತೀನ್ ದಿಸ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಗುರಿಕಾರ್ (ದಲ್ಲಾಳಿ) ಕಡೆ ಸಾಂಗೂನ್ ದಾಡಿತ್ ಆಸ್ಲೆ.) ಲಗ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ ಮುಖಾರ್ ಒಯ್ಯತ ಆಸ್ಲೆ.

ಗುರಿಕಾರ್ ಮುಣೌಲಾರ್ = ಲಗ್ನಾಚಾ ವಿಷಯ್‌ನ ಉಲೋಚೋ ಮನಿಸ್ಸ್ (ವ್ಯಕ್ತಿ)

ಲಗ್ನಚಾ ವಿಷಯಾಂತ್ ಉಲೋಚಾಕ್ ಭಟ್‌ಕಡೆ ವೊಚೊನ್ ಏಕ್ ವೇಳೆ ಪ್ರಸಾದ ಪಳೋಚ ಜಲಾರ್ ದೇವಸ್ಥಾನ್ ಪ್ರಸಾದ ಪಳೊಂಚೆ, ನಾ ಜಾಲಾರ ಜಾತಕ ಪಳೊನೋ ಜಾತಕ್ ಸಮ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಜಲಾರ್ ಲಗ್ನಾಕ್ ತಯ್ಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್ತ.

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಜಾತಕ್ ಪಲೋಚೇ ಪದ್ಧತ್ ಮಸ್ತ್ ಊಣೆ ಆಸ್ಲೆ. ಕಿತಕ್ ಮುಣೌಲಾರ್ ತೇಯಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಜಾಲೋ ದಿಸ್‌ಚೋ ಉಗಾಡ್‌ಸ್ ಊರ್‌ನಾ ಆಸ್ಲೆ ತೇಚ ಕಾರಣಾಂತ್ ಪ್ರಸಾದ ಪೇಳಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ್ ವೇಳ್ ದೊನ್ನಿ ಘೆರಾಚ್ ಕಡೆ ಜಾತಕ್ ಆಸ್‌ಲಾರ್ ಜಾತಕ್ ಪೊಳೊನ್ ಕೂಡೂವೊನ್ ಎಯ್ಯಲಾರ್ ಲಗ್ನಕ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದಿತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಜಾತಕಾಕ್ ಮಸ್ತ ಮಹತ್ವ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾಯ್ ಜಾತಾಕ್ ಪೊಲೋನ್ ಲಗ್ನ ಕರ್‌ಚೇ ಆನಿ ಪ್ರಸಾದ ಪೊಲೋನ್ / ಪ್ರಸಾದ ಲಾವೂನ್ ಲಗ್ನಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೇ ಪದ್ಧತಿ ಆತಾ ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಜಾತಿತ್ ಆಸಾ. ಚೋಡ್‌ವಾಕ್ ಪೋಳೋಚೋ ಪದ್ಧತ್ ನಾತ್‌ಲೆಲ್ಲೆ ಘಾರಾಚ್ ಲೋಕ್‌ನೀ ಪೋಲೋನ್ ಮನ್ ಕೇಲಾರ್ ಜಾತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಸಾನ್ ಪ್ರಾಯ್ ಲಗ್ನ ಮುಣೌಲಾರ್ ದಾಹ್‌ಸೋನ್ ಸೋಲಾ ವರ್ಷ ಬಿತ್ತೂರ್ ಲಗ್ನ ಜಾಯಿತ್ ಆಸ್ಲೆ (ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ).

5.2 ಲಗ್ನಾಕ್ ನಿಶ್ಚಯ್ (ನಿಕ್ಕಿ ಕರ್‌ಚೆ) :

ಲಗ್ನಾಕ್ ದೋನ್ ನಾ ತೀನ್ ಮ್ಯೆನಾ ಆದ್ದಿ ದೊನ್ನಿ ಕಡೆಚಾನಿ ಪಾವ್‌ಸಾ ಮ್ಯೆನೋ (ಮಳೆಗಾಲ) ಸೊಡೂನ್ ದೊನ್ನಿ ಘರಾಚೆ ಲೋಕಾನಿ ವಿಷಯ್ ಚರ್ಚೆ ಕರೂನ್ ಭಟ್ಟಲಾಗ್ಗಿ ಒಚೊನ್ ತೇಂಕಾ ಅನುಕೂಲ್ ಜಾಲ್ಲೆ ದಿಸ್ ಆನಿ ಮುಹೂರ್ತ ನಿಕ್ಕಿ ಕರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಸಗ್ಗಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ ಗುರಿಕಾರ್ (ಸಾಲಾವಳಿ) ಚಾ ಮುಖಾಂತರ್ ಜಾತಾ ಆನಿ ಚೆಲ್ಲಾ ಘರಾಚಾ ಲೋಕಾ ಆನಿ ಚೋಡಾವಾ ಘರಾಚಾ ಲೋಕ್ ಸಗಲೇ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸೇರೋವನ್ ಚಡಾವಾ ಘಾರಾ ನಿಶ್ಚಯ್ (ನಿಕ್ಕಿ) ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ತಾತ್.

ಘರಾಂಚೆ ಕಳೆಂತ್, ಮಾಂಟವಾತ್ ನಾ ಘಾರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ದೊನ್ನಿ ಕುಟುಂಬಾಚೇ ಆನಿ ಮಳ್ಗಡೆ ಲೋಕ್ ಸೇರೊವೂನ್ ಚೆರ್‌ಕಾ ಘಾರಾಸೂನ್ ಹಾಡಲ್ಲೆ ನೇವೆ ಕಪಾಡ್ ಹರಿವಾಣನಾಂತ ದೂವರ್‌ನ ತೇಂತೂ ಪಾನ್–ಪೋಪಲ್, ದಕ್ಷಿಣೆ (ಕಾಣಿಕೆ) 'ವಿಡೋ' (ವೀಳ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ) ದಿವೊಂಚೋ ಮುಣೌಲಾರ್ ನಿಶ್ಚಯ್ ಮುಣೌತಾತ್. ಹಾಂಗಾ ಚೇರ್‌ಕೇಚಾ ಕಡೆಚಾನಾ ಚೋಡ್‌ವಾಚಾ ಆನ್ನಾ, ಮಾಮ್ ಆನಿ ಕುಟುಂಬಾಚಾ ಮಳಗಡೊ, ಚೇರ್‌ಕ್ಯಾಚಾ ಆನ್ನ–ಮಾಮ್, ಕುಟುಂಬ್‌ಚೇ ಸಗಲೇ ಸೇರೋವುನ್ 'ವಿಡೋ' ದಿವುಂಚ್ ಮೂಲಕ್ ಲಗ್ನಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಜಾತಾತ್. ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಚಡ್‌ವಾ ಘಾರಾ ಒಚುನ್ ಜವಾಣ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

ನಿಶ್ಚಯ್ ವೇಳ್‌ರ್ ದೊನಿ ಕಡೆಚೇ ಲೋಕ್ ಎದರ್–ಬದರ್‌ಕ ಬಸ್‌ತಾತ್. ಆನಿ ಲಗ್ನಾಚೆ ವಿಷಯ ಉಲ್ಲೈತಾತ್. ಲಗ್ನಾಚಾ ವಿಷಯ್ ಉಲ್ಲೋನ್ ದೊನ್ನಿ ಕಡೇಚನ್ನು ಲಗ್ನಾಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಸಾ ಮುಣ್ಣೌನ್ ಸಂಗಲಾ ಮಾಗಿರ ದೊನ್ನಿ ಕಡೆ ಸೂನ್ ಚೋಡ್‌ವಾಚೇ ಮಾಮ್, ಆನ್ನಾ ಆನಿ ಮಾಳ್ಗಡೆ ತಸ್ಸಿಚಾ ಚೆರ್‌ಕಾ ಕಡೆಸೂನ್ ಅನ್ನಾ ಮಾಮ್, ಆನಿ ಮಳ್ಗಡೆ ಆನಿ ಕುಟುಂಬಚೇ ಲೋಕ್ ಪೂರಾ ಸೇರೋವೂನ್ ವಿಡೋ ಬದಲಾಯಿಸೂನ್ (ವೀಳ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ) ಮೂಲಕ್ ಲಗ್ನಾಕ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದಿತಾತ್. ತೋಡ್ ಗೋಡ್ ಕರೂನ್ ಜವಾಣ್ ಕರ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಮಸ್ತ್ ಅದ್ದಿ ಚಡವಾ ಘರಾಚ್ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ (ವೀಳ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ) ಶಾಸ್ತ್ರೋತ್ತ ಕರ್‌ಚಾ ಹೇ ಕಾರ್ಯಕಾ ಕುಟುಂಬಚೇ ಸಾಂಗ್‌ಲೇ ಲೋಕಾ ಸೆರವಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಜಾಲಾರ್ ಆತಾ ಲಗ್ನಾಕ ತೊಡೆ ದಿಸ್ ಆಸ್‌ತಾನ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಆತ್ತಾತ್ತ್ ಲಗ್ನಾ ದಿಸಾಚ್ ಚೇಡ್‌ಜಾವೂನ 'ನಿಶ್ಚಯ್ ಶಾಸ್ತ್ರ' ಕರ್‌ತಾತ್, ಆತ್ ನಿಶ್ಚಯ್ (ವಿಡೋ) ಶಾಸ್ತ್ರಾತ್ ಚಡ್‌ವಾಕ್

ಸಮ್‌ಜಲ್ಲೆ ಕಪಾಡ್ ಆನಿ ಪ್ರಮುಖ ಜವೂನ್ ಬಂಗಾರ್ ಮುದ್ದಿ ಗಲ್ಲೊನ್ ನಿಶ್ಚಯ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಅದ್ದ್ಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಕಪಡ್, ಚೋಳಿಪೀಸ್, ಕಂಕಣ, ಹಳ್‌ದ್, ಕುಂಕುಮ್, ಫೂಲ್ ಸಗಲೇ ದೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತ್ ನವೀನ್ ಜವೂನ್ ಬಂಗಾರ ಮುದ್ದಿ ಚೋಡೂ–ಚರ್‌ಕೋ ಗಲೊನ್ (ಪಾನ್ ಪೋಡ್, ವಿಡೋ ದಿವೂನ್ ನಿಶ್ಚಯ ಶಾಸ್ತ್ರ) ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಪಾಂಚ್ ಮುತ್ತೈದೆ (ಗರತಿ) ಆರತ್ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ತೋಡ್‌ಗೋಡ್ (ಸ್ವೀಟ್) ಕರೂನ್ ಖುಷಿ ಪಡತಾತ್.

5.3 ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೆ :

ಲಗ್ನಾಕ್ ನಿಕ್ಕಿ (ನಿಶ್ಚಯ್) ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಚೆಲ್ಲಾ ಘರಾಚೆ ಆನಿ ಚಲ್ಲಿ (ಚೋಡೊವಾ) ಘರ್‌ಚೆ ಲಗ್ನ್ ಪತ್ರಿಕೆ (ಲಗ್ನಾ ಕಾಗದ್) ಪ್ರಿಂಟ್ ಕರೂನ್, ತೇಂಚಾ ಕುಟುಂಬಾ ಲೋಕಾಕ, ಸಂಬಂಧಿಕ ಆನಿ ದೋಸ್ತ್‌ಲೋಕ್ ದಿತಾತ್. ಲಗ್ನ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕುಲದೇವತಾ ಆನಿ ನಮ್ಮ್‌ಗೇಲಾ ದೇವಾಕ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂಕ್ ಒಚೊನ್ ಪೂಜೆ ಕರಾತ್‌ತ್. ನಂತರ ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಕ್ ಹಳ್ದ್ ಲಾವೂನ್ ತೆಂತೂ ಅಕ್ಷತೆಕಾಳ್ ಗಾಲೂನ್ ಲಗ್ನಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಟ್ಟು ವಿಡೋ ದಿವೂನ್ ಲಗ್ನಾಕ್ ಆಪೊಂಚೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಸಾ. ಲಗ್ನಾ ಪತ್ರಕೆ ಆನಿ ವಿಡೋ ದಿವೂಚೆಕ ಚೇಡ್ ಜವೂನ್ ಮುತ್ತೈದೆ (ಗರತಿ) ಒಚೋನ್ ಘರಾ ದಿವೂನ್ ಹಳ್ದ–ಕುಂಕುಮ್ ಲಾವೂನ್ ಆಪೋಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆತ್‌ಯಾ ಆಸಾ. ಮಸ್ತ ಅದ್ದಿ ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ ನಾ ಆಸ್ಲೆ. ಜಾಲಾರ್ ಪಾನ್ ವಿಡೋ (ಪಾನ್ ಪೊಪಲ್ ಆನಿ ಅಕ್ಷತೆ) ದಿವೂನ್ ಲಗಾನಾಕ್ ಆಪೂಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತೇ ಆತ್ ಯಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆನಿ ಕುಟುಂಬಾಚೆಕ ಆನಿ ಲಾಗ್ಗಿಚಾ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕಾಕ್ ವಿಡೋ ದಿವೂನ್ ಆಪೋಚಿ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಲೆ.

5.4 ಲಗ್ನಾ ಮಾಟ್ವಾ ಮೂರ್ತ :

ಆದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಲಗ್ನ ಚೆಡ್‌ಜಾವ್‌ನ್ ಘರಾಂತ್ ಜಾಯಿತ್ತ ಆಸ್ಲೆ. ಘರಾಚೇ ಖ್ಹಳೆಕ್ ಸ್ಥೇಣ್ ಸಾರ್‌ಸೂನ್ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕ್ ಸಗಲೇ ಸೆರೊವ್‌ನ್ ಪೊಪಲ್ ಮಡ್ಡಿ, ಮಡಲಪಿಡೇ ತೇಮೆ, ರುಕ್ಕಾ ಕೂಂಟ್ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್ ಮಾಟೋಪ್ ಗಲ್ಲಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಮಾಟೋವ್ ಎದರಾಚಾ ದಾರಾಕ ದೊನ್ನಿ ಬಗ್ಗೆಲೇನ್ ದೋನ್ ಕೆಳ್ಳಿಗ್ಗಡ್ ಬಾಂತಾಸ್ಲೆ, ಕೇಳಿಜಾಡ್ (ರಂಪೆ) ಬಾಂದೂನ್ ಮಾಟೋವ್ ಸುತ್ತು ಆಂಬೇ ತೋರಣನ್ ಶೃಂಗಾರ್ ಕರತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿ ಮಾಟೋವಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಲಗ್ನಾ ಮಂಟಪ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಅದ್‌ಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಪೊಪಲ್ ಮಾಡಿಯೋಚೋ ನಾತಲಾರ್ ರೀಪ್ಯಾಚೋ ಮಾಂಟಪ ಕರೂನ್ ತೋರಣಾನ್ ಬಾಂದೂನ್ ತೆಕಾ ಬಣ್ಣ ಕಾಗದ ಲಾವೂನ್ ಜರಿ ಕಾಗದಾನ ಶೃಂಗಾರ ಕರೂನ್ ಮಂಟಪ ತಯಾರ ಕರ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸೀಚಿ ಕೇಳಿ ರಂಪೆ ಮಂಟಪಕ್ ಬಂದ್‌ತಾ. ತಸ್ಸಿಚಿ ಚೆರ್‌ಕೆ ಘರಾಯಿ ಸಾನ್ ಲಗ್ನಾ ಮಾಟೋವ್ ಘಾಲಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಮಾಟೋವ್ ಗಾಲ್‌ಚಾಕ ಭಟ್ಟಾಕಡೆ ವೋಚೋನ್ ಬರೆ ಮಹೂರ್ತ ಪೊಳೆನ್ ತೇಚ್ ವೇಳಾರ್ ಮಾಟೊವ್ ಮೇಡ್ ಪುರುವನ್ ಜಾಲಾ ಮಗ್ಗೀರ್ ಮಾಟೋವ್ ಘಾಳಿತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯ್ ಆಸ್ಸಾ. ಜಾಲಾರ್ ಲಗ್ನ ಪೂರಾ ಆತಾ ಹೋಲಾಂತ್ ನಾ ದೇವಸ್ಥಾನ್ ಚಾವೂಂಚ್ ನಿಮಿತ್ತ ಘರಾ ಕಡೆ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ ಮಾತ್ರ ಸನ್ನ ಮಾಟೋವ್ ಗಾಲ್‌ತಾತ್ತ್, ಆನಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್‌ತಾತ್.

5.5 ಚೆಲ್ಲೊ (ಚೆಕೊರ್) ಘರಾ ಕ್ಯಾಸ್ ಕಾಡ್ಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ :

ಲಗ್ನ ಅದ್ದ್‌ಲಾ ದಿಸ್ ಸಕಾಲಿಪಡೆ ಕ್ಯೆಸ್ ಕಾಡ್‌ತಾಳ್‌ಕ್ ಆಪೋಚಾಕ್ ಸಾಂಗೋನ್ ಲಗ್ನಾ ಮಾಟೋಪಾಂತ್ ಏಕ್ ಕಡೆ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ತಾತ್ತ್. ತ್ಯಾ ಅದ್ದಿ ಹರೇತಾಕ್ ಕ್ಯೆಸ್ ಕಾಡತಾತ್. ತೇಜ ಮಾಗಿರ್ ಆನ್ನಾಕ್, ಮಾಮ್ ತಸ್ಸಿಚ್ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕಾಕ್ ಕ್ಯೆಸ್ ಕಾಡ್‌ಚೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ತಾತ್ತ್. ಉಣೆ ಮುಣ್‌ಲ್ಲಾರ್ ಪಾಂಚ್ ಲೋಕ್ ಪಣಿ ಕಾಡ್‌ಕಾ. ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕ್ಯೆಸ್ ಕಾಡ್‌ತಾಳ್‌ಕಾ (ರೀಗು ಶಾಸ್ತ್ರ) ಜವಣಾಚೇ ಸಾಮಾನ್ ತಾಂದೂಲ್, ನಾಲ್, ತರಕಾರಿ, ಪಾನ್ ಪೋಡ್, ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಿವೂನ್ ದಾಡ್‌ತಾತ್. ತೇಜಾ ನಂತರ ಹರೇತಾಕ್ ನಾವೂನ್ ಮುಖಾರ್‌ಚಾ ಕಾರ್ಯಕ್ ತಯಾರ ಜಾತಾ.

ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಜಿಹಿ ಆಮ್‌ಚಾ ಜಾತಿತ್ ಆಸಾ. ಜಾಲಾರ್ ಆತಾ ಕ್ಯೆಸ್ ಕಾಡ್‌ತಾಲಾಕ್ ಎವೂಕ್ ಜಯಾನ್ ಜಾಲಾರ್ ತೇಜಾ ಆಂಗಡಿಕ್ ವೋಚುನ್ ಕಾರ್ಯ ಪೂರೈಸೂನ್ ತಜಾ ಉಡಿಗೇರಿ (ದಕ್ಷಿಣ್) ದಿವೂನ್ ಎತಾತ್ತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಕೆಲವೇಕ್ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಆಸಾ.

5.6 ಲಗ್ನಾ ವೆಳಾರ್ ಕಾನ್ ತೊಪ್ಚೆ :

ಸಾನ್ನ ಪ್ರಾಯ್‌ರ್ ಮುಂಜಿ ಲಗ್ನ್ ಕರೂನ್ ನಾತ್‌ಲಾರ್, ಲಗ್ನಾ ಅದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ಮುಣ್ಣೊಲಾರ್ ಕ್ಯೆಸ್ ಕಾಡಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್, ಲಗ್ನಾ ಮಾಟೋಪಾಂತ್ ಚೆರ್‌ಕ್ಯಾಚಾ ಮಾಮ್‌ಚಾ ಮಾಂಡೇರ್ ಹರೇತಾಕ್ ಬಸೋನ್ ಕಾನ್ ತೊಪ್ಪತಾತ್ತ್. ತೇ ವೇಳಾರ್ ಕುಟುಂಬಾಚೇ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ಉರ್‌ತಾತ್ತ್. ಆನಿ ಗೋಡ್ ಖಾವ್ನು ಖುಷಿ ಪಡತಾತ್. ಮಾಗಿರ್ ಸುನ್ನರಾಕ್ ಜವಾಣ್ ಸಾಮಾನ್ ತಾಂದೂಲ್ ನಾಲ್ ತರಕಾರಿ ಪಾನ್‌ಪೋಡ್ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ ದಿವೂನ್ ದಾಹಡಾತಾತ್.

ಆತಾ ಚೆರ್‌ಕೇಕ್ ಆಟ್ (8) ವರ್ಷಸೂನ್ ಬಾರಾ (12) ವರ್ಷ ಬಿತ್ತೂರ್ ಮೂಂಜಿ ಲಗ್ನ ಕರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಆತ್ ಸಮಾಜ್ ಉಪನಯನ ಕಾರ್ಯ ಆನಿ ಘರಾ ಕಡೆ ಕರಿತಾ ಆಸ್ಸಾ ನಿಮಿತ್ತ ಲಗ್ನ ಅದ್ದ್‌ಲಾ ದಿಸ್ ಕರ್‌ಚೇ ಉಣ್ಣೆ ಜಾಲಾ. ಏಕ್ ವೇಳೆ ಕರೂನಾತ್ಲಾರ್ ಲಗ್ನ ಆದ್ದ್‌ಲಾ ದೀಸ ಮುಂಜಿ ಲಗ್ನ ಕರ್‌ತಾತ್.

5.7 ವೊರೆತಾ ಘರ ಕಾಶಿ ಯಾತ್ರೆ ರಿವಾಜ್ :

ಚಾರೊಡಿ ಮೇಸ್ತ್ ಜಾತಿತ್ ಲಗ್ನಾ ಆದ್ದ್‌ಲಾ ದಿಸಾ ಚಲ್ಲ್‌ಚೇ ಎಕ್ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆ.

ವ್ಹೊರೇತ್ ಮಾಕ್ಕಾ ಲಗ್ನ ನಾಕಾ, ಸಂಸಾರಾತ್ ಪೊಡೋನ್ ಹಾಂವ್ ಕಲ್ಲಾಕ್ ಪಾಡ್ ಜವಾಂಕ್ ಮುಣ್ಣೊನ್ ಜವಣಾ ಸಾಮಾನ್ ಎಕ್ ಜೊಳಿಗೆಂತ್ ಗಾಲೊನ್ ಗೇವೂನ್ ಲಗ್ನಾ ಮಾಂಟಪಾಸೋನ್ ಬಾಯರ್ ಒಚ್ಚಾಕ್ ತಯ್ಯರ ಜಾತ್ತಾ. ತೆನ್ನಾ ತೇಜೋ ಕಾಸಾ ಮಮ್ ತುಯ್ಯೇ ಕಯ್ಯೆ ವೈಚೇ ನಾಕಾ, ಮಜೇ ದೂ ತೂಕಾ ದಿತಾ ಮುಣ್ಣ್‌ಲಾ ನಂತರ್ ಭಟ್ಟ ಮುಖಾರ್‌ಚಾ ಕಾರ್ಯಕಾ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾ.

ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಿ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಚೇಡ್ ಜವೂನ್ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ್ ವೆಳಾರ್ ಕಾಶಾ ಮಮ್ ನಾತ್‌ಲಾರ ಸಂಬಂದಿಕ್‌ಂಕ್ ಮಮ್‌ನ್ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ಜಾಲಾರ್ ಆತ್ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ ಆನಿ ತೊಡೆ ಬದಲಾವಣೆ ಜಾಲಾ ಇತ್ಲೇಚ್.

5.8 ಕಾಂಕ್ಣಾ ದರೂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಜಾತಿತ್ ಚೆಡ್ವಾ ಗೇರ್ ಆನಿ ಚೆಡ್ಯಾಕ್ ಗೇರ್ ಲಗ್ನಾ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸ್ ನಾ ವಾರ್ಡಿಕ್‌ಚೇ ದೋನ್–ತೀನ್ ದಿಸಾ ಆದ್ದಿ ವೊಳಾರಾಕ್ ಆಪೊಯ್ತಾಲೆ. ವೊಳಾರಾಕ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇನ್ ಪಾಯ್ಯೊ ಪೊಡ್‌ಲ್ಲ ಮಾಗ್ಗೀರ್ ವೊಳಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ಲೆಚಾ ದೊನ್ನಿ ಹಾತಿಕ್ ಮಿಗ್ಗ್‌ಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಲೆಕ್ಕಾರ್ ಕಾಕ್ಣಾ ದೊವ್ರೂರ್ತಾ. ಧಡಿಯೆಕ್, ಚೆಡ್ವಾಂ, ಘರಾಚಾಂಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ–ಪೊಯ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಲಾಗ್ಯಿಂಚಾಂಕ್ ಕಾಕ್ಣಾ ದೊವೊರ್ಚೆ, ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯ್ ಆಸಾ. ಕಾಕ್ಣಾ ದೊವೊರ್‍ತ್ರಿಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವೊಳಾರಾಕ್ ಜವ್ಣಾ ಪೊಡ್ ತಾಂದೂಲ್, ನಾಲ್, ಗೊಡ್, ತರಕಾರಿ ವಿಡೋ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ (ಕಾಣಿಕೆ) ದಿವೂನ್ ಪಾಯೊ ಪೊಡೋನ್ ವೊಳಾರಾಚೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೇತಾ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿಚಾ ವ್ಹೊರೆತಾ ಘರಾಯಿ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ.

ದೇವ ಕಾರ್ಯ (ದೇವುಕಾರೆ)

6.1 ಕುಲದೇವಾಲ್ ಪೂಜಾ :

ಮಾಟೋಂವ್ ಮುಹೂರ್ತ್ ಕರ್ಚ್ ಆದ್ದಿ ಭಟ್ಟ ದೇವಕೋಣ್ಯಾಂತ ಓಚೂನ್ ಕುಲದೇವತಾ ನಾಲ್, ಲುಗಾಟ್ (ಪಂಜಿ / ಕಾಪಡ್) ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲು, ವಿಡೋ ಆನಿ ಕಾಣಿಕೆ ದವೂರ್‌ನ ಕರ್‌ಚಾ ಕಾರ್ಯಾಕ ಬರೇ ಜವ್ರೂಂಕ್ ಮುಣ್ಣೌನ್ ಘರ್‌ಚಾ ಮಾಲ್ಗಡೆಕ್ ಆಪೋಸೂನ್ ಕುಲದೇವಕ್ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್.

6.2 ಕಾಂಕಣ್ ಬಾಂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ :

ನಾಂದಿ ಕಾರ್ಯ (ದೇವಕಾರ್ಯ) ಸೂರ್ ಜಾವುಂಚಾ ಅದ್ದಿ ಕಾಂಕ್ಣ ಬಾಂದ್‌ಚೆ ಮುಖೇನ್. ಲಗ್ನಾ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ಭಟ್ಟ ವ್ಹಾಡಿಂಗಾ ಕ ಮಾಟೋವಾಂತ ತುಳಸಿಕಟ್ಟೇಚಾ ಮುಖಾರ್ ದೇವ ಪೂಜಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್. ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರಾ ಜಲಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇಚೋ ಆನ್ನಾ, ಆಮಾ ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಬಸೋತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ಜಾಲಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೋ ಆನ್ನಾ ಆಮಾ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ಬಸೇತಾತ್. ತುಳಸಿಕಟ್ಟೆ ಎದರಾಂಕ್ ಬಸೇತಾತ್. ದೇವಾಂಕ್ ಪೂಜೆ (ಕುಲದೇವ್ ಆನಿ ಗಣಪತಿ) ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಹಳ್‌ದಿ ಕೊಂಬಾಂಕಾ ಸೂತ್ ಬಾಂದೂನು ತಿಗ್ಗಿ ಲೋಕಾಂಕ್‌ಚಾ ವುಜ್ಜಾ ಹಾತ್ತಿಕ್ ಹಳ್ದಿ ಕುಡ್‌ಕೋ ಬಾಂಚಾಕ್ "ಕಾಂಕ್ಣ ಬಾಂದ್‌ಚೇ" ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಣ್‌ತಾತ್ತ್. ಲಗ್ನ ಕಾರ್ಯ ಜಾಯಸೇರ ಹೇ ಕಾಂಕ್ಣ ತಸ್ಸೀಚ್ ವುರ್ಕಾ. ಕಾಂಕ್ಣ ಬಾಂದ್‌ಚೇ ಉದ್ದೇಶ್ ಕಿತಾಕ್ ಮುಣ್‌ಲಾರ್ ಲಗ್ನಾಕಾರ್ಯ ಬರೇ ರೀತಿರ್ ಜವ್ರೂಂಕಾ. ತಸ್ಸಿ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಚೆ ದೃಷ್ಟಿ ಉಪದ್ರವ ಪೋಡೊನುಯ್ಯೊ ಮುಣ್ಣೌನ್. ದೈವಿಕ್ ಸಂಕೇತ್ ಜವ್ರೂನ್ ಕಾಂಕ್ಣ ಬಾಂದ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

6.3 ಅತ್ತಿಕೊಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಲಗ್ನಾ ಘರಾ ಲಗ್ನ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ಕರ್‌ಚಾ ವಿಶೇಷ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ ಅತ್ತಿಕೊಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೀ ಏಕ್. ಲಗ್ನ ಜಾಂವಚಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೊ ಬಾವಾ ಮುಣ್ಣೌಲಾರ್ ಬೈಣಿ ಗೌವ್ ತೇಜಾ ದಾವ್ವ ಕಾದ್ಯೆರ್ ಉದ್ದಕ್ ಬರೋಲೋ ತಾಂಬ್ಯಾ ಕೊಳ್‌ಸೋ ಆನಿ ಉಜ್ಜಾ ಕಾದ್ಯರ್ ಅತ್ತಿಕೊಡಿ ದವೂರೂನ್ ಗೇವ್ರೂನ್ ಮಾಟೋವ್ ದಾರಾಂತ ರಾಂವ್ಕಾ. ತೆನ್ನ ತೇಜೇ ಬಾಯ್ಲೇನ ಉದ್ದಕ್‌ನ್ ಪಾಯ್ಯೆ ದೂವುನ್ ತಾಂಬ್ಡೆ ಉದ್ದಕ್ ಹರ್‌ವಣ್‌ನ್ ಬೆಳಗೋನ್ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾಡೂನ್ ಕಪೂಲ್‌ಂಕ್ ತಿಳೋ ಲಾವ್ರೂನ್, ತಾಂಬ್ಡೆ ಉದ್ದಿಕ್ ಗೇವ್ರೂನ್ ಬಾಯ್ಯರ್ ಓಯತ್ತಾ ಆನಿ ದಾವೇ ಹಾತ್ತೀನ್ ಉಡೋನ್ ಎತ್ತಾ. ತೆನ್ನ ಹೇಣಿ ಮಾಂಟೋವ್ ಬಿತ್ತರ್ ಒಯ್ಯತಾ. ಆನಿ ಘಾರಾಚಾ ದಾರಾಚಾ ಎಕ್ ಬಗ್ಗಲೇನ್ ಅತ್ತಿಕೊಡಿ ಪೂರ್‌ವೇತಾ ಆನಿ ತೇಕಾ ತಾಂಬ್ಯ ಕೊಳಸಾಂತ್ಲೆ ಉದ್ದಿಕ್ ಗಾಲ್ತಾತ್.

6.4 ಉಡ್ದಾ ಮೂರ್ತ :

ವ್ಹೊರ್ಡಿಕೆ ಅದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ಮಾಟೋವಾಂತ್ ಮಾಂದ್ರೆರ್ ದಾಂತೆ ದವೂರ್‌ನ್ ಎದ್‌ರಾಕ್ ಮಣ್ಣೆಯಾ ಓಯರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಕ್ ಬಸೋನ್ ದಾಂತೇಚಾ ಮುಟ್ಟಿಯೇಕ್

ಆಂಬೆಚೆ ಪಾನ ಬಾಂದೂನ್ ತೇಲ್ ಲಾವೂನ್ ಉಡದ್ದಾ ಮುಹೂರ್ತಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ ತಾತ್. ಪಾಂಚ್ ಜನ್ ಮುತ್ತೈದೆ (ಗರತಿ) ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಹಾತ್ತೀನ್ ಪಾಂಚ ಮುಷ್ಠಿ ಉಡ್ಡಿದ್ ದಾಂತೇ ತೋಡ್‌ಂತ್ ಗಾಲ್ತಾತ್, ಮಾಗ್ಗೀರ್ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಆನಿ ಪಾಂಚ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಸೇರೋವೂನ್ ಉಡ್ಡೀದ್ ದೋಲ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸೀಚ್ ಪಾಂಚ್ ಪಟ್ಟಿ ದೋಳ್‌ಕಾ. ಹೇ ಪದ್ಧತಿಕ್ ಉಡ್‌ದ್ದಾ ಮುಹೂರ್ತ ಮುಣ್ಣೌತಾತ್. ಉಡ್ಡಿದ್ ದೋಳ್‌ತಾನಾ ಉಡ್ಡಿದ್ ದೋಳ್‌ಚೇ ಪದ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಲೋಕ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

ತಸ್ಸೀಚ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ಉಡ್‌ದಾ ಮುಹೂರ್ತ್ ಲಗ್ನಾ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ಕರ್‌ತಾತ್.

6.5 ಬಾತ್ ಕಾಣ್ಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ :

ಮೇಸ್ತ್ ಜಾತ್ಯೆಚೇ ಮೂಲ್ ಕಸಬ್ ರೂಕ್ ಕಾಮ್ ಜಲಾರ್ ಉಪಕಸಬ್ ಜವೂನ್ ಗದ್ದೆ ಕಾಮ್ ಹೀ ಕರ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಜಲಾರ್ ಸಗಲಾ ಘರ್ ಗದ್ದೆ ನಾತಾಲ್ ಜಾಲಾರ್ ಲಗ್ನಾ ವೆಳಾರ್ ಲಗ್ನಾ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ಭತ್ತ್ ಕಾಣ್‌ಚೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಮೇಸ್ತ್ ಜಾತೀತ್ ಆಸ್ಸಾ.

ಲಗ್ನಾ ಮಾಟೋಂವಾಂತ್ ಮಾಂದ್ರೇರ್ ತೊಡೆ ಭಾತ್ತ್ ಗಾಲೂನ್ ಕಣ್ಣ್‌ಚೇಕ್ ಭಾತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್‌ಚೇ ಶಾಸ್ತ್ರ್ ಮುಣ್ಣೌತಾತ್. ಹೇ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ. ಜಾಲ್ಲಾರ್ ತೊಡೆ ಬದಲಾವಣೆ ಜವೂನ್ ಭಾತ್ತಾ ಬದಲ್ ಸೂರೆ ತಾಂದೂಲ್ ಮಾಂದ್ರೇರ್ ಗಾಲೂನ್ ತೀನ್ / ಪಾಂಚ್ ಮುಸ್ಟಿಕ್ ಆಂಬೇಪಾನ್ ಬಾಂದೂನ್ ವೈಯ್‌ನಾಕ್ ಶೇಡ್ ಲಾವೂನ್, ಹಳ್ದ್–ಕುಂಕುಮ ಲಾವೂನ್ ಘೂಲಾ ಮಾಳೇನ್ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಹಾತ್ ಮುಸಾಳ್ ದಿವೂನ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಸಗ್ಲೆ ಸೇರೂವೂನ್ ಭಾತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್‌ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಭಾತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್‌ಚೇ ಪದ್ ಸಾಂಗೇಚೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ. ಹೇ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

ಭಾತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್‌ಚೇ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್‌ಚೇ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾಯಿ ಲಗ್ನ ಅದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ಕರ್‌ತಾತ್.

6.6 ಕರೆ ತಾಂದೂಳು ಬರ್ಚೆ :

ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಕರೆ ತಾಂದೂಲ್ ಬರೋಚೇ ವಿಶೇಷ ಕಿತೇಕ್ ಮುಣ್ಣೌಲಾರ್ ಲಗ್ನ ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ತೇಂಚಾ ಜೀವನ್ ಶಂಬರ್ ವರ್ಷ ಸುಖಃ ಶಾಂತಿನಾ ಜವಾಣ್–ಖಾಣಾಂಕ ಕಸಲೇ ತೊಂದರೆ ಎವೂನಯೆ ಮುಣ್ಣೌನ್ ಅದ್ದಲ್ ಲೋಕಾನಿ ಕೇಲ್ಲೆ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಸಾತ್.

ಲಗ್ನ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ರಂಗೋಲಿ ಗಲೂನ್ ಚಾರ್‌ಕಡೇ ತ್ವೊಡೆ ತಾಂದೂಲ್ ದವೂರ್‌ನ್ ತೇಜಾ ವೈರ್ ನೆವಿ ಮಾಂದ್ರಿ ಗಾಲೂನ್ ಏಕ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ತೊಡೆ ತಾಂದೂಲ್ ಆನಿ ಸಾನ್ನ ತಾಂಬೇ ಚೊಂಬೋ ದವರೂನ್ ಮಾಮ್ಮಾ, ಆನ್ನಾ, ಆಮ್ಮಾ, ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಆನಿ ಕುಟುಂಬಾ ಲೋಕ್ ಸೇರೂವನ್ ತೊಡೆ–ತೊಡೆ ತಾಂದೂಲ್ ಗಾಲ್ಕಾ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಕಳ್ಸಾ ವೈರ್ ಸೊಲ್ಲೊನಾಲ್ ಜೂಟ್ಟ್ ಓಯ್ಯಾರೆ ಕರೂನ್ ದವೂರಿತಾತ್. ತೆಕ್ಕಾ ಹರ್‌ಸ್ಸಿ ಲಾಗೋನ್ ದವೂರಿತ್‌ತ್, ತಸ್ಸಿಚ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾಯ್

ಕರ್ತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ಕ್ ಕರೆ ತಾಂದೂಲ್ ಬೋರ್ಚೆ ಮುಣ್ಣೌತಾತ್.

ಕರೆ ತಾಂದೂಲ್ ಕಳಸ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಲೇ ಜಾಲಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಬೈಣೇನ್ನ ಲಗ್ನಾ ದಿಸ್ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಒಟ್ಟು ಗೇವೂನ್ ಒಯ್ಯತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾಚಾ ಜಾಲಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಬೈಣ್ ಲಗ್ನಾ ದಿಸಾ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಒಟ್ಟು ಗೇವೂನ್ ಒಯ್ಯತಾ. ಏಕ್ ವೇಳಾರ್ ಬೈಣ್ ನಾ ಜಾಲಾರ್ ಹೋಡಮ್ಮ ನಾ ಮಾವಸ್ಸಿಚೇ ದೂಯೇನ್ ಗೇವೂನ್ ಒಯ್ಯತಾ ನಾತ್ಲಾರ್ ಸಂಬಂದಿಕ್ ಲೋಕಾನಿ ಗೇವೂನ್ ಒಚ್ಕಾ.

ಲಗ್ನ ಜಲ್ಲಾ ನಂತರ್ ಕರೆ ತಾಂದೂಲ್ ಆನಿ ನಾಲ್ ಆಘಾಡ್ ಘರಾವೆಚಾ ಏಕಾದಶಿಚಾ ಹೇರೋ ದಿಸ್ ಲಗ್ನಾ ಜಲ್ಲೆಲೇ ವ್ಹೊರೇತ್ ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಘರಾ ಮಾಮ್ಮಾ, ಆಮ್ಮಾ, ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸೇರೋವೂನ್ ಜವಾಣ್ ಕರ್ತಾತ್. ತಸ್ಸೀಚ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ಪೂನ್ವೆ ಮುಗ್ವಾಂಚಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಕರೆ ತಾಂದೂಲ್ ಆನಿ ನಾಲ್ ಗಲ್ಲೂನ್ ಜವಾಣ್–ಖಾಣ್ ಕರ್ತಾತ್. ಹೇ ವೇಳಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ಮಾಮ್, ಆನ್ನಾ, ಆಮ್ಮ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸಗಲೇ ಸೇರೊವುನ್ ಜವಾಣ್–ಖಾಣ್ ಕರ್ತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತಿ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ. ಆನಿ ಹೇ ವೇಳಾರ್ ನವೇ ವ್ಹೊರೇತಾ–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಉಡಿಗೇರಿ ದಿವೂಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ.

6.7 ಹಳ್ದಿ ಮೂರ್ತ್ :

ದೇವಾಚೆ ಆನಿ ಕೊಂಚೆ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಕ್ ಹಳ್ದ್–ಕುಂಕುಮಾಕ್ ಆಲ್ಲೆ ಗೌರವ್ ಆನಿ ಕೊಂಚೆತ್ ನಾ.

ಹಳ್ದ್ ಮುಹೂರ್ತಾಕ್ ಚೊಡ್ವಾಚಾ/ ಚೆರ್ಕಾಚಾ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರಾರ್ ಪಾಂಚ್ನಾಣ್ ಕಿ ತೀನ್ ನಾಣ್ಕೀ ಮುಣ್ಣೌನ್ ಭಟ್ಟ ಸಾಂಗತಾ. ತೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಟೋವ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ / ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಬಸೋನ್ ತೇಜೆ ಆಮ್ಮಾ ಆನಿ ಮಾಳ್ಗಡೆ, ಮುತ್ತೈದೆ ಸೇರೋವುನ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾತ್. ದೋನ ಆಂಬೇಪಾನ್ ಜೋಡ್ಸೂನ್ ತೇಜಿ ಆಮ್ಮಾ ವ್ಹೊರೇತಾ / ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಪಾಂಯಾ ಬೋಟಸೂನ್ ಪಾಂಯಾ ಗಾಂಟ್, ಆಂಗಾಕ್, ಭುಜಾಕ, ಕಪ್ಲಾಕ್ ಲಾಯ್ಯತ್ ಮಾತ್ತೇಕ್ ಲಾಯ್ಯತಾತ್ತ್ ಆನಿ ಬಯ್ಯಣೀ ಕಾಕಾ, ಮಾವಸ್ಸಿ, ಹೊಡ್ಡಮ್ಮ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಹಳ್ದ್ ಲಾಯ್ಯತಾತ್. ತೇಜಾ ಮಾಗಿರ್ ಮಾಟೋಂವ್ ಬಾಯ್ಯರ್ ಎಕ್ ಜಾಗೇರ್ ಚಾರ್ ಸಾನ್ ಕುಂಟ್ ಪೊರೊವನ್ ತೇಕಾ ಸೂತ್ ಬಾಂದೂನ್ ತೇಜಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಉದ್ದಿಕ್ ಬರೋಲೆ ಕೊಳ್ಸೆಚೆ ಅಂಚ್ ದೂವೂರ್ ಉರ್ತಾತ್. ಉದ್ದಿಕ್ ಬರೋಲೆ ಕಳಸ / ಕೊಳಸೇ ಬೋರುನ್ ದವೂರ್ತಾತ್. ತೈಯಿಂಚ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ / ವ್ಹೊರೇತಾಕ ಬಸೋನ್ ಮುತ್ತೈದೆ, ಆಮ್ಮಾ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸಗಲೇ ಬಸೂನ್ "ಕಳಸ್ನಾಣ್" ಕರ್ತಾತ್. ಮಾಗ್ಗೀರ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಹಾಡೂನ್ ಹಳ್ದ್ ಲಾವೂನ್ ಪುನಃ ಬಾಯ್ರ್ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಜಾಗೇರ್ ಆನಿ ನ್ಹಾಣೆತಾತ್. (ಭಟ್ಟನ್ ಕಿತ್ಲೇ ನ್ಹಾಣ್ ಮುಣ್ಣತಾತ್ ತೀತ್ಲೆ ನ್ಹಾಣ್ ಕರ್ತಾತ್.)

ಮಾಗ್ಗೀರ್ ಶುದ್ಧ ನ್ಹಾಣ್ ಕರೂಂಕ್ ನ್ಹಾಣೆಂತೇ ಆಪೋನ್ ಹೊರತಾತ್ ಆನಿ ನಾಣ್ ಕರೂನ್ ನೇವಿ ಲುಗಾಟ್ ಗಾಲೂನ್ ಗೇವುನ್ ಮಾಟೋವಾ ಬಾಯರ್ಸೂನ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಎತ್ತಾನಾ ವ್ಹೊರೆತಾ/ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ಆಮ್ಮಾ ತಾಂಬ್ಡೆ ಉದ್ದಿಕ್/ಆರತ್ ದಾಕೋನ್ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ವೈತಾತ್. ಆದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಹಳ್ದ್ ಮೂರ್ತ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗೀರ್ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೊಕಾಕ ಲುಗ್ಟಾ ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾಯ್ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ.

6.8 ಜವುಳಿ ಪೂಜಾ :

ಆದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಜವಳಿ ಹಾಡ್ಚೆ ದಿಸ್ ನಿಕ್ಕಿ ಕರೂನ್ ವ್ಹೊರೆತಾ / ವ್ಹೊಕ್ಲೆಚೇ ಆನ್ನಾ ಸಂಬಂದಿಕಾಕ್ ಬರೋ ದಿಸ್ ಪಳೋನ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾ ಆಸ್ಲೊ. ಜವಳಿ ಮಾತ್ತೆರ್ ಗೇಂವೂನ್ ವ್ಹೊರೆತಾ / ವ್ಹೊಕ್ಲೆಚಾ ಆನ್ನಾನ್ ಗೇಂವೂನ್ ಎತ್ ಆಸ್ಲೊ. ಏಕ್ ವೇಳ್ ಆನ್ನಾ ಜಾಯನಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ತೇಚೇ ಹೊಡ್ಲೊಪುತ್‌ನ್ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ಜವಳಿ ಹಾಡೂಂಕ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ/ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ಆನ್ನಾ, ಆಮ್ಮಾ, ಬೈಣ, ಮಾಮ್, ಕಾಕ್, ಬಾವ್ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ವೊಚಾ ಆಸ್ಲೆ. ಜವಳಿ ಗೇವೂನ್ ಮಾಟೋಂವ್ ದಾರಾಂತ್ ಎಯ್ಯಲಾ ಮಾಗಿರ್ ತೆಂಕಾ ತಾಂಬ್ಡೆ ಉದ್ದಿಕ ಸುಳೂನ್ ಉಡ್ಯೆತಾತ್. ಮಾಟೋವ / ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ ಏಕ್ ಮಾಂದ್ರಿ ಗಲ್ಲೋನ್ ತೇಜಾ ವೈರ್ ಮಣ್ಣೆ ದವರೂನ್ ತೇಜಾ ವೈರ್ ಜವಳಿ ದರೂಂಕ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕಾಂಕ್ ಜವಳಿ ದೇಕೆತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಜವಳಿಕ್ ಗೆಲ್ಲಾರ್ ಪೂರಾ ಲೊಕಾಕ್ ಜವಣ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಸ್ಲೆ. ಜವಾಣ ಜಾಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊರೆತಾ ಘರ್ ಜಲ್ಲಾರ್ ಆನ್ನ-ಆಮ್ಮ, ಬೈಣ್-ಬೈಣಿ ಗೌವ್, ದೆಡ್ಡೆಕ್ ವ್ಹೊರೇತ್ ಉಡ್ಗೇರಿ ದಿವೂನ್ ಪಾಯಪಡತ್ತಾ ಆಸ್ಲೊ. ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ಸಂಬಂಧಿಕಾಕ್ ಉಡ್ಗೇರಿ ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿಚ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೆ ಘರ್‌ಹೀ ಹಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಚಲ್‌ತಾ. ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೆ ಆನ್ನಾ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕಾಂಕ್ ಉಡ್ಗೇರಿ ದಿತಾ ಆನಿ ಹೊಕ್ಕಲ ಪಾಯ್ಯೊಪಡತಾ. ಆದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ತೊಡೆಲೋಕಾಕ್ ಘರ ಕಡೇ ಮಾಟೋಂವ್ ಗಾಲ್ಲಾ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ತೊಡೇ ಲೋಕ ಮಾಟೋವ್ ಗಾಲಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ತೊಡೆ ಲೋಕ್ ಜವಳಿ ಹಾಡೋಂಕ್ ವೊಚ್ಚಾ ಆಸ್ಲೆಲೆ.

6.9 ಬಾಷಿಂಗಾ ಪೂಜಾ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯಾಂತ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಪೂಜೆ ಮಸ್ತ್ ಅದ್ದಿಸೂನ್ ಆಸ್ಲೆ. ಬಾಷಿಂಗ್ ಲಗ್ನ ಜವೂಂಚಾ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್‌ಚಾನೀ ಹಾಡ್‌ಚೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ಆಸಾ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಆತಾಯಿ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಚಲಾತ್ ಆಸಾ. ಲಗ್ನಾಕ್ ದಿಸ್ ದುವೂಲಾ (ನಿಕ್ಕಿ) ನಂತರ ವ್ಹೊರೇತಾಚೊ ಮಾಮ್ ನಾ ಆನ್ನಾ ಗುಡಿಗಾರ್ ಕಡೆ ಒಚೂನ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಕರೂಂಕ್ ಸಾಂಗೂನ್ ಎತ್ತಾ ಆಸ್ಲೊ. ತೇಜಾ ನಂತರ ಲಗ್ನ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ಗುಡಿಗಾರ್ ಕಡೆಸೂನ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾಚೊ ಮಾಮ್ ನಾತ್‌ಲಾರ್ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಗೇವೂನ್ ಏಯ್ಲು ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಮಾಟೋವ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಗೇವೂನ್ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಕಡೆ ದವರೂನ್ ಮುತ್ತೈದೆಚೆ (ಮಾಮಾ ಬಾಯ್ಲು) ನಾ ಜಾಲಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಆಮಾಚಾ ಹಾತ್ತೀಸೂನ್ ಕುಲದೇವಾಚಾ ನಾವಾರ್ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ಪೂಜಾ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗೀರ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಮಾಟ್‌ವಾಚಾ ಏಕ್ ಬಗ್ಗಲೇನ್ ಒಯ್ಯರ್ ಬಾಂದ್‌ತಾತ್. ಅನಿ ಕೆಲವ್ ಕಡೆ ಮಾಲ್ಗಡೇಚಾ ನಾವಾರ್ ಕಾಪಡ್-ಪಂಜಿ ಆನಿ ಬಾಷಿಂಗ್ ದವರೂನ್ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ಚೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ್‌ಹಿ ಆಸಾ. ಬಾಷಿಂಗ್ ಪೂಜೆ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ನೆಲಾರ್ ದವೂರೂನೋ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ. ತೇ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ನೆಲ ಸೊಡುನ್ ಒಯ್ಯರ್ ಥೆಯ್ಯತಾತ್.

6.10 ಗಳ್‌ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೆ :

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾಚೇ ಆನ್ನಾ, ಆಮ್ಮಾ, ಬೈಣ್, ಮಾಮ್, ಮಾಮ್ಮಾ ಬಾಯ್ಲ್ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸೇರೊವೂನ್ ಸೊನ್ನಾರ್ ಕಡೆ ವೊಚೋನ್

ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಮುಣ್ಣ್‌ಕಿ ಘಲ್‌ಸರಿಕ್ ಜವೂಕ್ ಆಲ್ಲೆ. ಹವಳ, ಕರಿಮಣಿ ಆನಿ ತಂಗ್ಗಿಸ್ (ಬೀಣ್) ಗೇವೂಂನ್ ಎತ್ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಮಾಟೋವ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ದೇವಾ ಕೂಡಾ ಎದ್ರಾರ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಬಸೋನ್ ಮದ್ದಿ ಅಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ತೇಜಾ ದೋನಿ ಬಗ್ಗಲೇನ್ ಎಕ್-ಎಕ್ ಹವಳ್ ಆನಿ ದೋನ್ ಎಳೆದಾರ್ ಕರಿಮಣಿ ಗೂಡಸೂನ್ ಘಲ್‌ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿ ಕೆಲವೂ ಕುಟುಂಬಾತ್ ಅಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಬದಲ್ ತಾಳಿ (ಸಿಂಪ್ಯೊ) ಗಾಲೂನ್ ಗಲ್‌ಸರಿ ಕರ್ತ್ತಾ ಆಸ್ಲೆ.

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಘಲ್‌ಸರಿ ರೂಪ್ಯಾಚೆ ಗಾಲೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬಂಗಾರಾಚೆ ಘಲ್‌ಸರಿ ಚೆಂದ್‌ಜವೂನ್ ಘಲ್‌ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಸೊನ್ನಾರಾ ಕಡೆ ತೊಡೆ ದಿಸಾ ಅದ್ದಿಚ್ ಸಾಂಗೋನ್ ಲಗ್ನಾ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸ್ ನಾ ದೋನ್-ತೀನ್ ದಿಸಾ ಅದ್ದಿ ಘಲ್‌ಸರಿ ಆನಿ ಬಂಗಾರ್ ಹಾಡ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಘಲ್‌ಸರಿ ಘರಾ ಕಡೆ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾ ನಾ.

6.11 ಮೆತ್ತಿ ಲಾವುಂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಜಾತೀತ್ ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಲಗ್ನಾಂಚಾ ಅದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ದೇವಕಾರ್ಯಚೇ ಸಗಲೇ ಕಾರ್ಯ ಮುಗ್ದಲೆ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಲೇ ಘರಾ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ಮೆತ್ತಿ ಲಾವೂಂಚೆ (ಮದರಂಗಿ) ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಸ್ಲೆ. ಜಲಾರ್ ಸಂಗಲಾ ಘರಾ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಕರ್‌ನಾ ಆಸ್ಲೆ. ಮೆತ್ತಿಯೋ ಪಾಲ್ಲೊ ಹಾಡೂನು ರಗ್ಗಡೆ ನಾತ್‌ಲಾ ಪತ್‌ರಾರ್ ಮೆತ್ತಿಯೋ ಪಾಲ್ಲೆಕ್ ತೊಡೆ ಚಾಪಾಲ್ಲೊ ಗಾಲೂನ್ ಲಿಂಬಾ ರಸಾನ್ ಮೆತ್ತಿ ವಾಂಟ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹೇ ಪೂರಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಘರ್ ಜಾಲಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘೆರ್ ಜಾಲಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ವಾಂಟೋನ್ ಲಾಯತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾ ಮದರಂಗಿ ಲಾವೂಂಕ್ ಗೊತ್ತಾಸ್‌ಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಪೋಸೂನ್ ಘರ್‌ಕಡೆ ಮದರಂಗಿ ಲಾವೂಂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತ್ ಲಗ್ನಾ ಘರಾಂತ್ ಕರ್‌ಕಾ ಮುಣ್‌ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ನಾ.

6.12 ಸುಕುಣಾ ದಿವ್ವೊ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರ :

ಲಗ್ನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ ಲಗ್ನ ಬರೇ ತರನ್ ಜಾವೂಂಕ್ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಘರ್‌ಚಾ ಕುಲದೇವಾಕ್, ಘರ್‌ಚಾ ದೇವಾಂಕ ಆನಿ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಮೆಲ್ಲೆ ಲೋಕಾಂಕ್ ಸಗಲಾಲ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೆವೋನ್ ಲಗ್ನಾ ಜಾಯಸರ್ ಕಲ್ಲೆ ತೊಂದರೆ ಜಾವುನ್ಯೊ, ಬರೆ ರೀತಿ ಜಾವೂಂಕಾ ಮಣ್ಣೊನ್ ಶುಕುಣಾ ದಿವೋ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಲೇ ಘರ್ ಲಗ್ನಾ ಅದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ರಾತಿ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ಜಲಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಮಾಮ್ ನಾ ಜಾಲಾರ್ ಬಾಪ್ಪ ನಾ ಜಾಲಾರ್ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಘರ್ ಜಲಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಮಾಮ್, ಕಾಕ್ ನಾತಲ್ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕಾನ್ ಕರ್‌ಚೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ.

ಸೂರೆ ತಾಂದ್ಲಾ ಪೀಟ್ ಹದ ಜವೂನ್ ಕಾಲ್ಲೋನ್ ಸ್ಟಿಲ್ಲರ್ ಬೊಗೊಣೆತಂತ್. ನಾಗಾಚೇ ಹೆಡೆಚೆ ದಿವೂಡ ಪಾಂಚ್ ಕರೂನ್ ಪಾಂಚ ಬಾಲ್ ಒಟ್ಟು ಮದ್ದಿ ಜವೂಂಚ್ ಕಡೆ ಏಕ ದಿವೆ ಪಣ್‌ತಿ ದವೂಕ ಜಾಗೋ ದವೂರತಾತ್. ನಾಗಾಚಾ ಹೆಡೆಕ್ ಗುರ್‌ಗುಂಜಿಚೆ ಕಾಳ್ ಲಾವೂನ್ ದೊಳೆಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಪಾಂಚ್ ಕಣ್‌ಂತ್

1) ಕತ್‌ಲೇ ಸೋಯೇ 2) ಉಡ್ಡಿದ್, 3) ಮುಗ್, 4) ಗಾಲೋನ್ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್ ದವರೂತಾತ್.

ಲಗ್ನಾ ದಿಸಾ ಸಕಾಲಿ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಬಾಯರ್ ಪೊಡಚಾ ಅದ್ದಿ ಮಲ್ಗಡೆ ಕಡೆಸೂನ್ ದೇವಾಚೆ ಕೋಣೇತ್ ಹೊರೋನ್ ದಿವೋ ಪೆಟೋನ್ ಬಾಯರ್ ತುಳಸಿ ಕಡೆ ಹಾಡೋನ್ ದವೂರಿತಾತ್. ವ್ಹೊರಾಣ್ ಬಾಯರ್ ಪೊಡತಾನ್ ಶುಕುಣಾ ದಿವೋ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ಜಾಲಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಕಾಕಾ, ಕಾಕಾ ನಾತ್‌ಲಾರ್ ಮಾವಸ್ಸಿನ ಗೇವೂನ್ ವೊಚ್‌ಕಾ. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಘರಾ ಜಾಲಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಕಾಕಾ, ಕಾಕಾ ನಾತಲಾರ್ ಮಾವಸ್ಸಿನ ಶುಕುಣಾ ದಿವೊ ಹೊರ್‌ಕಾ. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯೀ ಆಸ್ಸಾ. ತಸ್ಸಿ ಏಕ್ ವೆಳಾರ್ ಕಾಕ್, ಮಾವಸ್ಸಿ ನಾ ಆಸ್ಲೆ ಜಾಲಾರ್ ತೇಚಾ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕಾನ್ ಹೊರ್‌ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸ್ಸಾ.

ಲಗ್ನಾ ವೇಳಾರ್ ಶುಕುಣಾ ದಿವೊ ಪೆಟ್ಟೆಲ್ಲಾಮಾಗ್ಗಿರ್, ತೋ ದಿವೊ ಲಗ್ನ ಕಾರ್ಯ ಪೂರಾ ಜಾಯ್‌ಸೇರ್ ಪಾಲೋನ ನುಯ್ಯೊ. ಏಕ್ ವೇಳ್ ದಿವೋ ಪಾಲ್ವಾಲಾರ್ ಅಪಶಕುನ್. ವ್ಹೊರೆತಾಕ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ನಾ ತೇಜಾ ಸಂಬಂಧಿಕಾಕ್ ತೊಂದರೆ ಜಾತಾ ಮುಣ್‌ಚೇ ಅದ್ದಲೇ ಕಾಲಾಚೇ ಲೋಕ ಆತ್ತಾಯೀ ಸಾಂಗ್‌ತಾತ್.

ಲಗ್ನಾ ದೀಸ್ (ವೊರ್ಡಿಕೆ ದೀಸ್) ಶಾಸ್ತ್ರ

7.1 ಹೊರಾಣ ವೈಚೆ (ದಿಬ್ಬಣ) :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಚೇ ವ್ಹೊರ್ಡೀಕ್ ಚೇಡಜವೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಲೇ ಘರಾಕ್ ಚಾಯಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ವ್ಹೊಕ್ಲೆಲೇ ಘರ್ ಧಾರೆ ಮುಹೂರ್ತಕ್ ಸಮ್‌ಜವೂನ್ ತೇಜಾ ಆದ್ದಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಲ್ಲೆ ಘರ್ ಪಾವಚಾಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಓಯ್ಯತ್ ಆಸ್ಲೆ. ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ವ್ಹೊರೇತ್ ಸಕಾಲಿ ಅದ್ದಿ ಉಟೋನ್ ದೇವಾ ಕೋಣೇತ್ ಕುಲದೇವ ಆನಿ ಸಗಲೇ ದೇವಾಕ ಪೂಜ ಕರೋನ ಮಾಟಪೇತ್ ಏವೂನ್ ಬಸತ್ ಆಸ್ಲೊ. ತೇನ್ ವ್ಹೊರೆತಾಚೋ ಮಾಮ್ / ಧಡ್ಯೋ ಸಗಲೇ ಸೇರೋವೋನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಕ ಕಚ್ಚೆಪಂಜಿ, ದ್ಧವಿ ಆಂಗಿ, ಆಂಗೀ ವೈರ್ ಶಾಲ್ ಗಾಲ್ ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಮಾತ್ತೇಕ ಪೇಟ್ ಬಾಂದೋನ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೋ ಮಾಮ್ ಬಾಂದ್ತಾ. ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಹೊರೇತಾಕ ದೇವ ಎದರಾಂಕ ಆಪೋನ್ ಹೊರೊನ್ ಪಾಯ್ಯೊ ಪೊಡೊಸೂನ್ ತಸ್ಸಿಚ್ ಮಾಲ್ಗಡೇಕ್ ಪಾಯ್ ಪೊಡೋಸೂನ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೆವೋನ್ ಮಾಟವಾಂತ್ ಬಸೋನ್ ಆನ್ನಾ–ಆಮ್ಮಾ, ಬಾವ್, ಬೈಣ್, ಮಾಮ್, ಕಾಕ್, ಆಜ್ಜೊ, ಆಜ್ಜಿ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಪೂರಾ ಸೇರೋವನ್ ವ್ಹೊರೆತಾಂಕ್ ಸಕ್ಕರ್–ಕೇಳಿ ಆನಿ ದೂದ್ ದಿವೂನ್ ತೋಂಡ್ ಗೋಡ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಮಾಗ್ಗೀರ್ ವ್ಹೊರಾಣೆ ಓಚೇಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾಕ ವ್ಹೊರೇತಾಚೋ ಧಡೋ ಸಂತ್ರಿ ಧರ್‌ತಾ. ಕಲಶ್ (ಕರೆ ತಾಂದೂಲ್, ಹಾರ್‌ಸಿ) ಬೈಣೆನೀ ಗೆವೂಂಚೆ, ಸುಕುಣಾ ದಿವೋ ವ್ಹೊರೆತಾಚೋ ಮಾವಸ್ಸಿ / ಕಾಕಾನ್ ಗೆವೋಂಚೆ. ಒಜ್ಜೆ ಬುಟ್ಟಿ (ಒಜ್ಜೆ ಬುಟ್ಟಿಂತ್ ಪಾಂಚ್ ನಾಲ್, ಪಾಂಚ್ ಸೇರ ಸುರೇ ತಾಂದೂಲ್, ಪಾಂಚ್ ಕೇಳಿ, ಪಾಂಚ್ ಪಾನ್ ಪೊಪಳ್, ನೇವಿ ಪಂಜಿ, ಟುವಾಲೊ, ಪೋವ್, ಗೋಡ್, ಕುಂಕುಮ, ಹಳ್ದ್, ನಾದಲಾ ತೇಲ್, ಕರ್ಪೂರ, ಬತ್ತಿಕಟ್ಟು, ಹರಿವಾಣ, ಪೂಲ್ಲಾ) ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಬೈಣಿ ಗ್ದವಾನ್ ಗೇವೂನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಮಾಟೋವ್ ಸೂನ್ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ಸೇರೂವೂನ್ ವಾಜಪೇರ್ ವ್ಹೊರಾಣ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಘರಾ ಒಯ್‌ತಾ.

ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೆತಾಚೊ ದಡ್ಡೊ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಒಯ್ಯಚೆ ವೇಳಾರ್ ಪೂರಾ ತಯಾರ್ ಕರತಾ. ತೆಜ್ಜಿ ಬೈಣ್ ಬೆಗ್ಗಿ ಬೆಗ್ಗಿ ವೊಚ್ಕಾ ಲಗ್ನಾಂಕ ವೇಳ ಜಾತ್ತಾ ಮುಣ್ಣನ್ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಬೆಗ್ಗಿ ಒಯ್ಯಚಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾ. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಘರ್ ಲಾಗ್ಗಿ ಏಯ್ಯಲಾ ಕೂಡಲೇ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ವ್ಹೊರೆತಾಚೋ ಮಾಮ್ ವ್ಹೊರೇತಾಕ ಕಾಂದೇರ್ ಗೇವೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಘರ್‌ಚಾ ಮಾಟೋಂವ್ ಬಾಗಲಾಕ್ ಹೊರೋನ್ ದೇವೆಸಿತಾ. ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾಚೇ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಲಗ್ನಾ ಮಾಟವಾ ಎದರಾಕ್ ಎವೂನ್ ರವೊಂತಾತ್. ತೇ ವೇಳಾರ್ ವೊಕ್ಲೇಲೇಚೆ ಆಮ್ಮಾ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಪಾಯ್ ದುವೂನ್ ತಾಂಬ್ಡೆ ಉದ್ದಿಕಾನ್ ಹೊರೇತಾಕ್ ದೃಷಿ ಕಾಡೂನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಕಪಾಲಾಕ್ ದಾವೆ ಹಾತ್ತಿ ಬೊಟ್ಟಾನ್ ತಾಂಬ್ಡೆ ಉದ್‌ಕಾ ತಿಳೋ ಲಾವೂನ್ ಬಾಯರ್ ವೈತಾ. ತೆನ್ನಾ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಗೇವೂಂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಘರಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ ಲಗ್ನಾ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್.

7.2 ಧಾರೆ ಕಾಪ್ಪಡ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ದಿವ್ಚೆ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಂತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಧಾರೆ ಕಾಪಡ್ ವ್ಹೊರೆತಾ ಘರಾಚಾನಿ ದಿವೊಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ. ವ್ಹೊರೆತಾ ಘರಾಚೆ ಆತ್ತಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಶೃಂಗಾರ ಜಾವುಂಚೆ ಆಸ್ಲೆ ಆನಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ (ರಿವಾಜ್) ಮುಣ್ಹಾರ್ ಧಾರೆ ಕಾಪಡ್, ಕಾಪಾಡ್, ಕಾಂಕ್ಣಾ, ಹಳ್ದ್, ಕಾಜಳ, ದಾತೋಣಿ, ಕುಂಕುಮ್, ಪೂಲ್, ದಕ್ಷಿಣ್ ಪಾನಾ ಇಡೋ ಆನಿ ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚೆ ಸಾಮಾನ್ ಪೂರಾ ಏಕ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ದವೂರುನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಆವೈ (ಆಮಾ) ಆನಿ ಮುತ್ತೈದೆ ಬಾಳ್ಮನ್ಷ ಪಾಂಚ್ ಜನ್ ಸೇರೋವೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಆಮಾಕ್ ದಿತಾತ್. ಹೇ ವೇಳಾರ್ ಹೋರೇತಾ ದಡ್ಡೋ ಏಹೇ ಪೂರಾ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಾ ಸಾಂಗ್ತಾ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಹೊಕ್ಲೇಚೋ ದಡ್ಡಯೋ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರ್ಚ್ಯಾಂಕ ಧಾರೆ ಕಾಪಡ ಗೆವೂಂಚಾಕ್ ತಯಾರ ಕರ್ತಾತ್. ಧಾರೆ ಕಾಪಡ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಘರಾಚಾನ ಗೇತ್‌ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಶ್ರಂಗಾರ ಕರಚಾಕ್ ಆಪೋನ್ ಹೊರತಾತ್.

7.3 ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಶೃಂಗಾರ :

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಶೃಂಗಾರ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಘರಾಚಾ ಪಾಂಚ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಆನಿ ಶೃಂಗಾರ್ ಕರೂಂಕ್ ಗೊತ್ತು ಆಸ್ಲೆಲೇಕ ಬಾಳ್ಮನ್ಷಿ ಆಪೂನ್ ಹಾಡುಸೂನ್ ಶೃಂಗಾರ್ ಕರೀತಾ ಆಸ್ಲೆ. ವ್ಹೊರೆತಾ ಘರಾಚೆ ಧಾರೆ ಕಾಪಡ್, ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಘರ್ಚೇ ಅದ್ದಿಚ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಲೇ ಒಪ್ಪೊಂಚೆ ಶೃಂಗಾರ್ ಸಾಮಾನ್ ಪೂರಾ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್ ದರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಆವಸ್ಸಿ ಘರ್ಚೇ ಕಾಪಡ್ ನೆಸೋನ್ ತೇಜಾ ಮಾಗಿರ್ ಪೂಲ್ ಕೇಶ್‌ಬೋರ್ ಮಾಳೋನ್ ಇಣೀಕ್ ಗುಲಾಬ್, ಸೇವಂತ ಪೆಂಟಾಕ ದಾಬು, ಹಾತ್ತಿಕ್ ಕೈಗಡ, ಗಳೆಕ್ 'ಏಕ್‌ದಾಣೊ', 'ಚರ್‌ಮುರಿ ಸರ್', 'ಬಟಾಣಿ ಸರ್', ಮಿಶ್ರಿಸರ್ ಸಗಲೇ ಗಾಲೂನ್ ಶೃಂಗಾರ ಕರಿತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಆತ್ತಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಶೃಂಗಾರ ಕರೂಕ್ ಬ್ಯೂಟಿ ಪಾರ್ಲರ್ ಸೂನ್ ಆಪೊಸೋನ್ ಬಾಡೆ ಬಂಗಾರ ಗಲ್ಲೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಶೃಂಗಾರ ಕರ್ತಾತ್.

7.4 ವ್ಹೊರಾಣ್ ಮಾಟ್ವಾಂತ್ ಗೆವ್ಚೆ :

ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ಮಾಟೋವೆಂತ್ ಗೆವೂಂಚೆ ಆನಿ ತಳಿ ಗೆವೂಂಚೆ

ವ್ಹೊರೇತ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಬಾಂದೂನ್‌ಗೇವೂನ್ ತೇಜಾ ಒಟ್ಟು ಕಾಕಾ, ಮಾವಸ್ಸಿ, ಬಾಪಾ ಆನಿ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಒಟ್ಟು ಏಯ್ಯಲೇಲೆ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ಲಗ್ನಾ ಮಾಟೋಂವ್ ದಾರ್‌ಂತ್ ಎವೋನ್ ರಾವತಾತ್. ತೇ ವೇಳಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೆ ಆಮಾ (ಆವಸ್) ಆನಿ ಮುತ್ತೈದೆ ಸೇರೂವೂನ್ ಹೊರೇತಾಕ್ ಆರತ್ ಕರ್ತಾತ್. ವ್ಹೊರೇತಾಚೊ ಮಾಮ್ (ಮಾವ್) ಆನಿ ಭಟ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಂಗ್‌ಲಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೋ ಮಾವ್ ತೂಗದೀವೊ ಹಾತ್ತಿಕ್ ದರೂನ್ ಗೇವೂನ್ ವ್ಹೊರಣ್ ಸಮೇತ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಗೆತ್ತಾತ್. ಆನಿ ಲಗ್ನ ಮಾಂಟವಾತ್ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ಬಸೇತಾತ್. ತೇನ್ ದೋನ್ನಿ ಕಡೆಚೆ ದಡ್ಡೊ ಎಯ್ಯಾಲ್ ಸಗಲಾ ಲೊಕಾಕ್ ಬಸೋಂಕ ಸಾಂಗತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ಲೆ ಆನಿ ವ್ಹೊರೆತಾಲೆ ತಳಿ ಲಗ್ನ ಮಾಟವಾ ಎದರಾಕ ದವೂರಿತಾತ್.

ತೆನ್ನಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಶೃಂಗಾರ ಕರೂನ್ ಲಗ್ನಾ ಮಾಟೋವಾಂಕ್ ಆಪೋನ್

ಹಾಡ್ಜೇಕ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚ್ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿ ಮಾಮ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಬಾಂದ್ರೂನ್ ಗೇವ್ರೂನ್ ತಯಾರ್ ಜಾವ್ರೂನ್ ಉರ್‍ತಾ. ಏಕ ವೇಳ್ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿ ಮಾಮ್ ನಾಜಾಲಾರ ತೇಜೋ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಮಾಮ್ಮಾನ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‍ಕಾ. ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕಾಂದೇರ್ ಬಸೋನ್ ಗೆವ್ರೂನ್ ಸಭಾ ಮಾಂಟಪಾಕ್ ಗೆವ್ರೂನ್ ಎತ್ತಾ. ತೇಜಾ ಒಟ್ಟೊ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರಾಚೆ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ಪಾಟಿ ಒಯ್ಯತಾತ್. ಲಗ್ನಾ ಮಾಟವಾತ್ ಅದ್ದಿಚ್ ದೋನ್ ಸೂಳಿಕೇಳಿಪಾನ್ ಎದರ್–ಬದರ್ ಜೋಡ್ಡೂನ್ ದವ್ರೂರೂನ್ ತೇಜಾ ವ್ಯೆರ್ ಸೂರೆ ತಾಂದೂಳ್ ಗಾಲ್ತಾತ್. ಏಕ್ ಪಾನಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಆನಿ ಎಕ್ ಪಾನಾರ್ ವ್ಹೊರೇತ್ ಎದರ್–ಬದರ್ ಜವ್ರೂನ್ ರಾವ್ರೂತಾತ್. ತೇಜಾ ಮದ್ದಿ ಎಕ್ ಟೂವಾಲು (ಅಂತರ್‌ಪಟ್ಟಿ) ದರ್‍ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಭಟ್ಟ (ಬ್ರಾಹ್ಮಣ) ಮಂತ್ರ ಸಾಂಗಲ್ ಮಾಗಿರ್ (ಸುಮಹೂರ್ತ ಸಾವಧಾನ, ಸುಲಗ್ನ ಸಾವಧಾನ, ಶ್ರೀರಾಮ ಸೀತಾಧ್ಯಾನ ಸಾವಧಾನ) ಎದರಾಕ್ ಆಲೊ ಟುವಾಲೊ ಕಾಡಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ ವ್ಹೊರೆತಾಕ್ ಘೂಲಾಮಾಲ್ ಘಾಲ್‍ತಾ. ತಸ್ಸೀಚ್ ವ್ಹೊರೇತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಘೂಲಾ ಮಾಲ್ ಘಾಲ್‍ತಾ.

7.5 ಸಭಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಗೌರವ್ :

ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಆನ್ನಾ (ಬಾಪಯ್) ಆನಿ ಆವ್ಸ್ (ಆಮಾ) ಕನ್ಯಾದಾನ್ (ದಾರ್ ಒತ್ತೂನ್ ದಿವ್ರೂಂಚೆ) ಕರ್‍ಚಾ ಅದ್ದಿ ಸಭಾ ಮಾಟೋಂವ್ ಎದರಾಕ್ ಎವ್ರೂನ್ ಅಕ್ಷತೆಕಾಳು ಗಾಲೂನ್ ಪೈಯೆ ಪಡೂತಾತ್. ಆನಿ ಕನ್ಯಾದಾನ್ ಕರ್‍ಚಾಕ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೇತಾತ್. ಆನಿ ದಾರ ಒತ್ತುಚಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‍ತಾತ್. ಹೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

7.6 ಕನ್ಯಾದಾನ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮಾಜಾಂತ್ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ್ (ಲಗ್ನ) ಚೇ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗ ಧಾರ್ ಒತ್ತುಚೆ. ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ಆನ್ನ–ಆಮ್ಮಾ ಸೇರೂವನ್ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‍ತಾತ್. ವ್ಹೊಕ್ಲಲ್ಲೆ ಆನ್ನ (ಬಾಪೂಯ್) ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚಾ ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ತಿರ್ ತೇವ್ರೂನ್ ಕಲಶ್ ತೇಜಾ ಉಜ್ಜೆ ಕಂದೇರ್ ದವ್ರೂರೂನ್ ಗೇವ್ರೂನ್ ರಾವಲ್‍ಕಡೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಗಲ್ಲಾಂತ್. ತೆನ್ನಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಆನ್ನಾ ರಾವ್ರೂಲ್ ಬಗ್ಗ್‌ಲೇನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೋ ಮಾಮ್, ಕಾಕ್, ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಆನಿ ದಡ್ಡೊ ರಾವ್ರೂನ್ ಉರಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಆನ್ನಾ, ಆಮಾ, ಮಾಮ, ಕಾಕ್, ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಆನಿ ದಡ್ಡೊ ರವ್ರೂನ್ ಉರ್‍ತಾ. ತೆನ್ನಾ ಭಟ್ಟ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚ್ ನಕ್ಷತ್ರ, ಗೋತ್ರ, ರಾಶಿ ವಿಚಾರುನ್ ಮಂತ್ರ ಪಠಣ್ ಕರಿತ್. ಪಾನ್‌ಪೋಡ್, ನಾಲ್, ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಹಾತ್ತೀರ್ ದವ್ರೂರ್‍ನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಬಾಪೂಯ್ (ಆನ್ನಾ) ಕಲಶ್ ಉದ್ದಿಕ್ ನಾಲ್ ಒಯ್ಯರ್ ಧಾರೆ ಉದ್ದಿಕ್ ಗಾಲ್‍ತಾ. ತೆನ್ನಾ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಆನ್ನಾ–ಆಮಾ ಧಾರೆ ಉದ್ದಿಕ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ ಸಕಲ್ ದರ್‍ತಾತ್, ಅಸ್ಸೀಚ್ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ತೀನ್ ಪಟ್ಟಿ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗೀರ ಕಲಶ ಆಸ್ಲೆ ಉದ್ದಿಕ್ ಧಾರ್ ಒತ್ತಲ್ ಮಾಗಿರ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ಧರ್ಲೆಲೆ ಉದ್ದಿಕ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಆಮಾ ತೇ ವ್ಹೊರೋನ್ ಮಾಡಾ ಮೂಳರ್ ಗಾಲ್ಲಾತ್. ಅಸ್ಸಿ ಧಾರ್ ಒತ್ತೂನ ಕನ್ಯಾದಾನ್‌ಚೇ ಕಾರ್ಯ ಕರತಾತ್. ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಮಾಂಟಪಾತ್ ಬಸೇತಾತ್.

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಧಾರ ಒತ್ತೂನ್ ಗಲ್‌ಸರಿ ಬಾಂದ್‌ಲಾ ಕೂಡಲೇ ತೋಂಡಗೋಡ್

ಕರ್ಚಾ–ಸಕ್ಕರೇವಿಡೋ, ಪಾನ ಪೊಪ್ಪಾಳ, ಲಿಂಬಾ ಶರಬತ್ ದೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾ ಲಾಡು/ಶರಬತ್ ದಿವ್ಪೊಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ.

7.7 ಗಳ್‌ಸರಿ ಪೂಜೆ :

ಧಾರ್ ಒತ್ತೂನ್ ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ದಡ್ಡೊ ಗಲ್‌ಸರಿ ಪೂಜಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರತಾ. ಏಕ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ಪಾನ್ ವಿಡೋ, ನಾಲ್ ಗಲ್ಲೂನ್ ತೇಜಾ ಒಯ್ಯರ್ ಗಲ್ಸ್‌ಸರಿ ದವ್ರೂರ್‌ನ ಭಟ್ಟ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಆವ್ಸಿಚಾ ಹಾತ್ತಿಕ್ ದಿತಾ. ಗಲ್ಸ್‌ಸರಿ ಆಸ್ಲಲಿ ಹರಿವಾಣ ಗೇವ್ರೂನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಕಡೆ ಮಳ್ಗಡೆ ಲೋಕ್ ಆನಿ ಮುತ್ತೈದೆಯಾಚೆ ಹಾತ್ತ್ ಅಪ್ಡೂನ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೆತ್ತಾತ್. ಆನಿ ಗಲ್ಸ್‌ಸರಿ ಹಾಡೂನ್ ಭಟ್ಟ ಕಡೆ ದಿಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಭಟ್ಟ ಪೂಲ ಆನಿ ಅಕ್ಷತೆ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ಪೂಜಾ ಕರ್‌ತಾತ್. (ಗಲ್‌ಸರಿ ಚೆ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರಾ ಮಾಹಿತಿ ಗಲ್ಲಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್ ಆಸಾ.) ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾ –ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಘರಾಚೆ ಧಡೆ ಸಭಾ ಲೋಕಾಕ್ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೊಕಾಚಾ ಹಾತ್ತಿತ ಅಕ್ಷತೆ ಕಾಳ ದಿತಾತ್. ಭಟ್ಟ ಲಗ್ನಾ ಮಹೂರ್ತಾಕ ಸಮಜಾವ್ರೂನ್ ಗಲ್ಲ್ ಸರಿ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಹಾತ್ತಿಕ್ ದಿತ್ತಾ. ವ್ಹೊರೇತ್ ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ತಿತ್ ಗಲ್ಸ್‌ಸರಿ ದರೂನ್‌ಗೇವ್ರೂನ್ ಭಟ್ಟನ್ ಸಾಂಗಿಲೇ ಮಂತ್ರ ಸಾಂಗೋನೂ ಮಹೂರ್ತಕ್ ಸಮಜಾವ್ರೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚ್ ಗಳೇಕ್ ಗಲ್‌ಸರಿ ಬಾಂದ್‌ತಾ. ತೇನ್ನಾ ದಡ್ಡೊ ಅಕ್ಷತೆ ಕಾಳ ಗಾಲಾ ಮುಣ್ಣ್‌ನ್ ಸಭಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾ. ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಅಕ್ಷತೆ ಗಲ್ಲೂನ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ದಿತ್ತಾತ್. ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೋ ಬಾಪೂಯ್ / ಬಾವ್ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ಚೈನ್ ಆನಿ ಮುದ್ದಿ ಗಾಲ್ಲಾತ್.

7.8 ಪಾಂಯ ದೂವ್ವೆ :

ಧಾರ್ ಒತ್ತೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಗಲ್ಸ್‌ಸರಿ ಬಾಂದ್‌ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಏಕ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ದೊನ್ನಿ ಪಾಯ್ ದವ್ರೂರೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೋ ಬಾವ್ (ತಮ್ಮ) ಮಾತ್ತೇಕ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಬಾಂದೋನ್ ಗೆವ್ರೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ದೊನ್ನಿ ಪಾಯೊ ದೂವ್ರೂನ್ ಹಳ್ದ್–ಕುಂಕುಮ್ ಲಾವ್ರೂನ್ ಪೂಲಾ ತ್ತೆವ್ರೂನ್ ಎಡ್‌ಣಾ ಗಾಲ್‌ತಾ ಹೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ. ತಸ್ಸಿ ಎಡ್ನಾ ಗಾತ್‌ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತು ಶರ್ಟ್‌ಪೀಸ್–ಟುವಾಲೋ ಆನಿ ಪಾನ್ ವಿಡೋ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ಎಡ್ನಾ ಗತ್‌ಲಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇಚಾ ಬಾವಾಕ್ ಉಡಿಗೇರಿ ದಿತಾ. ತಸ್ಸಿ ಆತಾ ಪೇಂಟ್ ಪೀಸ್, ಶರ್ಟ ಪೀಸ್ ಆನಿ ವಿಡೋ ಗಲ್ಲು ದಿವ್ರೊಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ.

7.9 ಲವ್ವೆ ಹೋಮ್ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯಾಂತ್ ಲವ್ವೆ ಸೆಣ್‌ಸೆ (ಲವ್ವೆಂ ಹೋಮ್). ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಜವ್ರೂನ್ ವ್ಹೊಡ್ಡಿಕ್ ಜಾಲಾ ಮುಣ್ಣೇನ್ ಹೋಮ್ ಕರೂನ್ ಸಪ್ತಪದಿ ಡಾಟ್‌ವಾಳೆ ರಿವಾಜ್. ಭಟ್ ಹೋಮಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾ. ತೆನ್ನಾ ದೆಡ್ಡೊ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಚಾ ಆವ್ಸೂ ಕಡೆ ಅಗ್ನಿ ಹಾಡೂಕ ಸಾಂಗ್‌ತಾ ತೇನಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಆಮಾ ಅಗ್ನಿ ಹಾಡೂನ್ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡತ್ ಗಾಲ್ಲಾತ್. ವ್ಹೊರೇತ ದಡ್ಡೊ ವ್ಹೊರೇತಾ ಕಡೆ ಅಗ್ನಿ ಹಾಡೋನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಆವಸ್ಸಿಕ್ ಉಡುಗೇರಿ ದಿವ್ರೂಂಕ ಸಂಗಜೂಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತ್ ಅಗ್ನಿ ಕಾಪಡ್ ದಿತಾ.

ಅಗ್ನಿ ಹೋಮ್ ಲವ್ಹೆ ಗಾಲ್ಚಾಕ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಬಾವ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಹಾತ್ತಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೋ ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ ದವರೂನ್ ತೇಕಾ ಪಾನ್ನಾನ್ ತೇಳ್ ಪುಸೂನ್ ಹಾತ್ತಿರ್ ಲವ್ಹೆ ಗಾಲಾತ್ ತೇನ್ನಾ ಭಟ್ಟ ಹೋಮ್ ಮಂತ್ರ ಸಾಂಗತಾತಿ. ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಅಗ್ನೀಕ್ ಲವ್ಹೆ ಗಾಲಾತ್. ಅಸ್ಸೀಚ್ ಪಾಂಚ್ ಪಟಿ ಕೆಲ್ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಬಾವಾಕ್ ಉಡ್ಗೇರಿ ದಿವೂನ್ ದಾಡ್ತಾತ್.

ಅಗ್ನಿ ಹೋಮ್ ಲವ್ಹೆ ಗಾಲ್ಚಾಕ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಬಾವ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚ್ ಹಾತ್ತಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೋ ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ ದವರೂನ್ ತೇಕಾ ಪಾನಾನ್ ತೇಳ್ ಪುಸೂನ್ ಹಾತ್ತೀರ್ ಲವ್ಹೆ ಗಾಲಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಭಟ್ಟ ಹೋಮ್ ಮಂತ್ರ ಸಾಂಗತಾತಿ. ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಅಗ್ನಿಕ್ ಲವ್ಹೆ ಗಾಲಾತ್. ಅಸ್ಸೀಚ್ ಪಾಂಚ್ ಪಟಿ ಕೆಲ್ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಬಾವಾಕ್ ಉಡ್ಗೀರ್ ದಿವೂನ್ ದಾಡ್ತಾತ್.

7.10 ಸಪ್ತಪದಿ :

ಲವ್ಹೆ ಸೆಣ್ನ್ ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ (ಹೋಮ್ ಗಾತ್ಲಾ ನಂತರ್) ವ್ಹೊರೇತ್–ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ದೇವಾಚ್ ನಾವಾರ್ ಹಾಂವು ಜೀವನ್ ಪರ್ಯಂತ್ ಹೇಕಾ ಬಾಳ್ಸಿತಾ ಮುಣೊನ್ ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿ ಜವೂನ್ ಸುತ್ತು ಗಾಲ್ಚೇ. ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಶಾಲಾ ಪಾಲೋ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಸೆರ್ಗಾಕ್ ಗಾಂಟ್ ಗಾಲೂನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಉಜ್ವೊ ಹಾತ್ತಿ ಬೊಟ್ಟಾನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಉಜ್ವೊ ಬೊಟ್ಟ ದವೂರ್ನ ಗೇವೂನ್ ಅಗ್ನಿಕ್ ಸಾತ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಗಾಲೂನ್ ಸಾತ್ ಮೆಟ್ಟಿಲ್ ಚಲ್ಚಾಕ್ "ಸಪ್ತಪದಿ" ತುಳುಂಚೆ ಮುಣ್ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಭಟ್ಟ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಹೇ ಮಂತ್ರ ಸಾಂಗ್ ಮುಣ್ಣೊನ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ತೇಣಿ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ಸಪ್ತಪದಿ ಮಂತ್ರ

ಇಷ – *ಜವಣಾಕ್, ಬಲ ಸಂಕಲ್ಪ*
ಊರ್ಜ – *ಹೊಡ್ಡ ಜವೂನ್, ಬಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ*
ರಾಯಸೋಷ – *ಧನ–ಧಾನ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ*
ಮಾಯೋಭವ – *ಆರೋಗ್ಯವಂತ, ಸುಃಖ*
ಪ್ರಜಾ – *ಸಂತಾನ*
ಋತು – *ಬರೆಕಾಲ, ಬರೆ ವಿಷಯ*
ಸಖಾ – *ಅನೋನ್ಯತೆ, ದೋಸ್ತಿ*

ಸಪ್ತಪದಿ ತುಳ್ವೋನ್ ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ದಾವೆ ಬಗ್ಗಲೇನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಬಸ್ಸೈತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಬಾಯ್ಯಲೆ ಸ್ಥಾನ (ಧರ್ಮಪತ್ನಿ) ಗೆವೂಂತಾ. ಅಗ್ನಿಚೇ ತಿಲಕ್(ಬೊಟ್ಟು) ವ್ಹೊರೇತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಕಪಾಲಾಕ್ ಲಾಯತಾ. ನಂತರ್ ಪೂಲ್ ಇಣಿಯೇಕ್ ಮಾಲ್ಲೇತಾ.

ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಆನಿ ವ್ಹೊರೆತಾಚ್ ಆನ್ನಾ–ಆಮ್ಮಾಕ ಗೌರವ್ ದಿವೂಂಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಕರ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾಯಿ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ. ಮಾಂಟ್ಪಾತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಆನ್–ಆಮ್ಮಾಕ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೋ ಆನ್–ಆಮ್ಮಾ ಮಾಮ್–ಕಾಕ್ ಉಡ್ಗೇರಿ ದಿತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾಚಾ ಆನ್–ಆಮ್ಮಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಆನ್–ಆಮ್ಮಾ, ಮಾಮ್–ಕಾಕ್ ಉಡ್ಗೇರಿ ದಿತಾತ್. ಹೇ ವೇಳಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೋ

ದೆಡ್ದೊ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರೇತಾ.

ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಬಾಯರ್ ಆಪೋನ್ ಹೊರೂನ್ ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಕರೂನ್ ಮಾಂಟಪಾತ್ ಆಪೋನ್ ಹಾಡ್‌ಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರಯೀ ಕೆಲವ್ ಕಡೆ ಆಸಾ.

7.11 ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಆರತ್ ಆನಿ ಉಡ್ಗೇರಿ :

ಲಗ್ನಾ ಕಾರ್ಯ ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಆರತ್ ಕರ್‌ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ. ಏಕ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ಪಾನ್, ಪೊಪಲ್, ಅಕ್ಷತ್ ಆನಿ ದಿವೋ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್ ದರೂತಾತ್. ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲಿ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾಲೆ ಪಾಂಚ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಸೆರೂವೂನ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಸುಭಾನೆ ಪದ ಸಾಂಗಿತ್ ಸೆಸ್ ಉಡೂನ್ (ಅಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿ) ಆರತ್ ದಾಕೇತಾತ್. ಅಸ್ಸೀಚಿ ಪಾಂಚ್ ಪಟಿ ಕರ್‌ತಾತ್. ಆರತಿ ಮುಗ್ಗದಲ್ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತ್ ವಿಡೋ ಆರತಿ ತಟ್ಟೇತ್ ದವೂರಿತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ. ಜಾಲಾರ್ ಕೆಲವ್ ಕಡೆ ಸೋಭಾನೆ ಪದ ಸಾಂಗೂನಾತಾನ ಖಾಲಿ ಆರತ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಆರತ್ ಜಾಲೆ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಬಿತ್ತೂರ ಆಪೂನ್ ಹೋರುನ್ ಉಡ್ಗೇರಿಕ್ ತಯಾರ್ ಕರತಾತ್.

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಆರತ್ ಜಾಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್‌ಚೆನಿ ದಿಲ್ಲೆಲೆ 'ಸಾಡೇ ಕಾಪಡ್' ವ್ಹೊಕ್ಲೇನ್ ನೆಸೋನ್ ಉಡ್ಗೇರಿ ಗೆವೂಂಕ್ ಮಾಟಪಂತ್ ಆಪೂನ್ ಗೇವ್ನು ಎತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಉಡ್ಗೇರಿ (ಗೌವಾನ್) ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಸಂಬಂಧಿಕ್, ವ್ಹೊರೇತಾ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಆನಿ ದೋಸ್ತ್ ಲೋಕ್ ದಿತ್ತಾತ್. ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಕಲಶ್ ಒಯರ್ ದವೂರುನ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಜವಣಾಕ್ ಒಯ್ಯತಾತ್.

7.12 ಜವ್ಹಾಣ್ :

ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ಲೆ ಬಾಪೂಯ್ ಜವಾಣ್ ಮಾಟೊವಾಂತ್ ಒಚ್ಚೋನ್ ಆಯ್ಯಲ್ ಸೊಯ್ರೆಂಕ್ ಉಲ್ಲೋನ್ ಜವಾಣ್ ಕರುನು ವಚ್ಕಾ ಮುಣಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾ ಬಾಪೂಯಿ ಸಾಂಗ್‌ತಾ.

ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮಾಜಾಂತ ವ್ಹಾಡ್ಡಿಕಾಕ್ ತರಕಾರಿ ರಾಂದೋಪ್ ಮಾತ್ರ ಕರ್‌ತಾತ್. ಸೀತ್, ರಾಂದ್ಯೆ, ಸುಕ್ಕೆ, ಸಾರ್, ಲೋಣಚೆ, ಪಾಯ್ಸ್, ಹಾಪ್ಪೋಳು ಹೇ ಪೂರಾ ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಕರಿತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿ ಲಾಗ್ಗಿಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಆನಿ ಸಮಾಜಾಚೆ ಲೋಕ್ ಸೇರೂವುನ್ ಲಗ್ನಾ ಆದ್ದಲ್ ದಿಸಾ ರಾತಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಘರ್ ರಾಂದಪ್ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾ ಲಗ್ನ ಚೆಡ್‌ಜವೂನ್ ಹೊಲಾಂತ್ / ದೇವಸ್ಥಾನ್ ಜವಾಂಚ್ ನಿಮಿತ್ತ ರಾಂದ್‌ಪಿ ಭಟ್ಟಾಂಕ್ ಸಾಂಗೋನ್ ತೇಜಾ ಅನುಕೂಲಕ ತಕ್ಕಜವೂನ ರಾಂದಪ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಆತಾ ರಾಂದಪ್ ಸೀತ್, ರಾಂದ್ಯೆ, ಸಾರ್, ಗೊಡ್ಷೆ, ಹುಳಿ, ಪುಲಾವ್, ಹೋಳಿಗೆ, ಪಾಯ್ಸ್, ಲಾಡು, ಬೊಂಡಾ, ಐಸ್‌ಕ್ರೀಮ್ ಆನಿ ದುಸರೆ–ದುಸರೆ ನಮೂನೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾ ಆಸ್ಸಾ.

7.13 ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಒಪ್ಪೂನ್ ದಿವ್ಚೆ :

ಚೆಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಾತಾಸೂನ್ ತೆಕಾ ಪೋಸೂನ್, ವಿದ್ಯಾ–ಬುದ್ಧಿ, ದೀವ್ನು, ಪ್ರಾಯ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಲಗ್ನ ಕರ್‌ಚೆ ಪದ್ಧತ್. ತಸ್ಸಿ ಲಗ್ನ ಕರೂನ್ ದಿಲ್ಲಾ ಚೆಡ್‌ವಾಕ್ (ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್)

ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ದಡ್ಯಚೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ತಸ್ಸಿ ಜವಾಣ್ ಪೂರಾ ಲೋಕಾಚೆ ಜಾಲ್ಲೆ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಒಪ್ಸೂನ್ ದಿವೂಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಮೇಸ್ತ ಸಮುದಾಯಾಕ್ ಅದ್ದಿಸೂನಿ ಆಸಾ.

ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೊ ದಡ್ಡೊ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾಚೊ ದಡ್ಡೊ ಹೇ ಕಾರ್ಯಾ ಮುಖಾರ್ ರಾವೂನ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್‌ಚೇ ಎದರಾಕ್ ಏಕ್ ಪಂಜಿ / ಟವಲ್ ಆಡ್ ದರ್‌ತಾತ್. ತೇಜಾ ಎದರಾಕ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚ್ ಘರ್ಚೇ ಸಗಲೇ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕ್ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ದಿಬ್ಬಣ ಸಮೇತ್ ರವೂನ್ ಉರ್‌ತಾ. ತೇ ವೇಳಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್‌ಚೇ ತಳಿ (ಕಳಸ್, ಸುಕುಣಾ ದಿವ್ಹೊ, ಒಜ್ಜೆಬುಟ್ಟಿ) ವೈಲೂನ್ ದಿತಾತ್. ತಸ್ಸಿಚಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರಾಚೆ ತಳಿ ದಿವೂನ್, ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಒಪ್ಸೂನ್ ದಿವೂಚೆ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ತಾತ್.

ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೊ ಮಾಮ್ಮಾ / ದಡ್ಡೊ ಮುಖಾರ್ ರಾವೂನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಆಮಾ, ಆನ್ನಾ, ಮಾಮ್, ಕಾಕ್, ದಡ್ಡೊ, ಆಜ್ಜೊ, ಆಜ್ಜಿ, ಬಾವ್, ಬೈಣ್ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಎಕ್–ಎಕ್‌ಲಾಕ್ ಆಪೂನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚ್ ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ತಿರ್ ದವೂರೂನ್ ಆಮ್ಚಾ ಚೊಡವ್ವಾಂಕ್ ಬರೇ ಕರೂನ್ ಪೊಳೋಂಕಾ. ಕಲ್ಲೆ ತಪ್ಪು ಕೆಲ್ಲಾರ್ ತುಮ್ಮಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕರೂನ್ ಸಂಸಾರ ಕರೂನ್ ರಾಂವುಕಾ ಮಣ್ತಾ. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾ ಹಾತ್ತಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ ದವರೂನ್ ಹೇಜಾ ಮಾಗಿರ್ (ಆಯ್‌ಸೂನ್) ಹೇ ತುಜೆ ಜೀವನ್ ಪರ್ಯಂತ್ ಖುಷಿಯೆರ್, ಹೊಂದಾಣಿಕೇನ್ ಜೀವನ್ ಕರ್‌ಕಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಒಪ್ಸೂನ್ ದಿತ್ತಾತ್. ತೇ ವೇಳಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರ್‌ಚೆ ಆವಯ್ ಬಾಪೂಯ್ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ದುಃಖ ದಾಖಯನಾಷಿ ಖುಷಿರ್ ದಾಡೂನ್ ದಿತಾತ್.

7.14 ವ್ಹೊರಾಣ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ವೈಚೆ :

ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ತಳಿ ಗೇವೂನ್ ಮಾಟವಾಸೂನ್ ಬಾಯರ್ ಒಯ್ಯತಾತ್. ತೇ ವೇಳಾರ್ ವಾಜಪ್ ವಾಜೈತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ದಡ್ಡೊ ಛತ್ರಿ ಧರ್‌ತಾ. ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೆ ದಡ್ಡಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಛತ್ರಿ ಧರ್‌ತಾ. ಆನಿ ಚಲೋನ್ ವಾಜಪಾ ಒಟ್ಟು ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ಒಯ್ಯತಾತ್. ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟು ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಘರಾಚೆ ದೋನ್ ತೀನ್ ಲೋಕ್ (ಚೇಡ್ ಲೋಕ್ ಒಚ್ಚುಕ ಅಡ್ಡಿನಾ) ಒಯ್ಯಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ.

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಲಗ್ನಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಚಾ ಘರಾಚಾ ಚಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಲಾಗ್ಗಿಚಾ ಲಗ್ನಾ ಕರಿತಾ ಆಸ್ಲೆ. ತೆಗೂಣಿ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲ ದಿಬ್ಬಣ ಒಟ್ಟು ಚಾಲೋ ವೊಚಾತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಆತ್ ತಸ್ಸಿನಾ ಲಗ್ನಾ ವ್ಹಾಲಾಂತು ಜಾಂವ್‌ಚೆ ನಿಮಿತ್ತ ದೂರ್ ಗಾಂವ್‌ಚೆ ವ್ಹೊರೇತಾ ಜಾಲಾರ್ ಕಾರ್, ಬಸ್ಸಾರ್ ಒಯ್ಯತಾತ್.

ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್‌ಚೆ ವ್ಹೊರಾಣ್ ಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರ್‌ಚೆ ತೇಂಚೆ ತಾಳಿ ಗೇವೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರಾ ಒಯ್‌ತಾತ್.

ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ರಿವಾಜ್

8.1 ವ್ಹೊರೇತ್-ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಘಾರ್ ಭರಣ್ :

ವ್ಹೊರಾಣ್ ವಾಜ್‌ಪೇರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ಒಯ್ಯ್‌ತಾ. ಮಾಟೋಂವ್ ಧಾರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಒಚೋನ್ ರಾವ್‌ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇಚಾಚಿ ಆಮ್ಮಾ / ಕಾಕ್ ವ್ಹೊರೇತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾಡಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಮಾಟೋಂವ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಬೆಸೇತಾತ್. ಭಟ್ಟ ಮುಹೂರ್ತಾಕ್ ಸಮ್‌ಜಾವೂನ್ ವ್ಹೊರೇತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಘರ್ ಭರಣ್ ಚೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನ್ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಧಾರ್ ಮೆಟ್ಟಿಲ್ ಎಕ್ ಸೇರ್/ ಸಿದ್ದೆಂತ್ ಸೂರೆ ತಾಂದೂಲ್ ಭೋರೂನ್ ದವರಿತಾತ್. ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಪಾಂಚ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಹೋಂಟ್ (ತಳಿ ಭರ್‌ಚೆ) ಬರೋಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಒಯ್ಯಚೇಕ್ ತಯಾರ್ ಜಲ್ಲಾತೇನ್ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಬೈಣೋ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ಚೋಡೊ ದಿತ್‌ಕಿ ಚೆರ್ಕೊ ದಿತ್‌ಕಿ ಮುಣನ್ ಬಾಗಿಲ್ ತಡ್ಯಸಿತಾತ್. ತೆನ್ನ ಚಡೊ / ಚರಕೋ ದಿತಾತ್ ಮುಣ್‌ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ದಾರ್ ದಾಟೊಂವ್ ದಿತಾತ್. ತೇನ್ ವ್ಹೊರೇತ್-ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆಚೆ ಏಕ್ ಹಾತ್ ದರೂವ್ನಗೇವೂನ್ ದಾರ್ ದಾಂಟವಾತಾತ್. ತೇಜಾ ಒಟು ವ್ಹೊಕ್ಲ ದಾರ್ ಮೆಟ್ಟಲಾರ್ ತಾಂದಲ್ ಸೇರ್ ಒಯ್ಯರ್‌ಟೇ ತಾಂದೂಲ್ ಉಜ್ವ ಪಾಯ್ಯಾಚಾ ಮಂಡೆಬೊಟ್ಟನ್ ಬಿತ್ತೂರು ಲೊಟ್ಟುನು (ಸೇರ್ ಸಮೇತ್) ಬಿತ್ತೂರ್ ಒಯ್ಯತಾತ್. ಹೆಕ್ಕಾ ಘಾರ್ ಭರಣಿ ಮೊಣ್ತಾತ.

ಮೇಸ್ತ್ರ ಸಮಾಜಾಂತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಘರ್ ಬೊರಣ್ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ತೇಕಾ, ತೇ ವ್ಹೊರೇತಾಚ ಕುಟುಂಬಕ್ ಸೇರುವುತಾ.

8.2 ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಗವಾ ಘರ್ ನಾವ್ ದುರಿಚೆ :

ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಘರ್ ಭೋರಣ್ ಜಾಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೆ ತೇ ದಿಸಾಚೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಆಧಾರಾರ್ ಭಟ್ಟ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ನಾವ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾ. ವ್ಹೊರೆತಾಚೊ ಆನ್ನಾ / ಮಾಮ್ ಎಕ್ ತಾಂದಲಾ ಮುಡೇರ ಬಸೋನ್ ಉರಾತ ತೆನ್ನ ಎಕ್ ಮಂಡೇರ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಆನೇಕ ಮಂಡೇರ ವ್ಹೊರೇತಾಕ ಬಸೇತಾತ್. ತೇ ವೇಳಾರ ದಡ್ಡೊ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲಿ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾಚಿ ಸಂಬಂಧಿಕ "ಜೇಡ್ ಕೀ ಹೊಗೂರ" ಮುಣಾತ್ ತೆನ್ನಾ ಆನ್ನಾ / ಮಾಮ್ ಕುಶಲ್ ಕರಿತಾ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಜೇಡ್ ಮುಣಾತ್ ನಾ ವ್ಹೊರೇತ್ ಜೇಡ್ ಮುಣಾತ್ ತಶೀಚ ಅದ್ದಿಚ ಭಟ್ಟನ್ ಸಂಗಲೇ ನಾವ ತೀನ್ ಪಟ್ಟಿ. ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಮಾಮ ತೀನ್ ಪಟ್ಟಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚಾ ಕನಾಂತ್ ಸಂಗತಾ. ಮಾಗೀರ ಸಗಲಾ ಲೋಕಾಕ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಆನಿ ಗೋಡ್-ಸಕ್ಕರ್ ದಿವೂನ್ ತೋಡಗೋಡ ಕರತಾತ್.

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಕುಟುಂಬಚೇ ಮೆಲ್ಲೆ ಮಳ್ಗಡೆ ಲೋಕಾಚೇಚ್ ನಾವ್ ದರತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಚೇಡ ಜಾವೂನ್ ದೇವಾಂಚೆ ನಾವ ದುರಿಯಾಲೆ. (ಉದಾ: ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಸರಸ್ವತಿ, ಗಂಗೆ, ನಾರಾಯಣ ರಾಮ, ಈಶ್ವರ.) ಜಾಲಾರ ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಚೇ ಆಪೋಂಚೆ ನಾವ್ ಮಸ್ತ್ ಉಣ್ಣೆ ಆಸಾ. ವ್ಹೊರೇತಾಘೇರ್ ದುಸರೆ ನಾವ್ ದರೂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಮೇಸ್ತ್ರ ಜಾತೀತ್ ಅದ್ದಿಸುಯಿನ್ ಆಸಾ.

8.3 ಬಾಷಿಂಗ್ ಘರಾ ಕೊಗಲಾಕ್ ಬಾಂಚೆ :

ವ್ಹೊರೇತ್ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ. ದೇವ ಕೋಣೇಂತ್ ಬಸೋನ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಸುಟೋನ್ ತೇ ಬಾಷಿಂಗೇಕ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಪೂಜೆ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಪಾಯ ಪೊಡೋನ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಏಕ್ ದವೆ ಟುವಾಲಾಂತ ದವ್ರೂನ ಪಾನ ವಿಡೋ ದಕ್ಷಿಣೆ ಗಲೂನ್ ಬಾಂದ್‌ತಾತ್. ಮಾಗಿರ್ ವಹೊರೇತ್ ಟವಾಲಾಂತುಲ್ಲೊ ತಾಂದೂಲ್ ಸೊಡಿತ್ ಮಾಳೇರ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಗೇವೂನ್ ಚೇಡಾತ್ ಉರ್‌ತಾ. ತೆನ್ನಾ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ ತೇಜೋ ಪಾಲೊ ದರೂನ್ ತಾಂದೂಲ್ ದರ್‌ತಾ ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೇತ್ ಬಾಷಿಂಗ್ ಘರಾಚೆ ಕೊಗ್ಗಲಾಕ್ ಬಾಂದ್‌ತಾ.

ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಂತ ಪ್ರತಿ ಘರಾಂಕ ಕೊಗಲ್ ಆಲ್ಲೆಲೆ. ಆತಾಯಿ ಕೆಲವು ಘರಾಕ್ ಆಸಾ ಜಾಲಾರ್ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಘರ್ ಭಾಷಿಂಗ್ ಏಕ್ ಬಗ್ಗಲೇನ್ ಒಯ್ಯರ್ ತೆಯ್ಯತಾತ್.

ಹೇ ಪೂರಾ ಕಾರ್ಯ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ–ವ್ಹೊಕ್ಲ ಮಾಟಂವಾ ಒಯ್ಯರ್ ಎವೂನ್ ಮಳ್‌ಗಡೆ ಲೊಕಾಕ್ ಪಾಯ್ಯೆ ಪೊಡೊತಾತ್.

8.4 ಮುದ್ದಿ ಕೆಳ್ಚೆ – ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಲಿಪೋಚೆ :

ಮೇಸ್ತ್ ಜಾತಿತ್ ಹೇ ಖೇಳ್ ಅದ್ದಿ ಆಸ್ಲೆಲೇ ಜಾಲಾರ್ ಆತಾ ಕೆಲವೂ ಕಡೆ ಉಣ್ಣೆ ಜಾಲಾ. ಮುದ್ದಿ ಕೆಳಚೆ ಖೇಳ್ ಲಗ್ನಾ ಮಟೊಂವಾತ್ ಲಗ್ನಾ ಕಾರ್ಯ ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಖೆಳ್‌ಚೊ ಖೇಳ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊರೆತಾ ಘರ್ ಘರ್ ಭರಣ ಸಗಲೇ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಖೆಳ್‌ತಾತ್.

ಮುದ್ದಿಖೇಳ್: ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಎದರ್–ಬದರ್ ಬಸೂನ್ ತೇಜಾ ಲಾಗ್ಗಿ ತೆಜಾ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ಸೆರೋವೂನ್ ದಡ್ಡೊ / ಕಾಕಾ ಎಕ್ ಚಂಬಾಂತ್ ತೊಡೆ ಉದ್ದಿಕ್, ಪೊಪಲಾ ಪೊಡ್, ಮುದ್ದಿ ಗಲ್ಲೂನ್ ದವ್ರಿತಾ. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಮುದ್ದಿ ಸೊದೂಕ ಸಾಂಗತಾತ. ಬೆಗ್ಗಿ ಕೊಣ್ ಸೊದ್‌ತಾತ್. ತೇಣ್ ಗೆದ್ದವಾಲಿ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಖುಷಿ ಪಡತ್ತಾ. ಹೇ ಖೇಳ್ ತೀನ್ ಪಟಿ ಖೇಳ್‌ತಾತ್. ವ್ಹೊರೇತ್ ಗೆದ್ದವಾಲಾರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಕಡಚೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಮಾರೂನ್ ಖುಷಿ ಪಡ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ ಗೆದ್ದವಾಲಾರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೆಲೇ ಘರಾಚೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಮಾರಿತ ಖುಷಿ ಪತ್‌ತಾತ್. ಅಂತೂ ಹೇ ಖೇಳ್ ಸಗಲೇ ಲೋಕಾಕ್ ಖುಷಿ ದಿತ್ತಾ.

ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಲಿಪೋಂಚೆ: ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ರಾತಿ ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಕಾಕಾ, ಮಾವಸ್ಸಿ, ಬೈಣ್ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸೆರೋವೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಏಕ್ ಕೋಣೇಂತ್ ನಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಲಿಪ್ಪೋನ್ ತ್ಯೆಯಿತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಕಡೆ ಸೊದುಚಾಕ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾತ್. ವ್ಹೊರೇತಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಸೊದೂಂಕ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಒಯ್ಯತಾನ ವ್ಹೊರೇತಾ ಪಾಟ್ಟಿ ಒಯ್ಯತಾತ. ತಸ್ಸಿ ಗಾವೂನಾ ಜಾಲಾರ್ ಕುಶಾಲ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಗಾವುಲೆ ಮುಣ್ಣಾನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೆ ಹಾತ್ ದರೂನ್ ಗೆವೂನ್ ಒಯ್ಯರ್ ಗೆವೂಂಚೆ ತೆನ್ನಾ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಗಾವುಲೆ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಖುಷಿ ಪಡೊಂಚೆ ಹೇ ಖೇಳ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ರಾತಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕಾಕ್ ಪೂರಾ ಜವ್ವಾಣ್ ಉರ್‌ತಾ. ಜವ್‌ಣಾ ಬಸ್ಲೆಂಕ ಸ್ಯೊರೆಂಕ್ ವ್ಹೊರೇತ–ವ್ಹೊಕ್ಲೇನಿ ಪಾಯಸ್ ವಾಡ್‌ಚೇ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಸಾ. ತಸ್ಸಿ ಆತಾಯಿ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಸಾ.

8.5 ಜವ್ಹಾಣ್ :

ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ರಾತ್ರಿ ಸಗ್ಳೇ ರಿವಾಜ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಜವ್ಣಾ ತಯಾರಿ ಕರ್ತಾತ್. ಹೊರೇತ ಘರ್‌ಚೆ ಸೈರೆ, ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಆನಿ ಲಾಗ್ಗಿಚೆ ಲೋಕ್ ತಸ್ಸೀಚ್ ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಘರ್‌ಚೆ, ಹೊಕ್ಲೇ ಒಟ್ಟು ಎಯಿಲೆಲೆ ಸಗ್ಳೇ ಲೊಕಾಕ್ ಜವ್ಣಾಕ ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ರಾಂದಾಪ್ ಹೊರೇತಾ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಮುಣ್‌ಲಾರ ದಾದ್ಲೆ–ಬಾಯ್ಲೆ ಮೆಳೂನ್ ರಾಂದಾಪ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್. ಶೀತ, ಸುಕ್ಕೆ, ರಾಂದೈ, ಸಾರ್, ಲೊಣಚೆ, ಹುಳಿ, ಹಾಪ್ಪಳ, ಪಾಯ್ಸ ಹೇ ಪೂರಾ ಕರೂನ್ ವಾಡ್ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಬಸ್ಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳೆ ಲೊಕಾಂಕಿ ಹೊರೇತ್–ಹೊಕ್ಲೇನ್ ಪಾಯ್ಸ ವಾಡ್ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ.

ಲಗ್ನಾ ಹೆರೋ ದೀಸ್ ಕಾರ್ಯ

9.1 ಕಾಂಕಾಣ್ ಕಾಡ್ಚೆ (ಕಾಂಕಾಣ್ ಸುಟೋಚೆ) :

ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ ಸಾಂಜೆರ್ / ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ಸಗಲೇ ಕಾರ್ಯ ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕಾಂಕ್ಣ ಸುಟೋಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸಾ. ವ್ಹೊರೇತ, ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್, ವ್ಹೊರೇತಾಚೊ ಆನ್ನಾ, ಆಮಾ ಸಗಲೇ ಸೆರೋವ್ರೂನ್ ಭಟ್ಟ ಸಾಂಗಲ್‌ತಸಿ ಕಾಂಕ್ಣ ಸುಟೋನ್ ತುಳಸಿ ಕಾಟ್ಟೆಂತ್ ಗ್ಹಾಲ್ತಾತ್. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಂಕ್ಣ ಸುಟೋನ್ ಮಾಡ್ ಮುಳಾಂತ್ ಗಾಲ್‌ಚೆ ಪದ್ಧತ್‌ಯಿ ಆಸಾ. ಆದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಕರ್‌ಚೇ ಸಗಲೇ ರಿವಾಜ್ ಆತಾಯಿ ಕರ್‌ತಾತ್.

9.2 ಶುದ್ಧಾಚಾರಾ ಹೋಮ್ (ಪ್ರಸ್ತ ಹೋಮ್) :

ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಕಲ ನಾವೋನ್ ಭಟ್ಟಾನ್ ಪೂಜೆಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥ ಕೆಲ್ಲಾ ಜಾಗೇರ್ ಪೂಜೇಕ್ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್, ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಬಸೋನ್ ಸೃಷ್ಠಿಕರ್ತೃ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವಾಕ್ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಕರೂನ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಸುಃಖ ಸಂತೋಷ ಉರ್‍ಕಾ, ಮುಖಾರ್ ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯ ದಿವ್ರೂನ್ ತೇಜೇ ಕುಟುಂಬ ಮುಖಾರ ಚೆಲೋನ್ ಗೇವ್ರೂನ್ ಒಯ್ಯಕಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಶುದ್ಧಾಚಾರ್ (ಪ್ರಸ್ತ ಹೋಮ್) ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ಹೋಮ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೆ ಆಮಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ ಹೋಮಾ ಕಾಪಡ್ ಉಡಿಗೇರಿ ದಿತಾ. ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾಕ ಉಡಿಗೇರಿ ದಿತಾ. ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಜಾಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಆಪೋನ್ ಹೊರೂನ್ ಬಸೂನ್ ಪಾಂಚ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಕಡೆಸೂನ್ ತಳಿ ಬರೋನ್ ಆರತ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಆಮ್ಮಾಗೆರ್‌ಸೂನ್ ಹಾಡಲೇ ಖಾನ್ (ಪಾವ್–ಲಾಡ್) ವಾಡತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತು ತೊಡೇ ಖಾವುನ್ ತಂಯಿ ಆಲ್ಲಾ ಹೊರೇತಾ ಘರ್‌ಚಾ ಸಂಬಂಧಿಕ ಆನಿ ಹೊಕ್ಲೇಲಾ ಸೈರೆ ಘರ್‌ಚಾಂಕ ಖಾಂವುಕ ದೀವ್ನು ಖುಷಿ ಪಡ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸೀಚ್ ಭಟ್ಟ ನಕ್ಷತ್ರ ಆಧಾರ್‌ಚೇರ್ ಸಾಂಗಲಾ ವೇಳಾರ್ ಪ್ರಸ್ತಾಕ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

9.3 ಸತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾ :

ಶುದ್ಧಾಚಾರ್ ಹೋಮ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಭಟ್ಟ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ನಾವ್ರೂನ್ ಎವ್ರೂಂಕ್ ಸಾಂಗ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಮಾಟೊಂವಾತ್ ತುಳಸಿ ಕಾಟ್ಟೆ ಎದರಾಂಕ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆಕ್ ಪೂಜೆ ಸಾಮಾನು ಭಟ್ಟ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಘರಾಚೊ ಯಜಮಾನ, ಆನ್ನಾ, ಆಮ್ಮಾ, ವ್ಹೊರೇತ್ ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ಪೂಜೆಕ್ ಬಸ್ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಭಟ್ಟ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ದೇವಾಚೆ ಕಥೆ ವಾಚೂನ್ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ಸಗಲೇ ಲೋಕಾಂಕ್ ಪ್ರಸಾದ ವಿತರಣೆ ಕರ್‌ತಾ. ತಸೀಚ್ ಎಯಿಲೆ ವ್ಹೊರೇತ ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೆ ಘರಾಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಮಾಳ್ಗಡೆಕ್ ವ್ಹೊರೇತಾ–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಪಾಯ್ಯೊ ಪೊಡಾಕ್ ಹೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

ಮಸ್ತ ಆದ್ದಾಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ಗೊಧೊಳಿ ಮೂರ್‌ತಾರ್ ಕರಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿ ಆತಾಯಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೇಚ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಆಸಾ. ಆನಿ ಕೆಲವು

ಕಡೆ ದೈಂಪಾರ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ದೈಂಪಾರಾಚ್ ಜವ್ವಾಣ್ ಕರೂಚೆ ಆತಾಯಿ ಚಲ್ಲಾತ್ ಆಸಾ.

9.4 ಜವ್ವಾಣ್ :

ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ದೇವ ಪೂಜೆ ಪೂರಾ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಎಯ್ಯಲಾ ಸಂಬಂಧಿಕ್ /ಸೈರೇ ಲೋಕಾಂಕ್ ಜವ್ಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕರತಾತ್. ತಸ್ಸಿಚ್ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಜವ್ವಾಣ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಘರಾಚೇ ತೇಚ ಘರಾ ಒಯ್ಯತಾನಾ ಆಮ್ಮಾಚೆ (ವಧುವಿನ ತಂದೆ ಮನೆ) ಘರಾ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ಘರಾಚೆ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ಎವೂಂಕ್ ಮುಣ್ಣಾನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೇ ದಡ್ಡೊ ವ್ಹೊರೇತಾಚೆ ದಡ್ಡೊ ವ್ಹೊರೇತಾಚಾ ದಡ್ಡೆ ಕಡೆ ಆದ್ದಿಚ್ ಸಾಂಗೋನ್ ತೆಂಕ್ ಆಪೋನ್ ಗೇವೂನ್ ಎವೂಂಕ್ ಸಾಂಗೋನ್ ಓತಾ ಆಸ್ಲೆ.

ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಆನಿ ಸೈರೆಂಕ್ ಆಪೋನ್ ಹಾಡ್ಕಾ. ಮುಣಾನ್ ದಡ್ಡೊ ಸಾಂಗೂನ್, ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ಸೋಡುನ್ ಒಚ್ಚಾ ಆಸ್ಲೊ. . ತೇಣೆ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರ್ ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ಆಪೋನ್ ಗೇವೂನ್ ಒಚ್ಚೆ ಆಸ್ಲೆ. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸ್ಸಾ.

9.5 ಪ್ರಸ್ತ :

ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಕಲ್ ದೈಹಿಕ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕರ್ಚಾಕ್ ಪ್ರಸ್ತ ಮುಣ್ತಾತ್. ಹೇ ಕಾರ್ಯ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರಾ ರಾತ್ರೀರ್ ಜೆಲ್ತಾ. ಪಾಂಚ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಸೆರೋವೂನ್ ಪ್ರಸ್ತಚೇ ರೂಂ (ಕೋಣೆ) ಶೃಂಗಾರ್ ಕರೂನ್ ರಂಗೋಲಿ ಘಾಲೂನ್ ತೆಜ್ಜಾ ವೈರ್ ಮಾಂದ್ರಿ (ತಡಿ), ಹಾಂತ್ರೂನ್ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ಗಾಲೂನ್ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್ ಥೈತಾತ್. ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ಆಮ್ಮಾ ಘರಾ ದಿಲ್ಲೆ ಹೋಮ ಕಾಪಡ್ ನೆಸೋನ್ ಏಕ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ಕೇಳಿ ಆನಿ ಲೋಟಾಂತ್ ದೂದ್ ದರೂನ್ಗೇವೂನ್ ವೂಕ್ಕಲ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಬಸೇತಾತ್. ವ್ಹೊರೇತಾಕ್ ಕೋಣೆ ಬಿತ್ತೂರ್ ಒಯ್ಯತಾನಾ ಮುತ್ತೈದೆ / ವ್ಹೊರೇತಾಚೇ ಬೈಯಣೋ ತಡ್ಸೂನ್ ಕಾಣಿಕೆ / ದುಡ್ಡು ವಸೂಲ್ ಕರ್ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಕಾಣಿಕೆ ದಿಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕೋಣೆ ಬಿತ್ತರ್ ಸೊಡತಾತ್. ಹೇ ಚೋಡು–ಚೆರಕೋ ಪ್ರಥಮತಾ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕ (ಮಿಲನ) ಕರ್ಚಾ ಕಾರ್ಯಾಕ ಪ್ರಸ್ತ ಮುಣ್ತಾತ್.

ತಸ್ಸಿ ಸಕಾಲಿ ಬೆಗ್ಗಿ ಉಟೋನ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವೂಕ್ಕಲ್ ನಾವೂನ್ ದೇವಾಕ್ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್, ಲಾಗ್ಗಿಚೆ ಎಕ್ ದೇವಸ್ಥಾನಾಕ್ ಜೋಡಿಯೇರ್ ಓಚೋನ್ ದೇವಾಕ್ ಪೂಜೆ ದಿತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ಚೊಲೊನ್ ಎಯ್ಯಾಲೆ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲಾನಿ ತೀನ್ ದೀಸ್ ಪ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ಚೋ ದಿವೋ ಪೋಲೋನುಯೋ, ತೆಯಾ ದಿಸ್ ವ್ಹೊರೇತ್–ವ್ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಚೋ 'ದಡ್ಡೊ' ತೇಂಕಾ ಆಪೂನ್ಗೇವೂನ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೇ ಘರ ಒಯ್ಯಾತ್. ತಸ್ಸಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲ್ ಘರಾ ಗೆಲ್ಲಾಲ್ ದಿಸ್ ರಾವೂನ್ ಹೆರೋದಿಸ್ ಆನಿ ಪರೇತ್ ಘರಾ ಎತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ತೇಯದೀಸ್ ವ್ಹೊಕ್ಲೇಲೆ ಘರ ದಿವೋ ಪೋಲೋ ನೊಯಿ ಮುಣ್ತಾ ತಸ್ಸಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ. ಆನಿ ತೇಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಚಲತಾ.

9.6 ಸೈರೆ ಜವ್ವಾಣ್ :

ಲಗ್ನ ಜಾಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಸೈರೆಂಕ್ ಖುಷಿ ಕರ್ಚೆ ಕಿತಕಿ ಮುಣ್ಲಾರ್ ಲಗ್ನಾ

ವೇಳಾರ್ ದಾವೂಡಿ ಕಾಮ್ ಕೆಲಾ ಆನಿ ದೋಸ್ತಿ ಲೋಕ್ ಸಗಲೆ ಆಪೋನ್ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ / ವ್ಹೊಕ್ಲೆ ಘರ್ ಸ್ಯೆರ್ ಜವಾಣ ಕರ್ತಾತ್. ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ ಕರ್ತಾನ ವ್ಹೊರೇತಾಲೆ ಆನಿ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರ್ಚೆ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಆಪೋಸೂನ್ ಸ್ಯೆರ್ ಜವಾಣ್ ಕರ್ತಾತ್. ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರಾ ಕರ್ತಾನಾ ವ್ಹೊಕ್ಲೇ ಘರ್ಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಆನಿ ವ್ಹೊರೇತಾ ಘರ್ಚೆಂಕ ಆಪೊಸೂನ್ ಸ್ಯೆರಾ ಜವ್ಹಾಣ ಕರ್ತಾತ್.

ಹವ್ಯಾಸ

ಗಾಂವ್‌ಟಿ ಒಕ್ಕಾದ (ನಾಟಿ ಡಾಕ್ಟರ್) :

ಮಸ್ತ ಆದ್ದಿ ಕಲೇ ರೋಗ್ ಎಯಿಲಾರೆ ಡಾಕ್ಟರಾ ಕಡೆ ವೈಚೆ ಪದ್ಧತ್ ನಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಡಾಕ್ಟರೀ ಗಾಂವಾಂತ್ ಉರ್ನಾಸ್ಲೊ. ಹೋಡ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಮಾತ್ರ ಡಾಕ್ಟರ್ ಉೂರಾಸ್ಲೊ. ಘರ್‌ಚೊ ಮಾಲ್ಗೊಡೊ / ಮಾತಾರಿ ಘರ್‌ಚೆ ಒಕ್ಕಾದ (ನಾಟಿ ಒಕ್ಕಾದ) ದೀವ್ನು ರೋಗ ಗುಣ ಕರೀತ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ ವೇಳೆ ಘರ್‌ಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆ / ಮಾತಾರಿ ಕಡೆ ಗುಣ ಕರೂಂಕ ಜಾವ್ನಾತ್ಲೆರ್ ಗಾಂವ್‌ಚೊ ನಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಗಾಂವ್‌ಚೊ ಗಾಂವ್ಟಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಡೆ ಹೊರೂನು ತೆಕ್ಕಾ ಒಕ್ಕಾದ ದೀವ್ನು ಗುಣ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ ನಾಟಿ ಡಾಕ್ಟರಾಕ ವಿಶೇಷ ಗೌರವ ಗಾಂವ್‌ಚೆ ಲೋಕ ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ.

ಗಾಂವ್‌ಟಿ ಒಕ್ಕಾದ ದಿಂವುಚೆ ಆನಿ ತೇ ಒಕ್ಕಾದ ಘರಾಕಡೆ ಹೊರ್‌ಚೆ ಮಸ್ತ ಕಠಿಣ ಪದ್ಧತಿ ಆಸ್ಲೆ. ಬಾಯರ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಬಾಯ್ಲು ಮನ್ಶಾನ್ ಆಪ್ಪುನುಯೋ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಕೆಲವೇಕ ಒಕ್ಕಾದ ಬಾಯ್ಲು ಮನ್ಶಾನ್ ಆಪ್ಪುನುಯೊ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಕೆಲವೇಕ ಒಕ್ಕಾದ ಸಕ್ಕಾಳಿ ಪುಡೆ ಖಾಲಿ ಪೊಟ್ಟಾರ ಗೆಂವುಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ಗಾಂವ್‌ಟಿ ಒಕ್ಕಾದ ದಿತ್ತಾನ ಆನಿ ಗೆತ್ತಾನ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟು ಜಾವ್ನು ಗಾಂವ್ ಟಿ ಡಾಕ್ಟರಾನ ಸಾಂಗ್ಲಾಶಿ ಗೆಂವುಕಾ ಆಸ್ಲೆ ಆಣಿ ತೆಣೆ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಪತ್ತೆ ಕರ್ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ಚೇಡ್ ಜಾವ್ನು ಬಾಣ್ತಿಕ ಆನಿ ಬಾಳ್ಶೆಕ ಎಂವುಚೆ ಸಾನ ಕಾಯಿಲೆ ಒಕ್ಕಾದ ದಿತ್ತಾನ ಮಾಸ, ಮಾಸ್ತಿ ಕಾಂವುನುಯ್ಯೊ ಮುಣ್ತಾಸ್ಲೆ. ತರಕಾರಿ ಚೇಡ್ ಜಾವ್ನು ಒಪ್ಪರ್ಕಾ ಮೊಣ್ಣುನ್ ಮುಣ್ತಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಗರ್ಭಿಣಿ ಜಾಲ್ಲಾಲ್ ಬಾಯಿಲ್ ಮನ್ಶ ಪೊಪ್ಪಾಯ್ ಕಾಂವುನುಯ್ಯೊ ಮುಣ್ಣಾನ್ ತೆಕ್ಕಾ ದಿನ್ನಾಸ್ಲೆ. ಬಾಣಾಂತ್ ಮಸ್ತ ಸುಸ್ತು ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಕನ್ವಿರೊ ಕಷಾಯ ಕರೂನು ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಆರೋಗ್ಯಾನ್ ಉರ್ಕಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಜೀರೆ ಕಷಾಯ ಕರೂನ್ ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ಚಾ ದಿನಾಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ದುಸ್ರೆ ದುಸ್ರೆ ರೋಗಾಕ್ ತೆಕ್ಕಾ ಸಂಬಂಧ ಪಡ್ಲೆ ಗಾಂವಟಿ ಒಕ್ಕಾದ ದೀವ್ನು ಗೂಣ ಕರ್‌ಆಸ್ಲೆ.

ಮಂತ್ರವಾದಿ :

ಮಂತ್ರವಾದಿ ಮುಣ್ಲಾರ್ ತೆಕ್ ಲೋಕ ಭಿಂವು ಆಸ್ಲೆ. ತೋ ಕಂಯಿ ಮಾಟ, ಮಂತ್ರ ಕರ್ತಾಕಿ, ತೊಂದ್ರೆ ದಿತ್ತಾಕಿ ಮುಣ್ಣನ್ ಮಸ್ತಿ ಬಿಂವಾತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ಕರೂನ್ ಲೋಕಾಂಕ್ ಆನಿ ಪೊಸ್ಲ್ಯಾ ಗರ್‌ವಾಂಕ ಬಿಂವುಚೆ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಂತ ಲೋಕ ಸಾಂಗಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ಕುಟುಂಬಾಚೊ ಮನ್ಶಾಂಕ ಕಸ್ಲೆತರಿ ಆರೋಗ್ಯಾಕ ಒಕ್ಕಾದ ದಿಲ್ಲಾರ್ ಬೀ ಗುಣ ಜಾವ್ನಾತ್ಲಾರ್ ಆನಿ ಗರ್ವಾಂಕ್ ಗಾಂವ್‌ಟಿ ಒಕ್ಕಾದ ದಿಲ್ಲಾರ್‌ಬೀ ಗುಣ ಜಾಯ್ನಾಜಾಲ್ಲಾರ್ ತೆನ್ನಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಸ್ಲೊ ಘಾಡಿ (ಮಂತ್ರವಾದಿ) ಕಡೇನ್ ವೊಚ್ಚಾ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಮಂತ್ರವಾದಿಂತ್ ಮಸ್ತ ನಮೂನ್ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಆಸ್ಸಾತ್. ಕೆಲವು ಮಂತ್ರವಾದಿ ಏಕ ಮಣಿಯೇರ್ ತಾಂದೂಲು ಗಾಲೂನು ಪೊಳೊಂಚೆ ತಶೀಚ್ ಗುಲ್ಲೆ ಗಾಲೂನು, ಆನಿ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರವಾದಿ ಕಾಂವ್‌ಚೆ ಪಾನ ಕಾತ್ರೂನು ಪಳೆಯಲ್ಲೆ. ತ್ಯಾತ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಕ್ ಆನಿ ತಂಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆನ್ ಸಿಕೈಲ್ ಆಸಿ ಕರಾಸ್ಲೊ. ಘಾಡಿ ಪೊಳೊನ್ ತೆಕ್ಕಾ ತಕ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಪರಿಹಾರ

ಸಾಂಗೂನು ಘರಾಕಡೆ ಸಾಂಗ್ಲೆಶಿ ಕರೂಂಕ ಸಾಂಗ್ಲಾಸ್ಲೊ. ತಶೀಂಚ್ ಘರಾಕಡೆ ಒಚೂನ್ ಕರಾಸ್ಲೊ. ಮಸ್ತ ಕಠಿಣ ಜಾಲ್ಲೆ ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಆನಿ ತ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಚಾ ಆಂಗಾರ ಏಯಿಲಾರ್ ತೆಕ್ಕಾ ಘಾಡಿಚಾ ಘರಾ ಆಪೋನು ಹೊರೋನು ಪರಿಹಾರ ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ಕೊಣಾಕ್ ತೊಂದ್ರೆ ದಿಂವ್ಕಾ ಮೊಣ್ಲಾರ್ ಮಾಟ ಕರೂನ ಗಾಲ್ಚೆ. ಆನಿ ಏಕ ವೇಳಾರ ಮಾಟ ಕರೂನ ಗಾತ್ಲಾರ್ ತೆಂಚಾ ಘರಾ ವಚೂನ್ ಮಾಟ ಕಾಡಾ ಆಸ್ಲೊ. ಆನಿ ಘಾಡಿನ ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾಮಾಕ ತೆಕ್ಕಾ ಪಾನಾ ಇಡೋ, ದಕ್ಷಿಣ ದಿಯಾಲ್ಲೆ.

ದರ್ಶನ್ ಪಾತ್ರಿ :

ದರ್ಶನ ಪಾತ್ರೇಕ ಕುಟುಂಬಾತ್ ಆನಿ ಗಾಂವಾತ್ ವಿಶೇಷ ಜಾಲ್ಲೆ ಗೌರವ ಆಸ್ಲೆ. ಹೆಕ್ಕಾ ಲಗ್ನ ಜಾವುನುಯ್ಯೊ ಮುಣ್ಣಾನ್ ನಿಯಮ ನಾ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಲಗ್ನ ಆನಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ಕಾಮಾಕ ಗೆಲ್ಲಾ ತೆನ್ನಾ ತೆಕ್ಕಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾವ್ನು ಬರೇ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ದೀವ್ನು ಗೌರವ ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ.

ದರ್ಶನ ಎಂವುಚಾ ಆದ್ದಿ ಪಾತ್ರಿ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಕರೂನ್ ಗೆಯಾಸ್ಲೊ. (ಕೆಲವೇಕ್ ಪಾತ್ರಿ ಸೀದಾ–ಸಾದಾ ವಸ್ತ್ರಾರ್ ಉರೋನ್) ತಾಮ್ಡೆ ಪಂಜಿ ಕಚ್ಚೆ ಗಾಲೂನ್ ದೊನ್ನಿ ಹಾತಿಕ್ ಕೈಗಡ್ಗ, ಪಾಂಯಾಕ್ ಕಾಲ್ಗಡ, ವಿಬೂತಿ / ಶೇಡಿಚೆ ನಾಮ ಕಪ್ಲಾಕ, ಹಾತಿಕ, ಹರ್ದೆಕ, ಪೊಟ್ಟಾಕ ಲಾವ್ನು ಗೇವ್ನು ಶಾಲ ಬಾಂದೂನು ಗೇವ್ನು ಗಂಧ / ಕುಂಕುಮಾಚೊ ತೀಳೊ ಕಪ್ಲಾಕ ಲಾವ್ನು ಗೇವ್ನು ಮಾತ್ತೆ ಕೇಸ್ ಸೊಡೂನ್ ಗೇವ್ನು ದರ್ಶನಾಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾಯ್ ಆಸ್ಲೊ. ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ತೀಂತ್ ಬಿಂಗ್ರಾಪಾತ್ತಿ ದೊರೂನ್ ಗೇವ್ನು (ಕೆಲವ್ ಕಡೆ ಏಕ್ ಹಾತ್ತೀಂತ್ ಬಿಂಗಾರ್ ಆನಿ ಆನೇಕ್ ಹಾತ್ತೀತ್ಮ ಬ್ಯಾತ್) ಆವೇಶ ದೈವಾಂಕ ಆಂಗಾರ ಹಾಡೂನ್ ಗೇವ್ನು ಬರೆ ವಾಯ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಸಾಂಗಾ ಆಸ್ಲೊ. ಮಾಗ್ಗೀರ್ ತೆಕ್ಕಾ ಪರಿಹಾರ ಕಶ್ಶೀ ಕರೂಚೆ ಮೊಣನ್ ಸಾಂಗಾಸ್ಲೊ. ಘರಾಂತು ದರ್ಶನ ಕರ್ಜ್ಜಾ ಜಾಲ್ಲಾರ ಕುಟುಂಬಾಚೊ ಮಾಲ್ಗೊಡೊ ಎದ್ರಾಕ ಉರ್ಕಾ. ತಶೀಂಚ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಳ ದೆವುಳಾಂತ್ ದರ್ಶನ ಎಯಿಲಾರ್ ಮುಕ್ತೇಸರ / ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮುಕ್ಕಾರ ಉರ್ಕಾಸ್ಲೊ. ಆನಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜಾವ್ನು ಇಚಾರ್ಜ್ಜ ಜಾಲಾರ್ ತೆಜಾ ಕುಟುಂಬಾಚೊ ಸದಸ್ಯ ಉರ್ಕಾಸ್ಲೊ. ಪರಿಹಾರ ಕರ್ಜ್ಜ ಜಾಲ್ಲಾರ ತೆಕ್ಕಾ ತಕ್ಕ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ ವಿಧಾನ ಕಲೆ ಕರ್ಕಾ ಮೊಣನ್ ಸಾಂಗಾಸ್ಲೊ.

ಸಗ್ಲೇ ವಿಚಾರ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗೀರ್ ತೆಜಾ ಹಾತ್ತೀರ್ ಉದಿಕ / ತೀರ್ಥ ಗಾಲ್ಕಾಸ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾ ತೊ ಆದ್ಲಾ ಸ್ಥಿತಿಕ ಏವ್ನು ಆಂಗಾರ ಸೊಡಾಸ್ಲೊ. ಮಾಗ್ಗೀರ್ ತೆಕ್ಕಾ ದಕ್ಷಿಣ ಪಾನಪೊಪ್ಪಾಳ, ತರಕಾರಿ, ನಾಲ್ ದೀವ್ನು ತೆಜ್ಜಾ ಘರಾ ಸೊಡಾಸ್ಲೆ.

ವೈದೀಣ್ (ಸೂಲಗಿತ್ತಿ)

ವೈದೀಣ್ ಮುಣ್ಲಾರ್ ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಬಾಣ್‌ಚಾರ್ ಕರ್ಜ್ಜಾ ಏಕ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಸ್ಲಾಶಿಚ್, ಗರ್ಭಿಣಿಚೆ ಆರೈಕೆ ಕರೂನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡೂನ್ ಬರೇಪಣಾನ್ ಬಾಣ್‌ಚಾರ್ ಕರ್ಚೆ ಕಾಮ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಏಕ ನಾ ದೋನ್ ವೈದೀಣ್ ಉೂರಾಸ್ಲೆ. ಗರ್ಭಿಣ ಆರೋಗ್ಯ ಜಾವ್ನು ಉರ್ಕಾಸ್ಲೇರ್ ತೆಕ್ಕಾ ತಕ್ಕ ಜಾಲ್ಲೆ ಖಾಣ, ಜವಾಣ ದಿಯ್ಯಾಸ್ಲೆ. ತೆಕ್ಕಾ ಕಸಲ್‌ತರಿ ಆರೋಗ್ಯಾಂತ ತೊಂದ್ರೆ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ತಕ್ಕ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಒಕ್ಕಾದ ದೀವ್ನು ಗುಣ ಕರೀತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಬಾಣ್‌ಚಾರಾ ವೇಳಾರ್ ಬಾಣ್‌ಚಾರಾಕ್ ತೊಂದ್ರೆ ಜಾಲಾರ್ ತೆಕ್ಕಾ ಗೊತ್ತು ಆಸ್ಲೆ ಘರ್‌ಚೆ (ಗಾಂವಟಿ) ಒಕ್ಕಾದ ದೀವ್ನು ಭರೇ ರೀತಿರ್

ಬಾಣ್‌ಚಾರ್ ಕರೂನ್ ಬಾಣ್ತೀಚೆ ಆನಿ ಬಾಳ್ಷೇಚೆ ಆರೋಗ್ಯ ಪಳೀತಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಬಾಣೊ ಜಲ್ಲಾ ತೀನ್ ದೀಸ್ ಮುಣೆಶೇರ ಬಾಣ್ತೀಕ, ಬುರ್ಗೆಕ್ ಮಸ್ತ ಆರೋಗ್ಯಾಚೆ ಜಾಗ್ರತಿ ಕರೂನ್ ಆರೋಗ್ಯ, ನಾಣ, ಖಾಣ ಕರೂನ್ ಪತ್ಯೆ ಕರ್ಚೆ ಆಸ್ಲಾರ್ ಪತ್ಯೆ ಕರೂಂಕ್ ಸಾಂಗೂನ್ ಆರೈಕೆ ಕರ್‌ಆಸ್ಲೆ. ಬಾಳ್ಷೆ ಆನಿ ಬಾಣಂತ್ ಆರೋಗ್ಯ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಲಾ ಮಳ್ಳೆರ್ ತೆಜೆ ಷಟ್ಟಿ ಜಾಯ್ಸಿರಿ ಉರೋನ್ ವೈದಿಣೆಚೆ ಘರಾ ವೈದೀಣ್ ವೊಚಾಸ್ಲೆ.

ಶಟ್ಟಿಚೆ ದೀಸ್ ಶಟ್ಟಿ ವೇಳಾರ್ ವೈದೀಣೆಕ್ ಏಕ ಪಾನ ಕಾಡೂನ್ ದರೂಂಚೆ (ವಾಡಿ) ಆಸ್ಲೆ. ತೇ ಪಾನ ವೈದಿಣೇನ್ ಜವೂಂಕಾಸ್ಲೆ. ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಂತ ವೈದೀಣೇನ್ ತೆಣೆ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ ಸೇವೆಕ ದುಡ್ಡು ದಿವುಂಚೆ ಮಸ್ತ ಉಣೆ. ತೆಕ್ಕಾ ನಾಲ್, ತಾಂದೂಳು, ಲುಗಾಟ, ಕಾಳ್ಕಡಿ ಆನಿ ತರಕಾರಿ ದೀವ್ನು ದಾಡಾಸ್ಲೆ. ತಶೀಂಚ್ ಗಾವಾಂತ್ ಹೋಡ ಲೋಕ (ಸಾವುಕಾರ) ಆಲ್ಲಾರ ತೇಣಿ ದುಡ್ಡು ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ ವೈದೀಣೇಕ್ ಮಸ್ತ ಗೌರವ ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ತಶೀಂಚ್ ಸಾನ ಬಾಳ್ಷಾಕ್ ದೈಹಿಕ ತೊಂದ್ರೆ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಆನಿ ವಾಡ್ಲಾ / ವಾಡ್ಜಾ ಚೆಡುವಾಂಕ ಆರೋಗ್ಯಾಂತ ತೊಂದ್ರೆ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ವೈದಿಣ್ ಒಕ್ಕಾದ ದೀವ್ನು ಗುಣ ಕರಾಸ್ಲೆ. ಬುರ್ಗ್ಯಾಂಕ ಆನಿ ವಾಡ್ಲೆ ಚೆಡುವಾಂಕ ಕಾನ ವೈದಿಣ್ ತೊಪ್ತಾಸ್ಲೆ.

ಜಾತಿ ಮುಖಂಡ (ಬುದ್ವಂತ) :

ಗಾಂವಾಂತ್ ತೇ ಸಮುದಾಯಾಂತ ಜಾಲ್ಲೆ ಆನಿ ಬಾಯ್ಲೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಮುಣ್ಲಾರ ನ್ಯಾಯ ದೀವ್ನು ತೆಕ್ಕಾ ತಕ್ಕ ಜಾಲ್ಲೆ ಪರಿಹಾರ ಹೇಣೆ ದಿವ್ಕಾಸ್ಲೆ. ಹೆಕ್ಕಾ ಬುದ್ವಂತ ಮೊಣು ಆಸ್ಲೆ. ಮಸ್ತ ಆದ್ದಿ ಕೋರ್ಟ ಕಛೇರಿಕ ವೊಯ್ಚೆ ರಿವಾಜ ನಾತ್ಲೆ. ಮಸ್ತ ಹೋಡ ಚೂಕಿ ಕೆಲ್ಲಾರ ಗಾಂವ್ಚೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕಟ್ಟೆ (ಪಿಂಪ್ಳಾ ಕಟ್ಟೆ) ನಾಜಾಲ್ಲಾರ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತ ಗಾಂವ್ಚೆ ಸಮುದಾಯಾಚೆ ಸಗ್ಲೆ ಲೋಕಾಂಚೆ ಎದ್ರಾಕ ತೀರ್ಮಾನ ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ಸಮುದಾಯಾಚೊ ಕೊಣೇಚ್ ಚೊರ್ಲಾರ, ಪಸ್ಯೆಲಾರ್, ಬಾಯ್ಲಾಂಕ ಉಪದ್ರವ ದಿಲ್ಲಾರ್, ದೇವಾ ದುಡ್ಡು ಚೊರ್ಲಾರ, ಧರ್ಮಾಕ ವಿರುದ್ಧ ಜಾವ್ನು ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲಾರ ತಶೀಚ್ ಅನೇಕ ರೀತೀರ್ ತೊಂದ್ರೆ ಕೆಲಾರ್ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ್ ತೆಕ್ಕಾ "ಜಾತಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರ" ಗಾಲಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ತೇಣಿ ಗಾಂವ ಸೊಡೂನ ವೊಚ್ಕಾಸ್ಲೆ. ಏಕ ವೇಳ್ ವೊಚುನಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ತೆಜ್ಜಾ ಘರಾ ಬರೇ ಪಾಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಕ ವೈಚೆ ನಾತ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ ಜಾತಿ ಮುಖಂಡಾನ ದಿಲ್ಲಾಲ್ ತೀರ್ಮಾನಾಕ ಗಾಂವ್ಚೆ ಲೋಕ್ ಹಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ತಶೀಚ್ ಚಲ್ಕಾಸ್ಲೆ.

ಸಾಧಾರಣ ಚೂಕಿ, ಉಪದ್ರವ ಆನಿ, ಕಳ್ನಾಶಿ ಚೂಕಿ ಕೆಲ್ಲಾರ್ ತೆಕ್ಕಾ ಸಾನ್ ರೀತೀರ್ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾ ತಪ್ಪು ಕೆಲ್ಲಾಲ್ ಮನ್ಶಾನ್ ಬುದ್ವಂತ್ / ಜಾತಿ ಮುಖಂಡಾನ ಸಾಂಗ್ಲೆಲೆ ನ್ಯಾಯಾಕ ಒಪ್ಪುಂಕಾಸ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಚೂಕಿ ಕೆಲ್ಲೆ ವ್ಯಕ್ತೀನ ತಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆ / ದೆವ್ಹಾಕ ತಾಂದೂಳು ದಿಂವ್ಚೆ ಹೇ ಮೂರಾ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಬಾಯ್ಲು ಮನುಷ ಆನಿ ದಾರ್ಲೊ ಮನುಷ್ಯಾನ ಭೇದ ಭಾವ್ ನಾತ್ತಾನ ತೇಣಿ ಕೆಲ್ಲಾಲ್ ಚೂಕಿಕ ಸಮ ಜಾವ್ನು ನ್ಯಾಯ ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾಚೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯ್ತಿಕ ಮಸ್ತ ಮರ್ಯಾದ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ನ್ಯಾಯ ದಿತ್ತಾಲೆಕ ತ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಪರಗಾವಾಂತ್ ಮಸ್ತ ಗೌರವ ದೀಯಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಗಾಂವ್‌ಚಾ ಬರೇ ಕಾರ್ಯಾಂತ ಲಗ್ನ, ಸಭೆ, ಸಮಾರಂಭ, ದೆವ್ಹಾಂತ ಹೆಕ್ಕಾ ಮಸ್ತ ಗೌರವ ದಿಯಾಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಾವ್ಚೆ ಪರಾಬ್, ಲಗ್ನ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ಚೆ ವೆಳಾರ್ ಹೆಕ್ಕಾ ಆದ್ದಿ ಆಪೋನ್ ಹಾಡೂನ್ ಹೇಣಿ ಸಾಂಗ್ಲಾಶಿ ರೀತಿ ರಿವಾಜ್ ಕರೀತ್‌ಆಸ್ಲೆ.

ಜಾತಿ–ಜಾತಿಚೆ ಲಗ್ನ ಜಾಂವ್ಕಾಸ್ಲೆ. ಏಕ್ ವೇಳ್ ದಾವ್ನು ವೊಚೂನ್ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ತೆಕ್ಕಾ ಒಪ್ಪನಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಜಾತೀಂತ್ ಗೇನಾಸ್ಲೆ, ಜಾತಿಸೂನ್ ಬಾಯ್ರ ದರೂನ್ ಗಾಂವಾಸೂನ್ ಬಾಯ್ರ ದಾಡೋನ್ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಗಾಲಾತಸ್ಲೆ.

ಗುರಿಕಾರ (ಸೊಯ್ರಿಕ್ ಕರ್ತಾಲೊ) :

ಲಗ್ನಾಕ್ ವಾಡ್ಲೆ ಚೊಡು / ಚೆರ್ಕೊ ಆನಿ ಲಗ್ನಾಕ ವಾಡ್ಲೆ ಚೆರ್ಕೊ/ ಚೊಡು ಕೊಣಾಗೇರ್ ಆಸ್ಸಾ, ಕಂಚಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಸ್ಸಾ ಆನಿ ತೆಂಚೆ ಘರ್‌ಚೆ ಪಾಟ್‌ತಾಳ್ ಪೂರಾ ಹೆಕ್ಕಾ ಗೊತ್ತು ಉರ್‍ತಾ. ಚೆಡ್ವಾ / ಚೆರ್ಕೆ ಘರ್‌ಚೆ ಲಗ್ನಾ ವಿಷಯ ಹೆಜ್ಜಾ ಕಡೆ ಸಾಂಗ್ಲಾರ ಗುರಿಕಾರ ಚೆಡುವಾಲೆ ಗರ್‌ಚೆ ಪಾಟತಾಳ ಪೂರಾ ಚೆರ್ಕೆಚೆ ಘರಾ ಸಾಂಗ್ತಾ. ತಶಿಚ ಚೆರ್ಕೆಚೆ ಘರ್‌ಚೆ ಪಾಟ್ ತಾಳ್ ಪೂರಾ ಚೆಡ್ವಾ ಘರಾ ಸಾಂಗ್ತಾ. ದೊನ್ನಿ ಘರ್‌ಚಾನಿ ಚೆಡು ಪೊಳೊಂಕ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದಿಲ್ಲಾರ್ ಬರೋ ದೀಸ್, ನಕ್ಷತ್ರ, ತಿಥಿ, ಆದಾರಾರ್ ದೊನ್ನಿ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆ, ಸದಸ್ಯ ಆನಿ ಗುರಿಕಾರ ದೆವ್ಳಾಂತ ಪ್ರಸಾದ ನಾ ನಾತ್ಲಾರ್ ಭಟ್ಟಾಕಡೆ ಜಾತಾಕ್ ಪೊಳೊನ್ ಸಮಜಾವ್ನು ಕುಡ್ವುನ್ ಏಯಿಲಾರ್ ಲಗ್ನಾಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೀತಾಸ್ಲೆ. ಚೆಡ್ವಾಕ ಮುದ್ದಿ ಗಾಲ್ಚೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರೂನ್ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಖಾಣ ಜವಾಣ ಲಗ್ನ, ರೀತಿ ರಿವಾಜ್, ಸೊಯ್ರೆ ಜವಾಣ್ ಒಪ್ಸೂನ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಹೇ ಸಗ್ಳೆ ಕಾರ್‍ಯಾಕ ದೊನ್ನಿ ಕುಟುಂಬಾಕ ಸಾಂಗೋನ ದೀವ್ನು ಲಗ್ನಾ ಕಾರ್ಯ ಬರೇ ಕರೂಂಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದಿವುಂಚೆ ಗುರಿಕಾರಾಚೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಹೆಕ್ಕಾ ಮಸ್ತ ಮಣ್ಣನ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಶಿ ಲಗ್ನಾ ವೆಳಾರ್ ಮಾಟ್ವಾಂತ ದುಸ್ರೆ ಲಗ್ನ ಜಾಂವ್ಚೆ ಚೋಡು ಆನಿ ಚೆರ್ಕೊ ಆಲ್ಲಾರ್ ತೆಂಕಾ ದೆಕೂಂಚೆ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಸ್ಲೊ. ಹೇ ಪೂರ ಕರೂನ್ ಲಗ್ನ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಹೆಕ್ಕಾ ಗುರಿಕಾರ ಮೊಣಾಸ್ಲೆ.

ಲಗ್ನ ಕರ್‍ಚ್ಯಾಕ ಆನಿ ಸಹಕಾರ ದಿಲ್ಲೆ ಹೆಕ್ಕಾ ಚೆಡ್ವಾಲೆ/ಚೆರ್ಕೆಲೆ ಘರ್‌ಚೆ ದೊನ್ನಿ ಕಡೆಸೂನ್ ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ಉಡ್ಗೀರೆ ದೀವ್ನು ಗೌರವ ದೀಯಾಸ್ಲೆ. ತೇ ಕಾಲಾಂತ ಗುರಿಕಾರ ಮೊಣ್ಲಾರ ಲಗ್ನಾಕ ಚೊಡು–ಚೆರ್ಕೊ ದೆಕೆತಲೊ ಮೊಣ್ತಸ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಆತಾಹಿ ತೊಡೆ ಕಡೆ ಗುರಿಕಾರಾಚ ನಿಮಿತ್ತಚ್ ಚೋಡು ಚೆರ್ಕೊ ದೆಕೂನ್ ಲಗ್ನ ಕರ್‍ತಾತ್.

10.7 ಸಾಮೂಹಿಕ ವಾರ್ಡಿಕ್ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯತ್ ಸಾಮೂಹಿಕ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ್ ಆಸಾ. ಆದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಸಾಮೂಹಿಕ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ್ ಕರ್ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ ಘರಾಚೆ ಬಾವ್–ಬೈಣ್ ಆನಿ ಆನೇಕ ಘರಾಚೆ ಬಯ್ಯಣ್–ಬಾವ್ ಕ್ ಹಾಡ್‌ಚೆ ಹೊರ್‌ಚೇ ಮುಣಾನ್ ದೊನ್ನಿ ಘರಾಚೆ ಮಾಳ್ಗಡೆ ಸೇರುವೂನ್ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ನೀಚಿ ಅವಳಿ–ಜವೊಳಿ ಬುರ್‌ಗಿ ಜನ್ಮಾಂಕ್ ಎಯಲಾತೇನ್ ತೆಂಕಾ ಎಕೋಚ್ ದೀಸ್ ಎಕೋಚ್ ಮಾಟವಾಂತ್ ಲಗ್ನ ಕರ್‌ತಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಮಾಳ್ಗಡೆ ಸಂಗ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಪ್ರಕಾರ್ ದೊನ್ನಿ ಚೊಡೊವಾ ಎಕೂಚ್ ಘರಾಚೆ ಜಾಲ್ಲಾರ ಚೊಡೊವಾ ಘರಾಚ್ ಲಗ್ನಾ ಕರ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಎಕ್ ವೇಳ್ ಚೊಡುವಾ ದೂಸರೆ–ದೂಸರೆ ಘರಾಚೆ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಚೆರಕೆ ಘರಾ (ಅವಳಿ–ಜವಳಿ) ಹಾಡೂನ್ ತೇಜಾ ಘರಾ ಮಾಟೊವಾಂತ್ ಹಾಡೂನ್ ಲಗ್ನ ಕರೂನ್ ದಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿ ಆದ್‌ಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಎಕೂಚ್ ಮಾಟೋವ್ ಘರಾಚೆ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸೆರೂನ್ ಸಾಮೂಹಿಕ ಲಗ್ನ ಕರಾ ಆಸ್ಲೆ. ಮಸ್ತ್ ಅದ್ದಿ ಎಕ್ ಮಾಟೊವಾಂತ್ ತೀನ್ ಸಾಮೂಹಿಕ ಲಗ್ನ ಜಾಲಾ ಮುಣ್ಣಾನ್

ಸಾಗ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಆತಾಯಿ ಹಾಡ್‌ಚೆ-ದಿವೂಚೆ, ಆನಿ ಏಕೂಚೆ ಘರಾಚೆ ನೀ ಸಂಬಂಧಿಕಾಂತ ಸೇರೋವೂನ ಸಾಮೂಹಿಕ ಲಗ್ನಾ ಕರ್‌ಚೆ ಆಸಾ. ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಸಾಮೂಹಿಕ ವ್ಹಾಡ್ಡಿಕ ಸಾನ ಪ್ರಮಾಣಾರ್ ಜಾಲ್ಲಾತ್ ಆಸ್ಲೆ.

10.8 ಪಾಳ್ನೆ ವ್ಹಾಡ್ಡಿಕ್ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯಾಂತ ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಿ ಪಾಳ್ನೆಂತ್ ವ್ಹಾಡ್ಡಿಕ್ ಕರ್ ತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಏಕ್ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಕ ಬಾವಾ ಚೊ ಆನಿ ಬೈಣಿಲೇ ಬುರ್ಗೆಕ ಸಾನ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಲಗ್ನ ಕರ್‌ಚೇ ಪದ್ಧತ್, ಬಾವಾಕ್ ಚೆಡೂ ಜಾಲ್ಲೆ ವೆಳಾರ್ ಬೈಣೆನ್ ಜಾವಾಕ್ 'ತುಜಾ ದುಯ್ಯೆಕ್ ಮಾಜಾ ಪುತಾಕ್ ದಿವೂಂಕ್' ಆನಿ 'ತೂಜಾ ಪುತ್ತಾಂಕ ಮಾಜಾ ದುಯ್ಯೆಕ್ ದಿವೂಂಕ್' ಮುಣಾನ್ ಸಾಂಗೋನ್ ಸಾನ್ ಪ್ರಾಯಾರ್ ತೆಂಕಾ ಗೌವ್-ಬಾಯ್ಲು ಮುಣ್ಣಾನ್ ಸಾಂಗೋನ್ ಪಾಳ್ನೆಂತ್ ವ್ಹಾಡ್ಡಿಕ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಏಕ್ ವೇಳೆ ಚೆಲ್ಲೋ ಮೆಲಾರ್ ಚೆಡ್ವಾನ ಜೀವನ ಪೂರ್ಣ ವಿಧವೆ ಜಾವೂನ್ ರಾವುಕಾ ಆಸ್ಲೆ, ತೆಕ್ಕ ಲಗ್ನ ನಾಆಸ್ಲೆ. ತಸೀಚ್ ಚೋಡು ಮೇಲಾರ್ ಚೆರ್‌ಕಾಕ್ ಲಗ್ನ ಕರ್‌ತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಜಾಲಾರ್ ಆತಾ ಪಾಳ್ನೆಂತ ವಾಡ್ಡಿಕ ಕರ್ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ನಾ.

10.9 ಘರ್ ಜಾಂವಯ್

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯ ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನ ಸಮುದಾಯ ಜಾಲ್ಲಾಗುಣಿ. ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ ಚೊಡೊವನ್ ಚೆರಕೆ ಘರಾ ವೊಚೊನ್ ಸಂಸಾರ್ ಕರ್‌ಚೇ ಆನಿ ತೆಂಕಾ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಆವಸ್ಸಿ ಘರಾಚೆ ಹಕ್ ನಾ ಆಸ್ಲೆ. ಪೂರ್ಣ ಗೌವಾ ಘರಾಚೆ ಹಕ್ ಆನಿ ತೇ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಏಕ್ ಸದಸ್ಯ ಜಾವೂನ್ ಉರ್‌ತಾ ಆಸ್ಲೆ.

ಏಕ್ ಚೋಡೂ ಆಸ್ಲೆ ಆನ್ನಾ-ಆಮ್ಮಾಂಕ ಚೊಡೊವಕ್ ಲಗ್ನ ಕರೂನ್ ದಿಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಚೊಡೊವಾ ಆಮ್ಮಾ-ಆನ್ನಾಕ್ ಪೊಳೊನ್ ಉರ್ಕಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ ಚೊಡೂ ಆನಿ ತೇಚೋ ಗೌವ್ ಮಾಮಾ ಘರಾಕ್ ಊರೋನ್ ತೇ ಘರಾಚೋ ಮುಖಾರ್‌ಚೋ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಜವೂನ್ ಮಾವ್-ಮಾಯ್ ಆನಿ ಬಾಯ್ಲೇಕ್ ಕಷ್ಟ-ಸುಖಾಂತ್ ಭಾಗಿ ಜವೂನ್ ಘರಾ ಬಸಲೋಸೂನ್ ಗೇವೂನ್ ಒಚ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತೆಕಾ ತೆಂಚೆ ಘರಾಚೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ್ ಉರೋನ್ 'ಘರ್ ಜಾಂವಯ್' ಜಾವೂನ್ ತೇಣೆ ಉರ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ.

ಘರ್ ಜಾಂವಯರ್ ಜಾತ್‌ಲೋ ತೇಜಾ ಆನ್ನಾ-ಆಮ್ಮಾಚೆ, ಬಾವ್-ಬೈಣಿಚೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಗೆವೂನ್ ಘರ್ ಜಾಂವಯ್ ಜಾವೂನ್ ಮಾವಾ ಘರಾ ಉರ್‌ತಾ. ಜಾಲಾರ್ ತೋ 'ಆನ್ನಾ ಘರಾ ಎವೂನು ಒಚೊನ್ ತೇಂಚಾ ಬರೆ ಕಾರ್ಯಾಂಕ್ ಪೂರಾ ಬಾಗ್ಗಿ ಜಾತಾ ಆನಿ ಬಾವ್-ಬೈಣ್, ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಂಬಂಧ ದರೂನ್ ಗೇವೂನ್ ಉರ್‌ತಾ ಆಸ್ಲೆ.

10.10 ಬಹು ಪತ್ನಿತ್ವ (ಮಸ್ತ ಲಗ್ನ ಜಾವ್ಚೆ) :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯಾಂತ ಎಕ್‌ಲಾಕಿಂತ ಚೆಡ್ ಲಗ್ನ ಜಾವೂಂಕ್ ಅವಕಾಶ ಆಸ್ಲೆ. ಅದ್‌ಲಾ ಬಾಯ್ಲೆಂಕ್ ಬುರ್‌ಗಿ ಜಾವುನಾತ್‌ಲಾರ್ / ಖಾಯಿಲೆ ಆನಿ ಮಾತ್ತೆ ಸಮಾನಾತ್ಲಾರ್ ಲಗ್ನಾ ಜವೂಕ್ ಅವಕಾಶ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿಚಿ ಏಕ್ ವೆಳಾರ್ ಬಾಯ್ಲ್ ಮೆಲಾರ್ ದೂಸರೆ ಲಗ್ನ ಜಾವೂಕ್ ಅವಕಾಶ ಆಸ್ಲೆ.

ಆತ್ತಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಬಾಯ್ಲ ಮೆಲಾರ್ ಲಗ್ನಾ ಜಾವುಕ್ ಅವಕಾಶ ಆಸಾ. ಆನಿ ಆತಾಯಿ ಲಗ್ನ ಜಾತಾತ್.

10.11 ದಾವೂನ್ ಗೆಲ್ಲೆ

ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ ಗೌವಾಂಕ್ ಸೋಡೂನ್ ದೂಸರಾ ಒಟ್ಟು ಸಂಬಂಧ ದರೂನ್ ತೇಜಾ ಒಟ್ಟು ಸಂಸಾರ್ ಕರ್ತಾಲಾಕ್ ಆನಿ ಲಗ್ನ ಜಾವುಂಚ್ ಅದ್ದಿಚ್ ಘರಚಾಂಕ್ ಕೊಣಾಂಕ್ ಸಾಗೋನಾತನ್, ಪಲ್ಲೆಲಾ ಚೆರ್ಕಾಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನಾತ್ನಾ ದೂಸರೆ ಒಟ್ಟು ಸಂಸಾರ ಕರ್ತಲಾಕ್ 'ದಾವೂನ್ ಗೆಲ್ಲೆಲೆ' ಮ್ಹಣಾನ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ದಾವೂನ್ ಗೆಲ್ಲಾಂಕ್ ತೇಜಾ ಘರಾಕ ಎಂವೂಚೆಕ್ ಅವಕಾಶ ನಾ ಆಸ್ಲೆ. ತೇಜಾ ಘರಾ ಕಡೆಚಾ ಬರೆ ಕಾಮಾಂಕ ಆಪೇನಾ ಆಸ್ಲೆ. ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಿ ಮಸ್ತ್ ಕಟ್ಟು-ನಿಟ್ಟ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾ ಕೆಲವ್ ಘರಾಚೆ ಮಾತ್ರ ಎವೂನ್ ಒಚ್ಚೆ ಅವಕಾಶ ದಿತ್ತಾತ್. ಕಂಚಾ ಜಾತಿ ಒಟ್ಟು ದಾವೂನ್ ಒಯ್ಯತಾ ಕೀ ತೇ ತೇಯ ಜಾತಿಕ ಸೇರೊವಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಲಾರ್, ಚೆರಕೆಚೆ ಜಾತಿಕ ಜಾವುನಾ.

ವಿಧವೆ :

ಸಮಾಜಾಂತು ಗೋವು ಮೆಲ್ಲಾಂಕ ವಿಧವೆ ಮೊಣೊನ್ ಸಾಂಕ್ತಾತ್. ತೆಕ್ಕಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಕನಿಷ್ಟ ಜಾವ್ನು ಪಳ್ಯೆ ಆಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ತೇಣೆ ಬರೇ ಕಾರ್ಯಾಕ್, ಲಗ್ನ, ಮುಂಜೀಕ ವೈಚೆ ನಾತ್ಲೆ. ಆನಿ ಬರೇ ಕಾರ್ಯಾಕ ವೈಚೆ ವೆಳಾರ್ ಎದ್ರಾಕ್ ರಾವ್ಲಾರ್ ಅಪಶಕುನ. ಆನಿ ಗೆಲ್ಲೆ ಕಾರ್ಯ ಜಾಯ್ನಾ ಮೊಣೊನ್ ವಾಪಸ್ ಎಯಾಸ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ತೆಂಚೆ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ಘರಾ ಗೆಲಾರ್ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ಸೂನ್ ಬಾಯ್ರ್ ಏವ್ಚೆ ನಾಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಹೋಡ್ ಲೋಕ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೊಕಾಂಚಾ ಎದ್ರಾಕ ಏವ್ನು ರಾವ್ಚೆ ನಾತ್ಲೆಲೆ. ಹೆಜ್ಜೆ ಜೀವನ ಪೂರಾ ಕನಿಷ್ಟ ಜಾವ್ನು ಘರಾ ಕಡೆಚೆ ಉರ್ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ಗಳ್ಸರಿ, ಪಾಯಾ ಮುದ್ದಿ, ಕುಂಕುಮಾ ತಿಳೊ, ಕಾಂಕಾಣ ಆನಿ ಪುಲ್ಲಾ ಮಾಳೋನ್ ಗೇವ್ ನಯಿ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ತೆಗೆಲೆ ಜೀವನಾಂತ ಪುನರ್ ಲಗ್ನ ನಾಸ್ಲೆ.

ಪರಾಬ್

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯಾಚೇನಿ ಕರ್ಚೇ ಪರಾಬ್ ಮಸ್ತ್ ಆಸಾ. ದೇವಾಂಕ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕರೂನ್ ದೇವಾಚಿ ನಂಬಿಕೆ, ಆನಿ ಆದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕಾನಿ ಶ್ರೀಮಂತ, ದುರ್ಬಳೆ ಮುಣಾನ್ ಯೋಜನೆ ಕರೂನಾತಾನಾ, ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕುಟೂಬಕ್ ಸುಖ-ಶಾಂತಿ ಗವೂತಾ ಮುಣಾನ್ ಆದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಸೂನ್ ಕರಿತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಸಗಲೇ ಪರಾಬ್ ಆತಾಯಿ ಕರ್ತಾತ್.

ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯಾತ್ ಕರ್ಚೆ ಪರಾಬ್ ಆನಿ ಆಮ್ಮಿ ಕರ್ಚೆ ಪರಾಬ್ ಸಗಲೇ ಸೇರೋವೂನ್ ಪರಾಬ್ ಆಚರಣ ಕರ್ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಆಮ್ಮಿ ಕರ್ಚೇ ಪರಾಬ್ 1) ಯುಗಾದಿ (ಚಾಂದ್ರಮಾನ್), 2) ಗಡಿಪೂಜೆ, 3) ಶ್ರಾವಣ (ಶನಿವಾರ್-ಸೋಮವಾರ್), 4) ಆಷಾಡ್ ಪರಾಬ್, 5) ನಾಗರ್ ಪಂಚಮ್, 6) ಸೂತಾ ಪುನವ್ (ಜನವೇ ಪರಾಬ್), 7) ಅಷ್ಟಮಿ (ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ), 8) ಚೌವತ್ (ಗಣಪತಿ), 9) ನೆವೇ, 10) ಮಾಹಲ್, 11) ಆಯುಧ ಪೂಜೆ, 12) ನವರಾತ್ರಿ, 13) ದೀಪಾವಳಿ (ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ, ಅಂಗಡಿ ಪೂಜೆ, ಗೋಪೂಜೆ), 14) ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬ, 15) ಸಂಕ್ರಾಂತ್, 16) ಶಿವರಾತ್ ತಸ್ಸೀಚ್ ಆನಿ ತೇಜಾ ಗಾವಾಂತ್ ಜವೂಚೆ ಕುಟುಂಬಾಂತ್ ದೈವ್ ಪೂಜೆ ಪೂರಾ ಕರ್ತಾ.

11.1 ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ :

ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯಂತ್ ನೇವೆ ವರ್ಷ ಸೂರು ಜಾಂವಚೆ ಯುಗಾದಿ ಪರಾಬ್‌ಸೂನ್ ಮುಣ್ತಾತ್. ಸಕಾಲಿ ಬೆಗ್ಗಿ ಉಟೋನ್ ಘರ್ ಪುಸೋನ್ ಸೆಣ್ ಕಾಡೂನ್ ದಾರ್ ಜಗಲಾ ಎದರಾಕ್ ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲ್ತಾತ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಘರಚಾ ಎದರಾಕ್ ತೋರಣ ಬಾಂದೂನು ಘರ ಶೃಂಗಾರ ಕರ್ತಾತ್. ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲ (ಗೋಡ್-ಕಡೂಕ್(ಕಹಿ)) ಬೇವಾಪಲ್ಲೊ ಆನಿ ಗೋಡ ವಾಟ್ಟೂನ್ ದೇವಾಕ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ಘರ್ಚೆ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ (ಘರಬೆ ಎಯ್ಯಲೆ) ಲೋಕ್ ಕಾತಾತ್. ಆನಿ ಜೀವಾಂತ ಕಷ್ಟ-ಸುಃಖ ಸಮಾನ್ ಜವೂನ್ ಗೆವೂನ್ ಒಚ್ಚುಕಾ ಮುಣಾನ್ ಹೇ ಪರಾಬ್ ಕರ್ತಾತ್. ತಸೀಚಿ ಜವ್ಣಾಕ ವಿಶೇಷ ಜವೂನ್ ಸೀತ್, ರಾಂದ್ಯೆ (ಆಂಬಟ್), ಸುಕ್ಕೆ, ಸಾರ್, ಲೋಣಚೆ, ಹಾಪ್ಪಳ್, ಉಡ್ಡದಾ ಪೋಳೆ / ಕೊಟ್ಟೆ, ಕಾಜುಬಿಯಾ ಪಾಯಸ್ ಕರ್ತಾತ್. ಘರ್ಚೆ ಲೋಕಾನ್ ನೇವಿ ಲುಗಾಟ್ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ಖುಷಿ ಪಡ್ತಾತ್. ತಸ್ಸೀಚಿ ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ್ ಚಂದ್ರ ದರ್ಶನ್ ಕರೂನ್ ಮಾಳ್ಗಡೆ ಲೋಕಾಕ್ ಪಾಯ ಪಡೋನ್ ಖುಷಿ ಪಡತಾತ್.

11.2 ಗಡಿ ಪೂಜೆ :

ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯಾಕ್ ಗದ್ದೆ ಬೇಸಾಯ ಆಸ್ಲೆ ಘರಾಚೆ ಗಡಿ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಮೇಸ್ತ್ ಜಾತೀತ ಸಗಲೇ ಕಡೇನ ನಾ. ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಗದ್ದೆ ಕರ್ಚೆ ಕುಟುಂಬಾತ್ ಗಡಿಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ್.

ಸಾಗವಳಿ ಕರ್ಚೆ ಲೋಕ್ ಜೂನ್ ಮೈನಾಂತ್ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಕ್ ಆನಿ ತೇಜಾ ಅದ್ದಿ

ತೆಂಚೇಚ್ ಗ್ರಾಮ ದೇವ್ ಆನಿ ತೇ ಗಾವಾಂತ್ ಉರ್‌ಚೆ ಸಗಲೇ ದೇವಾಂಕ್ (ಹ್ಯಾಗುಳಿ, ಜಟಕಾ, ರಾವ್, ಕೀಳ್) ನೆನ್‌ವೂನ್ ಗೇವ್ರೂನ್ ಸಾಂಜೆ ವೆಳಾರ್ ಕೇಳಿ ಪಾನಾರ್ ಸೂರೆ ತಾಂದೂಳ್ ತೊಡೆ ದವ್ರೂರೂನ್ ದೇವಾಂಕ ಭಟ್ಟ ಕಡೆಸೂನ್ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಸಗಲೇ ದೇವಾಂಕ ಪೂಜೆ ದಿಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಏಕ್ ಜಾಗೇರ್ ಕೇಳಿ ಪಾನ್ ದವ್ರೂರೂನ್ ತೇಜಾ ಒಯ್ಯರ್ ಚೋರೂ ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ಆನಿ ತೇಜೇರ್ ತಾಂಬಡೆ ಫೂಲ್ ಗಾಲ್ಲೂನು ದೊಂದ್ಯೊ ಪೆಟೋತಾತ್. ನಾಲ್ ಪುಟೋನ್ ಪೂಜೆ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಆಮ್ಚೆ ಲೋಕ್ ದೇವಾಂಚಾ ನಾವಾರ್ ಕೂಕಾಡ್ ಕಾತ್ರಿತಾತ್. ಮಾಗೀರ್ ಘರಾಂತ್ ರಾಂದ್ಯೆ ಕರೂನ್ ಖಾತಾತ್. ಗಡಿ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ಚೆ ಉದ್ದೇಶ ದೇವಾಂಕ ಆನಿ ದೈವಾಂಕ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಕರೂನ್, ಬೇಸಾಯಗಾರ ಕುಟುಂಬಾಕ ಕಸ್ಲೆ ತೊಂದರೆ ಜವೂನಾಯ ಬರೆ ಜಾಂವಕಾ, ಪಾವ್ಸ್ ಬರೊ ಪಡ್ಕಾ, ವರ್ಷ ಉತ್ಪನ್ ಬರೆ ಜಾವುಂಕಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಗಡಿ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಪೂಜಾ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ಕರಿತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾಯಿ ಕರ್‌ತಾತ್.

11.3 ಶ್ರಾವಣ–ಶನಿವಾರ–ಸೋಮವಾರ

ಶ್ರಾವಣ ಮೈನೆಂತ್ ಕಸಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಯ ಕೆಲ್ಲಾರ್ ಬರೆ ಜಾತಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಚೆ ಲೋಕ್ ಸಾಂಗತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ತೇ ಮೈನಾಂತ್ ಶ್ರಾವಣ ಶನಿವಾರ್–ಸೋಮವಾರ್ ಘರ್ ಪೂರಾ ಚೊಕ್ಕ ಕರೂನ್, ಸೇಣ್ ಕಾಡೂನ್ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ನಾವೂನ್ ದೇವಾಚೆ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ದೊನ್ಸ್‌ಪಾರ ಏಕ್ ಜವ್ವಾಣ್ ಕೇಳಿಪಾನಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸ್ಸಿಚಿ ಸಾಂಜೇರ್ ಫಲಹಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆದ್ದಿಸೂನ್ ಎಯಾಲೇ ಆದ್ದಿ ಶ್ರಾವಣ ಮೈನಾಂತ್ ಕಿತ್ಲೆ ಶನಿವಾರ್ / ಸೋಮವಾರ್ ಎತಾಕಿ ತೇ ಪೂರಾ ಕರಿತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾ ಆದ್ದಿಚೆ ಸೋಮವಾರ್ / ಶನಿವಾರ್ ಆನಿ ಕಡೇರ್‌ಚೆ ಶನಿವಾರ್/ಸೋಮವಾರ್ ಮಾತ್ರ ಕರ್‌ತಾತ್. ಜವ್ವಾಣ ವಿಶೇಷ ಜವೂನ್ / ಲೊಣ್‌ಚೆ, ಹಪ್ಪಳ, ಸಾರ್, ರಾಂದ್ಯೆ (ಆಂಬಟ್), ಗೊಡ್ಸೆ, ತಾಕ್, ಪಾಯಸ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

11.4 ಆಷಾಡ್ ಪರಾಬ್

ಆಷಾಡ ಮಾಸಾಂತ ನೆವೆನ್ ವ್ಹಾಡ್ರಿಕ ಜಾಲ್ಲೆ ವ್ಹೊಕ್ಲೆ ಘರಾ ಆಷಾಡ ಪರಬ್ ಆದ್‌ಲಾ ದಿಸ್ ಏವ್ನು ಗೌವ್–ಬಾಯ್ಲು ದೊಗ್ಗಿಲೋಕ ಉಪವಾಸ ದರ್ತಾತ್. ಆನಿ ರಾತ್ರಿ ಜವ್ವಾಣ್ ಕರ್ನಾಂತ್. ತೆಜೆ ಬದ್ಲಿ ಫಲಹಾರ್ (ಮೂಗಾ ಕಿಚಡಿ, ಪಾಯ್ಸ್, ಪೌವ್ ಆನಿ ಪಾನಕ, ಕೇಳಿ) ಖಾತಾತ್. ಸಕ್ಕಾಳಿ ಬೆಗ್ಗಿ ಉಟುನ್ ನಾವ್ನು ದೇವಾಕ ಪಾಂಯ ಪೊಡೊನ್ ಲಾಗ್ಗಿಚಾ ದೆವಳಾಕ್ ವೊಚೂನ್ ದರ್ಶನ ಕರೂನ್ ಪೂಜೆ ದೀವ್ನು ದೈಂಪಾರ ಪರ್ಬೆ ಜವ್ವಾಣ ಕರ್ತಾತ್. ಆನಿ ದಿಲ್ಲೆ ಉಡಿಗೆರೆ ಗೇವ್ನು ಘರಾ ವೈತಾತ್.

ಲಗ್ನಾಂತ ಕರೆ ತಾಂದೂಲು ಬರ್ಲೆಲೆ ತೇಚಿ ಆಷಾಡಾಂತ ಜವ್ವಾಣ ಕರ್ಚೆ.

11.5 ನಾಗರ ಪಂಚಮ್

ಶ್ರಾವಣ ಮೈನಾಂತ್ ಹೇ ಪರಾಬ್ ಕಲಿಯುಗಾಚೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವ ಮುಣಾನ್ ನಾಗಾಕ ನೆನವಂತೆ. ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ಪರಾಬ್ ಸಾಂಗಲಾ ಘರ್ ಮಸ್ತ್ ಭಕ್ತಿ ಆನಿ ಶೃದ್ಧೇನ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಮುತ್ತೈದೆ ಆನಿ ಲಗ್ನಾ ವಾಡ್ಲಿಲ್ ಚೇಡ್‌ವಾ (ಚೆಲ್ಲಿ) ಹೇಣೆ ಭಕ್ತಿ ಭಾವಾನ್ ಹೇ ಪರಾಬ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಘರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ನಾಗಬನ ಆಸ್ಲೇರ್ ನಾ

ಗಾವಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆ ನಾಗಬನಾ ಕಡೆ ನಾತಲಾರ್ ನಾಗದೇವಸ್ಥಾನ ಪೂಜೆ ಸಾಮಾನು, ನಾಲ್, ಕೇಳಿ, ಫೂಲ್, ನೈವೇದ್ಯೆಚೆ ಸಾಮಾನ್ ಆನಿ ಗಾಯ್‌ಚೆ ದೂದ್, ಸಿಯಾಳ ಗೇವೂನ್ ಒಚೋನ್, ಭಟ್ಟಾ ಕಡೆಸೂನ್ ನಾಗ ಪಾತ್ತರ್ / ನಾಗ ಹುತ್‌ವಾ ದೂದ್ ಬತ್ತೂನ್, ಸಿಯಾಳ ಉದ್‌ಕಾ ಅಭಿಷೇಕ ಕರೂನ್ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ದೇವ ಪ್ರಸಾದ ಆನಿ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಘರಾಚೆ ಸಗಲೇ ಲೋಕಾ ದಿತಾತ್. ಆನಿ ಘರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಲ್ಲಾ ನಾಗ ಹುತ್ತವಾಕ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಘರಾ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ದೈಪಾರ ವಿಶೇಷ ಜವೂನ್ ಖಾಣ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಸಗಲೇ ಲೋಕ ಜವ್ವಾಣ್ ಕೆಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಸಾಂಜೇರ್ ಹಳ್ದಿ ಪಾನಾರ್ "ಪಾತೋಳಿ" ಕರ್‌ತಾತ್. ಸಾಂಜೇರ್ ದೇವಾಂಕ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ಪಾತೋಳಿ ಖಾತಾತ್.

'ಪಾತೋಳಿ' ತಾಂದಲಾ ಪೀಟ ವಾಟೊನ್ ಹಳ್ದಿ ಪಾನಾರ್ ಪಾತೋಳ್ ಥಾಪತಾತ್. ಆನಿ ತೆನ್‌ತೂ ಗೋಡ್ ಆನಿ ಕಾತ್ಲಿ ಗಲ್ಲೂನ್ ಕಾಲೂನು ಗೊಡ್ಸೆ ಕರ್‌ನು ಮಡ್‌ಚಿತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಥಾಂದ್‌ರಾತ್ ದವರೂನ್ ಉಕ್ಡ್‌ತಾತ.

ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ಹೆರೋದಿಸ್ ಎಲ್ ಪಂಚಮಿ ಮುಣತಾತ್. ತೇ ದೀಸ್ ಭೂಮಿ ಚೇ ಕಾಮ್ ಕರ್‌ನಾಂತ. ನಾಗದೋಷ ಎತ್ತಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಭೂಮಿಕ ದುಖ ದಿವುನುಯೇ ಮುಣ್‌ತಾತ.

11.6 ಜಾನುವೆ ಪರಾಬ್ :

ಶ್ರಾವಣ ಮೈನೇಚೆ ಪುನವೇ ದಿಸಾ ಹೇ ಪರಾಬ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಜಾತೀಚಾ ಸಗಲೇ ಕುಟುಂಬಾತ್ ಜಾನುವೆ ಪರಾಬ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಶ್ರಾವಣ ನಕ್ಷತ್ರಾ ದೀಸ್ ಹೇ ಪರಾಬ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಏಕ್ ವೇಳ್ ತೋ ದೀಸ್ ಬರೋ ನಾತ್‌ಲಾ ಜಾಲಾರ್ ಬರೋ ದಿಸ್ ಪೊಲೊನ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಘರ್‌ಚೆ ಯಜಮಾನ್ (ಮಾಳ್ಗಡೊ) ದೇವಾ ಪೂಜೆಕ ಗಂಧ ಜರೂನ್ ದೇವಾಕ ಏಕ್ ಒಂಟಿ ಜಾನುವೆ ಗಾಲೂನ್, ಮೆಲ್ಲಾ ಮಾಳ್ಗಡೇಚಾ ನಾವಾರ್ ಪಾನ–ಪೊಪಳಾಂತ ಜಾನುವೆ ಕಾಡೂನ್ ದುವೂರೂನ್ ಪೂಜೆ ಸಗಲೇ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ತುಳಸಿಕ (ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಗೆ) ಒಂಟಿ ಜಾನುವೆ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ಲಗ್ನ ಜವನಾತಲಾರ್ ಒಂಟಿ ಜಾನುವೆ ಆನಿ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಜೋಡ್ ಜಾನುವೇ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ಗೆತಾತ್. ತೇವೇಳಾರ್ ಗೊಡ್ಸೆ (ಕಾಯಿ + ಬೆಲ್ಲದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಿಹಿ) ದಿತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಜಾನುವೆ ಗಾಲೂನ್ ದೇವಾಂಕ್ ಆನಿ ಮಾಲ್ಗಡೆಕ್ ಪಾಯೆ ಪೊಡೊನ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೇತಾ. ಆನಿ ಪೊರ್ನೆ ಜಾನುವೆ ಸಕಲ್‌ಸೂನ್ ಕಾಡೂನ್ ಎಳೆ ತುಟೋನ್ ಬಾಯರ್ ಉಡೇತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಜವ್ವಾಣ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

ಆನಿ ಕಾಡೂನ್ ತೈಯಾಲೆ ಜನವೇ ಕುಟುಬಾಚೆ ಮಾಳ್ಗಡೊ ನಾ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ದಿವೂನ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೇತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಗದ್ದೆ / ಭೂಯ್ಯೆ ಆಸ್ಸಲೆ ಮನಿಷ್ ಜವ್ವಾಣ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಗದ್ದೆ ಕಡೆ ಒಚ್ಚುನ್ ಎವೂಂಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆಸ್ಸಾ.

11.7 ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮ್ :

ಮೇಸ್ತ್ ಸಮುದಾಯಂತ್ ಹೇ ಪರಾಬ್ ಮಸ್ತ ಮಹತ್ವ ಆಸಾ. ಹೇ ಘರಬೆಕ್ ಉಪಾಸ್ ದರೆಲೇ ಉಡುಪಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಒಚೋನ್ ತೆಯಾ ರಾತ್ರಿ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ

ಆನಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಲೇ ದರ್ಶನ ಕರೂನ್ ಘರಾ ಎವ್ರೂನ್ ಪರಾಬ್ ಕರ್ತಾಲೆ. ತಸ್ಸಿ ಘರಾಕಡೆ ಉಪವಾಸ ಕರೂನ್ ಆಲೆ ರಾತ್ರಿ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆ ಕಡೆ ರಂಗೋಲಿ ಗಲ್ಲೂನ್ ಪೂಜೆಕ ಸಗಲೇ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್ ಗೆವ್ರೂನ್ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಕ್ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾತ್ ಎಯ್ಯಲೋ ಮ್ಹಣಾನ್ ಅರ್ಗ ಒತ್ತಾ ಮಾಗಿರ್ (ತುಳಸಿ ಕೋಡಿ ಗಾಲ್‌ಚೆ) ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ಹೆರೋದೀಸ್ ಘರಬಾಕ್ ಪೋಳಿ ಆನಿ ಖಾಣ್ ತಸ್ಸಿ ಜವ್ವಾಣ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

11.8 ಚವತ್ :

ಚೌತಿ ದಿಸ್ ಸಕ್ಕಾಳಿ ಆದ್ದಿ ಉಟೋನ್ ಘರಾ ಪೂರಾ ಚೊಕ್ಕ ಕರೂನ್ ಸೇಣ್ ಕಾಡೂನ್ ಘರಾ ಆಂಬೆ ತಾಳೆ ಆನಿ ತೋರಣಾರ್ ಶೃಂಗಾರ ಕರೂನ್ ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲೂನ್ ದೇವ ಬಸೂಂಚೆ ಕೊಣೆಂತ್ ವೈರ್ ಮಾಟುವ್ ಬಾಂದೂನ್ ಮಾಟವಾಂಕ ನಾಲ್, ಪೊಪ್ಪಳ್, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ, ತರಕಾರಿ ಲಾಂಬೂನು ಗಾಲ್ತಾತ್. ಘರ್‌ಚೆ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆ, ಬುರ್ಗಿ ಸಗ್ಲೆ ಸೆರ್‌ವೂನ್ ಘರ್‌ಚೆ ಪಳ್ನೆ ಗೇವ್ನು ದೇವು ಹಾಡೂಂಕ ವೈತಾತ್.

ದೇವಾಕ ಘರ್‌ಚೆ ಪಳ್ನೆರ್ ಬಸೂನು ದೇವು ಕೆಲ್ಲಾಕ್ ಪಾನ್ ಪೋಡ್ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ದೀವ್ನು ತೇಣಿ ದೇವಾ ಪಳ್ನೆ ಘರ್ಚ್ಯೆ ಯಜಮಾನಾಕ/ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆಚಾ ಮಾತ್ತೇರ್ ಉಕ್ಕೂನು ದಿತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ದೇವು ಗೇವ್ನು ಎತ್ತಾನ ತಾಳ, ಜಾಂಗಾಟ ಆನಿ ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯ ವಾಜೈತ್ ಎತಾತ್. ಘರಾಕಡೆ ಎಯಲಾ ತೆನ್ನಾ ಘರ್‌ಚಾನಿ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾಡ್‌ಲಾ ನಂತರ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆ ಎದ್ರಾಕ್ ಬಸೈತಾತ್. ಆನಿ ಊದಬತ್ತಿ ದಾಕೈತಾತ್. ಹೇ ವೇಳಾರ್ ದೇವ ಬಸೂಚಾ ದೇವಾ ಮಾಂಟಪಾಚಾ ಉಜ್ವಾ ಬಗಲೇನ ಗೌರಿ, ಮಹಾದೇವಾಚೆ ಫೋಟೊ ಹಾಡೂನು (ಸೂಪಾಂತ ಗೌರಿ, ಮಹಾದೇವ, ತಾಂದೂಲ, ಪಾನ್ ಪೋಡ, ಗೋಡ, ಹಳದ್ ಕುಂಕುಮ, ನಾಲ) ದವರೂತಾತ್. ಮಾಗ್ಗೀರ್ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಕ್ ದವ್ರಿಲೆ ದೇವಾಕ ಪಳ್ನೆ ಸಮೇತ ಹಾಡೂನ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ ಮಾಂಟಪಾಂತ ದೇವಾಕ ದವ್ರೂನು ಕುಟುಂಬಾಚೆ, ಘರ್‌ಚೆ ಆನಿ ಲಾಗ್ಗಿಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕು ಸೆರವೂನು ದೇವಾ ಪೂಜಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ವೇಳಾರ್ ಸಗಲೇ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಪೂಜೆ ಸಾಮಾನು ಸಮೇತ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ಉರ್ತಾತ್. ಘರ್‌ಚೆ ನಾ ಕುಟುಂಬಾಚೊ ಮಾಲ್ಗೊಡೊ ಪೂಜಾ ಕರ್‌ತಾ. ಆನಿ ಪಾಂಚ್ ನಮೂನಾಚೆ ಪೋಳಿ (ಒಡೆ, ಉಂಡೆ, ಚಕ್ಕುಲಿ, ಮಡ್ಡುಲೆ, ನೆವ್ರ್ಯಾಲೆ) ಜ್ಞವ್ಣಾಕ್ ಸುಕ್ಕೆ, ಸಾರ್, ಚನೆ ರಾಂದ್ಯೆ, ದಾಳಿ ರಾಂದ್ಯೆ, ಬೆಂಡೆ ಸುಕ್ಕೆ, ಕರಂತೆ ಸುಕ್ಕೆ, ಗೊಡ್ಸೆ, ಶೀತ, ಪಾಯ್ಸ, ಲೊಣಚೆ ಹೇ ಪೂರಾ ಕರ್ತಾತ್. ಗೌರಿಕ ಏಕ-ದೇವಾಕ ಪಾಂಚ್ ವಾಡಿ ಕರೂನು ದವ್ರೂನು ಪೂಜೆ ಕರೂನು ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ ಪ್ರಸಾದ ದೀವ್ನು ಮಾಗ್ಗಿರ ಸಗಲೇ ಲೋಕ ಜ್ಞವಾಣ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

ಸಾಂಜೇರ್-ರಾತ್ರಿ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಕೊಣೆಲೆ ಹರಕೆ ಆಸ್ಲಾರ್ ದೇವಾಕ ರಂಗಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ಏಕ್ ವೇಳೆ ನಾಜಾಲಾರ್ ರಾತ್ರಿ ಭಜನ್ ಕರ್ತಾತ್. ಆನಿ ದೇವಾಕ ಪೂಜೆ ಕರೂನ ಸಗಲೇ ಲೋಕ ಜ್ಞವಾಣ್ ಕರ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ದಿಸ್ ಚಂದ್ರಮ ಕ ಪಳನೊಯ್ಯೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ. ಏಕ ವೇಳೆ ಪಳೈಲಾರ್ ದೋಷ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಚೌತಿಕ ಚಂದ್ರಮ ಪಳೈಲಾರ್ ಯುಗಾದಿಕ ಚಂದ್ರಮ ಪಳೌಕಾಚಿಚ್. ಪಳೈಲಾರ್ ತೇ ದೋಷ ಹೆಂತು ಪರಿಹಾರ ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹಣ್‌ತಾತ್.

ದುಸರೆ ದಿಸ್ ದ್ಯೆಂಪಾರಾ ದೇವಾಕ ನೈವೇದ್ಯ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ ಕರೂನ ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ್. ಶೀತ, ರಾಂದ್ಯೆ, ಸಾರ್, ಸುಕ್ಕೆ ಗೊಡ್ಸೆ, ಲೋಣಚೆ, ಹಿಟ್ಟೆ (ಪಣ್‌ಸಾಚೆ ಪಾನ ತೊಪ್ಪುನ ಕೊಟ್ಟೆ ಕರೂನ ತೆಂತು ಪೀಟ ಗಾಲ್ನು ಉಕ್ಡುಚೆ), ಪಾತೋಳಿ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಕರ್ತಾತ. ಗೌರಿಕ ಏಕ ವಾಡಿ, ದೇವಾಕ ಪಾಂಚ ವಾಡಿ ಕರೂನ್ ದವ್ರೂನು ಪೂಜೆ ಕರೂನು ಪ್ರಸಾದ ಗೇವ್ನು ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕ್ ಜ್ಯವಾಣ್ ಕರ್ತಾತ್.

ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ್ ದೇವ್ ಬುಡೋಂಕ ದೇವಾಕ್ ಮಾತೇರ್ / ಬೈಲಾ ಗಾಡಿಯೇರ್ ಗೇವ್ನು ವೈತಾತ್. ತೇ ವೇಳಾರ್ ಗಂಟೆ, ಜಾಗಾಟೆ, ತಾಳ ವಾಜೈತ ಪಟಾಕಿ ಮಾರ್ರೈತ ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ "ಗಣಪತಿ ಬಾಪ್ಪಾ ಮೋರಯ ಏವುಚಾ ವರ್ಷಾಕ ದೇವು ಕರ್ಯಾ" ಮುಣಾನ್ ಸಾಂಗೀತ ವೈತಾತ್. ನ್ಹೆಯಿ, ತಳೆ, ಧರಿಯಾಂತ ದೇವಾಕ ಬುಡೋನ ಖಾಲಿ ಫಲ್ನಿ ಹಾಡೂನ ತುಳಿಸ ಕಟ್ಟೆ ಕಡೆ ದವ್ರೂನು ಪೂಜೆ ಕರೂನು ದೇವು ದೂರಿಲೆ ಮಾಟವಾಂತ ಫಲ್ನಿ ದವ್ರೂತಾತ್. ಆನಿ ಸಗಲೇ ಲೋಕ ನಾವ್ನು ಜ್ಯವಾಣ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

11.9 ನೇವೆ :

ನೇವೆ ಭಾತ್ತಾ ಕದರ್ ಹಾಡೂನ್ ದೇವಾಂಕ್ ಸಮರ್ಪಣ್ ಕರೂನ್ ನೆವೇ ಘರಾಬ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ಹೇ ಪರಾಬ್ ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಜಾತೀತ್ ಸಗಲೇ ಘರಾಂತ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಗಾದ್ದೆ ಭೂಮಿ ಆಸ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಾತ್ ಮಸ್ತ್ ವಿಶೇಷ ಜವೂನ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

ಸಕಾಳಿ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಆನಿ ಕಳೆಂತ್ ಸೆಣ್ ಕಾಡೂನ್ ಶುದ್ಧ ಕರೂನ್ ಘರಾ ಎದ್ರಾಕ್, ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಕ್ ಎದ್ರಾಕ ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ಆನಿ ಘರ್‌ಚೊ ಯಜಮಾನ / ಪೂತ್ ಮಾತ್ತೆಕ್ ಮುಂಡಾಸು ಬಾಂದೂನು ಗೆವೂನ್ ಪಂಜಿ ನೆಸೋನ್ ಕಾಂದೆರ್ ಟುವಾಲೊ ಗಾಲೂನ್ ಗೆವೂನ್ ಏಕ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ಪೂಜಾ ಸಾಮಾನ್ ಗಾಲೂನ್ ತೇ ಹರಿವಾಣ / ಸಾನ್ ಪಣ್ತಲಿ ಮಾತ್ತೇರ್ ದವೂರ್ನ ಗೆವೂನ್ ಜಗಾಟ್ ವಾಜೇತ್ ಘರ್‌ಚೆ ಬುರ್‌ಗೆ ಮುಖಾರ್ ಒಯ್ಯತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಗಾದ್ದೇಂತ್ ಕದ್ದರ್ ಎದರಾಂಕ್ ಕೇಳಿಪಾನ್ ದವುರೂನ್ ತೇಜಾ ಒಯ್ಯರ್ ತೊಡೆ ಸೂರೆ ತಾಂದೂಲ್, ತೌಂಶೆಚೆ ಕಾಪ್, ಪಾನ್-ವಿಡೋ, ಕೇಳಿ ದವುರೂನ್ ನಾಲ್ ಪೊಡೋನ್ ದೂಪ್ ದೇಖೂನ್ ಪೂಜಾ ಕರ್‌ತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕದರ್ ಕಾತ್ರಿತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಕಾತ್ರಿಲೆ ಕದರ್ ಹರಿವಾಣಾಂತ್ ದವರೂನ್ ಗೆವೂನ್ ತೇ ಮಾತ್ತೇರ್ ದವುರೂನ್ ಗೇವೂನ್ ಜಗಾಟ್ ಮಾರ್‌ತಾ ಘರಾ ಎತ್ತಾತ. ತಸ್ಸಿ ಘರಾ ಕಡೆ ಕ್ಷಳೆಂತ್ ಎಕ್ ವೆಳ್ ಘರಾಚೆ ಮುತ್ತೈದೆ ಕದರ್ ಗೆವೂನ್ ಎಯಲಾರ್ ತೇಜಾ ಪಾಯ್ಯಾರ್ ಉದ್ದಿಕ್ ಗಲೂನ್ ತಾಂಬ್‌ಡೆ ಉದ್ದಿಕ್‌ಚೆ ಆರತಿ ಕರೂನ್ ಕಪಾಲಾಕ್ ತಿಳೊ ಲಾಯತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕದರ್ ಹಾಡೂನ್ ತುಳಸಿಕಟ್ಟೆ ಎದರಾಂಕ ದವುರೂನ್ ನಾಲ್ ಪುಟೋನ್ ಪೂಜಾ ಕರೂನ್ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಕ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಗಾಲೂನ್ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಹೊರೂನ್ ದೇವಾ ಕೂಡಾಂತ ಮಣೆಯೇರ್ ದವ್ರೀತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ದೇವಾಕ್ ನೇವೆ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ದೋನ್ ಭಾತ್ತಾ ಕದರ್ ಒಟ್ಟು ಕರೂನ್ ಆಂಬೆ ಪಾನ್ ಸೇರೂನ್ ಕೇಣಿ ಪಾಟೇನ್ (ನಾರಿನ ಬಳ್ಳಿ) ಬಾಂದ್‌ತಾತ್. ಬಾಂದ್‌ಲೇಲೆ ನೆವೇ ಘರಾಚಾ ಪ್ರಧಾನ ಬಾಗಲಾಕ್, ತುಳಸಿಕಟ್ಟೆಕ, ಮಾಡ್‌ರೂಕ್ಕಾಕ, ಬಾಯ್ಯಕ್, ಗೊಟೋ, ಮೇಟಿಕಾಂಬೊ,

ನೋಗ್ / ನಾಂಗರ್, ಹಡಿಮಾಂಚೋ, ಪಿಕಾಸ್ / ಖೋರೆ, ಆಂಗಡ್/ ಘರಾ ಕೊಗಲಾಕ್, ಸೈಕಲ್ / ಮೋಟಾರ್ / ಗಾಡಿ ಆನಿ ನೇವೆ ರಾಂಚೆ ಮಡಿಕೆಕ ಬಾಂದ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ನೇವೆ ಭತ್ತ್ ಸೊಲೂನ್ ಖೀರಾಕ ಗಲ್ಲೂನ್ ದೈವಾಂಕ ನೈವೆದ್ಯ (ದೇವಾಂಕ ಆನಿ ಗಾಯ್ಕ ಕಾಡೂನ್ ದವುರೂನ್–ಗಾಯ್ಕ ವಾಡಿ ದಿವೂನ್) ಕರೂನ್ ಘರಾಚೆ ಪೂರಾ ಜೈತಾತ್. ಸಗಲಾಕ್ಕಿಂತ ಆದ್ದಿ ಖೀರ್ ಜಯಾತಾತ್.

ನೇವೇ ಜಯ್ಯಚಾ ಆದ್ದಿ 'ನವೆ ಜಯ್ಯತಾತ್' ಮುಣ್ಣಾನ್ ದೇವಾಂಕ ಆನಿ ಯಜಮಾನಾಂಕ (ಮಾಲ್ಗಡೇಂಕ) ಪಾಯ್ ಪೋಡೋನ್ ಜಯ್‌ತಾತ್.

11.10 ಮ್ಹಾಳ್ :

ಭಾದ್ರಪದಚೇ ಪೂನ್‌ವೇ ಸೂನ್ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಮುಣ್‌ಸೇರ್ ಮಹಾಲ್ ಮೈಹಿನೋ ಮುಣ್‌ತಾತ್. ಆತಾ ಹೀ ಮಾಹಾಲ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

ಮೆಲ್ಲಾ ಮಾಳ್ಗಡೇಕ ತೇಜಾ ಮನ್ ತೃಪ್ತಿ ಕರೂಂಕ್ ತೇಂಕಾ ನೆನ್‌ವೂನ್‌ಚೇ ದಿಸ್. ಮ್ಹಾಳಾಂತ್ ದೋನ್ ನಮೂನ್

ಪಿಂಡ್ ಪ್ರಧಾನ ಮ್ಹಾಳ್

ಪೂಲ್ಲಾ ಮ್ಹಾಳ್ (ಪಿಂಡಾಕ್ ಉದ್ದಿಕ್ ಸೊಡಚೆ ನಾ)

1. ಪಿಂಡ್ ಪ್ರಧಾನ ಮ್ಹಾಳ್ :

ಮಾಹಲ್ ಕರ್‌ಚಾ ಘರಾ ಭಟ್ಟಾಕ್ ಆಪೋನ್ ಪಿಂಡ ಪ್ರಧಾನ್ ಕರೂನ್ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಲೊಕಾಚ್ ಹಾತ್ತೀನ್ ಪಿಂಡಾಕ್ ತಿಳಾ ಉದ್ದಿಕ್ ಸೋಡೂನ್, ತೇ ಪಿಂಡಾ ನೈಯೆಂತ್ ಸೋಡೂತ್ತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಘರಾ ತುಳಸಿ ಕಾಟ್ಟೆ ಉದ್ದಾಕ್ ಮಾಳ್ಗಡೆಚೆ ನಾವಾರ್ ಪಿತ್‌ರಾಂಕ ರಾವೋನ್ ತೇಜೆ ಪಾದ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ಎಯ್ಯಲೆ ಪಿತ್‌ರಾಂಕ ಜವ್ಹಾಣ್ ಗಲ್ಲೂನ್ ತೇಕಾ ಸಾಂಗಲಾ ಪಿತ್ರಾಂಕ ಬಸೋನ್ ಬಾಳಮನ್ಸಕ್ ಘೂಲ್, ಪರಿಮಳ ತೇಲ್, ಹಳ್ದ್ ಕುಂಕುಮ ಲಾವೂನ್ ಪನ್–ಇಡೋ ಆನಿ ದಾರ್ಲೆಂಕ ಪರಿಮಳಾ ತೇಲ್, ಲಾವೂನ್, ಪಾನ್–ವಿಡೋ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ ದಿವೂನ್ ಪಿತ್ರ್ಯಾಂಕ ಪಾಯೋ ಪೊಡತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಎಯ್ಯಲೆ ಪಿತೃರ್ ಬಿತ್ತೂರ್ ಕಾರ್ಯ ಕೆಲೋ ಘರ್‌ಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಮತ್ತೇರ್ ಅಕ್ಷತೆ ಕಾಳ್ ಗಲೂನ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ದಿವೂನ್ ತೆಂಚೆ–ತೆಂಚೆ ಘರಾ ಒಯ್ಯತಾತ್.

2. ಪೂಲ್ಲಾ ಮ್ಹಾಳ್ :

ಪೂಲ್ಲಾ ಮಾಹಲ್ ಕರ್‌ಚಾ ಘರಾ ಭಟಾಕ್ ಆಪೋನ್ ಹಾಡನಾಂತ. ಆನಿ ಪಿಂಡಾಕ್ ಉದ್ದಿಕ್ ಸೋಡೋಚ್ ಪದ್ಧತ್ ನಾ. ಘರಾಚೆ ಯಜಮಾನ / ಮಾಳ್ಗಡೋ ಆನಿ ಮುತ್ತೈದೆ ಸೇರೋವೂನ್ ಪಿತ್ರ್ಯಾಂಕ ಪೂಲ್ಲಾ ದಿವೂನ್ ಪಾಯ್ಯೊ ಪಡೋನ್ ಜವ್ಹಾಣ್ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ತೇಜೇ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೆತಾತ್. ಹೇ ಕೆಲವೇ ಕುಟುಂಬಾತ ಮಾತ್ರ ಆಸಾ. ಆತಾಯ್ ಮಾಹಲ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

11.11 ಆಯುಧಾ ಪೂಜೆ (ವಿಜಯ ದಶಮಿ) :

ನವರಾತ್ರಿ ಪರ್ಬೆಚಾ ಆದ್ಲಾ ದೀಸ್ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಕರ್‌ಚೆ ಪರಾಬ್ ಹೀ. ಸಕ್ಕಾಳಿ ಬೆಗ್ಗಿ ಉಟ್ಟೋನ ಪೂರಾ ಬಿತ್ತೂರ ಆನಿ ಭಾಯ್‌ರ ಸೇಣ ಕಾಡೂನು ಘರಾ ಎದ್ರಾಕ ಆನಿ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆ ಎದ್ರಾಕ ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲೂನ ರುಕ್ಕಾ ಕಾಮಾಕ ಉಪಯೋಗ

ಕರ್‌ಚೆ ಆನಿ ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮಾಕ ಒಪ್ಪರ್‌ಚೆ ಲೊಕಡಾಚೆ ಸಾಮಾನು ತಸ್ಸಿ ನೆವೆ ವಾಹನ ಪೂರಾ ದೂವ್ನು ದೇವಾ ಕೋಣೆ ಪುಸೂನು, ದೇವಾ ಫೋಟೋ, ದೇವಾ ಪೂಜೆಕ ಸಾಮಾನು ಸಗ್ಗೆ ದವುರೂನು ದೇವಾಚೆ ಎದ್ರಾಕ (ಫೋಟೊ) ಏಕ ಮಣಿಯೇರ್ ಧರ್ಮಾಕ ಸಂಬಂಧಪಳ್ಳೆ ಪುಸ್ತಕ ದವುರೂನು ಕೊಯ್ತಿ, ಖುರಾಡ, ಖೋರೆ, ಪಿಕಾಸ, ಇನ್ನೆ, ಸುತ್‌ಗಿ, ಮಟ್ಲೆ, ಪಾರ್ಯೆ ತಸ್ಸೀಚ ಅನೇಕ ವಸ್ತು ದರೂನ್ ತೆಕಾ ಸೇಡ್ (ತೀನ ನಾಮ) ಲಾಯ್‌ತಾತ್ ತಸೀಚ್ ವಾಹನಾಕ ಶೇಡ್ ಲಾವ್ನು ಪೂಜೆಕೆ ತಯಾರ ಕರ್ತಾತ. ಘರ್‌ಚೆ ಯಜಮಾನ ನಾವ್ನು ತಾಂಬೆ ಕೊಳ್ಸಾಂತು ಉದ್ದಿಕ ಹಾಡೂನು ಗಂಧ ಝುರೂನು ಆನಿ ಏಕ ಹರಿವಾಣಾಂತ ಘರಚೆ / ದೂಸರೆ ಫೂಲ್ಲಾ ಸಗಲೇ ಹಾಡೂನು ಹರಿವಾಣಾಂತು ದವರೂನು ಪೂಜೆ ಸಾಮಾನು ತಯಾರ್ ಕರೂನು ದೇವಾಕ ಫೂಲ್ಲಾ ಆನಿ ಆಯುಧಾಂಕ ಫೂಲ್ಲಾ ಮಾಳೂನು ಗಂಧ ಲಾವೂನು ದೇವಾಕ ಪಾನ್ನಾವಿಡೋ ಕೇಳಿ, ಧೂಪ ಸಗಲೇ ದೆಕೂನು ನಾಲ ಪೊಡೂನು ಆರ್ತಿ ಕರ್ತಾ. ಹೇ ವೆಳಾರ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಗಲೇ ಲೋಕ ಪೂಜೆ ಕರತಾತ. ಆನಿ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಸಗಲೇ ಲೊಕಾಂಕ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ದಿತ್ತಾತ ಮಾಗ್ಗಿರ ವಿಶೇಷ ಜವ್ವಾಣ ಘರಾಕಡೆ ಕರ್ತಾತ.

ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ ಘರ್‌ಚೆ ಬಾಯ್ಲು ಮನ್ಸಾ ಹಳದಿ ಪಾನಾಂತು ಪಾತೋಳಿ ಕೊರುನು ದೇವಾಕ ನೈವೇದ್ಯೆ ಕರೂನು ಪೂಜೆ ಕರೂನು ಘರ್‌ಚೆ ಸಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟು ಜಾವ್ನು ಪಾತ್ತೊಳಿ ಖಾತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ ಜವ್ವಾಣ ಕರ್ತಾತ. ಹೆರ್‌ದಿವಸ ಸಕ್ಕಾಳಿ ಬೆಗ್ಗಿ ಉಟೋನು ದೇವಾ ಎದ್ರಾ ದವರಿಲೆ ಪುಸ್ತಕ ಕಾಡ್ತಾತ. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತ್ತಾ ಹಿ ಆಸ್ಸಾ. ವಿಜಯ ದಶಮಿ ದಿಸ್ ಸಗ್ಗೇ ಲೋಕ ನೆವೆ ಲುಕ್ಟಾ ಗಾಲೂನು ಲಾಗ್ಗಿಚಾ ದೆವಳಾಕ (ಶಾರದಾಂಬಾ) ಪೂಜೆ ದಿತ್ತಾತ. ಆನಿ ಘರಾ ಕಡೆ ಎವುನು ನವರಾತ್ರಿಚೆ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಜವ್ವಾಣ ಕರ್‌ತಾತ.

11.12 ದೀಪಾವಳಿ (ಆಂಗಡಿ ಪೂಜೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ, ಗೋಪೂಜೆ) :

ದೀಪಾವಳಿ (ದಿವಾಳಿ) ಹೀ ಪರಾಬ್ ಅಶ್ವಿನಿ ಮಾಸಾಂತು ಎತ್ತಾ. ದೀಪಾವಳಿಚಾ ಆದ್ದಿ ಘರಾಕ ಬಣ್ಣ ಕಾಡೂನು ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲೂನು ಆಂಬೆ ತೋರಣಾರ ಬಾಂದೂನು ಶೃಂಗಾರ ಕರ್‌ತಾತ. ಘರ್‌ಚೆ ಸಗ್ಗೇ ಲೋಕಾಂಕ ನೆವೆ ಲುಕ್ಟಾ ಹಾಡ್ತಾತ. ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿಚಾ ಸಾಂಜೆರ ತಾಂಬೆ ಹಾಂಡೆಕ ಶೇಡ್ ಲಾವುನು ತೆಕಾ ಕೈಟಾ ವಾಲಿನ ಸುತ್ತೀತಾತ. ಗೊಂಡೆ ಸರಾನ ಶೃಂಗಾರ ಕರ್‌ತಾತ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಕೊಳಸೆಕ ಗೊಂಡೆ ಸರಾನ ಶೃಂಗಾರ ಕರೂನು ಹಂಡೆಕ ಆನಿ ಕೊಳ್ಸಿಕ ದಿವ್ವೊ ಲಾವುನು ಪೂಜೆ ಕರ್‌ತಾತ. ಘರ್‌ಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆ / ಗರತಿ ಕೊಳ್ಸಂತು ಉದ್ದಿಕ ಹಾಡೂನು ಹಂಡೆಂತ ಭರ್ತಾ. ಹೇ ವೆಳಾರ ಜಂಗಾಟ, ತಾಳ ಬುರ್ಗೇನ ಮಾರ್ತಾತ. ಆನಿ ರಾತ್ರಿ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಮಣ್ಣಿ ಕರೂನು ದಾಂಪೂನು ದವ್‌ರೀತಾತ. ಹೆರೊದಿಸ ಸಕ್ಕಾಳಿ ಸಗ್ಗೇ ಲೋಕ ತೇಲ ಪುಸೂನು ಗೇವ್ನು ರಸ ಲಾವ್ನು ಗೇವ್ನು (ಕಾತ್ತಿಕ ಹಳದಿ ಪಿಟ್ಟೊ, ತೇಲ ಗಾಲೂನು ಹೂನ ಕರ್‌ಚೆ). ನಾವ್‌ಚೆ ಮಾಗಿರ ಘರ್‌ಚೆ ದೇವಾಕ ಪೂಜೆ ಕರೂನ ಕೈಟ ಕಾತ್ರೂನು ಸಗಲೇ ಲೋಕ ಖಾವುನು ನೆವೆ ಲುಗ್ಟಾ ಗಾಲೂನು ಗೇವ್ನು ದೇವಾಕ ಆನಿ ಮಾಲ್ಗಡೆಕ ಪಾಂಯೆ ಪಡೂನು ಪೋಳೆ, ಇಡ್ಲಿ, ಬಾಕ್ರಿ ಆನಿ ಆದ್‌ಲಾ ದಿಸ್ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲ್ಲೆ ಮಣ್ಣಿ ಸಗಲೇ ಲೋಕ ಖಾವ್ನು ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕಾಕ ದೀವ್ನು ಖುಷಿ ಪಡ್ತಾತ. ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ ಆಕಾಶ ಬುಟ್ಟಿ (ಘರಾ ಕಡೆ ಬಿದ್ರಾ ಕಾಡ್ಡಿ ಆನಿ ಬಣ್ಣಾ ಕಾಗದಾನ ತಯಾರ ಕೆಲ್ಲೆ) ಲಾವ್ನು ಆನಿ ಘರಾ ಎದ್ರಾಕ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಕ ದಿವ್ವೊ ಲಾವ್ನು ಪಟ್ಟಂಗೆ ಮಾರ್ನು

ಖುಷಿ ಪಡ್ತಾತ. ರಾತ್ರಿ ಉಡದಾ ಪೊಳೆ, ಚಣಾ ರಾಂದ್ಯೆ / ವಟಾಣೆ ರಾಂದ್ಯೆ ಗೇವ್ನು ಜವ್ಹಾಣ ಕರ್ತಾತ್.

ದೀಪಾವಳಿಚೆ ದೊನ್ನಿ ದೀಸ ಗಾಡಿ (ವಾಹನ) ಆಸ್ಲೆ ಘರಾ ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ ಗಾಡಿ ಪೂಜೆ, ಆಂಗಡಿ ಆಸ್ಲೆನಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಘರಾ ಕಡೆ ರಾತ್ರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ಕರ್ಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹೀ ಆಸ್ಸಾ. ಆನಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ದೀಸ ನೆವೆ ಗಾಡಿ, ನೆವೆ ಆಂಗಡಿ ಸುರು ಕರ್ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆತ್ತಾ ಹೀ ಪದ್ಧತ್ ಚಲೂನ ಗೇವ್ನು ವೈತಾತ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ಕರ್ಚೆ ಉದ್ದೇಶ ಕರ್ಚೆ ವ್ಯವಹಾರಾಂತ, ವಾಹನಾಂತ ಆಂಗಡಿಚೆ ದಂಧೆಂತ ಲಾಭ ಜಾವುಂಕಾ. ಕುಟುಂಬಾಂತ ಸುಖ ಸಮೃದ್ಧಿಸುನ್ ಖುಷೀರ್ ಉರ್‍ಕಾ ಮುಣನ್ ದೀಪಾವಳಿಂತು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ.

ದೀಪಾವಳಿಚೆ ತಿನ್ನಿ ದಿಸ ಗಾದ್ದೆ ಆಸ್ಲೆ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಆನಿ ಗರ್ವಾ ಆಸ್ಲೆ ಘರಾ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಗೋಮಾತೆ ಪೂಜೆ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ ಗೋ ಪೂಜೆ ಮಣ್ತಾತ. ಸಗ್ಲೇ ಗರ್ವಾಂಕ ನಾವೂನು ಗೊಟ್ಟೆಂತ ಬಾಂದೂನು ಶೇಡ್ ಆನಿ ಕಾವಿಚೆ ಹುಬ್ಬು ಲಾವುನು ತೇಜೆ ಗಳಾಕ ಪುಲ್ಲ, ಪಾನ, ಪೊಪ್ಪಳ ಆನಿ ಸಾನ ತಾಂದ್ಲಾ ಬಾಕ್ಕರ ಸೇರುಸುನು ಸರ ಕರೂನು ಗರ್ವಾಂಚೆ ಗಳೆಕ ಬಾಂತಾತ. ಕುಂಕುಮ ಆನಿ ಹಳದಿ ಲಾವ್ನು ಪಾಂಯಾರ ಉದ್ದಿಕ ಗಾಲೂನು ಪುಲ್ಲಾ ಗರ್ವಾಂಕ ಮಾಳುನು ನಾಲ ಪೊಡೊನು ಆರ್ತಿ ದಾಕುವುನು ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. ಹೇ ವೇಳಾರ ಘರ್ಚೆ ಪೂರಾ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕ ಗಾಯಚೆ ಪಾಂಯಾ ಪಡತಾತ. ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಹೇ ಪರಬೇಕ ಚೆಪ್ಪೆ ತಾಂದಲಾ ಬಾಕ್ರಿ ಕರ್ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾ ಹೀ ಆಸ್ಸಾ.

ದೀಪಾವಳಿಚೆ ವೇಳಾರ ಹೀ ಪರಾಬ್ ಕರ್ತ್ತಾತ. ತಸ್ಸೀಚ ಕೆಲವೇ ಕುಟುಂಬಾಂತ ಗೋ ಪೂಜೆ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸಾಚೆ ಪುನ್ವೇಕ ಕರ್ತಾತ. ದೀಪಾವಳಿಂತ ಮೈನೊ ಪೂರಾ ಘರಾ ಎದ್ರಾಕ ದಿವ್ವೆ ಲಾವ್ನು ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೇಕ ದಿವ್ವೆ ಲಾಯ್ತಾತ. ತಸ್ಸೀಚ ಕಾರ್ತಿಕ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಮುಣೆಸರ್ ಆಕಾಶ ಬುಟ್ಟಿ ಲಾಂಬೈತಾತ.

11.13 ತುಳಸಿ ಪೂಜೆ – ತುಳಸಿ ಲಗ್ನ :

ತುಳಸಿ ಪೂಜೆ ಮುಣ್‌ಲಾರ ತುಳಸಿಕ ಲಗ್ನ ಕರ್ಚೆ ಮುಣ್ತಾತ. ಹೇ ಪರಾಬ್ ಕಾರ್ತಿಕ ಮೈನೆಚೆ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷಾಚಾ ದುವಾದಶಿ ದೀಸ ತುಳಸಿ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಕ ಶೃಂಗಾರ ಕರೂನು ಚಾರಿ ಸುತ್ತು (ಚೌಕಾಕಾರಾರ) ಚಾರ ಖಾಂಬೆ ಪುರುವುನು ತೆಕ್ಕಾ ಸೂಳಿ ಆಲ್ಲೆ ಕಬ್ಬು ಬಾಂತಾತ. ತೋರಣ ಬಾಂದೂನು ತುಳಸಿಂತು ಏಕು ಕಬ್ಬು ಪುರುವುನು ಚಿಂಚೆ ತಾಳೊ, ಆವಾಳೆ ತಾಳೊ ಪುರುವುನು ತುಳಸಿ ಎದ್ರಾಕ ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲ್ತಾತ. ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೇರಿ ಸುತ್ತು ಪಣತಿ ದಿವ್ವೊ ಲಾವ್ನು ಘರ್ಚೆ ಮಾಲ್ಗೊಡೊ ತುಳಸಿ ಪೂಜಾ ಕರ್ತ್ತಾ. ತೇ ವೇಳಾರ ಘರ್ಚೆ ಪೂರಾ ಲೋಕ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕ ಉರ್ತ್ತಾತ. ಪೂಜೆ ವೇಳಾರ ಸುಕ್ಕೆ ಫೋವ್, ವಲ್ಲೆ ಫೋವ್ ಆನಿ ಚರ್ಮುರೆ ತುಳಸಿಕ ಪಾಂಚಪಟಿ ಗಾಲ್ತಾನಾ “ರಾಮ ರಾಮ ಗೋವಿಂದ” ಮೊಣುನ ಸಾಂಗತಾತ. ತೈ ಆಲ್ಲೆ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕಿ ಗೋವಿಂದ ಮೊಣ್ತಾತ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಕೊಣಾಚೆತರಿ ಗೋವಿಂದ ಮುಣ್ಣಾನ್ ನಾವ ಆಸ್ಲೆ ಜಾಲರ್ ತೆಜೆ ಬಾಯ್ಲೆ “ಮಾಜ್ಜೆ ಹಿ ತೇಚ್” ಮುಣ್ಣಾನ್ ಹಾಸ್ಯ ಕರ್ಚೆ ಹಿ ಆಸ್ಸಾ. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಎಯಿಲೆ ಸಗ್ಲೆ ಲೋಕಾಕ ಫೋವ್, ಚರ್ಮುರೆ, ಪಾನ್ಕ್

ದಿತ್ತಾತ. ಬುರ್ಗೆ ಪೂರಾ ಪಟಾಂಗೆ ಮಾರೂನು ಖುಷಿ ಪಡ್ತಾತ. ರಾತ್ರಿ ಪೊಳೆ, ರಾಂದ್ಯೆ ಕರೂನು ಜವ್ಹಾಣ ಕರ್ತಾತ. ಮಸ್ತ ಆದ್ದಿ ಮಾತ್ತೀಚೆ ತುಳಸಿ ಆಸ್ಲೆ. ತೆಕ್ಕಾ ನೆವೇನ ಮಾತ್ತಿ ಲಾವ್ನು ಸೇಣ್ ಲಾವ್ನು, ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲ್ನು ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ ಆಸ್ಲೆ.

11.14 ಕಾರ್ತಿಕ ಪೂಜೆ (ದಿವ್ವೆ ಅಮಾಸ್) :

ದಿವ್ವೆ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ದೀಸ್ ತುಳಸಿ ಪುಸೂನು ರಂಗೋಲಿ ಗಾಲೂನು ಘರ್ಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆ ತುಳಸಿಕ ಪೂಜಾ ಕರೂನು ತುಳಸಿಕ ನಾಲ್ ಪೊಡ್ತಾತ. ಆನಿ ತುಳಸಿಚೆ ಸುತ್ತು ಘರಾ ಚಿಟ್ಟೆರ, ಪಾಗರ, ದೇವಾ ಕೂಡಾಂತು ಸಗ್ಲೆ ದಿವ್ವೆ ಪೆಟ್ವೊನ್ ದಿವ್ವೆ ಅಮಾಸ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಕರ್ತಾತ. ಆನಿ ಘರ್ಚೆ ಲೋಕ ದೇವಾ ಕೋಣಾಂತ ವಚೂನ್ ಭಜನ ಸಾಂಗ್ತಾತ.

11.15 ಷಷ್ಠಿ :

ಷಟ್ಟಿ ಮುಣ್ಲಾರ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ (ನಾಗ) ಮುಣ್ತಾತ. ಹೇ ಪೂಜಾ ಲಗ್ನ ಜಾವ್ನು ನಾತ್ಲೆ ಪ್ರಾಯಾಕ ಪಾವ್ಲೆ ಚೆಡವಾ / ಮುತ್ತೈದೆ ಆನಿ ಘರ್ಚೆ ಸಗ್ಲೆ ಸೆರುವೂನು ಕರ್ತಾತ. ತೆ ದೀಸ್ ಉಪವಾಸ ರಾವುನು ವೃತ ಕರೂನು ಸಕ್ಕಾಳಿ ಅದ್ದಿ ಉಟೋನು ನಾವ್ನು ಪೂಜೆ ಸಾಮಾನು ಆನ್ನಿ ದೂಧ, ಸಿಯಾಂಳೆ ಸಗ್ಲೆ ಗೆವುನು ನಾಗ ದೆವಳಾಕ ವಚ್ಚೋನು ದೇವಾ ಪೂಜೆ ಕರೂನು ಘರಾ ಕಡೆ ಸುರ್ಯೆ ತಾಂದಲಾ ಶೀತ ಸುಕ್ಕೆ ಸಾರ, ಹಾಪ್ಪೊಳು, ಪಾಯ್ಸು, ರಾಂದ್ಯೆ ಆನಿ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಕುಂವಾಳೆ ರಾಂದ್ಯೆ ಕರೂನು ಸಗ್ಲೇಲೋಕ ದೈಂಪಾರಾ ಜವ್ಹಾಣ ಕರ್ತಾತ.

11.16 ಹೊಳೆ ಹಬ್ಬ

ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮ್ ಕರ್ಚೆ ಘರ್ಚೆ ಆನಿ ಗಾದ್ದೆ ಆಸ್ಲೆ ಲೋಕಾನಿ ಪೂರಾ ಸೆರುವೂನು ಗಾದ್ದೆಚೆ ಸಗ್ಲೇ ಕಾಮ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ ಘರ್ಚೆ ಲೋಕಾಂಚಾ ಲೆಕ್ಕಾರ ವರಾಡೋ ಗಾಲೂನು ಜವ್ಣಾಕ ಆನಿ ಪೂಜೆಕ ಜಾಂವಕಾಸ್ಲೆ ಸಾಮಾನು ತಯಾರ ಕರೂನು ನಯಿಚೆ ಬಗಲೇನ (ಹೊಳೆಯಬ್ಬ ಕಟ್ಟೆ) ರಾಂದಾಪ ಕರೂನು ಜಂವ್ಚೆ. ಹೆಕ್ಕಾ ಹೊಳೆಯಬ್ಬ ಮುಣ್ತಾತ. ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕ ಮುಣ್ತಾತ. ಹೊಳೆ ಹಬ್ಬ ಗಾಂವಾಂತ ಆನಿ ಕುಟುಂಬಾಂತ ಸಾನ ಬುರ್ಗೆಂಕ ಗೋರ, ಸಿಡುಬು (ಅಮ್ಮ), ಭೂತ–ಪ್ರೇತ ಆನಿ ಕಸಲೇ ರೋಗಾಚೆ ತೊಂದರೆ ತಸ್ಸಿ ಗಾಂವಾಂಚೆ ಲೋಕಾಕ ಕಸಲೇ ತೊಂದರೆ ಏವುನ್ಯೋ ಮುಣಾನ್ ಕರ್ತಾತ. ಹೊಳೆ ಹಬ್ಬ ಪೂಜಾ ವೇಳಾರ ನವ್ (9) ಬಾಯ್ರ (ಬಷ್ಟ) ಜಾವ್ನು ನಾತಾನ ಆಸ್ಲೆ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಬಸೋನು (ನವದುರ್ಗೆ) ತೆಂಕಾ ಒಂಟಿ ಬರೋನು ಹಳದಿ ಕುಂಕುಮ ಲಾವ್ನು ಆನಿ ಪಾನ್ ಪೋಡ ದೀವ್ನು ಮುತ್ತೈದೆ ಸೆರುವೂನು ಆರತಿ ದಿಕೆತಾತ. ಮಾಗೀರ ಗ್ರಾಮ ದೇವಾಕ ಪೂಜೆ ಕರ್ಚೆಕ ಭಟ್ಟಾ ಕಡಸೂನ ಹೊಳೆ ಹಬ್ಬಾಚೆ ದೇವಾಕ ಪೂಜೆ ಕರ್ತಾತ. ಸಗ್ಲೆ ಲೋಕಾಕ ಪ್ರಸಾದ ದೀವ್ನು ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗೀರ ದೋನಿ ಕೋಡಿ ಕೇಳಿಪಾನಾರಿ ರಾನ್ಲೆ ರಾಂದಾಪ ವಾಡುನ ಕರ್ಪೂರ ಲಾವ್ನು, ಕರ್ಪೂರ ಪೆಟೋನ ನಯಿಂತು ಸೊಡ್ತಾತ. ಆನಿ ತಂಯಿಂಚಿ ಕೊಂಬೊ ಕಾತ್ರತಾತ. (ಹೆಜ್ಜೆ ಉದ್ದೇಶ ಕಂಚೆ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ಗಾಂವಾಕ ಏವುನ್ಯೋ ಮುಣಾನ್)

ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕ ಸಕಲ್ ಬಸೂನ ಜವ್ಹಾಣ ಕರೂನ ಕುಶೀರ ಘರಾ ವೈತಾತ. ದಾದಲೆ

ಮನುಷ ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ ಜವ್ಹಾಣ ಕರೂನ ಘರಾ ವೈತಾತ. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾ ಹಿ ಆಸ್ಸಾ. ಜಾಲಾರ ಸಗ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೊಳೆ ಹಬ್ಬ ಕರ್‍ನಾತ.

11.17 ಸಂಕ್ರಾಂತಿ :

ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೇಳಾರ ಗ್ರಾಮಾಚೆ ದೇವಾಕ ನೆನವೂನ ಆನಿ ದೈವಾಂಕ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಕರೂನು ಘರಾಂತ ಸಾಂಜೇರ / ರಾತ್ರಿರ ಪಾನ ಪೋಳೆ, ಕೈಲೋಳೆ (ಕೈವಾಳೆ) ಕರೂನು ರೋಸಾಂತ ಗಾಲೂನು ದರೂತಾತ. ತೊಡೆ ವೇಳಾನ ಘರ್‌ಚೆ ಲೋಕ ಪೂರಾ ಖಾವ್ನು ಕುಷಿ ಪಡ್‌ತಾತ. ಹೆಕ್ಕಾ ವಿಶೇಷ ಜಾವೂನು ಹಾಲಬ್ಬ ಮುಣ್‌ತಾತ. ಹಾಲಬ್ಬ ವರ್ಷಾಕ ಏಕಪಟಿ ಎತ್ತಾ.

11.18 ಶಿವರಾತ್ರಿ:

ಶಿವರಾತ್ರಿ ಮುಣ್‌ಲಾರ ಶಿವ (ಈಶ್ವರ) ದೇವಾಚೆ ಆರಾಧನೆ. ಶಿವಾಕ ಪೂಜೆ ಆನಿ ಶಿವರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ ಆಚರಣೆ ಕೆಲಾರ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ತೆಕಾ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಗಾವುತಾ. ಶಿವರಾತ್ರಿ ವೇಳಾರ ಉಪವಾಸ ಉರೂನು ಜಾಗರಣೆ ಕರ್ತಾ್ತ. ದೇವುಳಾಂತ ರಾತ್ರಿಸೂನ ಸಕ್ಕಾಳಿ ಮುಣೆಸರ ಭಜನೆ, ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಶಿವಧ್ಯಾನ ಕರ್ತಾ್ತ. ರಾತ ಪೂರಾ ಜಾಗರಣೆ ಉರ್ಕಾ ಮುಣನ್ ಘರ್‌ಚೆ ಪಾಕ್ಯೆರ್ ಪಾತ್ತರ ಉಡೊಂಚೆ, ನಾಲ (ಬೊಂಡೆ) ಕಾಡ್ಚೆ, ತರಕಾರಿ ಕಾಡ್ಚೆ, ಆನಿ ಕೂಗಾತ ಒಚ್ಚೆ ಪೂರಾ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಸಕ್ಕಾಳಿ ಮನುಷ ಜಾಗರಣೆ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ ದೇವಾಕ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ ಪೂಜೆ ಕರೂನು ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ ಉಪವಾಸ ಸೊಡ್ತಾತ. ಆನಿ ಉಪಹಾರ ಖಾತಾತ. ಮಾಗ್ಗಿರ ಘರಾ–ಘರಾ ವಿಶೇಷ ಜಾವೂನು ಜವ್ಹಾಣ ಕರ್ತಾ್ತ.

11.19 ಮಾರಿಕ ದಾಂವ್ಡೋಚೆ:

ಹೀ ಪರಾಬ್ ಮಸ್ತು ಆದ್ದಿಸೂನ ಕರೀತ ಆಸ್ಲೆ. ಜಾಲಾ ಮಾರಿ ದಾಂವ್ಡೊಚೆ ಸಗ್ಲಾ ಕಡೇನ ನಾ.

ದೈವಾಂತ ತೊಡೇ ದೈವ ಉಪಕಾರ ಕರ್‌ಚೆ ಜಾಲಾರ ಆನಿ ತೊಡೆ ದೈವ ತೊಂದರೆ ಕರ್ಚೆ ದೈವ ಹೀ ಆಸ್ಸಾ. ಮಾರಿ, ಕೀಳು, ಚೌಂಡಿ ಹೇ ದೈವಾಂಕ ಸಮ ಜಾವ್ನು ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ದಿವ್ನಾತ್ಲಾರ ತೊಂದರೆ ದಿತಾತ. ದುಸರೆ ಗಾಂವಾಸೂನ ಹಾಡೂನು ದೊರಿಲೆ ಮಾರೀಕ ಪೂಜೆ ಕರೂನು ತೆಕ್ಕಾ ದಾಂವ್ಡುಸೂನ ಆನೇಕ ಜಾಗೆರ ಹೊರೂನು ದವ್‌ರೂಚೆ. ಕೀಳು ಜಾಲೇರ ತೆಕ್ಕಾ ಚೊರು ಗಾಲೂನು ಪೂಜೆ ಕರ್‌ಚೆ. ಚೌಂಡಿಕ ಶೀತ ಆನಿ ದೂದ ಗಾಲೂನು ದಿವೊ ಪೆಟೋನ ದರುಂಚೆ. ತಸ್ಸಿ ಮಸ್ತ ದೈವಾಂಕ ಪೂಜೆ ಕರ್ಚೆ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ತಸ್ಸೀಚ ಮಾರಿಕ ದಾಂವ್ಡುಸೂನ ನಾವ್ನು ಘರಾ ವೈತಾತ.

ನಮ್ಹೊಗಿಚೆ (ನಂಬಿಕೆ)

12.1 ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಾಂತ್ ನಂಬಿಕೆ :

ಬರೇ ಕಾರ್ಯಾಕ ವೈತಾನಾ ಒಂಟಿ (ಎಕ್ಲೊ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎದ್ರಾಕ್ ಗಾವುನುಯ್ಯೊ.

ದೇವಾಕ ದಿವ್ಹೋ ಪೆಟೇತಾನಾ ಘರ್‌ಚೆ ಎದ್ರಾ ದಾರ ಘಾಲುನುಯ್ಯೊ.

ಬಾಲ್‌ಮನಿಷ ಮಾಲ್ಲಿಲಿ ಘೂಲ ದೇವಾಕ್ ಮಾಲ್ಲೊನುಯ್ಯೊ.

ಜೌಣಾಚೆ ವಾಟ್ಲಿಕ ಪಾಯ್ಯಾನ ಲಾತ್ ಮಾರುನುಯ್ಯೊ.

ದೈಂಪಾರಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಬಾಲ್‌ಮನುಷ್ಯಾನಿ ತುಳಸಿ ಜಾಡ್ ಆಪ್ಪುನುಯ್ಯೊ.

ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ್ ಜಾಡೂನ್ ಕೈರ್ ಬಾಯರ್ ಉಡೊನೊಯ್ಯೊ.

ದೀಸ್ ಬುಡ್ತಾನಾ ನಿದೊನುಯ್ಯೊ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಾಯರ್ ಒಯ್‌ತಾ.

ದುಡ್ವಾಂತ ಕೇಳೊನುಯ್ಯೊ.

ದಾರಾ ಮೆಟ್ಲಾರ ಬಸುನುಯ್ಯೊ. ರೀಣ್ ಜಾತ್ತಾ.

ಕಸಲೇ ವಸ್ತು ದಿತ್ತಾನಾ – ಗೆತ್ತಾನಾ ದಾರ್ ದಾಂಟೂನು ಗೆಂವುಕಾ ನಾ ದಿಂವುಕಾ.

ಗರ್ಭಿಣಿ ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ್ ವಚುನುಯ್ಯೊ. (ಎಕ್ಲಿ ವಚುನುಯ್ಯೊ)

ದೇವಾಕ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖ ಜಾವ್ನು ಪೂಜೆ ಕರುನುಯ್ಯೊ.

ತೀರ್ಥ ಗೆತ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಹಾತ್ ಮಾತ್ತೆಕ್ ಪುಸ್ಕಾ.

ಆರತಿ ದಿವೊ ಪಾಲ್ವಾಲಾರ್ ಅಪಶಕುನ್.

ಬಾಣಾಂತಿಚೆ ಪಾಂಯೊ ದಾಂಟುನುಯ್ಯೊ. ದಾಂಟವಾಲಾರ್ ಆನಿ ದಾಂಟುವೊಂಕಾ.

ಖಾಲಿ ಪಾಳ್ನೆ ಹಾಲುನುಯ್ಯೊ.

ಬಾಳ್ಶೆಕ್ ಪಾಯ್ಯಾರ್ ಗೇವ್ನು ನಿದ್ಲಾರ್‌ತೆನ್ನಾ ದಾಂಟುನುಯ್ಯೊ.

ನಿದ್ದೋನ್ ಉಟ್‌ತಾನಾ ಉಜ್ವಾದೆಗೆಸೂನ್ ಉಟ್‌ಕಾ.

ಉಜ್ಜೊ ಕೊಲಿತ್ ಪಾಯಾನ್ ಲೊಟುನುಯ್ಯೊ.

ಪುಟ್ಲಾ ಹಾರ್ಸಿತ್ ತೊಂಡ ಪೊಳುನುಯ್ಯೊ.

ಬಷ್ಟಿ ಜಾಲ್ಲೆ ಬಾಲ್‌ಮನಿಷ/ಚೋಡು ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ (ದೇವಾಕೂಡ) ವಚೂನುಯ್ಯೊ

ಮಾಕ್ತಾಲಾಕ್ ಭಿಕ್ಷೆ ಗಾಲ್ತಾನಾ ಘರಾ ಬಾಯರ್ ಏವ್ನು ಗಾಲ್ಕಾ.

ಮಾತ್ತೇರ್ ಹಾತ್ ದರೂನ್ ಗೇವ್ನು ಬಸೂನುಯ್ಯೊ.

ಬರೇ ಕಾಮಾಕ್ ವೈತಾನಾ ಖಾಲಿ ಕೊಳ್ಸೊ, ವಿಧವೆ, ಮಾಜಾರ್ ಆಡ್ ಎವುನುಯ್ಯೊ.

ಮಾಲ್ಗಡೆ ಎದ್ರಾಕ್ ಬಸೂನು ಪಾಯ್ಯೊ ಹಾಲುನುಯ್ಯೊ.

ಮಡೆ ಲಾಸ್ಸೂನು ಎತ್ತಾನಾ ಪಾಟ್ಟಿ ಪೊಳುನುಯ್ಯೊ.

ಸುನ್ನೆನ್ ಮಾವಾಚೆ, ಮಾಂಯ್ಚೆ, ಬಾಯೆಸೆಚೆ ಆನ್ನಿ ಗೌವಾಚೆ ನಾಂವ್ ಸಾಂಗುನುಯ್ಯೊ.
ಜಿಬ್ಬೇರ್ ಮಚ್ಚೆ ಉರೊನೊಯ್ಯೊ. ತೆಜೆ ಶಾಪ್ ಲಾಗ್ತಾ.
ಕಾವ್ಳೆ, ಗುಗುಮ, ಬಾವ್ಲಕ್ಕಿ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಏವ್ನುಯ್ಯೊ.
ಪಾಲ್ ಮಾತ್ತೇರ್ ಪಡುನುಯ್ಯೊ. (ಪಾಡ್)
ಸಕ್ಕಾಳಿ ಪುಡೆ ಸೊಪ್ಪಾನ ಪಳೈಲೆರ್ ಕರೆ ಜಾತ್ತಾ.
ಮಾಜಾರ್ ಆಡಿ ಏಯಲಾರ್ ಪಾಡ್. ಗೆಲ್ಲೆಲ್ ಕಾಮ ಜಾಯ್ನಾ.
ಜೈಯಿಲೆ ಉಷ್ಟೆ ದಾಂಟುನುಯೊ.
ದೇವಳಾಸುನ್ ಬಾಯರ್ ಎತ್ತಾನಾ ಚಿಕೆ ವೇಳ್ ಬಸೂನ್ ಎವುಕಾ.
ಮೆಲ್ಲಾಕ್ ತಿಥಿ ಕರೂನಾತ್ಲಾರ್ ಭೂತ್ ಜಾತ್ತಾ.
ಪಾಂಯೊ ದುತ್ತಾನಾ ದೊನ್ನಿ ಪಾಂಯಾಚೆ ಹಿಮ್ಮಡಿ ದುಂವ್ಕಾ.
ಬೆಬ್ಬೆನ ಕುಗಾಲಾರ್ ಪಾವಸು ಎತ್ತಾ.
ಚೆರ್ಕೆಚೆ ಉಜ್ಜೊ ದೊಳೊ, ಚೆಡ್ವಾಚೊ ದಾವೊ ದೊಳೊ ಉಡ್ಲಾರ್ ಬರೆ.
ಬರೇ ಕಾಮಾಕ್ ವೈತಾನಾ ಎಕ್ಲೊ ವೊಚುನುಯ್ಯೊ.
ಮಾಜ್ರಾಕ್ ಮಾರ್ನು ಉಡೈಲಾರ್ ಮಾತ್ತೆ ಹಾಲ್ತಾ.
ಪುಷ್ ಮೈನೆಂಟು ಬರೇ ಕಾರ್ಯ ಸುರು ಕರುನುಯ್ಯೊ.
ಬರೇ ಕಾಮಾಕ್ ವೈಯತಾನಾ ಮಡೆ ಎದ್ರಾ ಗಾವುಲಾರ್ ಬರೆ.

12.2 ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನಂಬಿಕೆ:

ಮಂಗಳವಾರ ನೇವೆ ಲುಗಾಟ್ ಗಾಲುನುಯ್ಯೊ.
ಮಂಗಳಾರ ದಿವಸ್ ಕೇಸ್ ಕಾಡುನುಯ್ಯೊ.
ಜಾಲ್ಲಾಲ್ ದಿವಸ್ ಕೇಸ್ ಕಾಡುನುಯ್ಯೊ.
ಉತ್ತರ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಾಕ್ ಮಾತ್ತೆ ಗಾಲೂನ್ ನಿದೊನುಯ್ಯೊ.
ರಾತ್ರಿ ಆನಿ ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ್ ನಾಕ್ಕೂಸು ಆನಿ ಉಯ್ಯೊ ಕಾಡುನುಯ್ಯೊ.
ಶುಕ್ರವಾರ ದಿವಸ್ ದುಡ್ಡು ದಿವುನುಯ್ಯೊ.
ದಾಂವೆ ಹಾತ್ತಿನ ದುಡ್ಡು ದಿವುನುಯ್ಯೊ.
ಸಾರ್ನಿ ಹಾತ್ತಿಂತ್ ದಿವುನುಯ್ಯೊ.
ಮಂಗಳಾರ ದುವ್ವೆಕ ಆವ್ನು ಘರ್ಸೂನ್ ಗೌವಾ ಘರ್ ದಾಹಡುನುಯ್ಯೊ.
ಹಾತ್ತೀಚಿ ಕಾಂಕ್ಣಾ ಪುಟ್ಟುನುಯ್ಯೊ.
ಸೋ ಬೊಟ್ಟೊ ಆಸ್ಲಾರ್ ಬರೆ.
ಲುಗಟಾ ಆಂಗಾರ್ ಆಸ್ಲಾ ತೆನ್ನಾ ಸಿವುನುಯ್ಯೊ.
ನಾಕೂಸು ಚಾವುನು ಕಾಡುನುಯ್ಯೊ.
ಉಜ್ಜಾ ಚೂಲ ಪಶ್ಚಿಮಾ ದಿಕ್ಕಾಕ್ ದವೂರುನುಯ್ಯೊ.

ದಾರಾ ಮೆಟ್ಲಾರ್ ಸಿಂಕುನುಯ್ಯೊ.

12.3 ಲಗ್ನಾ ವೆಳಾರ್ ನಂಬಿಕೆ :

ಲಗ್ನಾ ವೆಳಾರ್ ಕುಂಕುಮ, ಹಳದ್, ಕಾಂಕಾಣ, ಹರಿವಾಣ ಸಕಲ್ ಪಡುನುಯ್ಯೊ.

ಲಗ್ನಾ ದಿಸ್ ಪೆಟಿಲ್ಲೊ ದಿವ್ವೊ ಪಾಲುನುಯ್ಯೊ.

ತಾಂಬ್ಡೆ ಉದ್ಕಾನ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾಡೂನು ಹೊರೇತ / ಹೊಕ್ಲೇಕ್ ತಿಳೊ ಲಾಯ್‌ಲಾರ್ ದೃಷ್ಟಿ ಪಡ್ನಾ.

ಪಾಂಚ ಜನ ಮುತ್ತೈದೆ ಸೆರುವೂನ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲಾರ್ ಬರೆ ಜಾತ್ತಾ.

ಕಾಂಕ್ಣ ಬಾಂದಲಾ ನಂತರ ಶುಭ ಕಾರ್ಯ ಜಾಯಸೇರ್ ಕೈಂಯಿ ವಚೂನುಯ್ಯೊ.

12.4 ಅದ್‌ಗತ್

ಪಿಸೆಚಾ ಲಗ್ನಾಂತು ಜೈಲೊ ಬುದ್ವೊಂತು
ಸುಣೆ ಬಾಲ ಕೆನ್ನಾಯಿ ವಾಂಕಡೆ
ಭರ್ಲ್ಲೊ ಕೊಳ್ಸೊ ತುಳ್ಕಾನಾ.
ಕುಂವಾಳೊ ಚೋರ್ ಮುಣ್‌ಲಾರ್ ಖಾಂದೆರ ಹಾತ್ ಆಪ್ಪೂನು ಪಳೈತಾ.
ಮಾಕಡೆ ಕಡೇನ್ ಮಾಣಿಕ್ಯ ದಿಲ್ಲೆಸಿ.
ಉಂದಿರ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಮುಣ್‌ಲಾರ್ ವಾಗ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಮುಣ್ತಾತ್.
ಆಸ್ಲೆ ಆಸ್ಲೆಶಿ ಸಾಂಗ್‌ಲಾರ್ ಹರ್ದೆಕ್ ಮಾರ್ಲೆಸಿ ರಾಗ್.
ಕಾಮ್ ಜೈಸೇರ್ ಗಾಡ್ವಾಚೆ ಪಾಂಯ ಬಿ ದರ್ಕಾ.
ಬೊಂಕ್ಚೆ ಸೂಣೆ ಚಾವ್ನಾ, ಚಾಬ್ಚೆ ಸೂಣೆ ಬೊಂಕ್ನಾ.
ರಡ್ಚೆ ದಾದ್‌ಲೆಕ್ ನಮ್ಗುನುಯ್ಯೊ, ಹಾಸ್ಚೆ ಬಾಲ್‌ಮನ್ನಾಕ್ ನಮ್ಗುನುಯ್ಯೊ.
ಸುಣೆ ಕಡೆ ಸಾಂಗ್ಲಾರ್ ಸುಣೆನ್ ಬಾಲಿಕಡೆ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಕೈ.
ನಾಕಾ ಕಿಂತಾ ಹೋಡ ನಾಕಾ ಬೊಟ್ಟು.
ಲಗ್ನ ಕರೂನ್ ದಿಲ್ಲೆ ಚೋಡು ಕುಟುಂಬಾ ಬಾಯರ್.
ಉದಿಕ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಗಾಂವ್, ಮುತ್ತೈದೆ ಆಸ್ಲಾರ್ ಘರ್.
ಬಾಲ್ ಮನುಸಾಂಚೆ ಬುದ್ಧಿ ಪಾಂಯಾ ಗಾಂಟಿ ಸಕಲ್.
ಸಗ್ಲೆ ಸೊಡ್ಲೆಲೆ ಗಾಂವಾ ಹೋಡ್.

13. ಮರ್ಣಾ ರಿವಾಜ್

13.1 ಮೆಲ್ಲಾಲ್ ತೆನ್ನಾ ಘರಾಕಡೆ ಕಾರ್ಯ :

ಮೊರ್‌ಚೆ ಜೀವನ್ ಚಕ್ರಚೇ ತೇಜೆ ಅಂತಿಮ್ ಕ್ಷಣ್. ಹೇಕಾ ಮೇಸ್ತ್ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮಾಜಾಂತ್ ತೋ ದೇವಾಕಡೆ ಪಾವ್‌ಲೋ, ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ಜಾಲೋ, ವಾಯ್ಯಟ್ ಜಾಲೋ, ಮೇಲೋ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಸಾಂಗತಾತ್.

ಜಗತ್ತಾರ್ ಕೊಂಚೇ ಏಕ್ ಜನ್ಮಾಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಮೊರ್‌ಚೆ ಹೇ ದೇವಾ ಇಚ್ಛೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾನ್ ಬರೆಲೇ ಬರಹಾ. ಹೇ ತಡ್‌ಸೂಕ್ ಕೋಣಾಚಾನಿ ಸಾಧ್ಯನಾ. ಜನ್ಮಾತಾನಾ ತೋ ಕಸಿ ಎತ್‌ಕೀ ಮೊರ್‌ತಾನಾ ತೋ ತಸ್ಸೀಚಿ ಒಯ್ಯತಾ. ಜನ್ಮಾಲಾತೆನ್ನಾ ಕಸ್ಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಸಾಕಿ ಮೊರ್‌ತಾನಾ ತೇಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಆಸಾ.

ಏಕ್ ಮನುಷಾಕ್ ಹುಷಾರ್ ನಾಜಾಲಾರ್ ನಾ ಆನಿ ವಯಸ್ ಜವೂನ್ ಕಲ್ಲೆ ಕರೂಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ ತೆನ್ನಾ ಆಸ್ಲಾರ್ ತೆನ್ನಾ ತೋ ಮನುಷ್ ಮೊರ್‌ತಾಚ್ ಮುಣಾನ್ ಗೊತ್ತ್‌ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ತೆಕ್ಕ ಆಸೆ ಆಸ್ಲೆ ಖಾಣ ಜವ್ವಾಣ್ ದಿತ್ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಏಕ್ ಪಟ್ಟಿ ತೆಕ್ಕಾ ಪಲ್ಲೊಂಕಾ ಮುಣ್ಣಾನ್ ಎವೂನ್ ಪೊಲ್ಲೊನ ಒಯ್ಯಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕಾಯಿ ಆಸಾ. ತಸ್ಸಿ ತೇಕಾ ಇಷ್ಟ ಆಲ್ಲೆ ವಸ್ತು ಕಾವೂಂಕ್–ಪಿವೂಂಕ್ ದಿವೂನ್ ಒಯ್ಯಚೆ ಪದ್ಧತ್‌ಯಿ ಆಸ್ಲೆ. ಮೊರತ್ತ್ ಮುಣಾನ್ ಖಾತರಿ ಜಾಲ್ಲಾ ತೆನಾ ಬಂಧು ಬಳಗ ಬುರ್‌ಗಿ, ನಾತ್‌ರಾ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಎವೂನ್ ಏಕ್ ಚಂಬಾಂತ್ ಬರೆ ಉತ್ತಕಾಕ್ ತುಳಸಿ ಪಾನ್ ಗಲೂನ್ ಮೊರ್‌ಚಾ ವ್ಯಕ್ತಿಚಾ ತೊಂಡಾಂತ ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ಮನುಷ್ ಮೊರತಾನ್ ತೇಜೋ ಸಾನ್ ಜೀವ ಆದಿ ಒಯ್ಯತ್ ಮುಣಾನ್ ಅದ್ದ್‌ಲಾ ಕಾಲಾ ಲೋಕ್ ಸಾಂಗತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಸಾನ್ ಜೀವ್ ಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ ಎಗ್ಗ್‌ದಾಚ್ ಗೊರ್ರ್ ಮುಣ್‌ಚೆ ಶಬ್ದ ತೇಜಾ ಗಲ್ಲೆಕಡಸೂನ್ ಎತ್ತಾ. ಆನಿ ದೇಹ ಎಗ್ಗದಾಚೆ ಆಲೋನ ಜೀವ ಸೋತ್‌ತಾ ತೇನಾ ಮೇಲೊ ಮುಣ್ಣನ್ ಸಾಂಗೂನ ದಾಯಾದಿ, ಘರಚೆ ಲಾಗ್ಗಿಚ್ ಕಡೆ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕಾಕ್ ಸಾಂಗೋನ್ ದಾಹಡೇತಾ ಆಸ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾ ಪೋನ್, ಮೊಬೈಲ್ ಸಮಜಾವೂನ್ ಬಸ್ಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾತ್‌ಲೆ.

ಮೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಲೇ ತೇಯ್ಯ ವ್ಯಕ್ತೀನ್ ಜೀವ್ ಸೋಡಲಾ ಜಾಗಾರ್ ನಾದಲಾ ತೇಲ್ ಪುಸೂನ್ ಮಡ್ಯಾಕ್ ತೇಲ್ ಪುಸೂನ್ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖ ಜವೂನ್ ನಿದ್ದೋನ್ ತೇಜಾ ಓಯ್ಯರ್ ದವೇ ಲುಗ್ಗಾನ್ ತೊಂಡ್ ಮಾತ್ರ ದಿಸೋಚೆ ತಸ್ಸಿ ಕರೂನ್ ಗಾಲೂನ್ ನಿದೆಸಿತಾತ್. ಎಯ್ಯಲೆ ಲೋಕಾನಿ ತುಳಸಿಪಾನ್ ಉದ್ದಿಕ್ ಸೋಡೊಕ್. ಆನಿ ತೇಜಾ ಮತ್ತೇಚಾ ಏಕ್‌ಕಡೆ ಮಣೆಯೇರ್ ನಾದಲಾ ತೆಲಾ ದಿವೊ ಪೆಟ್ಟೊತಾತ್. ತೇಜಾ ಆನ್ನೇಕ್ ಬಗ್ಲೇನ್ ಊದಬತ್ತಿ ಪೆಟೋನ್ ತೈಯತಾತ್. ಆನಿ ಮಡೆಚೆ ಪುಡೆಕಡೆ ಘರ್‌ಚೆ ಬುರ್ಗಿ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ಉರತಾತ್. ರಾತ್ರಿಚೇ ದಾದಲೇ ಮನುಸ್ ಘರಾ ಎದ್ರಾಕ್ ಸಾಣಾ ಪೆಟ್ಟಿಚೇ ಉಜೋ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ರಾತ್ ಪೂರ್ ಜಾಗೂನ್ ಉರ್ರಾತ್. ಆನಿ ಮಡೆ ರಾಕ್‌ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಮಸ್ತ್ ಆದ್ದಾಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಘರಾಂತ ಮೇಲರ್ ತೇಣಿ ವೈಲೆ ಘರಾಚೆ ಏಕ್ ನಳೋ ಕಾಡುನೂ ದುರಿಯಾ ಆಸ್ಲೆ. ಆತಾ ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ನಾ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಸಾ.

13.2 ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ್ ತಯ್ಯಾರ್ :

ಮೆಲ್ಲಾ ಮನ್‌ಸಾಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಆನಿ ಘರ್‌ಚೆ ಲಾಗ್ಗಿಚೆ ಆನಿ ದೂರ್‌ಚೆ ಲೋಕ್ ಮೆಲ್ಲಾ ಘರಾ "ತೇಜಾ ತೊಂಡ ಆನಿ ಕಂಯಿ ಗಾವ್ಹೂತಾ" ಮುಣ್ಣನ್ ತೇಕಾ ಪಳೊಂಕ್ ಎತ್ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಎತ್ತನಾ ಪೂಲಾ, ಊದಬತ್ತಿ, ತೆಲ್, ಗಂಧಮಾಲೆ ಗೆವ್ಹೂನ್ ಎತ್ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ತೆಜೆ ತೊಡ್ ಪೊಲೋನ್ ತೇಜೆ ಗುಣಗಾನ್ ಕರತಾತ್.

ತಸ್ಸಿಚ್ ತಯ್ಯಾ ಆಸ್ಲೆ ತೊಡೆ ಲೋಕ್ ಲಾಂಗ್‌ಟಾ ಹಾಡೂಕ ಲಾಗ್ಗಿಚ್ ರಾನ್ ನಾತಲಾರ ಹಾಡಿಂತ ಹಾಡೂಂಕ ಒಯ್ಯತಾತ್. ಆನಿ ತೊಡೆ ಲೋಕ ಘರಾಕಡೆ ಕಾರ್ಯಾಕ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್.

ಘರಾಚೆ ಕಳೆಂತ್ ಎಕಕಡೆ ತೀನ್ ಪಾತರ್ ದವರೂನ್ ಹಂಡೆ / ಹೋಡ ಆಯ್ದನಾಂತ ಸಾಧಾರಣ ಉನ್ ಉದ್ದಿಕ್ ತಾಪ್ಪೈತಾತ್. ತೇಜಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಮಡೆ ಉಕ್ಕಲೂನ್ ಹಾಡೂನ್ ಎಕ್ ಬೆಂಚ್ / ಖುರ್ಚಿರ್ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖ ಜಾವ್ಹೂನ್ ಬಸೂನ್ ಮಾಲ್ಗಡೋ ಪೂತ್ ನಾತ್‌ಲಾರ್ ಸಾನ್ ಪೂತ್‌ನ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ಕಾ. ತಸ್ಸಿಚಿ ಅದ್ದಿ ಮಾಲ್ಗಡೋ ಪುತ್ತಾನ್ ಸಾಂಗೇಸ್ಸಿಲಾ ಮಾಗಿರ್ ಆನಿ ಉರ್‌ಲೇ ಬುರಗಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಎಯ್ಯಲೆ ಲೋಕಾ ಪೂರಾ ಉದ್ದಿಕ್ ಗಾಲೂನ್ ನಾವೆಸ್ಸಿತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ದೂದ್ ಗಾಲೂನ್ ನಾವೇಸೀಚೆ ಆಸಾ. ತೇಜೇ ಆಂಗ್ ಪೂರಾ ನೇವೆ ಲೂಟುನ್ (ಟವಾಲು) ಪುಸೂನ್ ದಾದೊಲೋ ಜಲಾರ್ ನೇವಿ ಪಂಜಿ / ಆಂಗಿ ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಬಾಲ್‌ಮನುಸ್ ಜಾಲಾರ್ ನೇವೆ ಕಾಪಡ್ ನೆಸ್ಸೈತಾತ್. ಆನಿ ಉದಿಕ್ ತಾಪ್ಪೆಲೆ ಚೂಲಿಚೆ ಫಾತರ್ ಕಾಡತಾತ್. ಆನಿ ತೋ ಉಜೋ ಎಕ್ ಮಡಿಕೆ ಗಲ್ಲೂನ ಮಡೆ ಲಾಸೂಂಕ್ ಹೇರೋಂಕ್ ತಯಾರ್ ಕರೂನ್ ಥೈತಾತ್.

13.3 ಚಟ್ಟ ಬಾಂದ್‌ಚೆ :

ಮಡೆ ಲಾಸ್‌ಚಾ ಕಡೆ ಗೆವ್ಹೂನ್ ಒಚೂಂಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ಚೆ 'ಚಟ್ಟ' ಮಣ್‌ತಾತ್. ದೋನ್ ತೇಮೆ (ಬಿದಿರು) ಹಾಡೂನ್ ಸೋ ಕೂಡ್‌ಕೇ ಕರೂನ್ ಆಟ ಆಡಿಚೆ ದೋನ್ ತೇಮೆರ್ 3ನ್ ಆದಿಚೆ ಕುಡಕೇ ಸಿಗ್ದೂನ್ ಆಡ್ ದರ್ವೂನ ಸುಂಬಾ ದೋರಿಯನ್ ಬಾದ್‌ತಾತ್ ಆನಿ ಇಂಡ್ಲ್‌ಲೇ ಒಲ್ಲೆ ಮಡಲ್ ಚಟ್ ವೊಯರ್ ದೂವೂರನ್ ಸಗಲೇ ಏಕ್ ಕೇಲಿ ಪಾನ್ ಚೆ ತುದಿ ಮಾತ್ಯಾ ಕಡೆ ದವ್ಹೂರಿತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಮಡೆ ಉಕ್ಕಲೂನ್ ಹಾಡೂನ್ ಚಟ್ಟ ವೈರ್ ದುವೂರನ್ ಮಡೆಕ ಪರಿಮಳ ತೇಲ, ಗಂಧ ಮಾಲೆ ಆನಿ ಪೂಲಾನ್ ಶೃಂಗಾರ್ ಕರೂನ ಚಟ್ಟಕ್ ಬಾಂದ್‌ಚಾ ಎಕೊಟ್ ದೊರಿಯನ್ ಬಾದೂನ್ ಚಟ್ ಸಮೇತ ಮಡೆ ಎಕ್ ಬೆಂಚ್/ ಹಡಿ ಮಾಂಚೇರ್ ದವ್ಹೂರಿತಾತ್. ಮಾಲ್ಗೊಡೋ ಪೂತ್ ಮಡೆಚೆ ದೋನಿ ಪಾಯಾಂತ್ ಹಳ್ದ್ ಕುಂಕುಮ್ ಲಾವುನ್ ಪೂಲ್ ದವ್ಹೂರ್ನ ಅಕ್ಷತೆ ಕಾಳ್ ಗಲೂನ್ ನಾಲ್ ಪುಟೋನ್ ಪೂಜಾ ಕರ್‌ತಾ. ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಗಲ್ಲೂ ಪಾಯೋ ಪೊಡತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಬುರ್ಗಿ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ಮಡೆಚಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ತುಳಸಿ ಪಾನ್ ಉದ್ದಿಕ್ ಸೊಡೂನ್ ಪಾದಪೂಜೆ (ಪಾಯ ಪೊಡನ್) ದಕ್ಷಿಣೆ ಗಾಲೂನ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸೀಚಿ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕಾಲ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಮಾಗಿರ್ ಮೇಲಾಚ್ ಬಾಯ್ಯಲ್ ಜೀವನ್ ಆಸ್ಲೆ ಜಾಲಾರ್ ತೇಕಾ ಕಾಂಕಣ್ ಗಾಲೂನ್, ಪೂಲ್ ಮಾಳೂನ್, ಕುಂಕುಮ ಲಾವ್ಹೂನ್ ಎಕ್ ಮಣೆಯರ್ ಚಟ್‌ಚೆ ಎದರಾಕ್ ಪಾಯಕಡೆ ಬಸೇತಾತ್. ಆನಿ ಪಾದ ಪೂಜೆ ಸಗಲೇ ಜಆಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ ತೆಜೆ ದೋನಿ ಆಲೆಚೆ ಕಾಂಕಣ

ಪುಟೋನ್ ಗಾಲ್‌ತಾತ್, ಕಪಾಳಾಚೆ ಕುಂಕುಮ ಆಳಿಸಿತಾತ್, ತಾಳಿ ಕಾಡತಾತ್ (ಹೇಪೂರ ಮಾತಾರಿ ಬಾಲ್‌ಮನುಸ್ ಕರ್‌ತಾತ್) ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ್ ಆಪೋನ್ ಹೊರತಾತ್.

13.4 ಮಡೆ ಹೊರ್‌ಚೆ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ್ (ಲಾಸ್‌ಚೆ ರಿವಾಜ್) :

ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಮಾಲ್ಗೋಡ್ ಪೂತ್ ಮುಖಾರ್ ಚಟ್ಟ ಗೇವೂನ್ ಒಯ್ಯತಾ. ತಸ್ಸಿ ಬಾಕಿ ಪೂತ್–ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಪಾಟಿ ಚಟ್ಟ ಉಕೂಲ್ ಗೆವೂನ್ ತುಳಸಿ ಕಾಟ್ಟೇಕ್ ಸುತ್ತು ಗಾಲೂನ್ ಲಾಸ್ ಚಾ ಜಾಗಾಕ ಒಯ್ಯತಾ. ತಸ್ಸಿ ಮಾಲ್ಗಡೊ ಪೂತ್ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ಚೊ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ (ದವೇ ಲುಗೂಟ (ಪಂಜಿ + ಟುವಾಲು) ನೆಸೋನ್ ವೈರ್ ಟುವಾಲೋ ಬಾಂದೂನ್ ಗೇವೂನ್ ಕಾಂದೆರ್ ಉದಕ್ ಮಡಿಕೆ ದವೂರ್‌ಗೇವೂನ್ ಮಡೆಚಾ ಮುಕಾರ್ ಒಯ್ಯತಾ. ತಸ್ಸಿಚಾ [ನಾವೂಂಕ ತಯಾರ್ ಕೆಲೆ ಚೂಲಿಂತ್ಲೆ ಕೆಂಡಾ ಏಕ್ ಮಡಿಕೆಂತ್ ಆದ್ದಿತ್ ಗಾಲೂನ್ ದವೂರಿತಾತ.] ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರಾಚೆ ದಬ್ಬೆ ಒಯರ್ ಅಗ್ನಿಚೆ ಮಡಿಕೆ ದವೂರಿತಾತ್. ತೇ ಮಡಿಕೆ ಸಾನ್ ಪುತ್ ಗೆವೂನ್ ಮಡೆ ಮುಕಾರ್ ಒಯ್ಯತಾ ತಸ್ಸಿ ಮಡ್ಯಾಕ್ ಎಯ್ಯಲೇ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ಕಂದ್ ಮಾರ್‌ತಾತ್. ಘರ್‌ಚೋ ಜಾಗೋ ಚುಕ್ಕೋನ್ ಚಟ್ಟೆ ಮುಕಾರ್ ಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಚಟ್ಟ ಸಕಾಲ್ ದವೂರುನ್ ಮಡೆಚೆ ಎದುರಾಕ್ ಕೊಯ್ಯತೆನ್ ಎಕ್ ಸಾನ್ ಪೊಂಡ್ ಕಾಡೂನ್ ಎಕ್ / ದೋನ್ ರುಪಾಯಿಚೆ ಪಾವ್‌ಲಿ ಗಾಲೂನ್ ದಾಪತಾತ್. ಆನಿ ತೇಜ್ ಮುಖಾರ ಸತ ಗೆರೆ ಕೊಯ್ಯತ್ತೆನ್ ಗಾಲ್ಲಾತ್ ಮಾಗಿರ್ ಚಟ್ಟಚೆ ಮುಕ್ಕಾರ್ ಆಸ್ಲೆ ಘಾಟಿ ಆನಿ ಘಾಟ್ಟಿ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಮುಖಾರ ಎವೂನ್ ಕಂದ್ ಚುಕೋನ್ ಚಟ್ ಗೆವೂನ್ ಮಡೆ ಲಾಸಚಾ ಜಾಗೆಕ ಒಯ್ಯತಾತ. ತಸ್ಸಿ ಮಡೆ ಹೊರೂನ್ ಲಾಸಚಾ ಲಾಗ್ಗಿ ದವೂರಿತಾತ್.

ಮಡೆ ಹಾಡಚೆ ಅದ್ದಿಚ್ ಲಾಂಕಡಾ ಹಾಡೂನ್ ತೆಯ್ಯತಾತ. ತಸ್ಸಿ ಮಡೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಹಾಡ್ಲಾ ಕೂಡಲೇ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖ ಜಾವೂನ 'ಈಡ್' ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾ. ಆನಿ ತೆಜಾ ಒಯ್ಯರ್ ಮಡೆ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖ ಜಾವೂನ್ ದವುರೂನ್ 'ನಾಡೋ ಕರೂನ್ ತೇಜ ಒಯ್ಯರ್ ಲಾಂಕಡಾ ದವುರೂನ್ ಗಂಧಾಚೆ ಚಕ್ಕೆ / ಗಾಲೂನ್ ಲಾಸೂಂಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್‌ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಮಾಲ್ಗೊಡ್ ಪೂತ್ ಆನಿ ಬುರ್ಗಿ (ಸಾನ್ ಪೂತ್ ಸೆರುವೂನ್) ಸೇರುವೂನ್ ಮಡಿಕೆಂತಲೇ ಉಜೋ ಮಡಲಾ ಸೂಡಿನ್ ಪೆಟೋನ್ ಗೆವೂನ್ ಅದ್ದಿ ಮಾಲ್ಗೋಡ ಪೂತ್ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಪರ್ಷ ಕರ್‌ತಾ. ಕಡೆರ್ ಬಾಕಿ ಬುರ್ಗಿ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿಕ ಲೋಕ್ ಉಜ್ಜೊ ಲಾಯ್‌ತಾತ್. ಲಾಸೋನ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗಿರ್ ತೇ ಕಾಮ್ ತೇ ಕಾಮ್ ಕರೂನ್ ಮುಕಾರ್ ಆಲ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಕೊಯ್ತೊ ಆನಿ ಕೂರಾಡ್ ದಡ್ಡೆಯಾ ಒಯ್ಯಲೂನ್ ತೀನ್ ಪಟ್ಟಿ ಆಯ್ಯಲಾನ್ ಪೈಲಾನ್ ಉಡೋತಾತ್. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕಿರಿಯಾ ದರ್‌ಚೊ ಮನುಸ್ (ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ) ಉಜ್ವೆ ಕಾಂದೇರ್ ಉದ್ದಕ್ ಮಡಿಕೆ ಗೇವೂನ್ ಗುಂವ್‌ತಾ ತೀನ್ ಪಟಿ ಎಕ್ ಎಕ್ ಮಡಿಕೆಕ್ ಕೊಯ್‌ತೆನ್ ತೌಂ ಕರ್‌ತಾ. ಉದ್ದಿಕ್ ಸೋಡಿತ್ ಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ ತೀನ್ ಸುತ್ತ ಜಾಲ್ಲಾ ತಶಿ ಮಡಿಕೆ ಪಾಟಿಸೂನ ನೆಲಾಕ ಸೋಡತಾ. ಪಾಟ್ಟಿ ಪೊಲೋಕ್‌ನಾ. ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ನಯ ಕಡೆ ಒಚೋನ್ ನಾವೂನ್ ಕ್ರಿಯಾ ದರ್‌ಚೆ ಕಡೆಸೂನ್ ಪಾನ್ ಪೊಡ್ ಆನಿ ಜಾನುವೆ ಗೇವೂನ್ ಮೇಲ್ಲಾ ಘರ್ ಮೇಲಾ ಜಾಗೇರ್ ಮಣೆಯೇರ್ ತೈಯಾಲೆಲೋ ಪಣ್ತೆ ದಿವೋ ಪಲೊನ್ ತೆಂಚಾ ತೆಂಚಾ ಘರ್ ಒಯ್ಯತಾತ್.

13.5 ಮಡೆಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ ತೇಂಚೆ ಘರಾ ಎಯ್ಯಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಕಾರ್ಯ:

ಗರ್ ಚೋ ದೊಣಪೇರ್ / ಪಾಗರಾರ್ ಏಕ್ ತಾಟ್ವೇತ್ ಗೋಮಾಯಿ ಘರ್‌ಚೇ ಲೋಕ್ ಅದ್ದಿಚಾ ಕರೂನ್ ದವುರೂನ್ ಉರತಾತ್. ತೇ ಆಂಗಾರ್ ಪಾಪ್ಡೋನ್ ಗೇವೂನ್ ಬಿತ್ತೂರ ಎತಾತ್ ಆನಿ ನಾವೂನ್ ಗೇವೂನ್ ನೇವೆ ಜಾನುವೆ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ಆದ್ದಿ ಆಸ್ಲಲೆ ಜಾನುವೆ ಪೈಯೆಚೆ ಸಕಲ್‌ಸೂನ್ ಕಾಡೂನ್ ತೇಜೇ ಎಕ್ಕ ಎಕ್ ಎಳೆ ತುಟ್ವೋನ್ ಕಾಡೋನ್ ಉಡಿತಾತ್.

13.6 ಮೆಲ್ಲಾ ಘರ್ ಸಾಂಜೆರ್ ಕಾಮ :

ಮೆಲ್ಲಾ ಘರ್ ಸಗಲೇ ಲೋಕ್ ನಾವೂನ್ ಮೇಲ್ಲಾ ಜಾಗೆರ್ ಎಕ್ ಪಣ್‌ತೇ ದಿವೋ ತೇಜಾ ಬಗಲೇನ್ ಎಕ್ ಲೋಟಾಂತ ದೂದ್ ತೇಯಾ ದೂದಾಂತ್ ಎಕ್ ಸಿತಾ ಉಂಡೋ ಕರೂನ್ ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ಆನಿ ಜೀವ್ ಸೊಡ್ಲಾ ಜಾಗ ವೈಯರೂನ್ ಜಾನುವೇಚೆ ಏಕ್ ಪಾಲೋ ಕಿಟಕಿ ಒಯ್ಯಲೂನ್ ಆನಿ ಎಕ್ ಪಾಲ್ ದೂದತ್ ಸೂತ್ ಸೊಡೋನ್ ದವೂರಿತಾತ್. ಆಸ್ಸೀಚಿ ತೀನ್ ದಿಸ್ ದವುರಿತಾತ್.

13.7 ಮೆಲ್ಲಾ ಹೆರೋದಿಸ್ ಕಾರ್ಯ :

ಕ್ರಿಯಾ ದರೋಲೋ ಆನಿ ತೇಜಾ ಬಾವ್ ಸಗಲೇ ಸಕಾಲಿ ಮಡೆ ಲಾಸಲಾ ಜಾಗಾಕ ಒಚೋನ್ ಲಾಸೋನಾತನಾ ಆಸ್ಲೆ ಲಾಗ್ಗಟಾ ಪೂರಾ ಲಾಸ್‌ಚೇ ಗಾಲೂನ್ ಅಸ್ಥಿ ಎಕ್ ಸಾನ್ ಡಬ್ಬೆಂತ್ / ಲೂಗಟೆಂತ್ ಬಾಂದೂನ್ ಗೆವೂನ್ ಎತ್ತಾ. ತೆನ್ನಾ ನ್ಯೆಯೆ ಕಡೆ ಒಚೋನ್ ನಾವೋನ್ ಅಸ್ಥಿ ಹಾಡೂನ್ ಘರಾಚೆ ಎದುರಾಕ್ ದೂದ್ ಎವುಂಚೆ ರೂಕಾರ್ ಹಾಡೂನ್ ಬಾಂದತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ 9ನೇ ದಿಸಾಕ್ ಅಸ್ಥಿ ಹಾಡಚೆ ಪದ್ಧತಿ ಆಸಾ.

13.8 ನವೇ ದಿಸಾ ಕಾಮ :

ಮಡೆ ಲಾಸ್‌ಲಾ ಕಡೆ ಒಚೋನ್ ಕ್ರಿಯಾ ದರ್‌ಲೋಲ್ ಆನಿ ತೇಜೇ ಬಾವ್ ಗೊಬ್ಬರ್ ಪೂರಾ ಒಟ್ಟು ಕರೂನ್ ನಯ್ಯೆತ್ ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ಕ್ರಿಯಾ ದರ್‌ತಲೋ ಆನಿ ತೇಜಾ ಬಾವ್ ಮಾತೇಚೇ ಪೂರಾ ಕೇಶ್ ಕಾಡೂನ್ ಮಡೆ ಲಾಸಲ್ಲಾ ಜಾಗೇರ್ ಚಟ್ಟಾಚಾ ಮುಖಾರ್ ತೇಣೆ ಸಂಗಲಾಸಿ ತೀನ್ ಸಾನ್ ಕಂಬೆ ಪೂರ್‌ವೂನ್ ತೇಜಾ ಒಯ್ಯರ್ ಒಲ್ಲೆ ಮಡಲಾ ಎಕ್ ಮಾಟೋವ್ ಗಾಲ್‌ತಾತ್. ತೇಜಾ ಮುಳಾಂತ್ ಎಕ್ ತುಳಸಿ ಜಾಹಡ್ ರೋವೂನ್ ತೇಕಾ ಉದ್ದಿಕ್ ಗಾಲ್ಲೊನ್ ಚೋರು ಗಾಲುನ್ ಕ್ರಿಯಾ ದರಿತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಮಾಗ್ಗಿರ್ ನ್ಯೆಯೆತ್ ನಾವೂನ್ ಘರಾ ಒಚೋನ್ ಕ್ರಿಯಾ ದರೋಲೋ ಆನಿ ತೇಜೋ ಬಾವ್‌ನಿ ಸ್ವತಃ ರಾಂದೂನ್ ಜಂವ್ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ರಾತ್ರಿಚೆ ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ಫಲಹಾರ್ (ಪೌವ್, ಗೋಡ್, ಕೇಳಿ) ಹಾಡೂನ್ ದಿಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಸಂಜೆ ವೇಳಾರ್ ಜವ್ವಾಣ್ ಕರ್‌ಚೆ ಪದ್ಧತ್ ನಾತಲೇ ತಸ್ಸೀಚಿ ದೋನ್ ತೀನ್ ದೀಸ್ ಮುಣಿಸೇರ್ ಆಸ್ಸೀಚಿ ಕರ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ಕ್ರಿಯಾ ದರ್‌ಚೆ ಮನ್‌ಸಾನ್ ಘರ್‌ಸೂನ್ ಬಾಯರ್ ಒಯ್ಯಚೇ ನಾ.

[ಕೆಲವು ಕಡೆ ನವೋ ದೀಸಾಕ್ ಗೊಬ್ಬರ್ ಬರೋನ್ ನ್ಯೆಯೆತ್ ಗಾಲಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಅಸ್ಥಿ ತೇಜಾ ದೀಸ್ ಹಾಡೂನ್ ರೂಕಾಕ್ ಬಾಂದ್‌ಚೇಯೀ ಆಸ್ಸಾ]

13.9 ಇಕ್ರಾ ದಿಸಾಚೆ ಕಾಮ :

ಕ್ರಿಯಾ ದರ್‌ಲೆಲ್ಲೆ ಘರ್‌ಚೇ ಲೋಕ್ ಆನಿ ಸಂಬಂದಿಕ್ ಪೂರಾನಾವೂನ್ ಘರ್ ಪೂರಾ ಸೆಣ್ ಕಾಡೂನ್, ಭಟ್ಟಾಕ್ ಆಪೋನ್ ಹಾಡೂನ್ ಶುದ್ಧಾಚಾರ್ ಕರೂನ್ ಪಂಚ್‌ಗೌವ್ಯ ಸಗಲೇ ಲೋಕಾಕ್ ದಿವೂನ್, ಜಾನುವೆ ಬದಲಾಯಿಸೂನ್ ಘರ್ ಬಿತ್ತೂರ್-ಬಾಯ್ಯರ್ ಪಂಚಗೌವ್ಯ ಪಾಪೊಡುನ್ ಶುದ್ಧಾ ಕಾರ್ಯಾಚೆ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ ಕರೂನ್ ಮೆಲ್ಲೆಲೆ ಮನಿಸಾಚೆ ಕೆಲ್ಲೆ ದೋಷ ಆಸ್ಲಾರ್ ತೇ ಸಾಂಗೋನ್ ಪರಿಹಾರಾಚೆ ಸಾಂಗೂತ ಆಸ್ಲೊ. ತಸೀಚಿ ಭಟ್ಟಾಕ್ ಪಾನ್ ಪೋಡೊ ದಿಯಾತ್ ಆಸ್ಲೆ.

13.10 ಬಾರಾ ದಿಸಾಚೆ ಕಾಮ :

ಕ್ರಿಯಾ ದರ್‌ಲೆಲೊ ಆನಿ ತೇಜೆ ಬಾವ್, ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಸಗಲೇ ಸೆರೋವೂನ್ 'ಮೇಲಾಚೆ ಅಸ್ಥಿ' ಗೆವೂನ್ ಗೋಕರ್ಣ ಒಚೋನ್ ತೇಂಚಾ ಭಟ್ಟ ಮುಂದಾಳತ್ವ 'ಪಿಂಡ-ಪ್ರಧಾನ' ಕಾರ್ಯ, ದಶದಾನ ದಿವೊಂಚೆ, ಆನಿ ಅಸ್ಥಿ ಜಲಾಂತ ಸಮರ್ಪಣ ಕರೂನ್ ದರ್‌ಯಾಂತ್ ಒಚೋನ್ ನವೂನ್ ದೇವ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ ತೇಚಾ ದಿಸಾ/ ಹೇರೋ ದೀಸ್ ಗರ್ ಎತ್ತಾತ್.

13.11 ಚೌದಾ ದಿಸಾ ಕಾಮ (ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆ) :

ಮೆಲ್ಲಾ ಮನ್‌ಸ್ಸಾಚಾ ಆತ್ಮಾಕ ಶಾಂತಿ ಆನಿ ಮಡೆಕ್ ಎಯೆಲ್ಲೆ ಲೋಕಾಕ್ ಪೂರಾ / ಸಂಬಂಧಿಕ್ ಲೋಕ್ ಪೂರಾ ಸೇರೊವೂನ್ ಮೇಲ್ಲಾ ಘರಾಂತಹ 'ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆ' ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾತ. ಎಯಿಲಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ವಾಡ್‌ಚಾಕಿಂತಾ ಅದ್ದಿ ಗರ್‌ವಾಂಕ ಆನಿ ಕಾವ್ಲೇಕ ಕಾಡೂನ್ ದವರೂನ್ ತೇ ಕಾಲ್ಲೆ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಎಯಿಲೆ ಲೊಕಾಂಕ್ ವಾಡಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹೇಕಾ ಅದ್ದಲ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಲೋಕ ತಿಥಿ ಜವ್ಹಾಣ್ ಮಣ್‌ತಾತ್. ಜವ್ಹಾಣ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ್ ಸಗ್ಳೇ ಲೋಕಾಕ್ ಬಸೋನ್ ಪಾನ್-ಪೋಡ್ [ನಾಲ್, ದುಡ್ಡ, ಪಾನ್ ವಿಡೋ, ಲುಗಾಟ] ದಿವೂನ್ ದಾಹಡ್‌ತಾತ್.

ತಸ್ಸೀಚಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳ್ ಜವ್ಹಾಣ್ ಘರಾಚೆ ಲೊಕಾಕ್ ಘರಾ ಕರಿತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

ಮೆಲ್ಲಾ ಘರಾ ಇಕ್ಕರಾ ದಿಸಾಚೆ ಸುತ್ತಾಕ್ ಜಾಯ್‌ಸೇರ್ ತೇಂಚಾ ಘರ್ ಬರೇ (ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯ) ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ನಾಂತ್. ದೇವಾ ಪೂಜೆ ಕರೂನ್ಯೆ. ದೇವಳಾಂತ ಆನಿ ದೇವಾಚ್ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ದೂಸರೆ ಘರ್ ಒಯ್ಯಚೆ ನಾ. ದೂಸರೆನಿ ಹೆಂಚೆ ಘರಾ ಎವೂಂಚೆ ನಾ. ಕಲ್ಲೆ ದಿವೂಂಚೆ ನಾ. ಗೆವೂಂಚೆ ನಾ. (ಜವ್ಹಾಣ, ಖಾಣ, ಉದ್ದಿಕ್)

ಮೆಲ್ಲಾ ಘರಾಚಾ ಲೋಕಾಕ್ ಲಗ್ನ ಕರ್‌ಚಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಮೇಲ್ಲಾ ಏಕ್ ವರ್ಷ ಬಿತ್ತೂರ್ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ಕಾ ನಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ತೀನ್ ವರ್ಷ ನಂತರ ಕಾರ್ಯ ಕರ್‌ಕಾ ಆಸ್ಲೆ. ತೇ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

13.12 ವರ್ಷಾಂತಿಕ್:

ಮೆಲ್ಲಾ ಏಕ್ ವರ್ಷ ಬಿತ್ತೂರ್ ನಕ್ಷತ್ರ ಆನಿ ತೇಜಾ ರಾಶಿಚಾ ಆನಿ ತೆಜಾ ಯೋಗ್ ಜಾಲ್ ದಿಸ್ ಪೊಲೋನ್ ಭಟ್ಟಾಚಾ ಮುಖೇನ್ ಘರಾ ಕರ್‌ಚೆ ತಿಥಿಕ ವರ್ಷಾಂತಿಕ್ (ಶ್ರಾದ್ಧ) ಮುಣ್‌ತಾತ್. ತೇ ದಿಸಾ ಘರಾಚೆ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕ್ ಸಂಬಂಧಿಕ ಸಗಲೇ

ಸೆರೂವೂನ್ ಹೇ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾತ್. ಆನಿ ಮೆಲ್ಲಾಚಾ ನಾವೆರ್ ದಾನ್ ದಿತಾತ್. ಜವ್ಹಾಣ್ ಗಾಲ್ಲೂನ್ 'ಪಿಂಡಾ ಉದ್ದಿಕ್' ಸೊಡೂನ್ ತೇ ಹೋರೋನ್ ನೈಯೆತ್ ಸೋಡ್ತಾತ್. ಕಡೇರ್ ಕಾವಳೆಕ್ / ಗರ್ವಾಂಕ್ ವಾಡಿ ವಾಡೋನ್, ಎಯ್ಯಿಲಾ ಲೋಕಾಕ್ ವಾಡತಾತ್. ಹೇಕಾ 'ಬೊಜ್ಜಾ ಜವ್ಹಾಣ' ಮುಣ್ಚೆ ವಾಡಿಕೆಯಿ ಆಸಾ. ಹೇ ಅದ್ದಿಸೂನ್ ಆಸ್ಲೆ ಪದ್ಧತ್ ಆತಾಯಿ ಆಸಾ.

(ರೋಗ್, ಆನಿ ಸಾನ್ ಪ್ರಾಯಾರ್ ಮೆಲ್ಲಾರ್ ಘರಾ ಕಡೆ ಹಾಡೂನ್ ಕರ್ಚೇ ಪೂರಾ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾತ್. ತಸ್ಸಿ ಸಾನ್ ಪ್ರಾಯಾರ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಮುಣ್ಲಾರ್ ಬಾರಾ ವರ್ಷ ಬಿತ್ತೂರ್ ಮೆಲ್ಲಾರ್ ತೇಕಾ ಪೂರ್ವೇತ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಕಾರ್ಯ ಪೂರಾ ಕರ್ ಆಸ್ಲೆ, ಆನಿ ಸಾನ್ ಪ್ರಾಯಾಚೋ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೆಲ್ಲಾರ್ ತೇಜಾ ಬೊಜ್ಜಾ ಜವ್ಣಾಕ್ ಹೋಡ್ (ಮಾಲ್ಗಡೆ) ವಚಾಕ್ ನಾ.)

ಮೆಲ್ಲಾ ತೆನ್ನಾ ನಂಬಿಕೆ:

ಅಮವಾಸ್ಯೆ, ಪುನ್ವೆ ದೀಸ್ ಪಾಡ್ನಕ್ಷತ್ರಾಂತ್ ಮೊರೊನೊಯ್ಯೊ. (ಪಾಡ್)

ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾಕ ನಾಣೊಂಕ ಕೆಲ್ಲೆ ಚೂಲಿಚೆ ಪಾತ್ತರ್ ಕಾಡ್ಕಾ, ನಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಪಾಡ.

ಮಡ್ಯಾಕ ಗೆಲ್ಲೆ ಲೋಕಾನಿ ತುಳಸಿ ಪಾನ್ನಾ ಉದ್ದಿ ಸೊಡ್ಕಾ.

ಮೆಲ್ಲಾ ಘರಾ ಮಡೆ ಆಸ್ತಾನ ಜಾಡುನುಯ್ಯೊ.

ಮೆಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯಾಕ್ ರೀತಿ ರಿವಾಜ್ ಸಮ ಕರ್ಕಾ. ನಾತ್ಲಾರ್ ತೆಂಕಾ ತೊಂದರೆ.

ಮೆಲ್ಲಾ ಜಾಗೆರ್ ದಿವ್ವೊ ಪೆಟೊನಾತ್ಲಾರ್ ಆತ್ಮಾಕ್ ಶಾಂತಿ ರಾವುನಾ.

ಮೆಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯಾಚೆ ಸಂಸ್ಕಾರಾಚೆ ಪೂರಾ ಖರ್ಚು ಜಾಲ್ಯಾ ಬುರ್ಗೆನಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ಕೆಲ್ಲಾರ್ ಮೆಲ್ಲೆಚೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗಾವುತಾ.

ಇಕ್ಕರಾ ದಿಸಾ ದೀಸ ಜಾನುವೆ ಬದಲಾಯಿಸುಂವ್ಕಾ. ನಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಸಂಸ್ಕಾರಾಕ ಯೋಗ ನಾ.

ಸುತ್ತಾಕ್ ಆಸ್ತಾನ ದುಸರೆ ಘರ್ಚೆ ಬಾಂಯ್ ಆಪ್ಪುನುಯ್ಯೊ.

ಮೆಲ್ಲಾಲ್ ಘರ್ಚೆನಿ ಘರಾ ಎದ್ರಾಕ್ ಏವ್ನು ಸಕ್ಕಾಳಿ ಪುಡೆ ಬಸುನುಯ್ಯೊ.

14. ಖೇಳ್

ಮೇಸ್ತ (ಚಾರೋಡಿ) ಸಮುದಾಯೆಚೆ ಲೋಕ ಪುರಸೊತ್ತು ಆಸ್ತಾನ್ನ ಆನಿ ಘರ್‌ಚೆ ಸಗ್ಳೇ ಲೋಕ್ ಖುಷೀನ್ ಉರ್ತಾನಾ ಘರಾಕಡೆ ಆನಿ ಘರಾ ಬಾಯ್ರ ಹಾಡ, ನಂಯಿ, ಗಾದ್ದೆ, ಮೈದಾನ ಸಗಲೇ ಕಡೆ ಕೆಳ್ತಾತ್. ಘರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ನಾಕ್ಕಾಸ್ಲೆ ಸಾಮಾನು, ಘರ್‌ಚೆ ನಾಕ್ಕಾಜಾಲ್ಲೆ ಬಾಯ್ರ್ ಉಡೋಚೆ ಸಾಮಾನು, ಸಿಂಪ್ಯೋ, ರೇಂವ್, ಮಾತ್ತಿ, ರೂಕ್, ನಂಯಿ, ಪೀಡಾಮಾಂಡೊ, ದೋಣ್ಣೆ, ಸಾನ್ ಪಾತ್ತರ್, ನಳೆ ಕುಡ್ಕೆ, ಸೂತ, ಗುರಗುಂಜಿ, ಮಡಿಕೆ ಚೂರು, ಲಾಂಗ್ಟಾ, ಚಿಂಚಾ ಬಿಂಯೊ, ಪುಟ್ಟಿಲ್ ಕಾಂಕ್ಣ, ಹೀರಾ ಕಾಡ್ಡಿ, ಆನ್ನಿ ಅನೇಕ ವಸ್ತು ಘೇವ್ನು ಕೆಳ್ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಸೀಚಿ ಕೆಲವೇಕ್ ವಸ್ತು ಚೆಂಡು, ಗೋಲಿ ಪೂರಾ ದುಡ್ಡು ದೀವ್ನು ಹಾಡೇತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತೇಚಿ ಒಪ್ಪರ್ನ್ ಕೆಳ್ತಾತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಪಾಳ್ಳೆಂತ್ ಆಸ್ಲೆ ಬುರ್ಗಿ ಹಾತ್, ಪಾಂಯೊ ಹಾಲೈಲಾರ್ ಪುರೊ, ಬಾಳ್ಳೆ ಪಾಳ್ಳೆಂತ್ ಕೆಳತ್ ಆಸ್ಸ ಮುಣ್ತಾತ್. ಕೇಳ್ ಮುಣ್‌ಚೆ ಹೆ ಪದ ಬಾಳ್ಳೆ ಪಾಳ್ಳೆಸೂನ್ ಕೆಳೊಂಕ್ ಸೂರ್ ಕೆಲ್ಲಾ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಪಾಳ್ಳೆಸೂನ್ ಸಕ್ಕಲ್ ಸೊಡ್ಲಾ ಏಕ್ ಕಡೆ ಬುರ್ಗಿ ತೆಜೆ ಇತ್ಲಾಕ್ ತೇ ಖೆಳಾತ್ ಉರ್ತಾ. ತಸ್ಸೀಚಾ ಆದ್ದಿ-ಆದ್ದಿ ಎಕ್ಲೋಚ ಕೇಳ್ತಾ ಆಸ್ಲೊ ಕಡೇರ್ ಹೋಡ ಜಾಲ್ಲೆಸಿ ದೋಗ್ ಲೋಕ್, ತೀಗಲೋಕ ಆನಿ ಮಸ್ತ ಲೋಕಾವೊಟ್ಟು ಕೆಳೊವ್ಚಾಕ ಸಿಕ್ತಾ. ಆದ್ದಿ ಘರ್‌ಚೆ ಲೋಕಾನಿ ಕೇಳ್ ಕೆಳ್ಚೆ ಪೊಳೊನ್ ತೇಜಾ ಮಣ್ಕಿ ಘರಾ ಕಡೆ ಸಿಕ್ಲಾರ್ ಕಡೇರ್ ಹೋಡ ಲೋಕಾನಿ ಖೇಳ್ ಕೆಳ್ಚೆ ಪೋಳೊನು ತೆಜಾ ಮಣ್ಕಿ ಕೇಳ್ ಕೆಳ್ತಾ. ಮುಣ್‌ಲಾರ್ ಬುರ್ಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಸೂನ್ ಸಿಗ್ತಾ ಮುಣ್‌ಲಾರ್ ತಪ್ಪುಹಿನಾ. ಮನುಷ್ ಖುಷೀರ್ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಜಾವ್ನು ಉರ್ಕಾ ಮುಣಾನ್ ಕೆಳ್ತಾ ಆಸ್ಲೊ. ಕೇಳ್ ಹಳ್ಳಿ ದಿಕಾನ ಚೇಡ್ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ತೇಚಿ ಕೇಳ್ ಗಾಂವಾ ಬಗ್ಲೇನ ತೊಡೆ ಉಣೆ. ಆನಿ ಕೇಳಾಕಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೆಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ನಿಯಮ ಆಸ್ಸಾ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಕೆಲವೇಕ್ ಕೇಳ್ ಕೊಂಚೆ ಮೈನಾಂತ ಕೆಳ್ಕಾಕಿ ತೆಚ್ ಮೈನಾಂತ ಕೆಳ್ಕಾಸ್ಲೆ. ಪೂರಾ ಕೇಳ್ ಖುಸಿ ಚಾಂವ್‌ಕ ಕೆಳ್ಚೆ ಮುಣ್ಚೆ ಸಮಾನು. ಕಿತೆಕ್ ಕಿ ಮುಣ್‌ಲಾರ್ ಮುನಷ್ಯಾಕ ಅವಶ್ಯಕ ಆಸ್ಲೆ ವಿಷಯ, ಜ್ಞಾನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಕೆಲವು ಕೇಳ್ ದಿತ್ತಾ. ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಚೆ ಖೇಳಾಕ ಆನ್ನಿ ಆತ್ತಾಚೆ ಖೇಳಾಕ ಮಸ್ತ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಸ್ಸಾ. ಒಟ್ಟೊ ಜಾವ್ನು ಕೆಳಾ ಬಗ್ಗಿ ಸಾಂಕ್ಚೆ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ಹೇ ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿಚೆ ದೋನ್ ತೋಂಡ ಮೊಣುಕ್ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಜಾಯ್ತ. ತಸ್ಸೀಚ್ ಆಮ್ಚೆ ಖೇಳು ಕಂಚೆ ಮುಣಾನ್ ಪೊಳೊವ್ಯಾ.

14.1 ಚಿನ್ನಮಣಿ (ಗೂಡ್‌ಪೋಳೆ} :

ಹೇ ಕೇಳು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸಾಂತ ಕೆಳ್ತಾತ. ಮಸ್ತ ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಂತ ನವೇನ್ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲೆ ಮಾಂವಾಚೆ ಘರಾಂತ್ ಘೋವ್ ಬಾಯ್ಲು ಒಟ್ಟು ಕೆಳ್ಕಾ ಮುಣ್‌ಚೆ ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಚೆ ಪದ್ಧತ್. ತೆಜ್ಜೆ ಖಾತಿರ್ ಹೇ ಕೇಳ್ ಕೆಳ್ತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ಗುಡ್‌ಪೊಳೆ ರುಕ್ಕಾನ್ ಮಸ್ತ ಚೆಂದ ಕರೂನು ಕರ್ ಆಸ್ಲೆ. ಆನಿ ಪ್ರತಿ ಮೇಸ್ತ ಘರಾ ಗುಡ್ ಪೊಳೆ ಉರ್ತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಗುಡ್‌ಪೊಳೆಚೆ ಏಕ್ ಬಗಲೇನ್ ಸಾತ್ ಖಣೊ, ಆನೇಕ ಬಗ್ಲೇನ 7 ಖಣೊ ಒಟ್ಟು 14 ಖಣೊ ಉರ್ತಾ. ದೊನ್ನಿ ಬಗ್ಲೇನ್ ಕಾಳ್ ಗಾಲುಕ ಹೋಡ ಖಾಣ ಉರ್ತಾ. ಕೆಳೊಂಕ ಚಿಂಚಾ ಬಿಂಯೊ, ಸಾನ್ ಪಾತ್ತೋರು ಗಾಲೂನು

ಕೆಳ್ತಾ ಆಸ್ಲೆ. ಗುಡ್ ಪೊಳೆಚೆ ಎದುರ್ ಬದುರ್ ಬಸೂನು ದೊಗ ಲೋಕ್ ಕೆಳ್‌ತಾತ್. ಆತ್ತಾ ಬುರ್ಗಿ, ಹೋಡ್ ಲೋಕ ಸಗ್ಲೆ ಸೇರುವೂನ್ ಪುರಸೋತ್ ಆಸ್ತಾನ ಕೆಳ್‌ತಾತ್.

14.2 ಲಗೋರಿ :

ಲಗೋರಿ ಕೇಳ್ ಕೆಳ್‌ಚಾಕ್ ದೋನ್ ಟೀಮ್ ಕರೂನ್ (ತೆಂಕಾ ಜಾವ್ಕಾಶಿಲೆ ಜನ) ಸಾತ್ ನಳೆ ಬೆಟ್ಟು (ಪಾತ್ತರ್) ಸಾನ್ ವೃತ್ತಾಂತ್ ಏಕಾ ವೈರಿ ಏಕ್ ಸಾತ್ ಬೆಟ್ಟು ದರೋಂಚೆ. ಸುಮಾರು ಬಾರಾಸೂನ್ ಸೋಳ ಪೂಟ ದೂರ ಏಕ ಗೇರೊ ಗಾಲ್ತಾತ್. ಆನಿ ಗೇರಾ ಪಾಟ್ಟಿಸೂನ ಏಕ್ ಟೀಮಾಚೊ ಎಕ್ಲೊ ಲಗೋರಿಕ ಬೊಲಾನ್ ಮಾರ್ಕಾ. ತೆನ್ನಾ ವಿರುದ್ಧ ಟೀಮಾಚೆ ಎದ್ರಾಕ ರಾವೂನ ತೋ ಬೊಲ್ ದರೂಂಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್‌ತಾತ್. ಆನಿ ಎಕ್ಲಾಕ್ ತೀನ್ ಪಟಿ ಬೊಲ್ ಗೇವ್ನು ಲಗೋರಿಕ ಮಾರ್ಕಾ. ದರ್ಲಾರ್ ಔಟ್. ಆನ್ನೆಕ್ಲಾನ ಪರತ್ ಲಗೋರಿಕ ಮಾರ್ಕಾ. ಲಗೋರಿ ಲಾಗೂನ್ ಲಗೋರಿ ಪಡ್ಲಾರ್ ಎದ್ರಾ ಪಾರ್ಟಿಚೆ ದೂರ್ ದೂರ್ ವೈತಾತ್. ತೆಂಕಾ ಮಾರೂಂಕ ಹೇಣಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್‌ತಾತ್. ಮಾರ್ಲೊ ಬೊಲ್ ತೆಂಕಾ ಲಾಗೋನಾತ್ಲಾರ್ ತೆನ್ನಾ ಬೆಗ್ಗಿ ಎವ್ನು ಎದ್ರಾ ಪಾರ್ಟಿಚೆ ಏವ್ನು ಲಗೋರಿ ಬಾಂತಾತ್. ಆನಿ ಲಗೋರಿ ಮುಣಾನ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ವಿರುದ್ಧ ಪಾರ್ಟಿಚಾನ್ ವಿರುದ್ಧ ಪಾರ್ಟಿಚಾನ್ ಲಗೋರಿ ಕೆಳ್ಕಾ. ತಸ್ಸೀಚ್ ಹೆ ಪನರಾವರ್ತನ್ ಜಾತ್ತಾ. ಚೇಡ್ ಅಂಕ ಗೆತ್ತಿಲ್ಲೆ ಗೆದ್ದವಲೆ ಮುಣ್ ಖುಷಿ ಪಡ್ತಾತ್.

14.3 ಕುಂಟಾಟ್ :

ಕುಂಟಾಟ ಸಾನ್ ಬುರ್ಗೆನ್ ಖೆಳ್ಚೆ ಖೇಳ್. ಚೋಡು / ಚೆರ್ಕೊ ಒಟ್ಟೊ ಸೆರ್‌ವೂನು ಖೆಳ್ತಾತ. ಏಕ ಹೋಡ ವೃತ್ತ ಗಾಲೂನು ದೋನ ಪಾರ್ಟಿ ಕರೂನು ಎಕ್‌ದಾ ಏಕ ಪಾರ್ಟಿಚೆ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕ (ಇತ್ಲೇ ಲೋಕ ಜಾವ್ಕ ಮೊಣ್‌ಚೆ ನಿಯಮ ನಾ) ಗೆರೆ ವೈರ್ ರಾವುತಾತ್. ಆನಿ ಬಿತ್ತೂರ ಎದ್ರು ಪಾರ್ಟಿಚೆ ಪೂರಾ ಲೋಕು ಉರ್ತಾತ. ಗೆರೆ ಆಲ್ಲೆಲೊ ಏಕ ಪಾಂಯೆನ ಕುಂಟಾಟ ಕರೇತ ಬಿತ್ತೂರ ಆಸ್ಲೆಂಕ ಆಪ್ಟೂಂಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್ತಾ. ಏಕ ವೇಳ್ ತೇಣೆ ಪಾಂಯ ಸೊಡ್ಲಾರ ತೆಂಚಾ ಪಾರ್ಟಿಚೊ ದುಸ್ರಾನ ಕುಂಟಾಟ ಕರೀತ ವಚೂನ ಆಪ್ಟೂಂಕಾ. ಹೇ ಅಸ್ಸೀಚ ಚಲಾತ ಉರ್ತಾ. ಕುಂಟಾಟ ಕರೂನ ಬಿತ್ತರ್ಲಾಂಕ ಆಪ್ಟೀಲಾರ ತೋ ಔಟ್ ಜಾತ್ತಾ. ತೇಣೆ ಭಾಯ್ರು ವಚುಕಾ. ಪೂರಾ ಲೋಕ ಔಟ್ ಜಾಲಾರ ಎದ್ರು ಪಾರ್ಟಿಚೆನ ಕುಂಟಾಟ ಕರೂನ ತೆಂಕಾ ಆಪ್ಟೂಂಕಾ. ಚೇಡ ಅಂಕ ಗಾವುಲೆ ಗೆದ್ವಾಲೆ ಮುಣಾನ್ ಖುಷಿ ಪಡ್ತಾತ.

14.4 ಮರಕೋತಿ ಖೇಳ್ :

ಹೇ ಖೇಳ್ ವೈಶಾಕ ಮಾಸಾಂತು ಚೇಡ್ ಜಾವ್ನು ಕೆಳ್ತಾತ್. ಹಾಡಿಂತ್ ಆನಿ ಘರಾ ಲಾಗ್ಗಿಚೆ ರುಕ್ಕಾರ್ ಕೆಳ್ಚೆ. ಹೆಕ್ಕಾ ಸುಮಾರ್ 6 ವರ್ಷಾಸೂನ್ 16 ವರ್ಷ ಬುರ್ಗೆ (ಚೆಡ್ವಾ /ಚೆರ್ಕೆ ಸೆರುವೂನ್) ಖೆಳ್ತಾತ್. ಚಾರ್ ಬುರ್ಗೆಸೂನ್ 12 ಬುರ್ಗೆ ಕೆಳೊಂಕ್ ಪೂರೊ. ಏಕ್ಲಾಕ್ ಚೋರ (ದರ್ಚೊ) ಕರ್ತಾತ್. ಆನಿ ರುಕ್ಕಾ ಮುಳಾಂತ ಏಕ್ ವೃತ್ತಾಕಾರ ಗಾಲ್ಲೂನ್ ತೆಂತು ರಾವೂನು (2–3 ಘುಟಾಚೆ) ಏಕ ಬಡ್ಡಿ ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ತೀನ ಮಾತ್ತೆ ವೈರ್ ದರೂನ್ ಗೇವ್ನು ರಾವ್ತಾ. ದರೂನು ರಾವ್ತಾ. ತೆಕ್ಕಾ ಆನೇಕ ಬಡ್ವೇನ ತೇಣೆ ದರೂನ ಗೆತ್ಲೆ ಬಡ್ಡಿ ಪಾಟ್ಟಿಸೂನ ಉಡೇತಾ. ತೆನ್ನಾ ಚೋರು ತೀ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಡ್ಚಾಕ್

ದಾವ್ಲೂನ ಒತ್ತಾ. ತೆನ್ನಾ ಸಕಲ್ ಆಲ್ಲೆ ಲೋಕ್ ಪೂರಾ ರುಕ್ಕಾರ್ ಚೊಡೋನ್ ರಾಬ್ತಾತ. ತೆನ್ನಾ ತೋ ಏವ್ನು ತೆಂಕಾ ಆಪ್ಪೂಚಾಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್ತಾ. ಏಕ್ ವೇಳ್ ಬಡ್ಡಿ ಆಪ್ಪೊಂಚಾ ಆದ್ದಿಚ್ ತೆಕ್ಕಾ ಆಪ್ಟೀಲಾರ್ ತೋ ಚೋರ್ ಜಾತ್ತಾ. ಮಾಗ್ಗೀರ್ ತೇಣೆ ತಸೀಚ್ ಖೇಳ್ ಖೆಳೊನ್ ಆಪ್ಪೂಕಾ.

ಕೆಲವು ಕಡೆ ವೃತ್ತಾಂತ್ ರಾವೂನ್ ಹಾತ್ತಾನ ಬಡ್ಡಿ ದೂರ ಉಡೊಚೆ ಆಸ್ಸಾ.

14.5 ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ :

ಘರಾ ಕಡೆ ಸಾಂಜೆ ವೇಳಾರ ಖಳೆಂತು ತೆಂಕಾ ಜಾಂವ್ಕಾ ಇತ್ಲೆ ಬುರ್ಗಿ (ಚೆರ್ಕೆ/ ಚೆಡ್ವಾ) ಸೆರುವೂನ್ 6–12 ವರ್ಷಾ ಬಿತ್ತೂರ್‌ಚೆನಿ ಖೆಳ್ಚೆ ಖೇಳ್ ಹೆ. ಹೆಕ್ಕಾ ಕಸ್ಲೇ ವಸ್ತು ನಾಕ್ಕಾ. ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ / ಬಾಯ್ರ ಲಿಪ್ಪೂನ್ ರಾವುಚೆ ಇತ್ಲೆ ಜಾಗೊ ಆಸ್ಲಾರ್ ಪುರೊ. ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮ್ ಕರ್ಚೆ ಘರಾ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ತಾಣಾಕುತ್ತರ್ ಆನಿ ದರ್ಕಾ ಕುತ್ತರ ಆಲ್ಲಾರ ಹೇ ಖೇಳ ಖೆಳೂಂಕ ಮಸ್ತ ಬರೆ ಜಾತ್ತಾ. ಚೋರ ಜಾಲ್ಲೆ ಎಕ್ಲೊ / ಎಕ್ಲಿ ತೆಜೆ ಎದ್ರಾಕ ಬಸೂನು ಗೇವ್ನು ಚೊರಾಚೆ (ದರ್ತಲೆಚೆ) ದೊನ್ನಿ ದೊಳೆ ದಾಂಪೂನು (ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೆ ಕಾಡೆ ಗೂಡೆ ಇರುಳೆ ಹೋಯ್ತು ನಮ್ಮಯ ಹಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟೆ) ಕೂಯ್ ಕೂಯ್ ಕೂಯರ್ ಮುಣಾನ್ ತೀನ್ ಪಟಿ ಸಾಂಗ್ತಾ. ತೆನ್ನಾ ಸಗ್ಲೆ ಬುರ್ಗಿ ಲಿಪ್ಪೂನ್ ರಾಪ್ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಲಿಪ್ಪೂನ್ ರಾವ್ಲೆಕ ಸೊಚ್ಚೆಕ ವೈತಾ. ತೆನ್ನಾ ದರ್ತಾಲೆಕ ಗೊತ್ತು ಜಾಯ್ನಾಸಿ ಏವ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೆ ಸಾಂಗ್ಲಾಕ್ ಆಪ್ಪಿತಾತ್. ಏಕ್ ವೇಳ್ ಆಪ್ಪಿತಾನ ಲಿಪ್ಪೂನ್ ರಾಬ್ಲಾಕ್ ದರ್ಲಾರ ತೇ ಮುಕ್ಕಾರ ಚೋರ ಜಾತ್ತಾ. ಆನಿ ತೆಕ್ಕಾ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಸಾಂಗೂನು ಸೊಡ್ಕಾ. ಹೇ ಖೇಳು ಅಸ್ಸೀ ಪುನರಾವರ್ತನ್ ಜಾತ್ತಾ. ಹೇ ಪೋಳೋಚಾಕ್ ಆನಿ ಖೆಳ್ಚಾಕ ಮಸ್ತ ಮಜಾ ಜಾತ್ತಾ.

14.6 ಕಪ್ಪುಗೆಂಡೆ (ಚಿನ್ನೆದಾಂಡು) :

ಜೂನ್ ಮೈನಾಸೂನ್ ನವಂಬರ್ ಮೈನೊ ಮುಣೆಸು ಆನಿ ಘರಾ ಪರ್ಬೆ ವೇಳಾರ್ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕ ಸೆರ್ವಲೆ ತೆನ್ನಾ ಹೇ ಖೇಳ ಖೆಳ್ತಾತ್. 1–1.5 ಘೂಟ್ ಲಾಂಬಾಲ್ಲೆ ಏಕ್ ಕಪ್ಪು ಆನಿ 4–6 ಇಂಚಾಚೆ ಗೆಂಡೆ ದೊನ್ನಿ ಬಗ್ಲೇನ್ ಚೇಪ್ ಉರ್ರಾ. ಕೆಳ್ಚೆ ಜಾಗೇರ ಸಾದಾರಣ ಏಕ್ ಬಾರೀಕ 4–8 ಇಂಚಾಚೆ ಲಾಂಬ ಗುಣಿ ಕರ್‌ತಾತ್. ಖೆಳ್ಚೆ ಆದ್ದಿ ದೋನ್ ಪಾರ್ಟಿ ಕರೂನ (ಪಾರ್ಟಿತು ಇತ್ಲೇ ಲೋಕ ಉರ್ಕಾ ಮುಣ್‌ಚೆ ನಿಯಮ ನಾ) ಆದ್ದಿ ಕೋಣಿ ಖೆಳ್ಚೆ ಮುಣಾನ್ ರುಪ್ಯಾ ಪಾವ್ಲಿ ವೈರ್ ಊಡೋನ್ ರಾಜಾ ರಾಣಿ ಮುಣ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗಿರ ಕೋಣೆ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಸಮ ಜಾತ್ತಾ ತೇಣಿ ಪೈಲೆ ಖೆಳ್ಚೆ ಮುಣಾನ್ ಖೆಳ್ತಾತ್. ತೆನ್ನಾ ಎದ್ರಾ ಪಾರ್ಟಿಚೆ ಗುಣ್ಯೆಸುನ್ ಸುಮಾರ 10 ಪೂಟ್ ಎದ್ರಾಕ್ ಉರ್ತಾತ್. ಖೆಳ್ಚೆ ಟೀಮಾಚೆ ಗುಣ್ಯೆಂತು ಗೆಂಡೆ ದರೂನು ದೂರ ಉಡೇತಾ. ಎದ್ರಾ ಪಾರ್ಟಿಚೆನ್ ದರೂಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಗೆಂಡೆ ದರ್ಲಾರ ಔಟ್ ಜಾತ್ತಾ. ನಾಲ್ಲಾರ್ ಗೆಂಡೆ ಪಡ್ಲಾಕಡಸೂನ್ ಗೆಂಡೇನ ಗುಣ್ಯೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಲ್ಲೆ ಕಪ್ಪಾಕ ಮಾರ್ಕಾ. ಕಪ್ಪಾಕ ಲಾಗ್ಲಾರ ಔಟ್. ನಾಲ್ಲಾರ ಖೆಳ್ತಲೊ ಗೆಂಡ್ಯಾಚ ಏಕ್ ತುದ್ದಿರ್ ಮಾರ್ತಾ. ತೆನ್ನಾ ತೇ ಉಡ್ಲಾ ಕೂಡ್ಲೆ ಕಪ್ಪಾನ ತೆಕ್ಕಾ ಮಾರ್ತಾ. ತೇ ದರೂಂಕ ಎದ್ರಾ ಪಾರ್ಟಿಚೆನ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್ತಾತ. ಧರ್ಲಾರ್ ಔಟ್ ಜಾತ್ತಾ. ನಾಲಾರ ಗೆಂಡೆ ಪಡ್ಲಾ ಕಡೆ ಮುಣಿಸೆರ್ ಕಪ್ಪಾನ ಲೇಕ್ ಕರ್ತಾತ. ಅಸ್ಸೀಚ್ ಆನಿ ತೆ ಗೆಂಡೇಕ ಮಾರ್ತಾ. ತೇ ದೂರ ಪೊಡ್ಲೆಸಿ ಲೇಕ ಕರ್ತಾತ. ಕ್ಯಾಚ್ ದರ್ಲಾರ ತೋ ಔಟ್ ಜಾವ್ನು ದುಸ್ರೊ ಆನಿ ಖೆಳ್ತಾ.

ಪೂರಾ ಲೋಕ ಔಟ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಕೂಡ್ಲೆ ಎದ್ರು ಪಾರ್ಟಿಚೆ ಖೆಳ್ತಾತ. ಚೇಡ ಅಂಕ ಕೊಣಾಚೆ ಜಾತ್ತಾ ತೇಣಿ ಸೊತ್ತೊಲಾ ಪಾರ್ಟಿಚೆಕ ಗಿಲ್ಲಿ ಮಾರೀತ ವೈತಾತ. ತೆನ್ನಾ ಗೆಂಡೆ ಘೇವ್ನು ಎದ್ರಾ ಪಾರ್ಟಿಚೆನ್ ಕುಂಟಾ ಕರೀತ ಗುಣ್ಯೆ ಕಡೆ ಏವ್ನು ಸೊಡ್ಕಾ. ಅಸ್ಸೀಚ ಹೇ ಖೇಳ್ ಖೆಳ್ತಾತ. ಪೊಳೊವ್ಚೆಕ್ ಆನಿ ಖೆಳ್ಚೆಕ ಬರೆ ಕುಸಿ ಜಾತ್ತಾ.

14.7 ನಾಲಾಕ್ ಫಾತ್ತೋರ್ ಮಾರ್‌ಚೆ :

ಅಷ್ಟಮಿ, ಸುತ್ತಾಪುನ್ನಾವ, ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ವೆಳಾರ್ ಹೇ ಖೇಳ್ ಖೆಳ್ತಾತ್. ಹೇ ಖೇಳ್ ಎಕ್ಲೋನ ಖೆಳ್ಚೆ ಖೇಳಿ ಆಸ್ಸಾ. ಆನಿ ಪಾರ್ಟಿ ಬಾಂದೋನ್ ಖೇಳ್ಚೆ ಹಿ ಆಸ್ಸಾ. ಏಕ ಸಾನ್ ವರ್ತುಲ ಗಾಲೂನು ತೆಜಾ ಮದ್ದಿ ಸೊಲೊಲೊ ನಾಲ್ ದವ್ರಿತಾತ್. ಆನಿ ತ್ಯಾ ವರ್ತುಲಾಸೂನ ಸುಮಾರ 12 ಸೂನ್ 18 ಪೂಟ್ ದೂರ ಏಕ ಗೆರೊ ಗಾಲೂನ ತೆಜಾ ಪಾಟ್ಸಿಸೂನ ಸಾದಾರಣ ಏಕ 1.5 ಕಿಲೋ ಜಡ್ ಆಸ್ಲೊ ಉರೂಟ ಪಾತ್ರಾನ ನಾಲಾಕ ಮಾರ್ಕಾ. ತೋ ಪಾತ್ತೋರು ನಾಲಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ್ ಪುಟ್ಟೋನು ಉದ್ದಾಕ ಎಲಾರ್ ತೋ ನಾಲ್ ತಾಕ್ಕಾ (ಮಾರ್ಲಾಲೆಕ್) ಮೆಳ್ತಾ ಆನಿ ತೊ ಗೆದ್ವತಾ. ಏಕ್ ವೇಳೆ ನಾಲಾ ಪಾತ್ತೋರು ಲಾಗ್ಗೂನಾತ್ಲಾರ ಸರ್ದಿ ಪ್ರಕಾರ ಏವ್ನು ನಾಲಾ ಪಾತ್ತೋರು ಮಾರ್ಕಾ. (ಹೇ ಖೇಳ್ ಪಂತ ಗಾಲೂನ್ ಖೆಳ್ಚೆ ಖೇಳ್ ಆದ್ಲಾ ಕಾಲಾಂತ ಆಸ್ಲೆ) ಆತ್ತಾ ಹಿ ಹೇ ಖೇಳ್ ಖೆಳ್ತಾತ.

14.8 ಸಮ ಮಿಗಿಲೆ ಖೇಳ್:

ಹೇ ಖೇಳ್ ಘರಾ ಬಿತ್ತೂರ ಜಗ್ಲೇರ ಖೆಳ್ತಾತ್. ಸಾನ್ ಬುರ್ಗಿ ಆನಿ ಹೋಡ ಲೋಕ ಒಟ್ಟು ಸೆರ್‌ವೂನು ಪುರುಸೋತ್ ಆಸ್ತಾನ ಖೆಳ್ತಾತ. ಹೇ ಖೇಳ ಖೆಳ್ಚಾಕ ಸಿಂಪ್ಯೊ, ಚಿಂಚಾ ಬಿಂಯಾನಿ ದೊಗ್ಗಿ ಲೋಕು ಎದ್ರಾ ಬದ್ರಾ ಬಸೂನು ಪಾಂಚ ಸಿಂಪ್ಯೊ / ಬಿಂಯೊ ಘೇವ್ನು ವೈರ್ ಉಡೇತಾತ್. ಸಗ್ಲೆ ವೃತ್ತಾಂತು ಪೊಡ್ಲಾರ ಸಮ. ನಾಲಾರ ಮಿಗ್ಲೆ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಹೇ ಖೇಳು ಖೆಳ್ತಾತ್.

14.9 ಕಬಡ್ಡಿ:

ವೈಶಾಕ ಮಾಸಾಂತು ಆನಿ ಪುರುಸೋತ್ ಆಸ್ತಾನ ಸಾದಾರಣ ಸಾನ್ ಬುರ್ಗೆಸೂನ್ ಹೋಡಲೋಕ ಸೆರುವೋನು ಖೆಳ್ಚೊ ಖೇಳ್ ಹೊ. ಘರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ರೆವೆ ಜಾಗೊ ಆಸ್ಲಾರ ನಾ ಗಾದ್ದೇಂತ ಆನಿ ಸಮತಟ್ಟ ಜಾಗೇರ ದೋನ ಪಾರ್ಟಿ ಕರೂನ (7–7) ಕಬಡ್ಡಿ ಕೋರ್ಟು ಗಾಲೂನ ಪೈಲೆ ಏಕ್ ಪಾರ್ಟಿಚೊ ತೆಕ್ಕಾ ಆಪ್ಪೂಚಾಕ ಕಬಡ್ಡಿ ಕಬಡ್ಡಿ ಮುಣೇತ ತೆಂಕಾ ಆಪ್ಪೂಚಾಕ ವೈತಾ. ತೆನ್ನಾ ತೇಣಿ ತೆಕ್ಕಾ ದರ್ಲಾರ ಆನಿ ಗೇರೆಕ ಆಪ್ಪೂ ದಿನಾತ್ಲಾರ್ ದರ್ಲಾ ಟೀಮಾಕ ಅಂಕ ಗಾವುತಾ. ಏಕ್ ವೇಳ್ ತೇಣೆ ಕೋಣಾಕ್‌ತರಿ ಆಪ್ಪೂನ್ ವಾಪಸ್ ಏಲಾರ್ ಹೇಂಕಾ ಅಂಕ ಗಾವುತಾ. ಆನಿ ಏಕ್ ಟೀಮಾಚೆ ಸಗ್ಲೇ ಲೋಕ್ ಔಟ್ ಜಾಲಾರ ಕೋರ್ಟು ಬದಲಾಯಿಸುಂಕಾ. ಆನಿ ಚೇಡ ಹಂಡಿ (ಗೆದ್ದ) ಟೀಮ ಗೆದ್ವಾಲೆ ಮುಣಾನ್ ಕುಷಿ ಪಡ್ತಾತ್. ಆತ್ತಾ ಹೀ ಖೇಳ್ ಆಮ್ಚಾ ಸಮುದಾಯಾಂತ ಖೆಳ್ತಾತ.

14.10 ಮೀಟ ಹಾಡ್ಚೆ:

ಹೇ ಖೇಳ ಗಾದ್ದೆ ಬೈಲಾಂತ ಆನಿ ಲೆವೆಲ್ ಜಾಗೆರ್ ಖೆಳ್ತಾತ. ಚೆಡ್ವಾ, ಚೆರ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಜಾವ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಏಕ ಟೀಮಾಂತ 5–6 ಲೋಕ ಎಂಚಾಸಿ ದೋನ ಟೀಮ ಕರೂನ

ಪಾಂಚ ಕೋಣೆಚೆ ಕೋರ್ಟ ಕರೂನ ಏಕ ಏಕ ಟೀಮಾಂತ 6 ಲೋಕ ಉರ್ಕಾಶೆ ಕೋಣೆಚೆ ಸಗ್ಳಾ ಕೋಣೆಚೆ ಗೆರೆರ್ ರಾವೂನು ದೊನ್ನಿ ಹಾತು ರೂಂದ ಕರೂನ ಉರ್ತಾ. ಮದ್ಲಾ ಗೆರಾಂತು ವಾಗು ಮುಣಾನ್ ಉರ್ತಾ. ಹೆಣೆ ಸಗ್ಳಾ ಕಡೆ ವಚೂನು ಆಪ್ಪೂಂಕ ಜಾಯ್ತ. ವಾಗಾಚ ಹಾತ್ತೀಕ ಎದ್ರು ಪಾರ್ಟಿಚೇನ ಹಾತ್ ಲಾವ್ನು ಖೇಳು ಸುರು ಮುಣ್ತಾ. ತೆನ್ನಾ ಸಗ್ಳೇ ಲೋಕ ಭಾಯ್ರಸೂನ ಕೋಣೆಂತ ವೊಚೂಂಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್ತಾತ. ಕೊಣೆ ಬಿತ್ತೂರ ವಸೂನ ಸಗ್ಳೇ ಕಡೆಸೂನು ಚುಕ್ಕೂನು ಭಾಯ್ರ ವಚ್ಚೂನು ಕೊಣಾಕ ಆಪ್ಪೂನಾತಾನ ಆದ್ದಿ ಆಸ್ಲಾಕಡೆ ಜಾಗೇರ ಏವ್ನು ಎಯ್ಲಾರ ತೊ ಮೀಟ ಮುಣನ್ ಕೂಗಾತ. (ಸಗ್ಳಾ ಲೋಕಾನ ಮೀಟ ಹಾಡ್ಕಾ ಮುಣಾನ್‌ನಾ, ಎಕ್ಲಾನ ಹಾಡ್ಲಾರ ಪುರೊ) ಏಕ ವೇಳ್ ಮೀಟ ಹಾಡ್ತಾನ ಕೋಣಾಕ ತರಿ ಎಕ್ಲಾಕ ಆಪ್ಪಿಲಾರ ಸಗ್ಳೇ ಲೋಕ ಔಟ್ ಜಾತ್ತಾತ. ಮಾಗ್ಗೀರ ಎದ್ರಾ ಪಾರ್ಟಿಚೇನ ಆದ್‌ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಚಾನ ಖೆಳ್ಳಾಸಿ ಖೆಳ್ಕಾ.

14.11 ಗೋಲಿ ಖೆಳ್ಟೆ :

ಗೋಲಿ ಖೆಳ್ಚಾಂತ್ ಮಸ್ತ ನಮೂನೆ ಖೇಳ ಆಸ್ಸಾ. ಸಾನ್ ಗೋಲಿ ಖೇಳ್, ಹೋಡ ಗೋಲಿ ಖೇಳ್, ದೋಗಲೊಕಾನಿ ಖೆಳ್ಚೆ ಖೇಳ್, ಪಾರ್ಟಿ ಗಾಲೂನ್ ಖೆಳ್ಚೆ ಖೇಳ್ ಅಸ್ಸಿ ಮಸ್ತ ನಮೂನೆಚೆ ಆಸ್ಸಾ. ಘರ್‌ಚೆ ಖಳೆಂತ, ಗಾದ್ದೆ ಬೈಲಾಂತ, ಘರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಸ್ಲೆ ಸಮತಟ್ಟ ಜಾಗೇಂತ ಏಕ ಗುಣಿ (ಸಾನ ಪೋಂಡ) ಕರೂನ ತೊಡೆ ದೂರ್‌ಸುನ್ (ಕಿತ್ಲೆ ದೂರ ಜಾಲ್ಲಾರ ಜಾಯ್ತ) ಏಕ ಗೆರೊ ಗಾಲೂನು ತೆಜ್ಜಾ ಪಾಟ್ಟಿಸೂನ ಮಾಂಡೆ ಪಾಂಯೆ ಕರೂನು ಬೈಸೂನು ಗುಣ್ಯೆಂತು ಗೋಲಿ ಉಡೋಂಕಾ. ಗೋಲಿ ಗುಣ್ಯೆಂತ ಪೊಡೊನಾತನ ವೈರ ಆಸ್ಲಾರ ಆನೇಕ್ಲಾನ ಗುಣ್ಯೆಂತ ಗೊಲಿ ಉಡೋಂಕಾ. ತೆನ್ನಾ ತೀ ಗೋಲಿ ಗುಣ್ಯೆಂತು ಪಡ್ಲಾರ ತೇಣೆ ವೈರ್ ಆಸ್ಲೆ ಗೋಲಿಕ ಮಾರ್ಕಾ. ತೇ ಲಾಗ್ಲಾರ ತೋ ಗೆದ್ವತಾ. ಏಕ್ ವೇಳ್ ತೆಣೆ ಗುಣ್ಯೆಂತು ಗೋಲಿ ಗಾಲು ನಾತ್ಲಾರ ಆದ್ದಿ ಉಡೈಲಾನ ಕಡೇರ ಉಡೈಲಾಚ ಗೊಲ್ಯೆಕ ಮಾರ್ಕಾ. ಲಾಗ್ಲಾರ ತೋ ಗೆದ್ವತಾ. ತೇಣೆ ಗೆದ್ವಲ್ಲಾಕ ತೆಜ್ಜೆ ಗೋಲಿ ದಿವುಂಕಾ. ಅಸ್ಸೀಚಿ ಖೇಳ ಪಾರ್ಟಿ ಗಾಲೂನಿ ಹೇ ಖೇಳ ಖೆಳ್ತಾತ.

14.12 ಉಕ್ಕೇ ಖೇಳ್:

ನೈಂತ್ ಆನಿ ತಳೆಂತ್ ಸಾದಾರಣ ಉದಿಕ್ ಆಸ್ಲೆ ಕಡೆ ಕಿತ್ಲೆ ಲೋಕ್ ಜಾತ್ತಾಕಿ ತಿತ್ಲೆ ಲೋಕ ಸೆರ್‌ವೂನು [ಚಿಕೇ ಹೋಡ ಲೋಕ] ಸೆರವುನು ಎಕ್ಲಾಕ್ ಚೋರ್ (ಆಪ್ಪಿತಲೊ) ಚೋರ ಕರೂನು ಆನಿ ಸಗ್ಳೇ ಲೋಕ ಉತ್ಕಾಂತ (ನೈಂತ / ತಳೆ) ಉರ್ತಾತ. ನೈಂತ ಆಸ್ಲೆನಿ "ಉಕ್ಕೆ" ಮುಣ್‌ಲಾ ಕೂಡಲೆ ಆಪ್ಪಿತಲಾನ ನೈಂಚಾ ವೈರ್‌ಸೂನ್ ನೈಂತ ಉಡೋನ್ ನೈಂತಾಲ್ಲಾಂಕ ಆಪ್ಪೂಂಕಾ. ತೆನ್ನಾ ತೇಣಿ ಚುಕ್ಕೋನು ಗೆವ್ವಾಕ ಆಯ್ಲಾ ಪಾಲ್ಲಾನ ವೈತಾತ. ಏಕ್ ವೇಳ್ ಆಪ್ಪಿತಲಾ ಹಾತ್ತಿ ಗಾವಲಾರ್ ತೋ ಔಟ್ ಜಾತ್ತಾ. ಆನಿ ಮುಕ್ಕಾರ ತೇಣೆ ಖೆಳ್ಕಾ.

14.13 ಜೋಕಾಲಿ :

ಘರಾ ಲಾಗ್ಗಿಚಾ ರುಕ್ಕಾಚಾ ಏಕ್ ಖಾಂದೆಕ ದೋರಿ ಬಾಂದೋನು ಜೋಕಾಲಿ ಕರೂನು ತೆಂತು ಎಕ್ಲಾಕ್ ಬಸೂನು ಉರ್ಚೆ. ಆನೇಕ್ಲಾನ ಪಾಟ್ಟಿಸೂನ್ ತೆಕ್ಕಾ ಲೊಟ್ಚೆ.

ಜೋಕಾಲಿ ಮುಕಾರ್ ಪಾಟ್ಟಿ ಒಯ್ಯತಾ ಉರ್ತಾ. ತೆನ್ನಾ ಮಸ್ತ ಖುಷಿ ಜಾತ್ತಾ. ತೇಣೆ ಖೆಳ್ಳಾ ಕೂಡ್ಲೆ ಮಾಗ್ಗಿರ ಲೊಟ್ಲಾನ ಜೋಕಾಲಿರ್ ಬಸೂನು ಉರ್ತಾ. ಕಡೆರಿ ಪಾಟ್ಟಿಸೂನ ಜೋಕಾಲಿ ಲೊಟ್ತಾ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಮುಕಾರ್-ಪಾಟ್ಟಿ ಜೋಕಾಲಿ ಖೇಳಾಥ ಖೇಳ್ತಾತ. ಹೇ ಖೇಳ್ ಸಾನಿ ಬುರ್ಗಿ ಚೇಡ ಜಾವ್ನು ಖೆಳ್ತಾತ. ಆತ್ತಾ ಹಿ ಬುರ್ಗಿ ಜೋಕಾಲಿ ಖೆಳ್ತಾತ.

14.14 ಗಾಳಿ ಪಟ ಸೋಡೊಚೇ ಖೇಳ್ :

ಗಾದ್ದೆ ಕಾಮ ಪೂರಾ ಜಾಲ್ಲಾ ಮಾಗ್ಗೀರ/ ಪಾವ್ಸ ಮೈನೊ ಮುಗ್ದಲಾ ಮಾಗೀರ ಘರಾ ಕಡೆ ಬಣ್ಣಾಚೊ / ಕಾಗದಾಚೊ ಗಾಳಿಪಟ ಕರ್ತಾತ. ಆನಿ ಬುರ್ಗೆ ಗಾದ್ದೆ ಬೈಲಾಂತ / ದರಿಯಾ ಬಗ್ಲೇನ ಗಾಳಿಪಟ ಸೊಡ್ತಾತ. ಗಾಳಿಪಟ ಸೊಡ್ತಾನ ಬಡಗಿ, ಮಾಜ್ಜೊ ಗಾಳಿ ಪಟ ಮಸ್ತ ವೈರ ಗೆಲ್ಲಾ, ತುಜ್ಜೊ ಮಸ್ತ ಸಕಲ ಆಸ್ಸಾ ಮುಣೆತ್ ಖುಷೀರ ಗಾಳಿಪಟ ಸೊಡ್ತಾತ. ಗಾಳಿಪಟ ವೈರ ಉಡ್ಚೆ ಪೊಳೊನ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಲೋಕ, ಘರ್‌ಚೆ ಲೋಕ ಮಸ್ತ ಖುಷಿ ಪಡ್ತಾತ.

14.15 ಪೆಟ್ಲಾಂಡಿ ಖೇಳ್ :

ಆಷಾಡ ಮೈನಾಂತುಸುನ್ ಶ್ರಾವಣ ಮೈನೊ ಮುಣಿಸೆರ್ ಪೆಟ್ಲಾಂಡಿ ಮಾರ್ರೊ ಖೇಳ್ ಖೆಳ್ತಾತ. ಬಾರೀಕ ತೆಮೆ ಸುಮಾರು ಏಕ ಬಿತ್ತೂರು ಲಾಂಬ ಆಸ್ಲೆ (ದೊನ್ನಿ ಬಗ್ಲೇನ ತೊಂವ ಆಸ್ಸಾಶಿ) ಕಾತ್ರೂನು ತೆಜಾ ಬಿತ್ತೂರು ಕಾಳ (ತೈಪಳ) ಗಾಲೂನು ಬಾರೀಕ ಬಡ್ಡೀನ ಲೊಟ್ತಾತ. ತೆನ್ನಾ ತೇ ಕಾಳ ಭ್ಯಾರ್ ಗೆಲ್ಲಾಕೂಡ್ಲೆ ಟಪ್ ಮುಣಾನ್ ಶಬ್ದ ಎತ್ತಾ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಕಾಳ ಗಾಲೂನು ಪೆಟ್ಲಾಂಡೆ ಖೇಳ್ ಖೆಳ್ತಾತ. ಹೇ ಖೇಳ ಸಾದಾರಣ ಆಟ ವರ್ಷಾಸೂನ 14 ವರ್ಷಾ ಬಿತ್ತೂರ ಬುರ್ಗಿ ಖೆಳ್ತಾತ.

ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಪರ್ಗಟ್ಲೆಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ

1. ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೇಖನ್ ಮಾಳಾ: (18)

ಕ್ರ.ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
1	ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್ *	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ	10.00
2	ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾವ್ *	ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ	10.00
3	ಎ.ಟಿ.ಲೋಬೋ	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ	10.00
4	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್	ಸಿದ್ಧಾಪುರ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	10.00
5	ಉಳ್ಳಾಲ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ಮಲ್ಯ *	ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣೈ	10.00
6	ಅಮ್ಮೆಂಬಳ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈ *	ಸಂಧ್ಯಾ ಶೆವಗೂರ್	10.00
7	ಚಾ. ಫ್ರಾ. ದ.ಕೋಸ್ತ *	ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ	10.00
8	ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ *	ನಾಗರಾಜ ಜವಳಿ	10.00
9	ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥ *	ಸಂಧ್ಯಾ ಶೆವಗೂರ್	10.00
10	ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ *	ವಾಸುದೇವ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್	10.00
11	ಎಮ್.ಎನ್. ಕಾಮತ್ *	ಲೀಲಾ ಭಟ್	10.00
12	ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಯ *	ಇಂದಿರಾ ನಾಯಕ್	10.00
13	ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾಂಧಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್ *	ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ	10.00
14	ಡಾ.ಟಿ.ಎಮ್.ಎ.ಪೈ *	ಸಿದ್ಧಾಪುರ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	10.00
15	ರೆಂಜಾಳ ಗೋಪಾಲ ಶೆಣೈ *	ಅನಿತಾ ಜಿ.ಶೆಣೈ	10.00
16	ಬಿಡಾರಾಂ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ *	ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಬಾಳಿಗಾ	10.00
17	ಮೊನ್ಸಿ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಮಿನೇಜ್ *	ಲಿಯೊ ಸೋಜ್	10.00
18	ಕುಡ್ಪಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಶೆಣೈ *	ಜಯಶ್ರೀ ಬಾಳಿಗಾ	10.00

2. ಅಕಾಡೆಮಿ ದಶಮಾನೋತ್ಸವಾವೆಳಿಂ ಪರ್ಗಟ್ಲೆಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (7)

ಕ್ರ.ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
19	ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾವ್ಯಾಂ *	ಹೆಚ್ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್/ ಆನ್ನಿ ಸ್ಟೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	20.00
20	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲೊ ಮಟ್ವೊ ಕಥಾ *	ಡೊಲ್ಫಿ, ಕಾಸ್ಸಿಯಾ	20.00
21	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಅಣ್ಕಾರ್ ಸಾಹಿತ್ *	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಡಿಕುನ್ಹಾ, ಕಾರ್ನಾಡ್	20.00
22	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಲ್ಹಾನಾಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ *	ಪ್ರವೀಣ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್	20.00
23	ಕೊಂಕಣಿ ರಂಗಭೂಮಿ *	ವಾಸುದೇವ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್, ಶಿರಸಿ	20.00
24	ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಗೀತ್ ಆನ್ನಿ ತಾಂತ್ಲೆ ಪ್ರಕಾರ್	ಎಲ್ ಎನ್ ರೇಗೊ, ಬೆಂದೂರ್	20.00
25	ಕೊಂಕ್ಣಿ ನೆಮಾಳಿಂ *		20.00

3. ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೆವ್ಜಣೆಖಾಲ್ ಪರ್ಗಟ್ಲೆಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (12)

ಕ್ರ.ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
26	ದಿನಕರಾಲಿ ಕವನಾಂ *	ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್	50.00
27	20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮ್ಹಾನ್ ಮನಿಸ್	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ	200.00
28	ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್	ಮಾ. ರಿಚಾರ್ಡ್ ರೇಗೊ	200.00
29	20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಣಿಯೊ	ವಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	200.00
30	ಸಾಕ್ಷಿಲೊ ಉಗ್ಡಾಸ್	ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ	50.00
31	ತಿರ್ಚ್ಯಾ ಮೊರ್ನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್	ಫಾ। ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್	50.00
32	ಮಹಾಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ಸುವರ್ಣ ಗಾಡ	50.00

33 ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ	ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಆಳ್ವಾ	ಉಚಿತ್
34 ಸಂಸ್ಕಾರ್	ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಆಳ್ವಾ	50.00
35 ವೆಲ್‌ಕಮ್ ಟು ಕೊಂಕಣಿ	ಸ್ಟೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	250.00
36 ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಜಯ್ತೆವಂತ್ ಸಾಹಸ್	ಸ್ಟೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್/ ವಿತೊರಿ ಕಾರ್ಕಳ್	30.00
37 ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್(ವಿಸಿಡಿ)	ಫಾ। ರಿಚಾರ್ಡ್ ರೇಗೊ	

4. ಅಕಾಡೆಮಿ ಥಾವ್ನ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಲಿಂ ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (29)

ಕ್ರ. ಸ. ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
38 ಕವಿತಾಮೃತ್ *	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	20.00
39 ಗೊಂಯ್ ಸೊಡುನ್ ಆಯ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ *	ಜೊಕಿಮ್ ಪಿರೇರಾ	30.00
40 ಕೊಂಕಣ್ಯಾಲಿ ಕಾವಿ ಕಲಾ *	ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಕಾಮತ್	100.00
41 ಕುಡ್ಮ್ಯಾಲಿ ಗುಮ್ಟಾಂ ಆನ್ನಿ ತೋಣಿಯಾ ಪದಾಂ	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	40.00
42 ಬಾಕಿಬಾಬ ಬೊರಕಾರ್ *	ಪ್ರಕಾಶ ಥಳಿ (ಲಿಪ್ಯಾಂತರ್)	60.00
43 ಫಾ। ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ಪೈ *	ವಿಲಿಯಮ್ ಮಾಡ್ತಾ	20.00
44 ಕೊಂಕಣಿ ಕಳೊ	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	100.00
45 ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಂತರ ಶಬ್ದಕೋಶ್	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	500.00
46 ಅಮ್ಗೆಲೊ ಕಾರಂತು	ಹೆಚ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್	20.00
47 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗ್ರಂಥಾ ಸೂಚಿ	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	50.00
48 ಇಂಗ್ಲಿಷ್–ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದ ಕೋಶ್	ಸ್ಟೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	250.00
49 ಹಾಸುನ್ ನಾಚುನ್ ಗಾವುಯಾಂ (ಸಿ.ಡಿ) *	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	100.00
50 ಹಾಸುನ್ ನಾಚುನ್ ಗಾವುಯಾಂ (ಕೆಸೆಟ್)	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	35.00
51 ಸಿದ್ದಿ ಲೋಕ್‌ಗೀತ್ ಸಂಗ್ರಹ್	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಹಾರ್ನೊಡಕರ್	50.00
52 ಖಾರ್ವಿ ಲೋಕ್‌ಗೀತ್ ಸಂಗ್ರಹ್	ಸುರೇಶ್ ತಾಂಡೇಲ	50.00
53 20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿತಾ	ಮೆಲ್ವಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್	100.00
54 ಭಾಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಯ್ಲೊ ವ್ಹೊರ್	ಐರಿನ್ ರೆಬೆಲ್ಲೊ	30.00
55 ಕುಡ್ಮಿ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹ	ಡಿ.ವಿ.ಪ್ರಕಾಶ್/ಎ.ವಿ ನಾವಡ	50.00
56 ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೀತ್	ಫಾ। ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯಕ್	30.00
57 ಆರ್.ಎಸ್.ಬಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ್ *	ಪುಂಡಲೀಕ ಮರಾಠೆ	20.00
58 ಯೆಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕುಯಾಂ	ಸ್ಟೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	40.00
59 ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ	ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್	170.00
60 ಕೊಂಕಣಿ ಚಲನಚಿತ್ರಾಂ	ವಾಸುದೇವ ಶಾನ್‌ಭಾಗ್	250.00
61 ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಂಕಣಿಗರು	ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಗಡಕರ	80.00
62 ಕುಡುಬಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗಾದಿ	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	50.00
63 ಗುಮಟ್	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	100.00
64 ಬಾಲ್ಯಾ ತೂ ವಚೂನಾಕಾ	ಕೃಷ್ಣ ಭವಾನಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ	75.00
65 ಬಂಟ್ವಾಳ್ ಅನಂತ್ ಮಾಸ್ತ್ರಾಲೆ ನಾಂಕೂಟಾಲೆ ಲಗ್ನ ಆನ್ನಿ ಇತರ ನಾಟಕ	ಬಂಟ್ವಾಳ ಅನಂತ ನಾಯಕ್	150.00
66 ವ್ಹಾರ್ಡಿಗ್	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	200.00

5. 2014–17 ಆವ್ದೆಂತ್ 2014–15 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ಲೆಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (25)

67 ಫೂಲ್ ಆನ್ನಿ ಕಾಂಟೊ (ಕವಿತಾ)	ಕೊಚ್ಚಿ ಅನಂತ್ ಭಟ್	40.00
68 ಮೇಘದೂತ (ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾವ್ಯೆಂ)	ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ	30.00

69	ಅಸ್ತಮಾನ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಕೆ. ಶಾರದಾ ಭಟ್	75.00
70	ಪುಷ್ಪಮಾಳ್ (ಬಾಳ್ ಗಿತಾಂ)	ಡಾ. ವಾರಿಜಾ ನಿರ್ಬೈಲ್	50.00
71	ಭಾಂಗ್ರಾಚಿ ಗೊದ್ದಡಿ (2 ನಾಟಕ್)	ದೆ. ವಾಸುದೇವ ಶೆಣೈ	75.00
72	ಸುಮತಿ (ಕಾಣಿಯೊ)	ಹೇಮಾಚಾರ್ಯ	75.00
73	ಸರ್ಣೆತಾಂ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಜೊಯೆಲ್ ಪಿರೇರಾ	100.00
74	ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ (ಲಿಪ್ಯಾಂತರಿತ್ ಮ್ಹಾ ಕಾವ್ಯೆಂ)	ಮಧುಕರ್ ಚಂದಾವರ್ಕರ್	125.00
75	ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಪದ (ಶಿಕೊವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಹಾತ್ ಪುಸ್ತಕ್)	ವೆವೆಗ್ಳೆ ಶಿಕೊವ್ಪಿ	60.00
76	ಅಪಹರಣ್ (ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾಣಿಯೊ)	ಜೆ. ವಿ. ಕಾರ್ಲೊ, ಹಾಸನ್	75.00
77	ಚಾಲ್ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ (ಮುಳಾವಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಹೆತ್)	ದೆ. ಜೊರ್ಜಿ ಪೀಂತ್ ಆಯ್ಕೊಳ್	50.00
78	ಬಾಯ್ಲ್ ಮೆಗೆಲಿ ಕುಳಾರ್ ಗೆಲಿ (3 ನಾಟಕ್)	ದೆ. ಗಣೇಶ ಶರ್ಮಾ, ಉಡುಪಿ	75.00
79	ರತ್ನಗಿರಿಚೊ ಸರ್ದಾರ್ (3 ನಾಟಕ್)	ಜೊನ್ ಎಮ್. ಪೆರ್ಮನ್ನೂರ್	75.00
80	ಭಾಂಗಾರಾಚೊ ಕೀರ್ (ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ಜೆ.ಎಫ್. ಅತ್ತಾವರ್	75.00
81	ಜಾದೂ ಡೋಲ್ (ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾಣಿಯೊ)	ಗೌರಿ ಮಲ್ಯ	75.00
82	ಉಣ್ಯಾ ಭಾವಾಡ್ಡಾಚೆ (1008 ಪಾನಾಂಚಿ ಕಾದಂಬರಿ)	ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ	750.00
83	ಆಯೆರಾಚೊ ಬೂಕ್ (ಕವಿತಾ)	ಆ್ಯಂಡ್ರೂ ಎಲ್. ಡಿಕುನ್ಹಾ	75.00
84	ಖಾಂದಿ ಖುರಿಸ್ (ಕತಾ ಪುಂಜೊ)	ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ	75.00
85	ತಸ್ವೀಂತ್ (ತಸ್ವೀರ್ ಆನ್ನಿ ಕವಿತಾ)	ವಿಲ್ಸನ್ ಕಯ್ಯಾರ್/ವಿಲ್ಸನ್ ಕಟೀಲ್	250.00
86	ರಾಮರಸಾಳೊ (ಲೋಕ್‌ವೇದ್ ಸಂಗ್ರಹ್)	ರಾಜೇಶ್ ಯು. ಮರಾಠಿ	50.00
87	ಗಾಬಿತ್ (ಕೊಂಕಣಿ ಫೆಲೊಶಿಫ್)	ವಿತ್ತಿ, ಬೆಂಗ್ಳುರ್	100.00
88	ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ (ಬಯೊಸೆರಾಮಿಕ್ ಉಪಚಾರ್)	ಡಾ ವಿಶೆಂತ್ ದೊಮೆಲ್	50.00
89	ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಸಾಂಗ್ಣ್ಯೊ (ಸಾಂಗ್ಣ್ಯೊ)	ವಿಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಡಾಯಸ್	30.00
90	ರಂಗೋಲಿ (ಕೊಂಕಣಿ ಫೆಲೊಶಿಫ್)	ವಿದ್ಯಾ ನಾಯಕ್	100.00
91	ಗ್ಯಾನ್ ವಿಗ್ಯಾನ್ (ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಮಾಹೆತ್)	ಪ್ರಮೋದ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್	100.00

6. 2014–17 ಆವ್ದೆಂತ್ 2015–16 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ಲೆಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ:

92	ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕಾಜಾರಾಂ (ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಹೆತ್)	ಹೆರೊಲ್ಪಿಯುಸ್	75.00
93	ಲೊಸುಣ್ ಲೂಸಿ (9 ನಾಟ್ಕುಳೆ)	ಮುಂಡ್ರೆಲ್ ಸಿರಿಲ್	75.00
94	ಅಧ್ಭುತ ಲೋಕಾಂತು ಆಲಿಸ್ (ಅನುವಾದ)	ಪದ್ಮಾ ಬಾಳಿಗಾ/ವಿದ್ಯಾ ಶೆಣೈ	60.00
95	ಉತ್ರಾಂ ಆನ್ನಿ ಮೌನ (ವೈಚಾರಿಕ್ ಲೇಖನಾಂ)	ಬಿ.ಪಿ. ಶಿವಾನಂದ ರಾವ್	75.00
96	ಮೇಸ್ತ (ಕೊಂಕಣಿ ಫೆಲೊಶಿಫ್)	ರಮಾನಾಥ ಮೇಸ್ತ	100.00
97	ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ (ಅನುವಾದ್)	ಡಾ. ಗೀತಾ ಶೆಣೈ	60.00

*** = ಪ್ರತಿಯೊ ಮುಗ್ದಾಲ್ಯಾತ್**

ನಾಂವ್ : ರಾಮನಾಥ ಮೇಸ್ತ
ಮೂಲ : ಸಂಕದಗುಂಡಿ, ಶಿರೂರು, ತಾ॥ ಕುಂದಾಪುರ.
ಕಾಮ್ : ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕ್.

ಕೊಂಕಣಿ ವಾವ್ರ್ :

* "ಹೇ ಆಮ್ಗಿಲೆ ಜೀವನ", "ರಾಮಣ್ಣಾಚೆ ಮೋಟ ಗಾಯ್", ತೇ ಕೋಣ್" ನಾಟಕಾಚೆ , "ಮಾಕ್ಕಾ ಮನ್ ನಾ" ನಾಟಕಾಚೆ ಲೇಖಕ್ ಆನಿ ನಿರ್ದೇಶಕ್.
* ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಸಮ್ಮೇಳನಾಂತು ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ.
* ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತು ಕಾರ್ಕಳ, ಮಂಗಳೂರು, ಕುಂದಾಪುರ, ಶಿರೂರಾಂತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
* ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆನಿ ಮೇಸ್ತ ಕಲಾ ತಂಡಾಚೆ ಮೆಳೊನ್ "ಕೊಂಕಣಿ ಭಾರತ್" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಶಿರೂರಾಂತು ಕರ್ರೈಲೆ.
* ತಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ವಾವ್ರಾಕ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭೂಷಣ್' ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಮೆಳ್ಳಾ.

ವಿವಿಧ್ ಹುದ್ದೆ:

ಸದಸ್ಯ	: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷದ್, ಕುಂದಾಪುರ.
ನಿರ್ದೇಶಕ್	: ರಂಗ ಸಂಚಲನ (ರಿ) ಹೊಸೂರು.
ಸದಸ್ಯ	: ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಪರಿಷದ್, ಕುಂದಾಪುರ.
ನಿರ್ದೇಶಕ್	: ಮೇಸ್ತ ಕಲಾ ತಂಡ, ಶಿರೂರು.
ಸಲಹೆಗಾರ್	: ಸುರಭಿ (ರಿ) ನೃತ್ಯಕಲಾ ಶಾಲೆ ಬೈಂದೂರ್.
ಸದಸ್ಯ	: ಆಳ್ವಾಸ್ ನುಡಿಸಿರಿ ವಿರಾಸತ್ ಘಟಕ್, ಬೈಂದೂರ್

₹ 100/–